

22045

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

SUN MYUNG MOON VE BİRLİK MEZHEBİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Hazırlayan

Mustafa BIYIK

Danışman

Prof. Dr. Ekrem SARIKÇIOĞLU

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

SAMSUN

Haziran-1998

Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

İşbu çalışma jürimiz tarafından Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Prof.Dr. Ekrem Sarıcağlu

Üye Doç.Dr. Sineri Gündüz

Üye Yrd.-Doç.Dr. Ahmet Usta

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

04/08/1998
Enstitü Müdürü
Doç.Dr. Mustafa ÖZBALCI

ÖNSÖZ

İnsanlık tarihi boyunca din fenomeni, farklı tezahürleriyle beraber insanla var olmuş bir olgudur. İnsan, ancak maddi bedeni ve taşıdığı manevi yönüyle beraber uyumlu bir ilişkide bulunduğu müddetçe gerçek anlamını bulur ve yücelir. Böyle bir uyumu meydana getirmede şüphesiz en büyük rol, insanın daha çok metafizik yönünü aydınlatan dindedir.

Farklı din, kültür ve geleneklerin birbirlerini etkilemeden, birbirlerinden habersiz özgün medeniyetler oluşturmaları tarihe karışmıştır. Çağımızda bilim ve teknolojideki yenilikler dünyayı adeta küçük bir köye çevirmiştir. Artık dünyanın herhangi bir yöresinde ortaya çıkan bir haber ya da olayın dünyaya yayılması günleri almıyor. Böyle olunca da, dünyada olan her şeyin anında takip edilmesi ve tartışılıp yorumlanması, milletlerin kendilerine özgü din, kültür ve gelenekleri ile gelecekleri açısından büyük önem arz etmektedir.

Bu görevi üstlenen ilimlerden biri olan dinler tarihi araştırmacılarının tarih sahnesinde gözüken dinleri incelemekle birlikte, yeni bir din olmaya doğru giden, dünyanın her tarafında ve bu arada ülkemizde faaliyet gösteren Birleştirme Kilisesi'ni (Moonculuk) de adı geçen gerekçelerden dolayı ele alıp incelemeleri gerekiyordu. Biz bu çalışmamızda, Hıristiyanlığın Protestan kanadı ile doğu dinlerinin bir sentezi mahiyetinde olan ve çok yönlü faaliyet gösteren bu kiliseyi ele alıp onların inanç esaslarını, öğretilerini ve çalışmalarını anlamaya gayret ettik.

Birleştirme Kilisesi güncel bir hareket olmasına karşılık, Türkiye'de bunlar hakkında yapılmış kapsamlı bir çalışma bulunmamaktadır. Ansiklopedilerde ve diğer yerlerde yer alan bir kaç sayfayı aşmayan sınırlı bilgilerle de bir dinin anlaşılamayacağı ortadadır. İşte bu gerekçeler, konunun bizim tarafımızdan daha geniş olarak çalışılmasına temel sağlamıştır. Yapacağımız çalışmanın daha sonra konu ile ilgili yapılacak çalışmalara basamak olacağını düşünerek, doğru ve tarafsız bilgileri verebilmek için akımın temel kaynaklarına ulaşmaya çalıştık. Bu arada cemaat dışında, lehte ve aleyhte yazılmış eserleri de imkanlarımız ölçüsünde elde etmeye gayret ettik.

Söz konusu eserlerin büyük bir kısmını, tezin danışmanlığını üstlenen Sayın Hocam Prof. Dr. Ekrem Sarıkçıoğlu'ndan ödünç alarak temin ettik. Arda kalanlarını da ülkemizdeki ileri gelen Moonculardan fokokopi yoluyla bibliyografyamıza kazandırdık. Bu arada Sayın Prof. Dr. Ethem Fırlalı Bey'in özel kütüphanesinden konuyla ilgili mevcut çok sayıda eseri çoğaltmak suretiyle büyük oranda faydalandık. Yine de muğlaklık hissettiğimiz konuları Türkiye'deki ileri gelen Moonculara sorduk. Aldığımız cevapları temel eserlerdeki mevcut bilgiler doğrultusunda değerlendirerek kullandık.

Çalışmamız, konuya hazırlık mahiyetindeki kısa bir girişle beraber toplam üç bölümden oluşmaktadır. Birinci Bölüm'de Birleştirme Kilisesi'nin kurucusu Sun Myung Moon'un hayatını ve Birleştirme Kilisesi'nin kuruluşunu ele aldık. İkinci Bölüm'de Birleştirme Kilisesi'nin inanç esasları ve öğretilerini ortaya koyduk. Üçüncü Bölüm'de günümüzdeki Birleştirme Kilisesi'nin cemat yapısı ve kilise yönetimini, gelir kaynaklarını, ibadet yerlerini, aile hayatını, ilim anlayışını, dünyada ve bu arada ülkemizdeki misyonerlik faaliyetlerini, siyasi görüşlerini ve kiliseye yöneltilen eleştirileri çeşitli yönleriyle inceledik. Sonuç kısmında da, çalışmamız boyunca elde ettiğimiz verilerin genel bir değerlendirmesini yaptık.

Bizleri ülkemizde yeterince tanınmayan bir konunun çalışılmasına teşvik eden, kaynakları temin etmede yardımlarını esirgemeyen, vakitlerini ayırarak çalışmamızı titizlikle izleyip değerlendiren hocam Prof. Dr. Ekrem Sarıkçıoğlu'na, çalışmamızın taslağının, plan ve içeriğinin oluşmasında yardımlarını gördüğüm hocalarım Doç. Dr. Şinasi Gündüz'e, Yrd. Doç. Dr. Kenan Has'a ve müsveddelerin okunup gerekli düzeltmelerin yapılmasında hiç bir fedakarlıktan çekinmeyen mesai arkadaşım Arş. Gör. Hilmi Demir'e teşekkür etmeyi kendime vazife sayıyorum.

Mustafa BIYIK

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	III
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR.....	VIII
GİRİŞ.....	1
A. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	3
B. MOON ÖNCESİ KORE’NİN SOSYO-POLİTİK VE DİNİ DURUMU	5

BİRİNCİ BÖLÜM

SUN MYUNG MOON’UN HAYATI VE

BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NİN KURULUŞU

I. SUN MYUNG MOON’UN HAYATI.....	10
A. SUN MYUNG MOON’UN DOĞUMU VE İLK YILLARI	10
B. İLK VİZYONU VE MÜTEAKİP OLAYLAR	11
II. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NİN KURULUŞU	14
A. AKIMIN İSMİ.....	14
B. AKIMIN YAYILIŞI VE ALDIĞI TEPKİLER.....	16
C. SUN MYUNG MOON’UN EVLİLİĞİ	17
D. SUN MYUNG MOON’UN ABD’YE GÖÇÜ	18
E. SUN MYUNG MOON’UN ESERLERİ	20

İKİNCİ BÖLÜM

BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NİN İNANÇ ESASLARI VE ÖĞRETİLERİ

I. AKIMIN TEOLOJİK TEMELİ.....	23
II. TANRI İNANCI.....	25
A. ASLİ SURET’İN SIFATLARI.....	26
B. ASLİ SURET’İN YAPISI.....	36
III. PEYGAMBER İNANCI.....	38
IV. KUTSAL KİTAP İNANCI.....	39

V. YARATILIŞ.....	40
A. YARATMANIN AMACI	40
B. EVRENİN YARATILIŞI.....	41
C. İNSANIN YARATILIŞI.....	43
D. İNSANIN DÜŞÜŞÜ.....	50
VI. MESİH İNANCI	59
A. MESİH'İN GELİŞİ VE KABUL EDİLİŞİ İÇİN GEREKLİ ESASLAR.....	62
B. ONARIM SÜRECİNDE DİNLERİN FONKSİYONU	68
C. ONARIM SÜRECİNDE BÖLÜNÜŞ ANA DÖNEMLER	69
VII. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN MANEVİ TARİH TASAVVURU	70
A. ADEM AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ.....	70
B. NUH AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ.....	72
C. İBRAHİM AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ.....	75
D. MUSA AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ.....	80
E. İSA AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ	88
VIII. KRİSTOLOJİ.....	98
A. MÜKEMMEL İNSANIN KONUMU VE DEĞERİ	98
B. İSA VE MÜKEMMEL İNSAN ARASINDAKİ İLİŞKİ	99
C. İSA'NIN TABİATİ.....	99
D. İSA VE DÜŞEN İNSANLIK.....	103
IX. YENİDEN DOĞUŞ VE TESLİS İNANCI.....	104
A. YENİDEN DOĞUŞ İNANCI	104
B. TESLİS İNANCI	106
X. YENİDEN DİRİLİŞ İNANCI.....	108
A. ÖLÜM ÇEŞİTLERİ	108
B. YENİDEN DİRİLİŞİN ANLAMİ	109
C. YENİDEN DİRİLİŞ PRENSİPLERİ	110
D. DÜNYEVİ İNSANLARIN YENİDEN DİRİLİŞ ÇALIŞMALARI	111
E. RUHLAR ALEMİNDE YENİDEN DİRİLİŞ ÇALIŞMALARI.....	114
F. İKİNCİ GELİŞLE YENİDEN DİRİLİŞ VE REENKARNASYON TEORİSİ	117
G. İKİNCİ GELİŞLE YENİDEN DİRİLİŞ VE DİNLERİN BİRLEŞMESİ	117
XI. AKIM'A GÖRE İSA ÖNCESİ VE SONRASI 4000 YILLIK SÜREDE GÖRÜLEN BENZERLİKLER.....	119

XII. MESİH'İN İKİNCİ GELİŞİ İÇİN SON HAZIRLIK DÖNEMİ.....	124
XIII. SON GÜNLER İNANCI.....	131
XIV. MESİH'İN İKİNCİ GELİŞİ.....	141
A. MESİH'İN İKİNCİ GELİŞ ZAMANI.....	141
B. MESİH'İN İKİNCİ GELİŞ ŞEKLİ.....	142
C. MESİH'İN İKİNCİ DEFA GELECEĞİ YER.....	143
XV. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN İBADET VE BAYRAMLARI	148
A. İBADETLERİ	148
B. BAYRAMLARI.....	149

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GÜNÜMÜZDE BİRLEŞTİRME KİLİSESİ

I. DİNİ HAYAT	153
A. CEMAAT YAPISI VE KİLİSE YÖNETİMİ	153
B. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN GELİR KAYNAKLARI.....	161
C. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN İBADET YERLERİ.....	163
D. KUTSAL TUZ VE KUTSAL YER ANLAYIŞI.....	163
II. SOSYAL HAYAT.....	164
A. AİLE	164
B. EVLİLİK.....	167
C. AKIMIN DÜZENLEDİĞİ TOPLU EVLİLİK TÖRENLERİ	174
III. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN İLMİ FAALİYETLERİ.....	177
IV. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NDE MİSYONERLİK FAALİYETLERİ.....	178
A. AKIMIN DÜNYA GÜNDEMİNDEKİ FAALİYETLERİ.....	178
B. AKIMIN TÜRKİYE'DEKİ FAALİYETLERİ.....	181
V. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN SİYASİ GÖRÜŞLERİ.....	182
A. MOON'UN DEVLET YÖNETİMİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	183
B. MOON'UN KOMÜNİZM İLE İLGİLİ GÖRÜŞ VE FAALİYETLERİ.....	184
C. MOON'UN DÜNYA BİRLİĞİ'NE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ.....	186
VI. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NE YÖNELTİLEN ELEŞTİRİLER.....	187
SONUÇ	191
BİBLİYOGRAFYA.....	196

KISALTMALAR

ABD, USA	: Amerika Birleşik Devletleri
a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.y.	: Adı geçen yer
bs.	: Baskı
C. A. R. P.	: Collegiate Association for the Research of Principles
c./ vol.	: Cilt
çev.	: Çeviren
ed.	: Editör
ER	: The Encyclopedia of Religions
EUT	: Explaining Unification Thought
FUC	: The Family And The Unification Church
FUT	: Fundamentals of Unification Thought
GWV	: God's Will And the World
HSA-UWC / HSA	: Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity
IP	: Introduction to The Principle: An Islamic Perspective
md.	: Madde
MÖ	: Milattan önce
MS	: Milattan sonra
NRM	: New Religious Movements: A Practical Introductions
New Vision	: New Vision for World Peace: Reverend Sun Myung Moon
Outline	: Outline of the Principle
Principle	: Divine Principle
PVIS	: Proceedings of the Virgin Islands' Seminar on Unification
Theology	
s. , ss.	: Sayfa / sayfalar
ts.	: Tarihsiz
UMS	: Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Rev. S. Myung Moon
Woman of True Love	: Woman of True Love: Hak Ja Han Moon
vb.	: Ve benzeri
vs.	: Ve saire
Yy, yy.	: Yüzyıl

GİRİŞ

Çelişkili ifadeler bulunmasına rağmen müntesipleri hakkında 6-8 milyon arasında tahmini rakamlar verilen ve dünyanın her tarafında aktif faaliyette bulunan Birleştirme Kilisesi, XX. asrın ortalarında bugünkü Güney Kore’de ortaya çıkmış Mesihi bir *din*’dir. Kurucusu Sun Myung Moon, Tanrı’dan aldığını savunduğu vahiylerine dayalı olarak yeryüzünde Göksel Krallığı kurarak, başlangıçta Tanrı tarafından oluşturulması tasarlanan, fakat gerçekleştirilemediği söylenen asli iradeyi yeryüzünde yeniden tesis etmeyi hedefler.

Sung Myung Moon’un ileri sürdüğü Göksel, ya da Tanrısal Krallık inancı, *Kitab-ı Mukaddes*’te sıkça yer alır ve günümüzdeki İncillere göre İsa’nın öğretilerinde merkezi rol oynar. Hristiyanlığa göre bu inanç İsa’nın II. Gelişi ile çok yakından ilgilidir. Hristiyan dünyasında bin yıl süreceği şeklinde yorumlanan bu krallığı (millenium) tekrar geleceği düşünülen Mesih İsa’nın kuracağına inanılır.¹

İstilahi anlamı ile Mesih, “ahir zamanda Tanrı tarafından yeryüzüne gönderilecek ve yeryüzünü hakimiyeti altına alarak insanlara doğru yolu gösterecek bir peygamber veya dini lider”² dir. Ancak dinler tarihi incelendiğinde hemen hemen her dinde ortak bir fenomen olarak görülen Mesih inancının kökleri MÖ 2.350’li yıllara dayandırılrsa da, bu inancın her dinin; kendi içinde, kendi tarihi, psikolojik ve sosyolojik şartlarına göre doğup geliştiği de kabul edilmektedir.³

Olaya bu açıdan bakıldığında, XX. yüzyılın başlarında Kore’nin içine düştüğü sosyo-politik ve dini çıkmazlar yanında ülkede faaliyet gösteren Katolik ve Protestan misyonerlerin faal oldukları bir ortamda Hristiyanlık ile Doğu inançları arasında bir sentezi deneyen ve ciddi iddialarıyla ortaya çıkan Birleştirme Kilisesi’nin, eski geleneğe getirdiği farklı yaklaşım ve uygulamalarıyla mevcut dinlerin tepkisini çektiyse de, görüşleriyle bir ümit arayan halkın diğer kısmı

¹ “Kingdom of God”, *The Encyclopedia Americana*, ed. Bernard S. Cayne, USA, 1975, c. 16, s. 441.

² Ekrem Sarıkçıoğlu, *Dinlerde Mehdi Tasavvurları*, Samsun, 1997, s. 9.

³ Sarıkçıoğlu, *a.g.e.*, ss. 17-18.

arasında düzenli olarak taraftarlarını artırması, sosyo-kültürel olgulara uygun düşmektedir.

Bu noktada belirtilmesi gereken bir diğer husus, böyle bir sosyo-kültürel çevrede ortaya çıkan bu cemaatin nasıl isimlendirileceğine ilişkin problemdir. Her ne kadar Mooncular ısrarla kendisini yeni bir din değil, *bir dini akım* ya da hareket olarak isimlendiriyorsa da, belirteceğimiz şu nedenlerden dolayı cemaatin bir hareket ya da akımdan çok, modern bir **DİN** olarak tanımlanması daha uygun gözükmemektedir; Hristiyanlık referans alınsa da kendilerini onlardan tamamen bağımsız kabul etmeleri, bu dinlerin kutsal metinlerini geçersiz saymaları, çağın kutsal metninin *Divine Principle* olduğunu söylemeleri, kendi liderlerini vahyi taşıyıcı bir peygamber olarak görmeleri ve Moon inancına sahip bir cemaatin olması, bu tanımlama için yeterlidir.

Bununla beraber Sun Myung Moon'un kurduğu dini teşkilat hakkında Avrupa ve ABD'de yapılan 1990 öncesi bilimsel çalışmalar cemaat için dinden ziyade kült, mezhep ve akım kavramlarını kullanmaktadırlar. Kilisenin kısa bir geçmişi olmasına karşılık, günümüze gelinceye kadar geçirdiği kronolojik tekamül böyle bir adlandırma farklılığına neden olmuştur. Nitekim, Yoshihiko Masuda 1987 yılında yaptığı doktora çalışmasında bu hareket için çağdaşları gibi **mezhep** adını kullanmıştır.⁴ Buna karşılık, Moon'un 1990 sonrası ortaya attığı yeni fikirlere dayanan son dönem araştırmacıları bu cemaati adlandırırken **din** terimini ima etmektedirler.

Bununla beraber çalışmamızda bu yeni dine atıflarda bulunurken, Moon'un ve cemaatinin kendileri için kullandıkları **akım**, **Birleştirme Kilisesi** ifadelerini, bazen de bu hareketin kurucusuna atfen kullanılan **Moonculuk / Moonizm** tabirlerini kullandık. İlk bakışta bu ifadelerin aynı olmadığı düşünülse de, biz bu adları Sun Myung Moon'un kurup sistemleştirdiği yeni din anlamında kullandık.

Birleştirme Kilisesi, kurucusunun ifadelerine ve kendisine verildiğini söylediği vahiylerle dayandığından, öncelikle Moon'un hayatını eserlerdeki sınırlı,

⁴ Bkz., *Dissertation Abstracts International*, vol. 48, no: 7, January 1988.

duygusal ve bazen de birbiriyle çelişen ifadeleri titizlikle inceleyerek ortaya koymaya çalıştık. Bu arada akımın doğup gelişmesinde etkin rol oynadığını düşündüğümüz Kore'nin sosyo-politik ve dini konumunu da ihmal etmedik. Ardından akımın inanç esaslarını ve öğretilerini, örgütlenişini, gelir kaynaklarını, siyasi görüşlerini, dünyada ve Türkiye'deki misyonerlik faaliyetlerini ve aldığı eleştirileri ortaya koyarak imkanlarımız ölçüsünde akımla ilgili bir boşluğun kalmamasına çalıştık.

Çalışmamızı yaparken deskriptif ve fenomenoloji metodlarını, bazen de karşılaştırma metodunu kullandık. Metodların uygulanmasında, öncelikle başta Sun Myung Moon olmak üzere akımın ileri gelen ilahiyatçıları tarafından kaleme alınan ve ilmi geçerliliği olan birinci el kaynakları ve akımın hasımlarınca ele alınan ilmi ikinci el kaynakları bir araya getirdik. Tasnif işleminden sonra tüm bu eserleri, öncelikle okuyup temel kaynak olarak düşündüğümüz akımın kutsal kitabı *Divine Principle*⁵'nin ışığı altında anlamaya çalıştık. Bu arada olayları makul ve tutarlı, nesnel bir şekilde ele aldık. Birinci ve ikinci el kaynaklarda yer alan duygusal ifadeleri *Divine Principle* öğretisinin izin verdiği veya verebileceği ölçüde akli bir yaklaşımla değerlendirdik. Akıma yöneltilen eleştirilerde de aynı yolu izledik.

A. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALAR

Akımın faaliyet gösterdiği ülkelerden biri de Türkiye olmasına rağmen, ülkemizde akımla ilgili bilimsel çalışmalar mevcut değildir. Bir kaç sayfayı geçmeyen yüzeysel bilgilerle akımı anlamanın da ne derece sağlıklı olacağı ortadadır.

Buna karşılık Avrupa ve Amerika'da bu konuda yapılmış ciddi çalışmalar mevcuttur. Birleştirme Kilisesi hakkında yayınlanan eserlerin önemli bir kısmı akımın ABD'de bulunan yayın evinden çıkan taraftarlarının eserleridir. Buna karşılık akım aleyhinde yapılan akademik çalışmalar az değildir. Ayrıca Moonculuk, 1950'li yıllardan sonra yayınlanan veya yeniden gözden geçirilen tüm bilimsel ansiklopedilerde yerini almış durumdadır. Michael L. Mickler, 1987 yılında

⁵ *Divine Principle* (Principle), The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 5. bs., New York, 1977.

yayınladığı bir eserinde akımla ilgili olarak, akım tarafından ve akım dışından, lehte ve aleyhte yayınlanmış 1.826 çalışmanın listesini sunmaktadır.⁶ Akımın yayınları genelde kilisenin öğretilerini ortaya koyma ve misyonerlik amaçlı iken, muhaliflerin çalışmaları çoğunlukla akıma eleştiri mahiyetindedir. Çalışmamıza ışık tutan en önemli eserler şunlardır:

- 1- *Divine Principle*: Moonculuğun kutsal kitabıdır. Moon'a vahyedildiğine inanılır. Eserin piyasada *Divine Principle* adı altında özde bir olmakla beraber tefarruatta ve ele alışıta bir çok farklılıkları olan özet broşür türünden bir çok baskısı mevcuttur. Moon'a gelen vahiylerin, vahiy katibi Hyo Won Eu tarafından yazılmasıyla oluştuğuna inanılır.
- 2- *Outline of the Principle, Level 4: Divine Principle* öğretilerini açıklamaya yöneliktir. Onun bir tefsiri mahiyetinde olup akımın inanç sistemini daha somut bir şekilde izah etmektedir. Eserin önsözünü akıma bağlı *Uluslararası Din Vakfı*'nın başkanı Chung Kwan Kwak yazmıştır. Elimizdeki 1980 tarihli baskısında kendisinin yirmi yılın üzerinde Moon gözetiminde akımın ilahiyatı üzerine çalıştığını söylemektedir.
- 3- *God's Will and the World: Sun Myung Moon*: Eser Moon'un dünyanın çeşitli yerlerinde halka yaptığı konuşmalardan oluşmaktadır.
- 4- *Sun Myung Moon and the Unification Church*: Akımla yakından ilgilenen ABD'li Prof. Frederick Sontag'ın çalışmasıdır. Sontag bu çalışmada, Moon ve dünyanın değişik yerlerinde yaşayan Mooncularla görüşerek onların düşüncelerini, akımın kaynağını, inanç esasaları ve öğretilerini ele almıştır.
- 5- *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*: Eser, Moon teşkilatı tarafından akımla ilgili lehte ve aleyhte yayınlanan makalelerin derlenmesinden oluşmaktadır. Her makale, sahasında otorite kimse tarafından yazılmıştır. Makale sahiplerinin çoğu Chung Hwak Kwak, Neil Albert Salonen,

⁶ Eileen Barker, *New Religious Movements: A Practical Introduction*, 3. bs., London, 1992, s. 149.

Thomas G. Walsh gibi akımın ileri gelen üyeleridir. Her birinin akımda özel görevi vardır. Kwak, Moon'un özel asistanı, akıma bağlı *Uluslararası İnanç Dostluğu Vakfı* ve *Uluslararası Din Vakfı*'nin başkanıdır. Salonen, *Uluslararası Kültür Vakfı*'nin başkanıdır. 1972-80 yılları arasında ABD Birleştirme Kilisesi başkanlığını yürütmüştür. Akımla ilgili bir çok makalede imzası olan Walsh, akımın değişik dergi ve yayınlarında görev yapmaktadır.

6- *Ten Theologians Respond to the Unification Church*: Eser, akımı çeşitli yönleriyle ele alan, yer yer diğer dinlerle karşılaştırma yapan ünlü araştırmacıların makalelerinden oluşmaktadır. Makale sahipleri genelde akımı benimseyen veya en azından sempati duyan kimselerdir.

7- *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*: Akımın düzenlediği bir sempozyumda yer alan bildirilerin bir araya gelmesinden oluşan eser, akımın ortaya çıkışından felsefi arka planına, aile anlayışından ahiret inancına kadar akımın çeşitli yönlerini ele alan ve çoğunu bazen sınırları aşan ciddi eleştiri metinlerinden oluşmaktadır.

8- *The Family and the Unification Church*: Birleştirme Kilisesi'nde aile ve evlilik konusunda yapılmış bir konferansın bildirilerinden oluşan eserde konuya eleştirel yaklaşımları da bulmak mümkündür.

Ayrıca kelami konularda akımın Japonya'daki ilahiyat fakültesinde hoca olan Sang Hun Lee'nin *Fundamentals of Unification Thought* adlı eseri; Akıma sosyal, kültürel, politik açıdan yaklaşan ünlü Avrupalı Dinler Tarihçi Eileen Barker'in değişik kaynaklarda yer alan makaleleri bize büyük katkılar sağlamıştır.

B. MOON ÖNCESİ KORE'NİN SOSYO-POLİTİK VE DİNİ DURUMU

Moon'un doğumu öncesi Kore tam bir kargaşa içerisinde bulunuyordu. Ülke önceden beri kendisini ele geçirmeye çalışan Rusya, Çin ve Japonya'nın* ortasında yer alıyordu. XIX. yy.'da bunlara batılılar da eklenmiştir. Japonya ezeli rekabette önce Çin'i (1895), sonra da Rusya'yı (1905) saf dışı bırakarak menfaat arenasında

tek başına kalmayı başarmış,⁷ ardından 1910 yılında Kore'yi ülkesine ilhak ettiğini açıklamıştır. Bu durum, şüphesiz akımın ortaya çıktığı sıralarda Kore'de büyük bir karışıklık meydana getirmiştir. Japonların ülke yönetiminin tüm kademelerine yerleşmesi, tüm katılığı ile 1920'lere kadar sürmüştür. Ülkenin aydınları tutuklanmış, gazeteler kapatılmış, bir çok kitap imha edilmiş, Kore tarihi istilacıların istekleri doğrultusunda yeniden yazılmıştır.⁸

Kore'deki gergin durum, 1 Mart 1919'da büyük bir ayaklanmaya neden olduysa da, Japonlar tarafından kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Ayaklanmanın faturası, yaklaşık 6.000 ölü ve 50.000'den fazla tutuklu olmuştur.⁹

Ülkedeki herkesin Şinto dinine girmeye ve Japon adları almaya zorlanmaları,¹⁰ baskıların sivil halk üzerinde de etkin olduğunu göstermektedir. Japonya ve Kore arasındaki savaşın getirdiği acı ve hüznün içerisinde oluşan sosyal ve ekonomik buhranlar, insanları bu sırada ortaya çıkan Moon'un mesajına yaklaştırmıştır. Moon'a bağlananların, bu mesajda bir güven, huzur ve ümit bulduklarını söylemeleri¹¹ bunu göstermektedir. Öyle gözüküyor ki, yeni bir oluşumun asıl çekiciliği, vaad ettiği ümitte aranmalıdır.

Daha sonra göreceğimiz gibi Moon'un üstün karizmatik gücü vardır. Fakat bir lider ne kadar yetenekli olursa olsun, yoktan bir hareketin oluşmasını sağlayacak ortamı meydana getirmesi çok zordur. Bir akımın ortaya çıkması için mevcut ortama karşı bir hoşnutsuzluğun olması gerekmektedir. Şartlar olgun hale gelmediği müddetçe, bir liderin yeteneği ve öğretilerinin niteliği, peşinden kitleleri sürüklemesine yetmez. Oluşumu için uygun ortamı bulan akım, rahatça tutunup yayılmıştır.

* Japonya tarihte hiç bir zaman komünizmle yönetilmese de, Moon bu ülkeyi ısrarla komünist bir devlet olarak takdim eder.

⁷ "Kore" md., *Büyük Larousse*, İstanbul, 1986, c. XI, s. 6982.

⁸ H. Edward Kim, *Facts About Korea*, 8. bs., Seoul, Korea, 1985, s. 66.

⁹ E. Kim, *a.g.e.*, ss. 67-68.

¹⁰ "Kore" md., *Ana Britanica*, ed. Kurulu: Philip Goetz, 15. baskı, c. XIII, İstanbul, 1989, s. 516.

¹¹ Frederick Sontag, *Sun Myung Moon: and the Unification Church*, Nashville, 1977, s. 76.

Moon insanları bu yeni dine davet etmeye başladığı yıllarda Kore'nin sosyo-politik yapısı yanında, dini yapısı da karışık bir durum sergilemekteydi. Ülke, bir çok dinin bir arada yaşadığı dinler mozayikini andırıyordu. Kore'de o dönemde Budizm, Protestanlık, Katoliklik, Konfüçyanizm, Wonbulgyo, Chondogyo, Taejonggyo dinleri etkin bir şekilde varlıklarını sürdürüyordu. Budizm, MS 372 yıllarında ülkeye gelip yerleşen ve halen en çok taraftarı olan ilk yabancı dindir.¹²

Tanrısız bir sistem olan, ahlak, değer ve yönetim sistemi üzerinde duran Konfüçyanizm'in Kore'ye girişi, Budizm'le aynı tarihlere rastlar. Ülkede asıl gelişip yayılması XIV. asırda Budizm'in etkisini kaybetmesiyle başlar.¹³

Kore'nin Hristiyanlık'la tanışması 1789 yılında katolik misyonerler vasıtasıyla olmuştur. Misyonerlerin gizli ve planlı çalışmaları, bu dini kısa sürede önemli bir seviyeye getirmiştir. Protestan misyonerlerin ülkeye girişi 1885'lere rastlar.¹⁴

Çağdaş dinlerden Wonbulgyo, 1916 yılında So Tae-San tarafından Yönggwang, Chöllanamdo'da kurulmuştur. Bu yeni dinin inanç esasları, Budist öğretileri ile ferdin inançlarının sentezine dayanmaktadır.¹⁵

Chondogyo, 1860 yılında Kore'de Ch'oe Sun (1824-64) tarafından kurulan bir dindir. Kurucusun iddiasına göre Tanrı'dan vahiyler almıştır. Hristiyanlığa karşılık Doğu öğretilerini savunmuş, Tanrı'nın her şeyi kapsadığını ve tüm bireylerde olduğunu iddia etmiştir. Kurucusu, **İnsanoğlu Tanrı'dır**, sloganıyla yola çıkarak samimi iman ve amelle Tanrı ile birleşmeyi hedeflemiştir. Taraftarları ibadet olarak dua ederler ve meditasyonla kutsalı fertlerin içine çağırırlar. Devlet bu dini, yıkıcı bir hareket olarak görmüş ve kurucusunu öldürmüştür.¹⁶

¹² E. Kim, *a.g.e.*, s. 238; Ayrıca bkz. Young Oon Kim, *World Religions: Faith of the Far East*, c. III, New York, 1976, s. 51.

¹³ E. Kim, *a.g.e.*, ss. 239-240.

¹⁴ E. Kim, *a.g.e.*, ss. 240-241.

¹⁵ E. Kim, *a.g.e.*, s. 247.

¹⁶ Ninian Smart, *The World's Religions: Old Traditions and Modern Transformations*, Hon Kong, 1989, ss. 433-434.

Azınlık konumunda bir cemaati olmasına karşılık ülkenin en eski dini olan Taejonggyo'nun tarihi 4000 yıl kadar gerilere gider. Bu din, Kore'nin milli efsanesi ile iç içedir. Rivayete göre "yaratıcı, öğretmen ve ahlaklı bir kral" üçlülüğünden oluşan **Hanül** adındaki Tanrı, MÖ 2333'te gökten inerek **Tan-gun** adında bir insan suretine girmiş, sahip olduğu üç niteliği ile Kore halkına lider olmuş ve Tanrı'nın rızasını kazanmak için bazı dini ayinler ihdas etmiştir. Bu din, diğer dinlerin ülkeye girişiyle zamanla kaybolduysa da, 19. asrın sonlarında ortaya çıkan Kore milliyetçiliği neticesi, bu dinin yeni bir canlanması olduğunu iddia eden bir kaç yeni fırka ortaya çıkıp tutunmaya başlamıştır.¹⁷

17 E. Kim, *a.g.e.*, s. 247.

BİRİNCİ BÖLÜM

**SUN MYUNG MOON’UN HAYATI VE
BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NİN KURULUŞU**

I. SUN MYUNG MOON'UN HAYATI

A. SUN MYUNG MOON'UN DOĞUMU VE İLK YILLARI

Sun Myung Moon, 6 Ocak 1920 miladi yılında Kuzey Kore'nin Cheong-ju¹⁸ iline bağlı bir köyde çiftçi bir ailenin sekiz çocuğundan beşincisi¹⁹ ve aynı zamanda ailenin ikinci erkek çocuğu olarak dünyaya gelmiştir.²⁰ Kayıtlarda onun ilk isminin **Yong Myung Moon** olduğu ve 1946 yılında, *ejderha* anlamına gelen **Yong** adını **Sun**'a çevirdiği yer almaktadır.²¹ Çocukluk döneminde Moon'un ailesi, diğer Koreliler gibi Japonların zulmünü yaşamıştır. Bu arada Korelilere gerçek mutluluğu sağlamak için Mesih'in II. Gelişi'ni vaad eden Hristiyan misyonerlerin mesajı hızla yayılıyordu.²² Moon on yaşına geldiğinde ailece Kore Presbiteryanizmi'nin²³ bir çeşiti olan **Pendakostalizm**'i yeni dîni inanç sistemi olarak kabul ettiler.²⁴ Ailenin ilk dini Taoizm'dir.²⁵ Her ne kadar genel görüş onun on yaşında ailece Pendakostalizm'e veya Presbiteryanizm'e ya da daha açık bir ifade ile Hristiyanlığa döndüğü yolunda

¹⁸ Geddes MacGregor, "Overcoming Prejudice", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 8.

¹⁹ *New Vision for World Peace: Reverend Sun Myung Moon*, ed. John Biermans, Michael Giampaoli, Jonathan Gullery, The Holy Spirit Association for Unification of World Christianity, New York, 1988, s. 58.

²⁰ Mose Durst, *To Bigotry, No Sanction: Reverend Sun Myung Moon and the Unification Church*, Chicago, 1984, s. 62.

²¹ Friedrich-Wilhelm Haack, "Sun Myung Moon'un Birleştirme Kilisesi", *Die neuen Jugendreligionen*, çev. Ekrem Sarıkçıoğlu, München, 1980, s. 9, (yayınlanmamış çeviri).

²² *New Vision*, s. 58.

²³ XVI. yy.'da Reformasyon Hareketleri sırasında Katolik Kilisesi'nden ayrılıp gelişen ve klasik Protestanlığın ana kollarından birisi haline gelen bu dini grup, John Calvin'in kurduğu Calvinizm (Kalvinizm)'e dayanır. Kendilerinin inanç ve yönetim şekli açısından ilk dönem Hristiyanlığını temsil ettiğini savunan Presbiteryanizm hakkında geniş bilgi için bkz. W. E. Orchard, *Presbyterianism*, London, ts.

²⁴ Allan Hauck, "Unificationism And the Family" *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 211.

²⁵ Haack, a.g.m., s. 10, Adı geçen eserde Moon'un ilk dini olarak Taoizm zikrediliyorsa da akımın Türkiye'de ileri gelenlerinden birisi bize O'nun ilk dininin Konfüçyanizm olduğunu söylemiştir. Daha sonra değinileceği üzere akımın ilahiyat sisteminin yer yer Konfüçyanizm'i çağrıştırması (özellikle akımın temelini oluşturan mükemmel insan, aile ve toplum oluşturma ile yaratılış anlayışındaki benzer hedef ve yöntemlerin oluşu) bu görüşü destekler.

ise de,²⁶ Geddes MacGregor onun Kore'ye Hristiyanlığı ilk götüren bir Hristiyan ailenin çocuğu olarak doğduğunu savunmaktadır.²⁷ Anlatılanlara göre bundan sonrasını Hristiyan bir dini ortamda geçiren Moon, önceden beri süregelen Japonya-Kore arasındaki mücadeleyi ve bunun getirdiği sonuçları görmüş, mevcut toplumsal krizden kurtuluşun ancak Hristiyanlıkla mümkün olacağını düşünmüştür.²⁸

B. İLK VİZYONU VE MÜTEAKİP OLAYLAR

Nakledilen bilgilere göre toplumdaki haksızlık ve zulümleri gören Moon, halkını bu sıkıntılardan kurtarmanın yollarını aramıştır. Bir Hristiyan genci olarak sık sık Tanrı'ya dua etmiş, halkı ve tüm insanlığın kurtuluşu için O'na yalvarmıştır. Moon, bu düşünceler içerisinde 16 yaşına geldiğinde ilâhi bir tecrübe yaşadığını savunmuştur. Buna göre, 1936'nın *Paskalya Bayramı* sabahı köyünün yakınlarındaki bir dağda derin bir dua ve vecd halinde iken İsa kendisine gözükümüştür. Bu görüşmede İsa ona, kendisinin tamamlayamadığı yarım kalan görevini tamamlaması için seçildiğini söylemiştir. İddiasına göre aldığı bu görevle *Tanrı Krallığı*'nı yeryüzünde kuracak ve bunun sonucu olarak da alınan ilâhi prensipler doğrultusunda bütün insanlığı Tanrı'ya itaat eden tek bir millet haline getirecektir.²⁹

Önceki düşüncelerini ilahi tecrübeyle de temellendirdikten sonra *Kitab-ı Mukaddes*'le ve bilim ve teknik sahasındaki gelişmeyi sağlamak için de *fiziki ilimler*le uğraşır. İlk vizyonundan iki yıl sonra Seul'e gider ve orada *Teknik Yüksek Okul*'a kaydını yaptırır.³⁰ Burada bir taraftan okul hayatını sürdürürken diğer taraftan da ilâhî görevini tamamlamak için çalışır. Her şeyin Tanrı, evren ve evrenin yaratılışı üzerine odaklandığını düşünür. Evrenin maddi ve manevi tabiatını, tarihini,

²⁶ Sontag, *a.g.e.*, s. 78; Durst, *a.g.e.*, s. 62.

²⁷ MacGregor, *a.g.m.*, s. 8.

²⁸ MacGregor, *a.g.m.* s. 8.

²⁹ Eileen Barker, "Unification Church", *The Encyclopedia of Religions (ER)*, ed. Mircae Eliade, c. XV, s. 142; Gordon L. Anderson, "The Unification Vision of the Kingdom of God on Earth", *The Coming Kingdom: Essays in American Millennialism & Eschatology*, ed. M. Darrol Bryant & Donald W. Dayton, New York, 1983, s. 210; MacGregor, *a.g.m.*, s. 8. Moon'un bu vizyonla Paskalya Bayramı sabahı karşılaşması dikkat çekicidir. Zira günümüzdeki Hristiyanlar, Mesih'i Paskalya Bayramı'nda beklemektedirler. Bkz. Sarıçioğlu, *a.g.e.*, s. 33.

³⁰ Anderson, *a.g.m.*, s. 210.

dünyadaki dinleri, dinlerin hedeflerini ve kutsal kitaplarda yer alan sembol ve kıssaların gerçek mahiyetlerini anlamaya çalışır. Bu arada ilahi yardımı almak için, çalışma ve araştırmaları yanısıra kendini manevi yönden oruç ve dualarla destekler.³¹

Tanrı, evren ve yaratmanın mahiyet ve amacını kavrama yolunda yaptığı araştırmalar sırasında başta İsa olmak üzere İbrahim, Musa, Buddha ve diğer din liderleri; hatta Tanrı ile³² bizzat görüştüğünü söyler. Bu şahsiyetlerin misyonu doğrultusunda kendine rehberlik ettiğini savunur. Moon'un araştırması, geliştireceği sistemin esaslarını belirlemesi açısından dokuz yılını alır.³³ Tanrı ile bizzat görüşmesi hususunda şöyle der:³⁴

“Bizzat Tanrı bana evrenin en temel ve merkezî gerçeği olan Tanrı'nın Baba olduğumu ve bizim onun çocukları olduğumuzu, biz ve tüm yaratıkların Tanrı'nın Çocukları olduğumuzu söyledi.”

Moon, 1941 yılında Japonya'nın Waseda Üniversitesi'ne Elektrik Mühendisi öğrencisi olarak girmiş, burada Ekim 1944'te Japonlar tarafından tutuklanıp işkence görmüştür.³⁵ Şubat 1945'e gelindiğinde Kore'nin Japon işgalinden kurtulmasıyla dört ay süren işkenceden kurtulmuştur.³⁶ Haziran 1946'da *komünist rejimin başkenti* olarak bahsettiği *Pyongyang*'a giderek tekrar vaazlara başlayan Moon, 11 Ağustos 1947 yılında kendisini izleyen komünistlerin saldırısına uğramıştır. Anlatıldığına göre bir gece aniden Komünistlerce karakola götürülen Moon, burada işkencelere tabi tutulup iyice dövüldükten sonra ölmesi için cezaevi

³¹ Thomas Cromwell, *Essentials of the Unification Principle: Teachings of Sun Myung Moon*, 2. bs., New York, 1994, s. XVIII.

³² Barker, “Unification Church”, *ER*, c. XV, s. 142; Smart, *a.g.e.*, s. 78. Kaynaklarda genelde İsa, Buddha, Tanrı ve din liderleri diye geçmektedir. Hz. Muhammed'in ismi ise, akıma İslami perspektiften bakan ve temel kitaplardan ziyade tali eserler konumunda olan kitaplarda yer almaktadır. Bu bağlamda Thomas Cromwell'in yukarıda zikredilen eserini ve HSA'nın yayınladığı *Introduction to the Principle: An Islamic Perspective* 'yi belirtebiliriz.

³³ Sontag, *a.g.e.*, s. 78.

³⁴ *New Vision*, s. 58.

³⁵ Anderson, *a.g.m.*, ss. 210-211.

³⁶ MacGregor, *a.g.m.*, s. 9.

bahçesine bırakılmıştır. Burada taraftarları tarafından bulunan Moon iyileştirilmiş ve tekrar öğretilerini anlatmaya başlamıştır.³⁷

22 Şubat 1948'de yine vaazları nedeniyle Komünist Parti tarafından tutuklanıp beş yıllık mahkûmiyet kararıyla kuzeydeki Hungnam'da bir çalışma kampına gönderilmiştir.³⁸ Moon, burada kötü şartlar altında bir kireç ocağında nakliye için ağır kireç torbalarını taşımaya zorlanmıştır. Kendi ifadesine göre burada dünyaya iletmesi gereken bir mesajı olduğunu düşünmüş ve genelde bir kişinin altı aydan fazla yaşayamadığı belirttiği bu kampta sağ kalmayı başarmıştır.³⁹

Kendisi daha sonra, bu kamptaki hayatı hakkında şöyle demektedir:⁴⁰

“Asla zayıflıktan dua etmedim. Asla şikâyet etmedim. İçinde bulunduğum duruma asla kızmadım. Tanrı'dan asla yardım bile istemedim. Fakat daima O'nu rahatlatmakta ve benim için tasalanmamasını söylemekle meşguldüm. Tanrı beni çok iyi tanıyor. O, benim ıstırabımı zaten biliyordu. O'na ıstırabımı anlatıp kalbinin daha fazla kederlenmesine nasıl neden olabilirdim? O'na sadece ıstırabıma yenilmeyeceğimi söyleyebilirdim.”

O'nun çalışma kampındaki tutukluluk hali iki yıl sekiz ay sürmüştür. Birleşmiş Milletler'in Kore Savaşı'na müdahalesi sırasında, arkadaşlarıyla beraber 14 Ekim 1950'de Birleşmiş Milletler Güçleri tarafından özgürlüklerine kavuşturulmuşlardır.⁴¹ Serbest kalan Moon, iki arkadaşıyla 4 Kasım 1950'de Güney Kore'deki Pyongyang'a gitmiştir. Eski müritlerini orada bulamadığı gibi, durumun kendisi için taşıdığı tehlikeyi görünce 4 Aralık 1950'de Güney Kore'nin Pusan şehrine doğru yola çıkmıştır.⁴²

³⁷ Durst, *a.g.e.*, s. 64-65.

³⁸ Durst, *a.g.e.*, s. 65.

³⁹ W. Farley Jones, *Sun Myung Moon'dan Sözler*, Washington, 1975, s. 112.

⁴⁰ *New Vision*, s. 59.

⁴¹ Sontag, *a.g.e.*, s. 79; MacGregor, *a.g.m.*, s. 9; Ayrıca bkz. *New Vision*, s. 59.

⁴² Durst, *a.g.e.*, ss. 67-68; Sontag, *a.g.e.*, s. 80.

II. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN KURULUŞU

Pusan'da mültecilerle yeni bir yaşama başlayan Moon, böylece halkı misyonuna davet etme imkânına yeniden kavuşmuştur. Şehrin yamacına çamurdan küçük bir kulübe inşa etmiş ve bu kulübe Moon'un kurduğu ilk gayri resmi kilise olmuştur.⁴³ Burada, 10 Mayıs 1952'de tamamlanacak olan⁴⁴ *Divine Principle* (*Kutsal İlke*) adlı ilahi eserin yazılışıyla meşgul olmuştur.⁴⁵ Pusan'daki bu ilk kilise belli bir seviyeye gelince, 1953'ün Ekim ayında Seul'e gitmiş ve orada ilk defa resmî kilisesini 1 Mayıs 1954'te kurmuştur.⁴⁶

A. AKIMIN İSMİ

Moon tarafından 1 Mayıs 1954'te resmen kurulan bu kilisenin orijinal adı **“Dünya Hıristiyanlığı'nın Birliği İçin Kutsal Ruh Cemiyeti”** (Korece: Sege Kidok-Kyo Tong-Il Sin Ryong Hyop-Whe, İngilizce: The Holy Spirit Association for Unification of World Christianity)'dir.⁴⁷

Kısa zamanda belli bir seviyeye ulaşan ve büyük tartışmalara sahne olan bu dîni akım, orijinal ismi yanında değişik adlarla da anılır. Sözgelimi bu akım Kore'de *Tong Il*; Batıda *Birleşik Aile*, *Moon Teşkilâtı* adlarıyla bilinir. Akımın üyeleri en açık ifadesiyle *Mooncular*⁴⁸ olarak bilinir. Akım sonradan **“Birleştirme Kilisesi”** (**Unification Church**) adıyla meşhur olmuştur.⁴⁹ Biz de çalışmamız boyunca

⁴³ Durst, *a.g.e.*, ss. 68-70; *New Vision*, s. 59.

⁴⁴ Sontag, *a.g.e.*, s. 85.

⁴⁵ Geniş bilgi için bkz. Durst, *a.g.e.*, ss. 69-70.

⁴⁶ Sontag, *a.g.e.*, s. 81.

⁴⁷ Durst, *a.g.e.*, s. 72; Sontag, *a.g.e.*, ss. 76, 81; E. Barker, *a.g.e.*, s. 215.

⁴⁸ Barker, “Unification Church”, *ER.*, c. XV, s. 141. Ayrıca bkz. E. Barker, “Who'd Be A Moonie? A Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain”, *The Social Impact of New Religious Movements*, ed. Bryan Wilson, 2. bs., New York, 1983, s. 59.

⁴⁹ Warren Lewis, “Is the Reverend Sun Myung Moon A Heretic? Locating the Unification Church on the Map of Church History”, *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, New York, 1978, s. 200; Karol H. Borowski, “The Vision Versus the Reality of a New World: The Reverend Sun Myung Moon and the Unification Movement in Critical Perspective”, *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 233.

çoğunlukla akımın orijinal isminin bir özeti konumunda olan ve akımla özdeşleşen bu ismi kullanacağız.

Birleştirme Kilisesi ismi, akıma rastgele verilmemiştir. “Birleştirme” (Unification) kelimesi, sözlükte “birleştirmek, birlemek, birleşmek, uyumlu bir bütün yapmak” anlamlarına gelen *unify* fiilinden alınma isim olup “birleştirme, birleme, birleşme” anlamlarına gelir.⁵⁰ Bu kelime sonuna “özel bir doktrin veya sistemi” belirtme gayesiyle “-lik, -lık” anlamına gelen “-ism” sonekini alarak ya da “cemaat, dini örgüt” anlamlarına gelen *church* kelimesini beraberinde taşıyarak Moon’un kurduğu dini akımı simgeler.

Bu dini akım önce Hristiyanları, ardından da tüm insanlığı, insanlığın Tanrısal Babası olarak Tanrı’nın hakimiyeti altında birleştirmeyi hedefler.⁵¹ Thomas G. Walsh birleştirmeden⁵² üç farklı şeyi anlar ve hedefler:

1. Manevi Birleşme

Bundan anlaşılan kişinin Tanrı ile birleşmesidir. Yahudi-Hristiyan geleneğine göre insan Tanrı suretinde ve onun oğlu olarak yaratılmıştır. Fakat o, işlediği suç nedeniyle Tanrı’dan ayrılmıştır. Hristiyanlıkta İsa, Tanrı-insan ilişkisinin mükemmelliği konumundadır. Birleştirme Kilisesi’nin anlayışına göre burada İsa’nın yaptığı Tanrı ile birleşmeden başka bir şey değildir. Bu bağlamda birliğin birinci anlamı, Tanrı ile insan arasında bozulan ilişkiyi düzelterip Tanrı ile yeniden birleşmedir. Bu da kişinin gözlerinin açılıp gerçeği görmesini sağlar ki, akımda bu hal *yeniden doğuş* olarak isimlendirilir.

2. Fertler Arası Birleşme

Moon’un manevi birleşmeden farklı olarak ileri sürdüğü bir diğer birleşme de insanların birbirleri ile birleşmesidir. Kendisi, fertler arası birleşme için bir temel ve üstün bir sosyal birlik olarak gördüğü aile kurumuna aşırı önem verir. Ona göre

⁵⁰ *Webster’s New International Dictionary of the English Language*, ed. William Allan Neilson, 2. bs., c. II, Cambridge, 1947, s. 2777.

⁵¹ Thomas G. Walsh, “The Vision of Unification”, *Unificationism And Modern Societ: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 79.

⁵² Walsh, “The Vision of Unification”, *UMS*, ss. 74-78.

evrensel bir değişim için toplumun bir prototipi olan aile ve buna bağlı olarak evlilik çok önemlidir. Zira insanlığın atalarının (Adem ve Havva) hataları sebebiyle gerçek sevgiyi kaybeden ve bozuk aile ilişkileri taşıyan çocukların, toplumun tabii kaynakları ve geleceğinin garantisi olması nedeniyle ailede evlilik büyük bir önem taşır.

3. Sosyo-Politik Birleşme

Bu birlikten anlaşılan toplum ve milletlerin birleşmesi olup, bu şekilde birlik oluşturma teşebbüsleri geçmişte oluşturulmaya çalışılmıştır. Birleşmiş Milletler ve Milletler Cemiyeti buna örnek gösterilebilir.

Görüldüğü üzere, akımın hedefi sadece Hıristiyanlığı birleştirmek veya yeni bir Hıristiyan mezhebi ya da fırkayı kurmak değil; tüm inançları Tanrı merkezli bir şekilde birleştirmenin bir esasını oluşturmaktır.⁵³

B. AKIMIN YAYILIŞI VE ALDIĞI TEPKİLER

1. Akımın Yayılışı

1954 yılında genel vaazlarına başlayan Moon'un 1957'ye gelindiğinde Kore şehir ve kasabalarında kurduğu kiliselerin sayısı 30'a ulaşmıştır.⁵⁴ Ardından dünyaya açılmaya karar veren Moon, bunun için Sang Ik Choi'yi ilk misyoner olarak 1958 yılında Japonya'ya göndermiş, bunu 2 Şubat 1959 yılında ABD'ye gönderdiği Dr. Young Oon Kim takip etmiştir. Bayan Kim, Doğu ve Batı İlâhiyatını iyi bilen ve misyonerlik için İngilizce'ye hakim, Moon'un kendisine verdiği görevi yerine getirecek kadar ona bağlı biridir. Kendisi, 1984 tarihi itibarıyla New York Birleştirme Kilisesi İlâhiyat Fakültesi'nde din profesörüdür.⁵⁵ Bu misyonerleri diğerleri takip etmiş, 1970'lerde misyonerlerin faaliyet gösterdiği ülkelerin sayısı 120'ye varmıştır.⁵⁶

⁵³ Durst, *a.g.e.*, s. 72.

⁵⁴ *New Vision*, s. 59.

⁵⁵ Durst, *a.g.e.*, ss. 75-76.

⁵⁶ Sontag, *a.g.e.*, s. 80.

Moon iyi bir misyoner ağı kursa ve insanlara sunduğu mesaj en azından eski inançlara nazaran daha akılcı olsa da, akımın kısa sürede hızlı bir gelişme dönemine girmesi, ancak taraftarların eski dinden ve ortamdan hoşnutsuzluğu ile açıklanabilir. Bir dinin doğuşu sırasında rahatlıkla kök salıp genişleyebilmesi için en azından içinde bulunduğu ortama göre her yönden yeni görüşlere açık olmalıdır.

2. Aldığı Tepkiler

Çeşitli dinleri ve kültürleri bünyesinde barındıran bir ülkede, toplumsal düzensizliklerin olduğu sırada ortaya çıkan Birleştirme Kilisesi, çok geçmeden dikkatleri üzerine toplamış, halkın korku ve savunma mekanizmalarını harekete geçirmiştir.⁵⁷ Akım taşıdığı birlik ve ümit mesajlarıyla bir taraftan hızlı bir şekilde yayılırken diğer taraftan da kurulu din ve cemaatlerin hücumuna uğramıştır. Bu tepkiler, akımın merkezinin bir müddet sonra daha iyi faaliyet göstereceği ABD'ye taşınmasına neden olmuştur.

C. SUN MYUNG MOON'UN EVLİLİĞİ

Moon'un son evliliğindeki eşi dışında diğer evlilikleri ile ilgili bilgiler akımın kendi kayıtlarında yer almamaktadır. Akıma muhalif kimseler ise onun dört evliliğinden söz eder. Rivayetlere göre Moon önce 1940 yılında 16 yaşındaki **Choe Sung Kil** ile evlenmiştir. Bu eşinden bir oğlu olan Moon, 1946 yılında iddiasına göre aldığı bir vahiyle ilk eşinden ve iki aylık bebeğinden ayrılmıştır. Sonra aynı yıl önce 13 yaşında biri ile, ardından da **Kim Myung Hee** ile evlenmiştir. Boşanma ile sonuçlanan bu evliliklerinden sonra 11 Nisan 1960 tarihinde 18 yaşında üniversite öğrencisi **Hak Ja Han** ile kutsal evliliğini yapmıştır.⁵⁸

⁵⁷ Sontag, *a.g.e.*, s. 76.

⁵⁸ Bu bilgiler için bkz., Haack, *a.g.m.*, s. 10; Eileen Barker, "Doing Love: Tension in the Ideal Family", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s. 42. Ayrıca bkz. *Woman of True Love: Hak Ja Han Moon*, The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, New York, 3 Ekim 1993, s. 25.

Hak Ja Han

Hak Ja Han, 6 Ocak 1943 tarihinde Kuzey Kore'nin Anju Bölgesinde Sinli'nin bir köyünde Sun Myung Moon'un doğduğu yere yakın bir yerde doğmuştur.⁵⁹

Hak Ja Han, annesi Bayan Hong gibi koyu bir Hristiyan olup, Mesih'in İkinci Gelişi için ortamı hazırlamaya çalışan bir cemaatin içinde yetişmiştir. O da diğer Hristiyanlar gibi komünist güçlerden işkence görmüş, 1948 yılında 6 yaşında iken annesiyle beraber komünistler tarafından tutuklanmış ve 11 gün hapiste kalmıştır. Hapis sonrası anne-kız güneyde Seul'e, oradan da Taegu'ya gidip savaş süresince orada kalmışlardır. Bir süre sonra Taegu'dan Cheju Adası'na oradan da dayısının yaşadığı Choon Chun'a gittiler. Hak Ja Han burada ilkokul diplomasını almıştır. 13 yaşına geldiğinde artık ortaokul öğrencisiydi.⁶⁰ Bu sıralarda annesi aracılığıyla Sun Myung Moon ile tanışmıştır. 17 yaşından sonra müstakbel eşi ile görüşmeleri sıklaşmış, kendini tamamen yeni akıma vermiştir. Aralarındaki bağ, iki çiftin 11 Nisan 1960 tarihinde dini bir törenle “**Kutsal Evliliklerini**” gerçekleştirmeleriyle sonuçlanmıştır.⁶¹

Tipik bir Kore kadını olan Bayan Moon, eşine tam 13 çocuk doğurmuştur.⁶²

D. SUN MYUNG MOON'UN ABD'YE GÖÇÜ

Moon, 1965 ve 1969 yıllarında iki defa dünya turu gerçekleştirmiştir. İlk turu kırk ülkeyi kapsıyordu ve içlerinde ABD de vardı.⁶³ ABD'yi bu ilk ziyaretinde orada bazı genç araştırmacılarla yüz yüze görüşme fırsatı bulmuştur. İngilizce bilmediğinden dolayı görüşmelerini bir tercüman aracılığı ile yapıyordu. Buradaki görüşmelerinde birkaç kişiyi kendine bağlayan Moon'un ülkedeki taraftarlarının hızlı

⁵⁹ *Woman of True Love*, s. 17. Bu tarih aynı zamanda Moon'un doğduğu tarihtir. Hatırlanacağı gibi Moon 6 Ocak 1920'de doğmuştur.

⁶⁰ *Woman of True Love*, ss. 18-23.

⁶¹ *Woman of True Love*, ss. 23-26.

⁶² Durst, a.g.e., s. 76; *Woman of True Love*, s. 14.

⁶³ *New Vision*, s. 60.

bir artış dönemine girmesi bu tarihle başlar.⁶⁴ Anlaşılan Moon'un ABD'ye bu ziyareti, buraya göçü için bir alt yapı oluşturma amacını güdüyordu.

Moon'un ABD'nin başkenti Washington'a ikinci gelişi 18 Aralık 1971 tarihinde olmuştur. Bu gelişinde *Tanrıya Yeniden Dönüş, Bütün Dünyanın Birleştirilmesi* vaadlerine dayanan cazip düşüncelerini yaymaya başlamıştır. Bu arada ona en büyük engel komünizmdir.⁶⁵

XVIII-XIX. yy.'larda ABD'ye bakıldığında, bu ülke yönetiminin farklı din ve dîni gruplara müsamahakar bir tavır takındığı, ülkede özgürlük havasının estiği, halkın sosyal ve dîni normlardan, kiliselerden uzak bir yaşam tarzı sergilediği ve bunun sonucu olarak ülkede inançlar arası sistemli bir tutuculuk ve fanatikliğin olmadığı görülür.⁶⁶ Şüphesiz böyle bir ortam Moon'un yeni düşüncelerini yayması için ideal bir yerdir.

Amerikan Din Araştırmaları Enstitüsü'nün verdiği bilgilere göre 1988 yılı itibarıyla Kuzey Amerika'da 836'sı *geleneksel olmayan dinler* olmak üzere toplam 1.667 farklı dîni grup bulunmaktadır ve bu geleneksel olmayan dîni gruplardan yaklaşık 500'ü 1950-88 yılları arasında ortaya çıkmıştır.⁶⁷

Moon'un böyle bir coğrafya üzerine gelişi, iddiasına göre Tanrı'nın istek ve arzusu doğrultusunda olmuştur. Tanrı kendisine görünmüş ve O'na ABD'ye gitmesini, orada kendisine vahyettiklerini açıklamasını söylemişti.⁶⁸ Moon'un öğretisine göre ABD Hristiyan millet modelini sergiliyordu ve Tanrı'nın seçkin bir milleti, II. İsrail konumundaydı. ABD'nin gerçek kimliği ve kültürü Hristiyanlık olup bu devleti ayakta tutan da bu kültürdü. O'na göre, bu ruh ortadan kalkarsa devlet laikleşecek ve anlamsızlaşacaktı. Bu da Yahudi-Yahudi olmayan, zengin-fakir, beyaz-siyah ayrımını getirecekti. Kısacası ABD, Tanrı'nın Tanrısal Krallığı'nı gerçekleştirmek için seçtiği bir ülkeydi ve bunun için de bu devletin Hristiyan ruhu

⁶⁴ Borowski, a.g.m., s. 234.

⁶⁵ Sontag, a.g.e., s. 157; Durst, a.g.e., s. 76.

⁶⁶ Ali Rafet Özkan, *Yedinci Gün Adventizmi*, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara, 1995, s. 149.

⁶⁷ Barker, a.g.e., s. 149.

⁶⁸ Sontag, a.g.e., ss. 133, 157.

esastı. Bu ruhun önündeki en büyük engel ise seküler (laik) güç olup, büyük bir manevi reform olmadıkça ABD'nin bu görevini başarması mümkün değildi. Bu bağlamda kendisinin yapacağı iki önemli görevi vardı: Birincisi kendine vahyedilen ilahi gerçeğe Hristiyan ruhunu canlandırmak ve böylece ABD'nin görevini başarmasını sağlamak, ikincisi ise bozulan ABD gençliğini ve aile yapısını düzenlemektir.⁶⁹

Birleştirme Kilisesi 1970'lerde ABD'nin büyük şehirlerini kuşatmış, bu arada New York akımın merkez karargahı olmuştur. Her geçen gün sayıları artan ve 1980'lerde 6.000'e varan üyelerinin (bunun yanında üye olmayan fakat akıma sempati besleyen, değişik şekillerde yardımlarda bulunan büyük bir kalabalık daha vardır) çoğunu kolej öğrencileri oluşturmaktadır.⁷⁰

ABD'ye gelişinin özellikle ilk dört yılında değişik yerlerde büyük kalabalık önünde halka seslenmiş, misyonunu anlatmıştır. 1976 yılında Washington Anıtı önünde yaptığı konuşmaya 300.000'in üzerinde insan katılmıştır. 1975 yılında Kore'yi ziyaretinde 1.200.000 kişinin katıldığı *Kore Bağımsızlığı İçin Dünya Rallisi*'ni gerçekleştirmiştir.⁷¹

E. SUN MYUNG MOON'UN ESERLERİ

Moon'un en önemli eseri İngilizce'ye *Divine Principle*⁷² (*İlahi Prensiptir*) olarak çevirilen kitaptır. Eser, onun 1936'da aldığını iddia ettiği ilk vizyonla filizlenip daha sonra 9 yıl içerisinde⁷³ çeşitli dîni şahsiyetlerin, hatta Tanrı'nın yardımıyla⁷⁴ ve kutsal metinlerin sembol ve ifadelerini yorumlamasıyla ortaya çıkan⁷⁵ bir kitap olup, Yahudi, Hristiyan ve Kore dinlerinin motiflerini içerir.⁷⁶ Moon'a gelen vahiyleri kaleme alan Hyo Won Eu'nun yazdığı *Wol-li Kang-ron* adlı dini

⁶⁹ Sontag, *a.g.e.*, ss. 156-157.

⁷⁰ Borowski, *a.g.m.*, s. 234.

⁷¹ *New Vision*, s. 60.

⁷² *Divine Principle*, The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 5. bs., New York, 1977.

⁷³ Sontag, *a.g.e.*, s. 78.

⁷⁴ Barker, "Unification Church", *ER* c. XV, s. 142.

⁷⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. XVIII; Sontag, *a.g.e.*, s. 147.

⁷⁶ Smart, *a.g.e.*, s. 437.

metnin tam karşılığı *Discourse on Principle (Prensip Üzerine Söylev)* olsa da, İngilizce *Divine Principle* adıyla basılmıştır.⁷⁷

Müsvedde olarak 10 Mayıs 1952’de yazılıp tamamlanan eser,⁷⁸ ilk baskısını 15 Ağustos 1957’de yapmıştır.⁷⁹ Bu eser önceleri tamamen olgunlaşmadığı ve dolayısıyla yazılıp tamamlanamadığı için sözlü olarak vazediliyordu. Zamanla olgunlaştığı için ilk yazılan ve vazedilenlerden, özde bir olmakla beraber daha teferruatlıdır.⁸⁰

Burada Moon’un değişik yerlerde yaptığı 38 konuşmadan oluşan ve Birleştirme Kilisesi tarafından tercüme edilip hazırlanan “*God’s Will and The World*” (İngilizcesi yaklaşık 680 sahife olan eser, ilk baskısını 1985 yılında New York’ta yapmıştır.) adlı eseri zikretmek faydalı olacaktır.

⁷⁷ *Outline of The Divine Principle*, Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 3. bs., New York, 1984, Level 4, s. XVIII, Yoshihiko Masuda, “Hermeneutics: The Divine Principle and Scripture”, *Hermeneutics And Unification Theology*, ed. Darrol Bryant & Durwood Foster, New York, 1980, s. 64.

⁷⁸ Sontag, *a.g.e.*, s. 85.

⁷⁹ MacGregor, *a.g.m.*, s. 9.

⁸⁰ Sontag, *a.g.e.*, ss. 146-147.

İKİNCİ BÖLÜM
BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN İNANÇ
ESASLARI VE ÖĞRETİLERİ

I. AKIMIN TEOLOJİK TEMELİ

Birleştirme Kilisesi'nin inanç esasları ve öğretilerine geçmeden önce, akımın ilahiyatına bir alt yapı oluşturan temel etkenleri belirtmeyi uygun görüyoruz. Böylece hem akım daha iyi anlaşılmış olacak, hem de yeri geldiğinde diğer din ve kültürler arasında rahatlıkla bir karşılaştırma yapma imkanı sağlanacaktır.

Birleştirme Kilisesi Felsefesi'nin arka planında akımı besleyen üç ana kaynak bulunmaktadır. Bunları akımdaki görevlerine göre şöyle sıralayabiliriz:

1. *Kitab-ı Mukaddes*'e dayanan Presbiteryan ağırlıklı Protestanlık akımının ilahiyatını şekillendiren unsurların başında gelir.⁸¹ *Divine Principle*'de *Kitab-ı Mukaddes*'e sıkça atıflar mevcuttur.⁸² Zira Moon, Hristiyanlığı Presbiteryan misyonerlerden, onların anladığı şekli ile öğrenmiş, *Kitab-ı Mukaddes*'i bu bakış açısıyla değerlendirmiştir. Moon *Kitab-ı Mukaddes*'i Protestan gözüyle okuyup çevresindeki dinleri de göz önüne alarak onu farklı bir şekilde yorumlamıştır.⁸³

2. Numeroloji ile Uzakdoğu Felsefesi, Konfüçyanizm, Kore Şamanizmi, Budizm ve Taoizm'i içeren Kore Dinleri⁸⁴ akımın ilahiyatını belirleyen bir diğer önemli unsurdur.

⁸¹ MacGregor, a.g.m., s. 9; Hauck, a.g.m., s. 212; Claire F. Horton, "A Religion for the Future: An Anthropological View", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 248; Sebastian A. Matczak, "God in Unification Philosophy and the Christian Tradition", *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, USA, 1978, s. 221. F. Sontag, akımı Hristiyanlığın yeni bir versiyonu olarak görür. Bu konuda editörlüğünü F. Sontag ve Thomas G. Walsh'ın yaptığı *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon* adlı kitapta F. Sontag'ın "The Vision of Return: America to Korea" adlı makalesinin 45. sayfasına bakılabilir.

Buradaki Hristiyanlığın özelde Kore Presbiteryanizmi olduğu hususunda bkz. Frederick Carney, "Letter to the Faculty, Perkins School of Theology", *Ten Theologians Respond to the Unification Church*, ed. Herbert Richardson, New York, 1981, s. 9.

⁸² *Divine Principle*'de *Kitab-ı Mukaddes*'e yapılan atıflar öyle sıklıkla ki, hemen her sayfasında bir veya bir kaç yerde "Bu konuda *Kitab-ı Mukaddes* (veya şu İncil) şöyle der" şeklinde ifadeler yer almaktadır.

⁸³ Herbert Richardson, "Hermeneutics: Opening the Question", *Hermeneutics and Unification Theology*, ed. Darrol Bryant & Durwood Foster, New York, 1980, ss. 58-60.

⁸⁴ Bu etkiler için bkz. Hauck, a.g.m., s. 212; Horton, a.g.m., s. 248. Taoizm'den gelen Yin Yang geleneği, aile bağlılığı ve atalara tapınmanın etkisi için bkz. Lewis, a.g.m., s. 179. Ruh göçü ve Maitreya'nın beklenişi hakkında Budizm'in etkisi için bkz. Lewis, a.g.m., s. 179.

Bu Kore Dinleri içerisinde, özellikle Uzakdoğu Felsefesi ile Konfüçyanizm'in etkisi, diğerlerine oranla daha fazladır. Konfüçyanizm ve Doğu Felsefesi'nin temelini oluşturan Yin Yang geleneği ile yakından ilgisi olan ve MS 300'lü yıllarda yazılan *Değişmeler Kitabı (Book of Changes)* adlı eser, *Divine Principle*'de referans olarak gösterilmektedir.⁸⁵ Söz konusu eser, bir Konfüçyanizm klasiği olup aynı zamanda Taoistlerin de referans kaynağıdır. Eser bazılarına göre her ne kadar Konfüçyüs'e atfedilse de bazı kısımları hariç, sonraki yıllarda yazılmıştır.⁸⁶

Akımın sonradan alacağı şeklin ne derece özgün olacağı tartışmaya müsaittir. Çünkü kurucusu ilahiyatını ortaya koyarken bu öğretiyi belli bir zemin üzerine oturtmuştur ki bu da Kore'de mevcut dinlerdir. Ayrıca Moon'un ilk dini yaşantısının başka bir öğreti olması, durumu daha da karmaşık hale sokmaktadır. Bu bağlamda Dodds şu tesbitte bulunur: “*Dinlerin gelişmesi jeolojik biçimde gerçekleşir. Bu gelişmeye hükmeden genellikle ‘öncekini silme’ değil ‘yığılma’dır. Çünkü yeni bir inanç yapısının ortaya çıkarak önceki yapıyı tamamen silmesi gerçekten ender görülen bir durumdur. Böylesi durumlarda şu seçenekler daha yaygın olarak görülür. Eskinin yeni içinde bir unsur olarak yaşamaya devam etmesi ki bu durumda tamamen bilinçaltında gizli kalması mümkündür. İkinci durumda, eski ile yeni birlikte yaşarlar. Uzlaşma olmaksızın birbirleriyle mücadele ederek hayatîyetlerini devam ettirirler. Mantıksal açıdan böyle olmalarına rağmen aynı dönemde değişik kimseler, hatta tek bir şahıs tarafından kabul görmeye devam ederler.*”⁸⁷

3. Modern bilim verileri.⁸⁸ Moon, ilahiyatını açıklarken zaman zaman modern bilimin verilerini kendine referans olarak kullanır. Bu, akımın doktrininin zorunlu bir gereğidir. Çünkü Moon çağımızın insanının çağın bir gereği, geçirdiği

⁸⁵ Geniş bilgi için bkz. Matczak, a.g.m., ss. 222-224; *Divine Principle*'de *Değişmeler Kitabı (Book of Changes)*'in referans olarak gösterilmesine örnek olarak, eserin 26-27. sayfalarındaki geniş açıklamayı gösterebiliriz.

⁸⁶ Wing-Tsit Chan, “Chinese Philosophy”, *The Encyclopedia of Philosophy*, ed. Paul Edwards, c. II, New York, 1967, s. 90.

⁸⁷ Muhammed Abid el-Cabiri, *Arap Aklının Oluşumu*, çev. İbrahim Akbaba, İstanbul, 1997, s. 198.

⁸⁸ Matczak, a.g.m., s. 221; *Principle*, s. 51.

evrimin bir sonucu olarak kapasitesinin arttığını, bunun sonucu olarak da eski vahiy ürünü kutsal kitapların yetersiz kaldıklarını, gelecek olan vahiy sözlerinin ise insana bir şeyler verebilmesi için Modern bilim verilerine uygun olması hatta bu verileri kullanması gerektiği kanaatindedir.

Akım, Hristiyanlık ve zikredilen uzakdoğu dinlerinden hiç biri ile tam olarak bağdaşmadığı halde temelde Hristiyanlık üzerine kurulmuştur. Fakat o tam bir Hristiyan akımı değil, doğu dinlerinin Hristiyanlaştırılmış şeklidir. Konfüçyanizm'den aldığı ve özellikle ahlâki sahada geçerli olan eğitim-öğretimin önemi; yine doğuya ait *Yin Yang* geleneği⁸⁹ akımın ilahiyat sistemini tamamen etkilemiştir. Ninian Smart'ın haklı olarak belirttiği gibi akım, Kore dinleri ve Protestanlığın bir sentezi, *Kitab-ı Mukaddes*'in doğuya uyarlanmış şeklinden başka bir şey değildir.⁹⁰ Bu yapılırken de Hristiyanlığa yeni bir aklî yaklaşım getirilmektedir.

Kurucusu bu sentezi yapıp *Kitab-ı Mukaddes*'i özel bir şekilde yorumlarken onun esas kriteri, kendine vahyedildiğini⁹¹ söylediği *Divine Principle* olmuştur.⁹²

II. TANRI İNANCI

Her şeyin Tanrı tarafından yaratıldığını kabul eden Birleştirme Kilisesi, Tanrı'nın ancak yaratıkları sayesinde anlaşılabileceğini savunulur.⁹³ Başta insan olmak üzere, canlı-cansız her varlığın, onun yapısındaki özellikleri yansıttığı söylenir.⁹⁴ O halde Tanrı'nın gerçek mahiyetini öğrenme, aynı zamanda diğer yaratıkların da mahiyetini öğrenme anlamına gelecektir. Tanrı'nın ilahi tabiat ve sıfatlarını genişçe açıklamadan önce, genel bir bilgi vermek amacıyla Birleştirme

⁸⁹ Smart, *a.g.e.*, s. 437.

⁹⁰ Smart, *a.g.e.*, s. 437.

⁹¹ *Principle*'nin vahiy ürünü olduğu konusunda bkz. Barker, "Who'd Be A Moonie? A Comparative Study of those who Join the Unification Church in Britain", *NRM*, s. 60.

⁹² Barker, *a.g.e.*, s. 215.

⁹³ *Principle*, s. 20; *Outline*, s. 1.

⁹⁴ Geniş bilgi için bkz. *Outline*, s. 10.

Kilisesi'nden din adamı Chung Hwan Kwak'ın “Birleştirme Teolojisinde Tanrı ve Yaratma” başlıklı yazısından bir bölüm aktarmayı uygun görüyoruz :

*Tanrı'yı nasıl bilebiliriz? Tanrı, her şeyin tek ve ezeli-ebedi İlk Sebebi olarak bu dünyanın zaman ve mekanı içerisinde yer almamaktadır. Tanrı, mükemmelliğin ve bütün düşüncelerin kaynağının ölçütü olarak mükemmel ve değişmezdir. Zaman-mekan boyutları içinde ve değişebilir bir dünyada yaşayan bizler, tek, ezeli-ebedi, mükemmel ve değişmez... olan Tanrı'yı nasıl bilebiliriz? Biz Tanrı'yı onun suretinde yaratıldığımız için bilebiliriz. İsa bize Tanrı'yı **Baba** diye çağırmamızı ve bütün insanları erkek ve kız kardeşlerimiz olarak sevmemizi öğretti. O, gerçek mutluluğumuzun ancak Tanrısal Krallık'ta bulunabileceği ve Tanrı için kendisini sevmekle elde edilebileceği hususuna dikkatimizi çekti. Onun (İsa) kendini feda eden sevgisi, bizi gerçek mutluluğa götüren, Birleştirme Teolojisi'nin “Kalp” diye isimlendirdiği Tanrı'nın en temel niteliklerini yansıtan değişmez gayretinde kendini açıkça gösterir. Kalp, birini veya bir şeyi sevmeye vasıtasıyla sevinci aramada itici bir güçtür. Kalp, hizmet ederek, hayır işleyerek ve birine veya bir şeye canlılık vererek önemli faaliyette bulunan sevgide kendini ortaya koyar. Böyle olması hasebiyle, sevgi, duyguyu içerdiği kadar akıl ve iradeyi de içerir. Böylece kalp, akıl, duygu ve iradeden daha derin [merkezi] olup, her üçü için bir başlangıç noktası ve yönlendirir.⁹⁵*

A. ASLİ SURET'İN SIFATLARI

Tanrı'nın Asli Suret'i, onun ilahi suret ve ilahi karakterinden oluşmaktadır. İlahi suret, ondaki sıfatların birbiri ile olan ilişkileri şeklinde tezahür ederken, ilahi karakter onun temel sıfatlarını içerir. Bu tasavvurların merkezini eski Çin Felsefesi'ndeki **Yin** ve **Yang** anlayışı oluşturur ve Tanrı ile yaratıklardaki tezahürü şöyle açıklanır:

⁹⁵ Osborne E. Scott'tan naklen, “The Significance of Reverend Moon and the Unification Church for Our World Today”, Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 106.

1. İlahi Suret

a. Sung Sang ve Hyung Sang

Akımın inancına göre, Tanrı her şeyden önce bünyesinde ikili bir özellik taşımaktadır: **Sung Sang** ve **Hyung Sang**. Orjinal kökeni karşılama da⁹⁶, Türkçe'ye eksik bir çeviriyle *İç Karakter, Dış Form*⁹⁷ şeklinde tercüme edebileceğimiz bu iki özellik Tanrı'nın en temel sıfatları olarak düşünülür.⁹⁸ Orjinali ve en mükemmeli Tanrı'da bulunduğu inanılan bu çifte özelliğin, yaratma ile canlı-cansız tüm varlıklara geçtiği tasavvur edilir. Tanrı'nın Sung Sang'ı *Orjinal Sung Sang*, Hyung Sang'ı da *Orjinal Hyung Sang* olarak isimlendirilir.⁹⁹

Orjinal Sung Sang (Tanrı'nın İç Karakteri) ile Tanrı'nın manevi yönü ve tüm varlıkların görülmeyen iç özelliklerinin kaynağı, Orjinal Hyung Sang (Tanrı'nın Dış Formu) ile de, Tanrı'nın dış özellikleri (sıfatları) ve tüm varlıkların maddi, cismani yönünün esas kaynağı kastedilir.¹⁰⁰

Moonculuğa göre Tanrı'da ve diğer varlıklarda Sung Sang aktif olarak varlığı yönlendiren **özne**, Hyung Sang da pasif olarak yönlenen, yani **nesne** konumundadır.¹⁰¹ Sung Sang'a karşı edilgen konumda olan Hyung Sang, *İkinci Sung Sang*¹⁰² olarak da isimlendirilir. Tanrı'nın Sung Sang'ı, O'ndaki Hyung Sang'a karşı **özne (etken)** konumunda olduğu gibi, bu ikisi yaratıkların Sung Sang ve Hyung Sang'ına karşı da **özne** konumundadır.¹⁰³

Akımın inancına göre *İç Sung Sang* ve *İç Hyung Sang* 'tan oluşan Tanrı'nın Sung Sang'ı onun aklına tekabül eder. İç Sung Sang, aklın (Sung Sang) **öznel** kısmı

⁹⁶ Sang Hun Lee, *Explaining Unification Thought (EUT)*, New York, 1981, s. 6.

⁹⁷ *Principle*, s. 22.

⁹⁸ Lee, *EUT*, s. 6.

⁹⁹ *Outline*, s. 4; San Hun Lee, *Fundamentals of Unification Thought (FUT)*, Tokyo, 1991, s. 17.

¹⁰⁰ *Outline*, s. 9.

¹⁰¹ *Principle*, s. 22; *Outline*, s. 3.

¹⁰² *Principle*, s. 22; *Outline*, s. 3.

¹⁰³ *Outline*, s. 4.

olup, akıl, duygu ve irade olmak üzere üç işleve sahiptir.¹⁰⁴ Bunlar şöyle özetlenebilir:

aa. Akıl

Moon'a göre akıl'da idrakın *duyarlılık*, *anlama* yetisi ve *us* (reason) olmak üzere üç aşaması vardır. Akıma göre bu aşamalar bir örnekle şöyle açıklanabilir: Newton, ağaçtan bir elmanın yere düştüğünü gördüğünde elmanın düşmüş olduğunu anladı. Bu, *duyarlılığa* dayanan bir tanımadır. Newton o zaman "Elma niçin düşer?," diye düşündü. Burada *anlama* ile daha derin bir tanımayı elde etmeye uğraştı. Daha sonra basit elma olayının ötesini düşünmeye başladı. "Herhangi bir şey niçin yere düşer?" şeklinde evrensel bir cevap aradı. Sonunda yer çekimi kanununu buldu. İşte Newton burada *us*'u, matematiksel aklı, probleme uyguladı. Burada da görüldüğü üzere duyarlılık aklın *oluşum* safhası, anlama *gelişim* safhası, us ise *mükemmellik* safhasıdır. İnsanın akli yeteneğinin bu üç safhasının esası, Tanrı aklıdır.¹⁰⁵

ab. Duygu

Sevinme, üzülmeye gibi bir şeyi hissetmeyi ifade edip kalpten farklıdır. Çünkü kalp, duygu, akıl ve iradede daha içte, daha derinde bulunmaktadır. Kalp sebep, duygu ise sonuçtur. Tanrı'nın kalbi tatmin olduğunda sevinç, aksi halde üzüntü duyar.¹⁰⁶ Sevinç ve üzüntünün kendileri duygu değil, duygusal safhalardır. Duygu, bunları hissetme olayını belirtir.¹⁰⁷

ac. İrade

¹⁰⁴ Matczak, a.g.m., s. 229; Lee, *EUT*, ss. 6-7; Hun Lee, *FUT*, s. 17.

¹⁰⁵ Lee, *EUT*, s. 34.

¹⁰⁶ Daha sonra yeri geldikçe değineceğimiz üzere, Birleştirme Kilisesi'ne göre "sevgi," Tanrı'nın en temel özelliklerinden biridir. Hatta Tanrı insanı sevgi nesnesi olarak Tanrı'ya sevgi, mutluluk vermesi için yarattı. Dolayısıyla Tanrı'nın mutlu olması veya kederlenmesi tamamen insana bağlıdır. Moon bu konuda bir konuşmasında şöyle der: "Siz olmadan Tanrı'nın mutlu olamayacağını söyleyebilecek kadar kendinizden emin olabilirsiniz", (Bkz. Jones, a.g.e. s. 2.). Yine bir başka defasında ise, "Eğer Tanrı'nın ıstıabını hafifletebilirseniz, sizden daha fazla beklenebilecek bir şey yoktur. Bu, kendinizi, ailenizi, milletinizi ve bütün dünyayı Tanrı'ya geri getirmenizi gerektirir." (Bkz. Jones, a.g.e, s. 6.)

¹⁰⁷ Lee, *EUT*, s. 34.

İrade, bir şeyi yapmaya niyet etmeyi veya karar vermeyi belirtir. İnsanın iradesinin Tanrı İradesi'nden kaynaklandığı savunulur.¹⁰⁸

İç Hyung Sang, aklın *nesnel* kısmıdır. Bu kısım düşünceleri, kavramları, asli kanunu ve matematiksel prensipleri gösterir. İnsanlarda kavramlar, nesneler tecrübeden sonra, onlardan bağımsız olarak oluşur. Tanrı'daki kavramlar ise yaratmadan önce mevcuttur. Her şey Tanrı'nın aklındaki düşüncelere göre yaratılmıştır. Yani Tanrı'da önceden kavramlar vardı ve sonra Tanrı bunları yarattı. Birleştirme Kilisesi'nin bu yaratma anlayışı *Kitab-ı Mukaddes*'le tam bir paralellik arzeder.¹⁰⁹

Tanrı'nın Hyung Sang'ına (Orjinal Hyung Sang) tekrar dönecek olursak, Moon'a göre bu kısım Tanrı'nın dış özellikleri ve bütün yaratıklarının maddi, cismani yönünün kaynağıdır.¹¹⁰ Diğer bir ifade ile insan bedeni, hayvanların bedeni, bitkilerin dış görünüşleri, ve mineraller Tanrı'nın Hyung Sang'ının farklı boyutlardaki tezahürleridir.¹¹¹ Kore dilinde Hyung Sang, hiç bir şekle sahip olmayan enerji veya madde öncesi potansiyel güç formunu karşılayan bir kavramdır.¹¹² Tanrı'nın bu Orjinal Hyung Sang sıfatının özü, kendisinde gözükmeyen bir çeşit enerjidir. Varlığı kendinden, mutlak ve ezeli-ebedi olan bu *Evrensel Kaynak Enerji*, tüm varlıkların kaynak enerjisidir.¹¹³ Bu enerji fiziki bir enerji değil, enerjinin *enerji öncesi safhası* olup daha sonra varlıklar dünyasında ortaya çıkar. “Ön enerji” diye de isimlendirilebilir. Bu enerji, *Evrensel Kaynak Güç*'ü ortaya çıkaran bir enerjiden başka bir şey değildir.¹¹⁴ Bu Evrensel Kaynak Enerji, hayatın elle tutulmaz, gözle görülmez soyut kaynağını, Evrensel Kaynak Güç de soyut esasını oluşturur.¹¹⁵

¹⁰⁸ Lee, *a.g.e.*, ss. 34-35.

¹⁰⁹ Lee, *EUT*, ss. 7-8.

¹¹⁰ Lee, *FUT*, s. 20; Lee, *EUT*, s. 10.

¹¹¹ Lee, *FUT*, s. 20.

¹¹² Lee, *EUT*, s. 12.

¹¹³ *Principle*, s. 28; Geniş bilgi için bkz. Lee, *FUT*, ss. 21-22.

¹¹⁴ Lee, *EUT*, ss. 10-11; Ayrıca bkz. Matczak, *a.g.m.*, s. 227.

¹¹⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. 14.

Dış alemde ve Tanrı'da Sung Sang ve Hyung Sang özelliği sonucu mevcut olan etkin-edilgin konumundaki özne-nesne arasındaki verme-alma ilişkisi sonucu Evrensel Kaynak Güç, *verme-alma eylemi gücü* olarak ortaya çıkar.¹¹⁶

b. Yang ve Eum (Yang ve Yin; Pozitiflik ve Negatiflik)

Yang ve *Eum*, Kore diline ait tabirler olup, Türkçe'ye *Pozitiflik* ve *Negatiflik* diye çevrilebilir. Biz de çalışmamızda bu iki tabirin Türkçe karşılıklarını kullanacağız.

Bu iki terim eski Çin geleneğindeki Yang ve Yin'in karşılığı olarak düşünülüp akımın ilahiyatının ana kemiklerinden birini oluşturur.

Pozitiflik ve Negatiflik, Sung Sang gibi doğrudan doğruya Tanrı'nın değil, Tanrı'nın ve tüm varlıkların iki temel sıfatı olan Sung Sang ve Hyung Sang'ın iki niteliğidir.¹¹⁷ Yani onlar özelliğin özelliği konumundadırlar. Sung Sang ve Hyung Sang ayrı ayrı hem pozitiflik hem de negatiflik özelliği taşımaktadır.¹¹⁸

Tanrı ve yaratılan her şey, bu iki pozitif-negatif temel özelliğin uyumlu bir şekilde birbirleri ile olan ilişkileri sonucu ortaya çıkar.¹¹⁹ Söz konusu bu varlıklar aynı zamanda iki temel Sung Sang özelliğini de taşırlar.¹²⁰ Tanrı'nın Sung Sang ve Hyung Sang'ında bulunan bu iki sığata *Orjinal Pozitiflik* ve *Orjinal Negatiflik* denir¹²¹ ve onda tam bir uyum içinde bulunur.¹²²

Sung Sang ve Hyung Sang Tanrı'nın iki sıfatı iseler de, gerçeklik dünyasında iki ayrı varlık olarak da yer alırlar. Buna karşılık pozitif ve negatiflik,

¹¹⁶ Lee, *EUT*, s. 12; Geniş bilgi için bkz. *Principle*, s. 28.

¹¹⁷ *Principle*, s. 24; Lee, *FUT*, s. 66.

¹¹⁸ Lee, *EUT*, s. 17.

¹¹⁹ Canlı-cansız tüm varlıkların iki zıt kutuptan (artı ve eksi) meydana gelmeleri, eski Çin geleneğindeki Yang ve Yin'i hatırlatır. Bilindiği üzere Yang aktiflik ve pozitif bir kuvvettir. Güneş, erkek ve erkek varlıklar bu konumda zikredilebilir. Yin ise pasiflik ve pasifliğin sembolüdür. Kadın, ay, dişi varlıklar gibi. Tüm varlıkların etkin ve edilgin olarak düşünülen bu iki gücün bir araya gelmesinden oluştuğu tasavvur edilir. Çin geleneğinden faydalanılarak yapılan bu açıklama, aynı zamanda Taoizm'in de benimsediği bir yöntemdir. Bkz. Young Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, New York, 1976, ss. 8-9.

¹²⁰ *Principle*, s. 21; Ayrıca geniş bilgi için bkz. Lee, *FUT*, ss. 26-29.

¹²¹ *Outline*, s. 6.

¹²² *Outline*, s. 7.

Sung Sang ve Hyung Sang'ın sıfatları olduğundan gerçeklik dünyasında varlık olarak yer almazlar. Bir insanın pozitif (erkek), diğerinin de negatif (dişi) olduğunu söylemekle erkekte Hyung Sang ve Sung Sang'ın pozitif karakterlerinin, dişide de Hyung Sang ve Sung Sang'ın negatif karakterlerinin daha ağır bastığını söylemiş oluruz.¹²³

Pozitif ve Negatiflik şeklindeki çift özellik, evrensel olarak tüm yaratıklarda ortaya çıkan Tanrı'nın suretleri olduğundan, *Evrensel Suret* olarak isimlendirilir. Bununla beraber Tanrı'da *Ferdi Suretler* de bulur.¹²⁴

c. Ferdi Suretler

Dış alemde var olan her şey Sung Sang ve Hyung Sang, pozitif ve negatif evrensel sureti taşımakla beraber, her bir varlık Tanrı'dan gelen bazı ferdi suretlere de sahiptir. Canlı-cansız her varlığın bireysel özelliği, yaratılış sırasında Tanrı'da bulunan sayısız Ferdi Suretler'den gelir.¹²⁵

Tanrı'nın sıfatları, onun içerisinde mükemmel ve uyumlu bir verme-alma ilişkisi içerisinde bulunarak onun birliğini ve mükemmelliğini sağlar. Bir varlık da Tanrı birliğini yansıtacak biçimde kendi bünyesinde çiftlilik özelliklerini uyum içinde birleştirdiğinde Tanrı'nın bir simgesi olur. Dış alemde var olan her şey, Tanrı'nın gerçek tabiatına benzemek için gereken çabayı vermek üzere yaratılmıştır.¹²⁶

Tanrı'nın Ferdi Sureti, insanın ferdi suretinde tezahür eder. İnsan mükemmelleştiğinde Tanrı'yı mükemmel bir şekilde yansıtır ve bu sayede yaratılan her şeye hakim olur.¹²⁷ Burada şu soru akla gelebilir: *Tanrı varlıkları niçin farklı suretlerde yaratmıştır?* Bu sorunun cevabı tamamen Tanrı'nın mahiyetinin bir gereğidir. Daha sonra açıklayacağımız gibi Tanrı'nın en temel karakteristik özelliği, bir nesneyi sevme vasıtasıyla sevinç almaya, zevk duymaya karşı durdurulamaz bir

¹²³ Lee, *EUT*, s. 17.

¹²⁴ Lee, *EUT*, s. 18.

¹²⁵ Lee, *EUT*, s. 18.

¹²⁶ Cromwell, *a.g.e.*, ss. 19-20.

¹²⁷ Lee, *FUT*, s. 30.

güç olan Kalp'tir. Tanrı, bu sebeple insanı ve diğer varlıkları nesnesi olarak yaratmıştır. Şayet Tanrı bütün insanları aynı surette yaratmış olsaydı, bu çok monoton bir şey olurdu. Aynı surette olan bir veya milyonlarca zevk arasında bir fark olmazdı.¹²⁸

Ferdi özellikle ilgili olarak, yaşlı bir Kore kadını ve Kore'de Birleştirme Kilisesi'nin üyesi olan *Chung Suk Wong* hakkında anlatılan olay ilginçtir. Anlatıldığına göre bu kadının yüzü çok çirkindi. Moon'un her yanına oturduğunda sıkılır, üzülürdü. Bir gün Moon etrafındaki kilise üyelerinin yüzlerine bakarak "*Tanrı herkesi kendi sevinci için yarattı,*" demiştir. *Chung Suk Wong* kendi yüzünü çirkin bulduğundan, Tanrı'nın kendi yüzünden gerçekten sevinç duyup duymadığından tereddüt emiş ve bu tereddütle odasına gidip "*Göksel Baba, niçin yüzümü böyle çirkin yarattın? Daha iyi yaratamaz mıydın?*" diye dua etmiştir. O sırada "*iyi veya kötü o benim yüzümdür,*" şeklinde Göksel bir ses duymuş, olayı Moon'a anlattığında, tebessümle "*Doğrudur*" cevabını almıştır. Artık bir daha yüzünden dolayı üzülmemiştir.¹²⁹

Evrensel Suret (Sung Sang-Hyung Sang ve pozitiflik-negatiflik hep beraber Evrensel Suret olarak isimlendirilir¹³⁰), Ferdi Suretlerle *İlahi Suret*'i oluşturur.¹³¹

2. İlahi Karakter

Tanrı'nın formunun görünüşünden **İlahi Suret**; tabiatı, işlev ve yeteneklerinden de **İlahi Karakter** diye bahsedilir.¹³² İlahi Karakter'den kastedilen Tanrı'nın karakteri olup burada ilk akla gelen **Kalp**, **Logos** ve **Yaratıcılık**'tır. Bunların yanında Tanrı'ya *alim*, *kadir*, *hakim*, *babalık*, *gerçeklik* ve *iyilik* gibi sıfatlar da yüklenir.¹³³

¹²⁸ Lee, *EUT*, s. 19.

¹²⁹ Lee, *EUT*, s. 19.

¹³⁰ Lee, *FUT*, s. 29.

¹³¹ Lee, *EUT*, s. 20.

¹³² Lee, *FUT*, s. 32.

¹³³ Lee, *EUT*, s. 21.

a. Kalp

Tanrı'nın akıl, duygu ve irade'den daha derin olarak bir kalbe, yani sevgiye sahip olduğuna inanılır. Bu kalp cismani değil, sevgi ile sevinci tatmayı hedefleyen itici bir güç olarak tasavvur edilir ve aklın derinliğinden yükselen bastırılmaz bir güç olduğu söylenir. Moonculuğa göre sevinci bu şekilde elde etmek için sevilecek bir nesnenin olması gerekir. Akımın inancına göre işte Tanrı nesneleri bunun için yaratmıştır. Eğer bu kalp olmasaydı, Tanrı'nın insanı yaratmasına bir neden kalmazdı. İnsan da Tanrı suretinde yaratıldığından o da sevgi ile sevinç elde etmeyi hedefleyen bir kalbe sahiptir. Bu sebeple insan da sevecek bir kalp arar. Fakat burada söz konusu olan sevgi, kişi merkezli, sahte bir sevgi değil, Tanrı merkezli gerçek bir sevgidir. Bundan dolayı insan Tanrı gibi sevecek nesneler arar. Birleştirme Kilisesi'ne göre "sevgi," Tanrı'nın en temel özelliklerinden olup, insanı kendine sevgi nesnesi olarak yani sevgi, mutluluk vermesi için yaratmıştır. Dolayısıyla Tanrı'nın mutlu olması veya kederlenmesi tamamen insana bağlıdır. İnsan sorumluluğunu tamamlayıp asli gayeyi gerçekleştirmediği müddetçe Tanrı acı ve ıstırap duymaya devam edecektir.¹³⁴ Moon bu konuda bir konuşmasında şöyle der: *"Siz olmadan Tanrı'nın mutlu olamayacağını söyleyebilecek kadar kendinizden emin olabilirsiniz"*¹³⁵, Yine bir başka defasında ise, *"Eğer Tanrı'nın ıstırabını hafifletebilirseniz, sizden daha fazla beklenebilecek bir şey yoktur. Bu, kendinizi, ailenizi, milletinizi ve bütün dünyayı Tanrı'ya geri getirmenizi gerektirir."*¹³⁶

Tanrı'nın kalbinin *sevgi'nin başlangıç noktası, kaynağı* olduğuna,¹³⁷ bu kalbin özünü, hiç bir koşula bağlı olmaksızın sürekli sevgi vermenin oluşturduğuna ve onun sevgisinin gerçek sevgi olduğuna inanılır.¹³⁸ "Tanrı sevgidir" denmesine en

¹³⁴ Lee, *EUT*, s. 21. Ayrıca bkz, Gene G. James, "The Unification Doctrine of the Fall and the Problem of Evil", *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impact of the Fall*, ed. Durwood Foster, Paul Mojzes, New York, 1985, s. 89; Thomas Walsh, "The Response to Suffering", *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impact of the Fall*, ed. Durwood Foster, Paul Mojzes, New York, 1985, ss.125, 129.

¹³⁵ Bkz. Jones, *a.g.e.*, s. 2.

¹³⁶ Bkz. Jones, *a.g.e.*, s. 6.

¹³⁷ Lee, *EUT*, s. 22.

¹³⁸ Matczak, *a.g.m.*, s. 229.

büyük gerekçe, onun gerçek sevgisinin tüm yaratıklara yaşam kaynağı olması gösterilir.¹³⁹

b. Logos

Yuhanna, İncili’nde şöyle der: “*Kelam başlangıçta var idi, ve Kelam Allah nezdinde idi, ve Kelam Allah idi. Her şey onun ile oldu, ve olmuş olanlardan hiç bir şey onusuz olmadı.*”¹⁴⁰

Birleştirme Kilisesi’ne göre *Kelam* kelimesi *Logos* anlamına gelmektedir. Logos, Tanrı tarafından *Çoğaltılmış Beden (Yeni Beden)* olarak yaratılmıştır. Bu Logos’un Sung Sang ve Hyung Sang özellikleri içerdiği ve Tanrı içinde Tanrı’nın bir nesnesi olduğunu söylenir.¹⁴¹ Burada kavramın açıklamasında bir muğlaklık hissedilir. Bir tarafta Logos’un yaratıldığından söz edilirken, diğer tarafta onun ezeli ve ebediliğinden bahsedilir.

Yaratılış, amacı doğrultusunda yorumlanırken, Logos İç Sung Sang ve İç Hyung Sang arasındaki verme-alma işlemi ile biçimlenen *Çoğaltılmış Beden* olarak tasavvur edilir. İç Hyung Sang, düşünce, kavram, orjinal kanun ve matematiksel prensipleri, İç Sung Sang ise akıl (duyarlılık, anlama ve us), duygu ve irade’yi içerir. İç Sung Sang’da us (reason), İç Hyung Sang’da da kanun, Logos’un oluşumunda önemli rol oynar. Bu düşünceden dolayı Logos, “*us-kanun*” diye isimlendirilir.¹⁴²

İyice tetkik edildiğinde burada Tanrı (Baba)’nın nesnesi konumunda olan Logos tasavvurunun Hristiyanlıktaki Oğul’a karşılık geldiği, ikisi arasında bir farkın olmadığı görülür. Her ikisinin de ilahi tabiatları aynıdır. Tanrı, ondaki çiftli özellik ve kendi olmak üzere üç unsurdan meydana gelmektedir. Bu, aynı zamanda Tanrı’nın bünyesinde dualizmi barındırdığı anlamına gelmektedir. Logos, Tanrı içinde Tanrı’nın nesnesidir. Diğer bir ifade ile us (reason) ve kanundur. Evren onunla yaratılır. Tanrı Logos’u (Oğul) sınırsızca sever.

¹³⁹ Cromwell, *a.g.e.*, ss. 20-21; Ayrıca bkz. Lee, *FUT*, ss. 32-37.

¹⁴⁰ *Yuhanna*, 1:1-3.

¹⁴¹ Lee, *EUT*, s. 24; Matczak, *a.g.m.*, s. 230. Ayrıca geniş bilgi için bkz. Lee, *FUT*, ss. 38-41.

¹⁴² Lee, *EUT*, s. 24.

Birleştirme Kilisesi'nin Tanrı tasavvurunda ortaya çıkan bu tesliste Baba ile oğul arasında önemli bir fark yoktur. Baba Özne, Oğul (Logos) da nesnedir.¹⁴³ Böylece Moon eski dini Hıristiyanlıktaki teslis akidesini yeni yorumuyla bir "Birlik" içinde birleştirmeye çalışıyor. Hıristiyanlıktaki üçlülüğü tek'e indirme yorumlarında bulunuyor.

c. Yaratıcılık

Akıma göre herkesin yeni şeyler keşfetmeye, yeni düşünceler geliştirmeye ve yaratıcı bir hayatı yaşamaya karşı doğuştan bir arzusu vardır. Bu, "*Yaratıcılık*" diye adlandırılan, Tanrı'nın yeni şeyler meydana getirme karakter ve yeteneğinin bir yansımasıdır. Bu, Tanrı'nın bir karakteri olup, Tanrı bununla insanlığı ve diğer varlıkları yaratma gücüne ulaşmıştır.¹⁴⁴

Moon, yaratmanın kalbin itici gücü sonucu gerçekleştiği görüşündedir. Kalp, amacı belirler ki onun amacı yaratmadır. Yaratıklar, yaratma eyleminden önce var olan Logos aracılığıyla yaratılır. Logos, us ve kanun olup yaratıkların suret ve düşüncelerini içerir. Baba'nın Kalbi'nin yaratma sırasında verdiği güç, **Kutsal Ruh** olarak düşünülür. Böylece Kutsal Ruh, Logos'un Nesnesi olarak tasavvur olunmaktadır. Burada Kutsal Ruh'un yaratıcılığı, Kalp ve Logos'un aktivitesinden gelmektedir.¹⁴⁵

Logos, Orjinal Sung Sang'da Dış Sung Sang ve İç Hyung Sang'ın amaç doğrultusunda verme-alma eylemi ile oluşur. Yaratılan bir varlık da Logos ve Orjinal Hyung Sang'ın verme-alma eylemi ile biçimlenir. Orjinal Sung Sang'da İç Sung Sang ve İç Hyung Sang arasındaki verme-alma eylemi, İç Verme Alma Eylemi, Logos ve Hyung Sang arasındaki verme-alma işlemi de *Dış Verme-Alma İşlemi* diye isimlendirilir. Yaratma, iç ve dış verme-alma işlemleri ile, İç ve Dış Dört Durum Esasını oluşturma yeteneği olarak tarif edilebilir.¹⁴⁶

¹⁴³ Matczak, a.g.m., ss. 242-243.

¹⁴⁴ Lee, *EUT*, s. 26.

¹⁴⁵ Matczak, a.g.m., s. 230. Burada dikkati çeken husus, yaratmanın bizzat Tanrı tarafından değil de Tanrı'dan da pek ayrı düşünülmeyen Logos tarafından meydana getirilmesidir.

¹⁴⁶ Lee, *FUT*, ss. 41-42. Konfüçyanizm'e göre yaratılış, Yin ve Yang'ın belli prensipler ışığında etkileşimi ile belli unsurların oluşması ve bu unsurların birbirleri ile ilişkileri sonucu çoğalması ile

Birleştirme Kilisesi'ne göre Tanrı, her şeye hakim olması için yaratıcılık özelliğinden insana da vermiştir. Fakat insanın bu güce ulaşması için onun mükemmelleşmesi zorunlu görülür.¹⁴⁷

Burada akımın Tanrı anlayışındaki teslise dikkat çekmek istiyoruz. Özellikle yaratma esnasında (yaratma, her zaman devam eden bir olgudur) belirginleşen üçlülüğü, yukarıda verdiğimiz bilgiler ışığında şöyle izah edebiliriz: Her şeyden önce merkezi bir Tanrı mevcuttur ki, bu, teslisin ilk unsurudur. Söz konusu birinci unsur (Tanrı) kendini sınırsız gerçek nesnesi olan Logos (Word / İsa) ve Kutsal Ruh (Wisdom / Akıl)'ta gösterir ki bunlar da teslisin ikinci ve üçüncü unsurlarını oluştururlar. Kutsal Ruh, Tanrı ile İsa arasındaki sınırsız sevgi sonucu kendini gösterir.¹⁴⁸

B. ASLİ SURET'İN YAPISI

Akımda Asli Suret'in yapısı, Tanrı'nın sıfatları arasındaki ilişkileri gösterir.¹⁴⁹

1. Verme-Alma Eylemi

Tanrı'nın Sung Sang ve Hyung Sang'ı belli güçlerle karşılıklı ilişki içine girdiğinde, onlar arasında verme-alma işlemi meydana gelir. Bu durum, *Verme-Alma Eylemi* diye adlandırılır. Böyle bir eylemde devamlı bir amaç bulunur. Tanrı'da bu eylemin merkezinde Kalp bulunur. Kalp, sevginin kaynağı olup, sevgi bir uyumdur. Bu sebeple Orjinal Suret'te verme-alma eylemi uyum ve huzur içindedir.¹⁵⁰

2. Dörtlü Durum Esası (Quadruple Base)

Orjinal surette Sung Sang ve Hyung Sang, Kalp merkezli verme-alma eylemi ile *Birleşik Beden'i* oluşturur. Orjinal Suret'in yapısı, dört unsurdan oluşan

evren meydana gelmiştir. Geniş bilgi için bkz. Wing-Tsit Chan, a.g.m., s. 90.

¹⁴⁷ Lee, *EUT*, s. 27; Herbert Richardson, "A Lecture to Students At The Unification Theological Seminary in Babrytown, New York", *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, USA, 1978, ss. 298-299.

¹⁴⁸ Matczak, a.g.m., s. 242-244.

¹⁴⁹ Lee, *FUT*, s. 39.

¹⁵⁰ Lee, *FUT*, s. 44.

Dörtlü Durum Esası’dır. Bu dört unsur, Kalp, Sung Sang, Hyung Sang ve Birleşik Beden (Uyumlu Beden)’dir. Burada Kalp itici güç, başlangıç noktasıdır. Sung Sang özne, Hyung Sang da nesne konumundadır.¹⁵¹ Orjinal Surette Sung Sang ve Hyung Sang, Birleşik Beden (Mürekkep Beden)’i yapmak için Kalp merkezli uyumlu bir verme-alma eylemi içerisinde bulunurlar. Orjinal Suret’in bu tezahürü, değişmez, ezeli ve ebedidir.¹⁵²

Olaya tüm yaratıklar açısından bakılırsa, özne ve nesneler Tanrı’nın iradesine uygun olarak ve Evrensel Kaynak Güç’ten aldıkları enerji ile karşılıklı hareket ettiklerinde, öznel ve nesnel özelliklerin mükemmel uyum kaynağı olan Tanrı’yı yansıtabilirler. Ancak bu noktadan sonra her iki birimin unsurlarını taşıyan bir üçüncü bütünlük yaratılabilir. Yaratılan bu varlık, daha önceki Tanrı, özne ve nesne üçlüsünden oluşan üçlüğe, bir dördüncü pozisyon eklenerek katılır. Her biri bir bütünlük içinde ilişkide olduğu düşünülen bu duruma, *dörtlü durum esası* denir.¹⁵³ Olay aile temelinde düşünecek olursa, Tanrı, karı-koca ve çocuklar dört konum esasının temel unsurları olup, bunlar oluşturdukları birlik ve bütünlükle ideal bir toplum ve Göksel Krallığın esasını oluşturur.¹⁵⁴

Özetle Tanrı evreni dörtlü esas üzerine yaratmıştır. Bu esas da birbirini izleyen iki dörtlü esasın (birincisi İç Dörtlü Esas olup, Kalp, İç Sung Sang, İç Hyung Sang ve Mürekkep Beden -Logos-’den; ikincisi Dış Dörtlü Esas olup, Kalp, Hyung Sang, Logos ve Mevcut Beden’den oluşur.) verme-alma eylemi sonucu gerçekleşir ve evren bu süreçle Tanrı tarafından yaratılır.¹⁵⁵

Bu açıklamalardan sonra, akımın Tanrı tasavvuru hakkında şunlar söylenebilir:

¹⁵¹ Lee, *EUT*, ss. 28-29; Ayrıca bkz. Lee, *FUT*, s. 44.

¹⁵² Lee, *EUT*, s. 31.

¹⁵³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 21.

¹⁵⁴ Donalt Heinz, “The Family: The New Christian Right’s Symbol for a Lost Past, The Unification Movement’s Hope for a Second Advent” *The Family And The Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s. 80.

¹⁵⁵ Lee, *EUT*, ss. 30-31.

1. Tanrı'nın birliği, onun ezeli olan sıfatlarının uyumu ile kendini gösterir.¹⁵⁶
2. Tanrı, zaman ve mekan boyutları ile sınırlı bir varlık değildir.¹⁵⁷
3. Tanrı, İlk Sebepe'tir,¹⁵⁸ Mükemmel'dir.¹⁵⁹
4. Aynı zamanda Tanrı teslisin unsurlarını taşır.¹⁶⁰
5. Tanrı, Logos olup, İsa, Logos'un vücut bulmuş şeklidir.¹⁶¹
6. Tanrı, Değişmez, Ezeli ve Ebedi,¹⁶² Düzen ve Prensip Tanrısıdır.¹⁶³
7. Tanrı, Kalp ve Sevgi Tanrısıdır.¹⁶⁴

Mooncular, Tanrı'nın mahiyetini oluşturduğunu ifade ettikleri Sung Sang ve Yin-Yang cevherleriyle; Tanrı ve Logos arasında ortaya çıkan dualizmin üzerinde durmazlar. Halbuki Tanrı gibi ezeli ve bir yönüyle birbirinden bağımsız görülen bu sıfatlar ile Tanrı ve Logos arasında, hatta sıfatlar içinde belirginleşen Mircea Eliade'nin dediği radikal dualizmi¹⁶⁵ bulmak mümkündür.

III. PEYGAMBER İNANCI

Akımın ana kitabı *Divine Principle* ve diğer literatürü okunduğunda, Tanrı'nın Adem'den itibaren asli suç ile asli konumunu yitiren insanlığı kurtarma

¹⁵⁶ Cromwell, a.g.e., s. 15.

¹⁵⁷ *Principle*, s. 27; Matczak, a.g.m., s. 220; Ayrıca bkz. Sontag, a.g.e., s.102; *Outline*, s. 11.

¹⁵⁸ Matczak, a.g.m., s.220. Ayrıca bkz. *Principle*, ss. 23-24; *Outline*, ss. 4., 6-7.

¹⁵⁹ *Outline*, s. 11.

¹⁶⁰ Matczak, a.g.m., s. 220. Ayrıca bkz. *Principle*, ss. 14, 20, 27, 41, 215-218; *Outline*, s. 6.

¹⁶¹ Matczak, a.g.m., s. 220. Ayrıca bkz. *Principle*, ss. 211-212,215-216.

¹⁶² Bkz. *IP*, s. 12; *Outline*, s. 11.

¹⁶³ A.g.e., s. 12.

¹⁶⁴ A.g.e, s. 12.

¹⁶⁵ Eliade dualizmi özetle *iki prensibin zıtlığı* olarak tanımlayarak dualizmin değer yargısı (iyi/kötü), kozmolojik, antropolojik, etik vs. bütün düzeylerde realitenin hiyerarşik bir kutuplaşmasını ihtiva ettiğini söyler ve şöyle devam eder: "Geleneksel olarak dini dualizmin modelleri veya iki türünün varlığı bilinir. Mevcut yaratılıştan sorumlu ebedi iki prensibin varlığını ortaya koyan Radikal Düalizm, ve (yüce bir yaratıcının hükümlerini tartışma konusu yapmayan) ılımlı ya da Monarşist Düalizm. Düalizm'in bu türünde ikinci prensip, daha sonra ortaya çıkar ve kaynağını genel olarak birinci prensiple yola çıkan sistem içindeki bir yanlışlıktan alır."Bkz. Mircea Eliade & Ioan P. Couliano, *Dinler Tarihi Sözlüğü*, çev. Ali Erbaş, İnsan Yayınları, İstanbul, 1997, s. 83.

faaliyetleri içinde olduğu görülür. *Divine Principle*'nin dörtte üçü bu kurtuluş faaliyetlerini anlatmaktadır.

Birleştirme Kilisesi'ne göre düşüş, Tanrı ile insan arasındaki doğrudan ilişkiyi yok ettiğinden¹⁶⁶ Tanrı her dönem insanlığı kurtarmak için belirli şahısları göndermektedir.¹⁶⁷ Bunlar düşüş öncesi Adem ve Havva gibi Tanrı ile doğrudan iletişim kurma yeteneğine sahip kişilerdir.¹⁶⁸ Bu şahıslar, Tanrı'yla doğrudan iletişime girebilmeleri, vahiy almaları ve insanlığı kurtarma ile görevlendirilmeleriyle rahatlıkla peygamber olarak düşünülebilirler. *Divine Principle*, Adem, Nuh, İbrahim, İshak, Yakup, İsmail ve Musa gibi *Kitab-ı Mukaddes*'te adı geçen peygamberleri ve onarım faaliyetlerini değişik bir yorumla sunar.¹⁶⁹ Moon'un kendisi sahip olduğu görev ve sıfatları ile bir peygamber olarak düşünülse de O, kendisini bir peygamberden ziyade, Mesihlik makamında görür.

Moon, peygamberlerin bu günahkar dünyadaki insanlarla beraber yaşaması fakat günahlardan uzak durması, sağlam iman sahibi olması, dünyevi makamlara iltifat etmemesi, dünyada şöhret sahibi birisi olmaması, bu yolda yürümemesi gerektiğini söyler. Bu bağlamda Nuh'u örnek gösterir: Tanrı ona bir dağın tepesinde gemi yapmasını emretmiştir. Tanrı'nın bu emri insanlara gülünç gelmiş, bir çok insan onu alaya almıştır. Moon'a göre Tanrı Nuh'un inancını böyle denemiştir. İbrahim, bir put imalatçısının oğlu olduğundan Tanrı ona, "bir an önce evi terk et!" diye emretmiştir.¹⁷⁰

IV. KUTSAL KİTAP İNANCI

Birleştirme Kilisesi, *Kitab-ı Mukaddes*'i vahiy ürünü görür. *Divine Principle*'de hemen her sahifede *Kitab-ı Mukaddes*'e bir veya bir kaç referans yer alır. Moon *Kitab-ı Mukaddes*'i kaynak itibarıyla otantik kabul etse de, zamansal açıdan onu mensuh görür. Ayrıca *Kitab-ı Mukaddes*'i yorumlayış biçimi, Yahudi ve

¹⁶⁶ *Principle*, s. 103.

¹⁶⁷ *Principle*, ss. 154, 249, 252, 262, 291, 343.

¹⁶⁸ *Principle*, s. 100.

¹⁶⁹ Tarihteki peygamberler ve misyonları için bkz., *Principle*, ss. 221-371.

¹⁷⁰ Bu konuda bkz. *God's Will And The World, Sun Myung Moon*, New York, 1985, ss. 204-205.

Hristiyanlardan farklıdır. O'na göre *Eski ve Yeni Ahit Sözleri* vahiy ürünü olsalar da o dönemin sözleriydiler. Bu dönem için geçerli sözler, **Tamamlanmış Ahit Çağı Sözleri** olarak **Divine Principle**'dir

Moon, kendi istek ve arzusuna göre konuşmadığını, konuşmalarının ve bildirdiği gerçeklerin Tanrı'nın izin verdiği ölçüde olduğunu, bunu da karşısındakinin algı seviyesi veya içinde bulunulan şartların belirlediğini savunur. Bu konuda İsa kendisine: “Şimdi sana bir çok şey söyleyeceğim, fakat sen bunları şimdi açıklamayacaksın” diye tenbih etmiştir.¹⁷¹ Aslında bu ifadeler *Divine Principle*'nin mevcut haliyle eksik olduğu anlamına gelir.

Divine Principle'nin İngilizcesi yaklaşık 536 sahife olup, genel bir giriş ile iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde sırasıyla *Yaratma Prensipleri, İnsanın Düşüşü, İnsanlık Tarihi'nin Tamamlanışı, Mesih'in Gelişi, Yeniden Diriliş, İrade, Kristoloji*; ikinci bölümde de *Onarım Esası İçin Hazırlık Dönemi, Musa ve İsa Merkezli Onarım Dönemi, Onarım Tarihinde Her Bir Dönemin Oluşum ve Gelişmesi, Zaman - Kimlik Açısından Onarımın Hazırlık ve Uzatma Dönemi, Mesih'in İkinci Gelişi İçin Hazırlık Dönemi ve Mesih'in İkinci Gelişi* başlıkları yer alır

V. YARATILIŞ

A. YARATMANIN AMACI

Yaratılış, 1:4-31'de geçen yaratma sürecinde Tanrı'nın her yeni şeyi yarattığında onun “**iyi olduğunu**” görmesi, Moon'a göre, Tanrı'nın tüm yaratıklarının iyi olmasını istediği anlamına gelir. Moonculukta Tanrı'nın tüm yaratıkları, onlara bakarak mutluluk duyması için yarattığı¹⁷² göz önüne alınırsa, Tanrı'nın böyle bir şeyi istemesinin çok doğal olduğu düşünülebilir.

Buna göre Tanrı, yaratma sürecinin sonunda insanı bu amaçla kendi suretinde yaratmıştır. Ardından insana “*semereli olun, çoğalın ve yeryüzüne hakim olun*”(Yaratılış 1:28) şeklinde üç büyük kutsama vermiştir. İnsan bu üç kutsamayı

¹⁷¹ Sontag, *a.g.e.*, ss. 147-150.

¹⁷² *Principle*, s. 41.

yerine getirmekle hem kendisi Tanrı'nın Göksel Krallığı'nda mutlu olacak, hem de Tanrı bundan mutluluk duyacaktır.¹⁷³ Moon burada tek ve yüce olarak düşünmek istediği ya da öyle göstermeye çalıştığı Tanrı'yı sonuçta öyle bir yere oturtmaktadır ki, Tanrı yarattığı varlığa sevinç duyma pahasına da olsa muhtaç duruma düşmektedir. Daha sonra da yeri gelince değineceğimiz gibi bu durum Moon'un Hristiyanlıktaki teslis inancını doğu kültürü ile birliğe indirgeme çalışmasının bir sonucu görünümündedir.

B. EVRENİN YARATILIŞI

Akım, *Yaratma* olgusunda *Eski Ahit'te Yaratılış Kitabının* ilk bölümündeki yaratılış olayını aynen benimser. Buna göre evrenin yaratılışı, boşlukta ışığın yaratılması ile başlar. Derinliğin yüzü üzerinde karanlık vardır. Tanrı ilk önce suyu yaratmış ve sonra suları karadan ayırmıştır. Sonra bitkileri, balıkları, kuşları ve memeli hayvanları; daha sonra insanı yaratmış ve bunların hepsi altı günlük bir zaman diliminde olmuştur.¹⁷⁴

Kitab-ı Mukaddes'in kaydettiği bu yaratma süreci, Moon'un ifadesine göre modern evrim kuramına uygundur. Buna göre başlangıçta evren gaz halindedir. Susuz dönem ve kaostan çıkışla göksel bedenler oluştu. Sağanak bir yağmurdan sonra dünya sulu döneme girmiş, ardından volganik sarsıntılar sonucu karalar oluşmuştur. Daha sonra tüm bodur bitkiler ve hayvanlar yaratılmış, bunu balıkların, kanatlı ve memeli hayvanların yaratılması izlemiştir. Nihayet bütün bunlardan sonra da insan yaratılmıştır. Moon, modern bilimin bugün ulaştığı verileri *Kitab-ı Mukaddes*'in iki bin yıl önce haber vermesini, *Kitab-ı Mukaddes*'in vahiy mahsulü olduğunun delili olarak görür. Yaratma esnasında geçen altı gün de, altı dönem olarak yorumlanır.¹⁷⁵ Moon burada *Kitab-ı Mukaddes* ile bilimin verilerini uyuşturma eğilimindedir.

¹⁷³ *Principle*, s. 41.

¹⁷⁴ *Principle*, s. 51.

¹⁷⁵ *Principle*, ss. 51-52.

Yaratılan insan da, diğer varlıklar ve Tanrı gibi, yapısında Sung Sang ve Hyung Sang özelliği taşır. Varlıkların Sung Sang'ı onların İç Karakterini (insanda kalp ve akıl, hayvanda hayvan aklı), Hyung Sang'ı da onların Dış Formlarını (beden) oluşturduğu söylenir. Buna göre varlıklardaki Sung Sang onların Hyung Sang'ına; Tanrı'da bulunan bu iki özellik de varlıkların bu iki özelliğine karşı özne konumundadır.¹⁷⁶

Varlıkların, daha doğru bir ifade ile varlıkların sıfatlarının taşıdığı bir başka ikili özelliğin daha olduğu düşünülür ki, bu da Pozitiflik ve Negatifliktir. Tanrı'nın bu iki özelliği varlıkların aynı özelliğine karşı özne konumundadır.¹⁷⁷ Pozitiflik ve Negatiflik doğrudan Tanrı'nın veya varlığın sıfatı değil, onların gerçek sıfatı Sung Sang ve Hyung Sang'ın birer özelliğidir.¹⁷⁸ Yaratma, bu iki özelliğin uygun ortamda bir enerji aracılığıyla karşılıklı verme alma ilişkisine girmesiyle meydana gelir.¹⁷⁹ Ayrıca yaratmanın devamlı olması için özne-nesne ve enerjinin olması da yeterli değildir. Nesne ile özne arasındaki verme-alma eylemi ile kendini gösteren hareket doğrusal (linel) değil, dairesel olmalıdır. Çünkü, hareket linel olursa bir müddet sonra durur. Bu, yaratma olgusunun bir süre sonra durması demektir. Dairesel hareket için özne ile nesne arasında verme-alma işlemi olmalıdır. Bunun için Tanrı'nın sonsuzluğu, ondaki ikili özelliklere bağlıdır.¹⁸⁰ Pozitiflik ve Negatiflik özelliği varlıkların yaratılışı, gelişmesi ve uyumu için de gerekli görülür.¹⁸¹

Akıma göre kadın ve erkek, herkes pozitiflik ve negatiflik özelliği taşırlar. Tek fark, erkeğin taşıdığı pozitiflik özelliğinin kadının taşıdığı pozitiflik özelliğinden, kadının taşıdığı negatiflik özelliğinin de erkeğin taşıdığı negatiflik özelliğinden çok olmasıdır.¹⁸²

¹⁷⁶ *Outline*, ss.3-4; *Principle*, ss. 21-22.

¹⁷⁷ *Principle*, ss. 22-23.

¹⁷⁸ *Outline*, s. 8.

¹⁷⁹ *Principle*, s. 24; *Outline*, ss. 11-13,15-16.

¹⁸⁰ *Principle*, s. 40.

¹⁸¹ Lee, *EUT*, s. 55.

¹⁸² Lee, *EUT*, s. 52.

C. İNSANIN YARATILIŞI

Moon'a göre Tanrı varlıkları yarattıktan sonra en sonunda insanı yaratmıştır.¹⁸³ İnsan her şeyden önce Sung Sang ve Hyung Sang'ın birleşiminden oluşan bir Birleşik Beden'dir.¹⁸⁴ Ayrıca o, pozitiflik ve negatiflik özelliğinin mükemmel bir uyumunun ürünüdür.¹⁸⁵ İnsan, Tanrı'nın kalp, logos ve yaratıcılık özelliklerine hissedar bir şekilde, ilahi tabiattan pay sahibi bir varlık olarak yaratılmıştır.¹⁸⁶ Moon Hristiyanların kullandığı temel kavramları aynen kullanarak bir **Baba** olarak Tanrı'nın, insanı kendisine doğrudan sevinç verecek şekilde **çocuğu** olarak yarattığını savunur.¹⁸⁷ İnsan bir taraftan Tanrı'ya sevinç verecek şekilde O'nun nesnesi olarak yaratılırken, diğer taraftan da diğer varlıklara karşı özne konumunda yaratılmıştır. İnsanın Tanrı'ya sevinç vermesi ve O'nu mutlu kılması ancak dört konum esasını oluşturmasıyla mümkün olabileceği gibi, bu dört konum esasları da Tanrı'nın insana verdiği üç büyük kutsamanın gerçekleşmesiyle mümkündür.¹⁸⁸

1. Üç Büyük Kutsama

Moon, *Kitab-ı Mukaddes*'te yer alan Tanrı'nın insana verdiği üç kutsamaya yönelik ayeti aynen benimser, fakat onu salıklarından farklı şekilde yorumlar:

a. Birinci Kutsama

Birinci kutsama, kişinin kendisini olgunlaştırması amacına yönelik olarak düşünülür. Kişi, aklı ve bedeni arasında Tanrı merkezli bir verme-alma işlemi yaparak ferdi düzeyde dört konum esasını oluşturduğunda Tanrı, nesnesi konumundaki insandan mutluluk duyar. İnsan da bedenine karşı özne konumunda olan aklı ile büyük bir sevinç duyar ve *Kitab-ı Mukaddes*'te belirtilen şekilde¹⁸⁹ Tanrı'nın mabedi olur. Yani kutsallığa varır. Artık Tanrı'nın hissettiğini hisseder ve

¹⁸³ *Principle*, ss. 41, 44.

¹⁸⁴ Lee, *EUT*, s. 99.

¹⁸⁵ Lee, *EUT*, s. 101.

¹⁸⁶ Lee, *EUT*, s. 104. Geniş bilgi için aynı eserin 104-108. sayfalarına bakılabilir. Birleştirme Kilisesi'nde Tanrı bahsinde bu konuya değindiğimizden bu kadar bilgiyi yeterli gördük.

¹⁸⁷ *Principle*, s. 39; *Outline*, s. 25.

¹⁸⁸ *Outline*, s. 25.

¹⁸⁹ *Korintoslulara I. Mektup*, 3:16.

Tanrı'nın iradesini bildiğinden O'nun iradesine uygun bir hayat sürer. Moon'a göre bu aşamaya gelen insan suç işlemez. Böyle birisi ancak Tanrı'ya mükemmel bir nesne olmak ister.¹⁹⁰ Bu anlayışı sergileyen Moon, ABD'de bir konuşmasında şöyle demiştir: *"Bizler Tanrı'nın mabetleri (oturma yeri) olarak planlandık. Bu duruma eriştiğimiz zaman, O'nun ruhu tamamen içimize yerleşir. O zaman mükemmel oluruz, çünkü bize yol gösteren ve bizi yöneten güç mükemmeldir."*¹⁹¹ Bir başka defasında da erişilen bu mükemmellik hali için, *"Mükemmellikte duaya ihtiyacınız yoktur. Tanrı ile kalp kalbe yaşarsınız. Dine veya bir kurtarıcıya daha fazla ihtiyaç duymazsınız. Bütün bunlar onarım ve düzeltme işleminin parçalarıdır. Sağlığı mükemmel olan kişinin doktora ihtiyacı yoktur."*¹⁹²

b. İkinci Kutsama

Moon düşüncesinde ilk kutsamanın gerçekleştirilmesiyle ferdi mükemmelleşme tamamlanmış olur. Böylece ikinci kutsamada mükemmelleşme sırası aile düzeyine gelmiştir. Moon'a göre başlangıçta Adem ve Havva, önce bireysel mükemmelliğe varmaları ve ardından da günahsız tabiatlarıyla çocuklar doğurarak günahsız bir aile oluşturmaları için yaratılmıştı. Böylece dört konum esası oluşturulacaktı. Eğer Adem ve Havva mükemmelliğe varıp mükemmel bir birlikle ilk aileyi oluşturarak günahsız çocuklar doğursalardı, tüm insanlık için Tanrı merkezli *Gerçek Anne* ve *Gerçek Baba* olacaktı. Bu şekilde onlar Göksel Krallığı kurarak tüm insanlığın ebedi *Gerçek Ebeveynleri* ve **Gerçek Ataları** konumuna ulaşırlardı. Böylece onlar Tanrı'nın iradesi olan Göksel Krallığı o zaman gerçekleştirirlerdi.¹⁹³

c. Üçüncü Kutsama

Üçüncü kutsama, insanın tüm yaratıklara hakim olması ile ilgilidir. Tanrı'nın Moon'a göre kalbi'nin sevinç nesnesi olarak yaratılan insanın, Tanrı'ya sevinç verebilmesi ancak hayatında devamlı sevinç tatmasına bağlıdır. İşte Tanrı

¹⁹⁰ *Principle*, s. 43; *Outline*, ss. 26-27.

¹⁹¹ Jones, *a.g.e.*, s. 5.

¹⁹² Jones, *a.g.e.*, s. 7. Moon'a göre üç kutsamayı gerçekleştiren kişi artık mükemmelleşmenin üç aşamasını tamamlamış, mükemmelleşmiştir. Birleştirme Kilisesi'nde ideal insan, bu safhaya ulaşmış insandır.

insana bunu sağlamak için, bütün yaratıkları insana nesne olarak yaratmıştır. Bunun için tüm yaratıklar insanın Sung Sang ve Hyung Sang'ını yansıtmakta olup, insan bunların uyarımı aracılığıyla gerçek sevinci tadar. Her şey Tanrı'nın bu iki özelliğini yansıttığından, insan varlıkları sever. İnsanın varlıklar üzerindeki sevgi hakimiyeti ve bunlar aracılığıyla sevinci tatması Tanrı'nın üçüncü kutsamasını oluşturmaktadır. Diğer bir ifadeyle, insan yeryüzündeki nesnesi konumundaki diğer varlıklarla dört konum oluşturup, Tanrı merkezli mükemmel bir birlik kurduğunda, Tanrı ve insan büyük bir sevinç duyar. İnsan bu üçüncü kutsamayı böylece gerçekleştirdiğinde Tanrı için iyi bir nesne olmuş olur. Tanrı'nın yaratma amacı gerçekleştiğinde, yeryüzünde, günahattan eser bulunmayan bir dünya gerçekleşmiş olur. Bu dünya, Tanrı'nın yeryüzündeki **Göksel Krallığı** olarak isimlendirilir ki burasının ezelde insanın yaşaması için yaratıldığı söylenir. Moon'a göre Adem ve Havva'nın düşüşü bu krallığı engellemiştir.¹⁹⁴

2. Yaratıkların Gelişme Süreci

Moon, tüm yaratıkları evrimsel bir gelişmenin içinde görür. O'na göre her şeyin nihai hedefi, üç safhaya böldüğü gelişmeyi tamamlayıp mükemmelliğe varmak olmalıdır.

a. Gelişme Döneminin Üç Safhası

Moon'a göre Tanrı her varlığı belli bir sürede yaratmıştır.¹⁹⁵ Mutlak bir varlık olan Tanrı, matematiksel olarak mükemmel üç sayısının gerçekliğidir. Tanrı'nın sureti (insan) veya sembolik benzeri (diğer varlıklar) olarak yaratılan tüm varlıklar da bu sayıya göre yaratılırlar. Dolayısıyla insan üç sayısı (ilk nesilde: Tanrı, Adem-Havva ve çocuklar) yaratma amacı olarak dört konum esasını ortaya koymalıdır. Üç sayısı mükemmelliğin bir ifadesi olarak hayatın her safhasında yer alır. İnsanın mükemmelleşmesi üç sayısına bağlıdır ki, bu da oluşum, gelişme ve mükemmelleşme safhalarıdır. Bu durum tabiatta da geçerlidir. Örneğin dış alem mineral, bitki ve hayvanlardan oluşur. Madde, üç formda bulunur: Gaz, sıvı ve katı.

¹⁹³ *Principle*, ss. 43-44; *Outline*, ss. 27-28.

¹⁹⁴ *Principle*, ss. 45-46; *Outline*, ss. 28-29.

¹⁹⁵ *Principle*, s. 52.

Bir bitki üç parçadan oluşur: Kök, gövde ve baş. Bir hayvan da insan gibi baş, vücut ile el ve ayaklardan oluşur. Moon'a göre buna benzer örnekleri *Kitab-ı Mukaddes*'te de bulmak mümkündür: Teslis (Baba, Oğul, Kutsal Ruh), üç başmelek (Lüsifer, Cebrail, Mikail), Nuh'un gemisinin üç güvertesi, çarmıhta üç saatlik karanlık...¹⁹⁶

Birleştirme Kilisesi'ne göre olgunluğa erişmek için erkeklerin 21, bayanların da 18 yıllık bir dönemi aşması zorunludur. Bu gelişim süreci, her biri yedişer yıl olmak üzere (kadınlar için 6), oluşum, gelişme ve mükemmelleşme aşamalarını içerir. Bu gelişme sürecinde beden ve ruh bir arada yol alır.¹⁹⁷

b. Tanrı'nın Doğrudan Hakimiyeti

Moonizm'e göre karı ve koca, Tanrı merkezli bir şekilde yaratılış amaçları doğrultusunda birbirlerini severek tek beden olur ve böylece dört konum esasını oluştururlarsa Tanrı'nın doğrudan hakimiyetine girerler. Bu anlayışla doğrudan hakimiyet, bir *mükemmellik krallığı*'dır. Adem yaratılış sonrası düşüş sürecine girmeyip Tanrı merkezli dört konum esasını oluşturabilseydi, ilahi kalple mükemmel bir birlik içinde yaşayacaklardı ki, akımda bu duruma **Tanrı'nın Doğrudan Hakimiyeti** denir.¹⁹⁸

c. Tanrı'nın Dolaylı Hakimiyeti

Moon, Adem ve Havva'nın düşüşü ile başlayan sürece de, **Tanrı'nın Dolaylı Hakimiyeti** dönemi der. O'na göre insanın kendi sorumluluğunu yapmadığı için düşmesi sonucu geçilen bu dönemden ancak insanın kendine düşen sorumluluğu yerine getirmesi ile kurtulunabilir ve tekrar Tanrı'nın doğrudan hakimiyetine geçilebilir. Moon'a göre *Kitab-ı Mukaddes*'te geçen¹⁹⁹ "...onu yediğiniz gün mutlaka öleceksiniz" sözünden, düşüşün Tanrı'nın değil, insanın kabahati sonucu gerçekleştiği anlaşılmaktadır.²⁰⁰

¹⁹⁶ *Principle*, ss. 53-54.

¹⁹⁷ Cromwell, *a.g.e.*, s. 35.

¹⁹⁸ *Principle*, ss. 56-57.

¹⁹⁹ *Yaratılış*, 2:17.

²⁰⁰ *Principle*, s. 55.

3. Görülen ve Görülmeyen Dünya

Moon evreni ikiye ayırır. Biri içinde yaşadığımız dünya iken diğeri ölünce ruhların gittiği yer olarak düşünülür. Akımın bu iki dünya anlayışı şöyle ortaya konur:

a. Görülen (Fiziki) Dünya

Akımın ilahiyatına göre yaratılan her şey insanın özelliklerini taşır. İnsan, biri gözüken, diğeri de gözükmeyen akıl ve bedenden oluştuğu gibi, evren de görülen ve görülmeyen olmak üzere iki dünyadan oluşur. Bunlardan içinde bulunduğumuz görülür dünya, insanın bedenine karşılık gelir. Biz bu dünyayı beş duyumuzla rahatça kavrarız. İnsan, ölümü öncesi hayatını burada geçirir.²⁰¹

b. Görülmeyen (Manevi) Dünya

Evrenin görülen dünya dışındaki diğerk kısmını da görülmeyen dünyanın (Ruh Dünyası) oluşturduğu savunulur. Moon'a göre Ruh dünyası, beş fiziki duyu organı ile algılanamasa bile beş manevi duyu ile anlaşılabilir. Görülmeyen bu dünya, görülen dünya gibi realitede vardır ve insanın aklına tekabül eder. Görülen ve görülmeyen bu iki dünya birlikte evreni oluştururlar. Tanrı'yı anlamadıktan sonra insan hayatının anlamının anlaşılamayacağı gibi, görülmeyen manevi dünyayı anlamadan da görülür fiziki dünyanın anlaşılamayacağı savunulur. Ruh dünyası özne konumunda, fiziki dünya nesne konumunda düşünülür. İnsan, fiziki dünyadaki hayatının sonunda ölümünün ardından görülmez dünyaya gider ve manevi bir beden içerisinde orada yaşar.²⁰²

4. Akıma Göre İnsanın Evrendeki Konumu

a. Tanrı insanı tüm evrenin yöneticisi olarak yaratmıştır. Bu durumun *Kitab-ı Mukaddes*'te²⁰³ de yer aldığı savunulur. Tanrı'nın, evreni yönetebilecek kabiliyette bir başka varlık daha yaratmadığı vurgulanır. Fiziki insan, fiziki dünyanın unsurlarını (su, toprak... gibi) bünyesinde taşımasıyla, fiziki aleme hakim olacak

²⁰¹ *Principle*, ss. 57-58.

²⁰² *Principle*, s. 58.

²⁰³ *Yaratılış*, 1:28.

şekilde yaratılmıştır. Tanrı, aynı şekilde ruhu²⁰⁴ görülmeyen ruh alemine hakim olması için ruhsal unsurlarla donatmıştır. Özetle hem fizik hem de ruh dünyasını yönetebilecek tek varlık insandır.²⁰⁵

b. Tanrı insanı aracı ve evrenin uyumunun merkezi olarak yaratmıştır. İnsanın bedeni ve ruhu verme-alma eylemi ile bir olduğunda Tanrı'nın gerçek nesnesi olur. Görülür ve görülmez dünyalar insan merkezli verme-alma eylemi ile birleşerek Tanrı'nın gerçek nesnesi olurlar. Böylece insan, iki dünya arasındaki uyumun ara bulucusudur.²⁰⁶

c. Fiziki insanın görülen dünyanın unsurlarını, ruhun da görülmeyen dünyanın unsur ve özelliklerini taşıyıp açıklaması ile, insan bu iki dünyanın küçük bir dünyası, açıklaması olarak ortaya konur.²⁰⁷

5. Yaşayan İnsan ile Ruh Arasındaki İlişki

Akıma göre insan ölünce yok olmayıp, ruh dünyasında yaşamaya devam eder. Bu arada onun bu dünyada yaşayan insanlarla ilişkisini sürdürdüğü düşünülür. Farklı iki konumdaki insan arasındaki ilişki şöyle açıklanır:

a. Fiziki İnsanın Yapısı ve Fonksiyonu

Moon'a göre insan, çiftli özellikten, yani akıl (özne) ve beden (nesne)'den meydana gelir. İnsanın davranışlarının iyi veya kötü olması, onun ruhuna da iyi ve kötü yönde etki eder. Bunun nedeni de, insanın ruh'a akımın "*hayat unsuru*" dediği unsuru sağlamasındandır. İfadelerle göre beden iyi bir iş yaptığında aklın bundan hoşnut olduğu, sevindiği, buna karşılık kötü bir fiili işlediğinde de aklın bundan endişe duyduğu güncel hayattan bilinir. Moon'a göre bunun nedeni, insanın eylemlerine göre iyi veya kötü olabilecek hayat unsurunun ruh'u etkilemesidir.²⁰⁸

²⁰⁴ Burada ruh kelimesi ile manevi insanı, yani fiziki dünyadaki yaşamını tamamlayıp görülmeyen aleme intikal eden ve orada manevi bir bedenle yaşamını sürdüren insanı kastediyoruz. Çalışmamızda ruh insan (spirit man) ifadesi yerine sadece "ruh" kelimesini kullanacağız.

²⁰⁵ *Principle*, s. 58.

²⁰⁶ *Principle*, s. 59.

²⁰⁷ *Principle*, s. 59.

²⁰⁸ *Principle*, s. 60.

b. Ruhun Yapısı ve Fonksiyonu

Divine Principle'de geçen ifadelerle göre, insanın öznesi konumunda yaratılan ve görülmez bir varlık olan ruh (ruh insan), manevi duyularla hissedilir. İnsanlar ancak ruh aracılığı ile doğrudan Tanrı ile iletişim kurabilir ve melekler alemi de dahil, görülmez dünyanın tamamına hakim olabilirler. Ruh, fiziki bedeni terk ettikten sonra ruh dünyasında ebediyyen yaşar. Fiziki insan da ebediyyen yaşamak ister. Çünkü, içinde ebedilik tabiatına sahip bir ruh vardır. Ruh, çiftli özellikten meydana gelir: Ruhsal Akıl (özne) ve Ruhsal Beden (nesne). Ruhsal akıl, ruhun merkezi kısmı olup, Tanrı burada bulunur. Ruhun, Tanrı'dan gelen *pozitif hayat unsuru* ile insandan gelen *negatif hayat unsuru* arasındaki verme-alma eylemi ile geliştiği düşünülür. Ruh sadece fiziksel insandan gelen hayat unsurunu almakla kalmaz, *yaşayan ruh unsuru* denen belli bir kısmı da geri gönderir. Ruh sadece fiziksel insanın ruhunda gelişebilir. Bundan dolayı ruh ile insan arasındaki ilişki meyva ile ağaç arasındaki ilişkiye benzer. Fiziki akıl, ruh aklın isteklerine karşılık verdiğinde, fiziksel insan ruhsal insanın isteğine göre eylemde bulunur. İnsan ruh'tan yaşayan ruh unsurunu alır. Bu durum ruha sevinç ve enerji sağlar. Bu şekilde insanın hayat unsurunu ruha göndermesi ile ruhun gelişmesi sağlanır. Ruh ancak fiziksel hayat aracılığı ile gelişir. Ruhun gelişmesi için üç safhadan geçmesi gerekir: Oluşum safhası olarak *form ruh*, gelişme safhası olarak *hayat ruh* ve mükemmellik safhası olarak da *kutsal ruh*.²⁰⁹ Ruh ve beden Tanrı merkezli mükemmel bir verme-alma eylemi oluşturup, dört konum esasını kurduklarında *birleşik beden* oluşur ve ruh, *kutsal-ruh* olur. Bu düzeydeki ruhun, görülmeyen dünyadaki her şeyi hissedip kavrayabildiği söylenir.²¹⁰

Moon'a göre görülmeyen dünya, insanın düşüşünden sonra değil, insanın yaratılışından önce yaratılmıştır. Burası insanların yaratma amaçlarını gerçekleştirdikten sonra, bedenlerini terk edince gidecekleri ve ebediyyen

²⁰⁹ *Principle*, ss. 60-62.

²¹⁰ *Principle*, s. 62.

yaşayacakları yerdı. Başlangıçta insan yeryüzünde ebediyyen yaşasın diye düşünölseydi, görölmez dünyanın yaratılmasına gerek kalmazdı.²¹¹

Gökte düşünölen Tanrı Krallığı, ruhların bedenlerini terk ettikten sonra ebediyyen yaşamak için gittikleri yerdir. Ruhlar yeryüzündeki Tanrısal Krallık'taki fiziki yaşamlarını tamamladıktan sonra buraya giderler. Moon'a göre ruhun duyarlılığı, onun yeryüzündeki hayatı boyunca bedenle karşılıklı ilişkisinden beslendiğinden, insan yeryüzünde mükemmelleşmeli ve Tanrı'nın mükemmel sevgisini tecrübe etmeli ki, ruh bedenden ayrılınca görölmez dünyada Tanrı'nın mükemmel sevgisine erişebilsin. Nitekim Kurtarıcı İsa, Gök Krallığının anahtarlarını Petrus'a verdiğinde ona şöyle demiştir: *"Yeryüzünde her ne bağlarsanız, gökte bağlanmış olur; ve yeryüzünde her ne çözerseniz, gökte çözülmüş olur (Matta18:18).* Moon'a göre buradan anlaşıldığı üzere kurtuluş ilk önce yeryüzünde gerçekleştirilmelidir. Ruhun gideceğı yeri Tanrı değil, insanın kendisi belirler. Tanrı insanı mükemmelliğe ulaşsın ve Tanrı'nın sevgisini mükemmel bir şekilde alsın diye yaratmıştır. Bir ruh, günahından dolayı bu sevgiyi alamazsa, Tanrı'nın sevgisinden uzak bir yer olan **Cehennem**'e gider.²¹²

D. İNSANIN DÜŞÜŞÜ

Moon'a göre ilk insan ataları sorumluluğunu yerine getiremediğı için düşmüş ve asli konumunu kaybetmiştir. İnsan atalarının bu düşüş motifi farklı şekillerde günümüz büyük dünya dinlerinin ortak anlayışıdır. Moon bu dünya dinlerindeki düşüş olgusunu göz önüne alarak farklı bir yorumlamaya gider. Onun bu anlayışı geliştirmesinde en büyük desteğı şüphesiz her zaman olduğı gibi *Kitab-ı Mukaddes*'tir. Durum böyle olunca *Kitab-ı Mukaddes*'deki düşüşle ilgili anahtar terimlerin Moonizm'deki ifadelerini anlamak kaçınılmaz olmaktadır. Şimdi bu terimleri ele alalım:

²¹¹ *Principle*, s. 168.

²¹² *Principle*, ss. 62-63.

1. Hayat Ağacı ve İyiliği ve Kötülüğü Bilme Ağacı

a. Hayat Ağacı

Moon'a göre *Kitab-ı Mukaddes*'te Yahudi ve Hristiyanların nihai hedeflerinin Hayat Ağacına varmak olduğu açıkça yer alır.²¹³ O'na göre düşen insanın nihai arzusu Hayat Ağacı olduğundan Adem'in de düşüş öncesi arzusunun Hayat Ağacı'na varmak olduğu anlaşılmaktadır. Buradan hareket eden Moon, Hayat Ağacı'nın mükemmelleşmiş Adem'i simgelediğini söyler.²¹⁴

b. İyiliği ve Kötülüğü Bilme Ağacı

Yaratılış esasına göre, Tanrı Adem'e eş olarak Havva'yı yaratmıştır. Cennet Bahçesi'nde erkekliği sembolize eden Hayat Ağacı olduğuna göre orada bir de mükemmelliğe ulaşmış kadınlığı sembolize eden bir ağacın olması gerekir diyen Moon, *Kitab-ı Mukaddes*'te Hayat Ağacı ile beraber zikredilen²¹⁵ İyiliği ve Kötülüğü Bilme Ağacı'nın da Havva'yı simgelediğini söyler.²¹⁶ Ayrıca Moon, İyiliği ve Kötülüğü Bilme Ağacı Havva'yı temsil ederken, bu ağacın meyvesinin de Havva'nın sevgisini sembolize ettiğini savunur. Meyva ağaçları tohumlarıyla çoğalır. Bunun gibi Havva da Tanrı merkezli sevgisi ile iyi çocuklar doğurarak çoğalmalıydı. Fakat O, Şeytan merkezli sevgisi ile yasak meyvedan yemekle kötü çocuklara ve kötü dünyaya sebep olmuştur, der.²¹⁷

2. Kitab-ı Mukaddes'te Geçen Yılanın Gerçek Kimliği

Kitab-ı Mukaddes'te yılanın Havva'yı baştan çıkardığı ve onu günaha soktuğu yazılıdır.²¹⁸ Moon'a göre buradaki yılan sembolik bir ifadedir. O'na göre bu yılanın gerçek tabiatı yine *Yaratılış*'ın üçüncü bölümünde mevcuttur. Zira, *Kitab-ı Mukaddes*'de yılanın insan ile konuştuğu, hatta manevi bir varlık olarak insanın düşüşüne sebep olduğu ifade edilir. Ayrıca o, Tanrı'nın yasak meyvası hakkındaki

²¹³ *Vahiy*, 22:14.

²¹⁴ *Principle*, s. 68.

²¹⁵ *Yaratılış*, 2:9.

²¹⁶ *Principle*, s. 69.

²¹⁷ *Principle*, s. 74.

²¹⁸ *Yaratılış*, 3:4-5.

hükmünü de bilmektedir. Bu durumda yılan, manevi bir varlık olmalıdır. Yılanla ilgili diğer veriler de toplandığında, insan ile konuşabilen, Tanrı'nın iradesini bilen, gökte (ruh dünyasında) yaşayan, insan ruhuna hakim, zaman-mekan boyutundan uzak olan bu varlık ne tür bir manevi varlık olabilir? Bu manevi varlık Moon'a göre melek olmalıdır. Bu melek, Havva'yı kandırarak insanlığın ve kendisinin düşmesine sebep olmuştur.²¹⁹

3. Meleğin Yaratılışı, Görevi ve İnsanla İlişkisi

Moon, *Kitab-ı Mukaddes*'in meleklerle ilgili sözlerinden bazılarını aynen benimser, bazılarını da kendine göre yorumlar. Şu halde melekler, Tanrı'nın hizmetçileri ve elçileridirler.²²⁰ Tanrı tarafından yaratılmış varlıklardır. Tanrı ilk önce melekler alemini yaratmıştır. *Kitab-ı Mukaddes*'te²²¹ Tanrı'nın “suretimizde, benzetişimize göre insan yapalım...” ifadesindeki çoğul kip kullanımını Hristiyan ilahiyatçılar teslisin bir delili olarak gösterirken, Moon buradaki çoğul ifadesini teslisin değil, insandan önce yaratılan melekler dünyasının işareti olarak algılar.²²²

Moon, meleklerin görevleri ile ilgili *Kitab-ı Mukaddes*'teki ifadeleri aynen benimser. Buna göre, Tanrı'nın melekleri evrendeki varlıklara hizmet etmesi için yarattığı,²²³ bazen Tanrı ile peygamberler arasında aracı rolünü üstlendikleri,²²⁴ geçmişte Meryem'in Mesih'e gebe kaldığını haber verdikleri,²²⁵ Petrus'un hapisten kaçmasına yardım ettikleri,²²⁶ meleklerin kendilerini “hizmetçi” olarak tanımlamaları²²⁷ şeklindeki ayetler aynen benimsenir.²²⁸

²¹⁹ *Principle*, ss. 69-71.

²²⁰ Jonathan Wells, “Fall of Man”, *Proceeding of the Virgin Island's Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980, s. 51; Jonathan Wells, “Some Reflections on the Unification Account of the Fall” *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impact of the Fall*, ed. Durwood Foster & Paul Mojzes, New York, 1985, s. 64.

²²¹ *Yaratılış*, 1: 26.

²²² *Principle*, s. 76.

²²³ *İbranilere*, 1:14.

²²⁴ *Yaratılış*, 18:10.

²²⁵ *Matta*, 1:20; *Luka*, 1:31.

²²⁶ *Rasüllerin İşleri*, 7:11.

²²⁷ *Vahiy*, 22:9.

²²⁸ *Principle*, s. 76.

Akıma göre Tanrı melekleri insanın hakimiyeti altına girmesi için yaratmıştı. Nitekim Moon'un da benimsediği *Kitab-ı Mukaddes* ayetine göre²²⁹ insan bütün meleklerle hakim güçtür. Bunun ötesinde manevi dünya ile iletişim kuran bir çok kimse sık sık cennette meleklerin azizlere yardımını görürler.²³⁰

4. Meleğin ve İnsanın Suçu

Kitab-ı Mukaddes'de adı geçen yılan²³¹, Moon'a göre başlangıçta bir melektir. Daha sonra işlediği bir suç onun ve insanlığın düşüşüne neden olmuştur. Artık bu düşüşle Şeytan olarak anılacaktır. Meleğin düşüşü hakkında *Kitab-ı Mukaddes*'te şu ifade yer alır:

*“Ve kendilerinin reisliğini hıfz etmemiş, fakat kendi meskenlerini terketmiş olan melekleri büyük günün hükmü için ebedi bağlarla karanlık altında sakladı. Nitekim onlarla aynı surette zina etmiş ve başka beden ardına düşmüş olan Sodom ve Gomorra ve onların etrafındaki şehirleri ebedi ateş cezasını çekmekte olarak örnek gösterirler.”*²³²

Moon'a göre bu ayet, meleğin düşüş nedeninin zina suçu olduğunu göstermektedir.²³³ Zina suçu da tek taraflı yapılacak bir suç olmadığına göre, acaba Moon'a göre melek bu suçu kiminle işlemiştir?

Moon'un ifadelerine göre *Kitab-ı Mukaddes*'te Adem ve Havva'nın başlangıçta çıplak oldukları ve bu çıplaklıklarından dolayı utanç duymadıkları ifade edilmektedir.²³⁴ Düşüşle birlikte çıplaklıklarından utandıkları, hatta incir yapraklarını dikerek alt kısımlarını kapattıkları görülmektedir.²³⁵ Moon bu verilerden hareketle şu yorumda bulunur: Eğer suçu işleyen Adem ve Havva, gerçekten İyiliği ve Kötülüğü Bilme Ağacı'nın meyvasını yemekle suç işlemiş olsalardı, alt kısımlarını değil de el

²²⁹ Bkz. *Korintoslulara I. Mektup*, 6:3.

²³⁰ *Principle*, s. 77.

²³¹ Bkz. *Yaratılış*, 3:4-5.

²³² *Yahuda'nın Mektubu*, 1:6-7.

²³³ *Principle*, s. 71.

²³⁴ *Yaratılış*, 2:25.

²³⁵ *Yaratılış*, 3:7.

ve ağızlarını gizlerlerdi. Halbuki onlar cinsel bölgelerini kapattılar. Bu da günahın cinsel organlarla işlenmiş olduğunun delilidir.²³⁶

5. Melekle İnsanın Zina Etmesi

Birleştirme Kilisesi'ne göre, melek insanı kandırıp zina fiili gerçekleşince, hem insan hem de melek için düşüş süreci başlamış oldu. *Kitab-ı Mukaddes*'te geçen: “Siz babanız İblistensiniz; ve babanızın heveslerini yapmak istiyorsunuz”,²³⁷ ifadesi ve *Vahiy* 12:9'da İblisin Şeytan ve aynı zamanda insanı kandıran yılan olduğunun açıkça yer alması, insanın Şeytan soyundan geldiğine delil gösterilir. İnsanın şeytani bir doğum silsilesine bağlanması, onun melekle olan cinsi ilişkisinin sonucu olarak görülür.²³⁸

6. Ruhsal ve Fiziksel Düşüş

Birleştirme Kilisesi'ne göre beden ve ruhtan oluşan insanın düşüşü de fiziksel ve ruhsal bir şekilde gerçekleşmiştir. Melekle Havva arasında gerçekleşen ilişki, ruhsal düşüşe neden olurken, Havva ile Adem arasındaki ilişki de fiziksel düşüşe yol açmıştır. Moon, bir insan ile bir meleğin ilişkiye girmesinin mümkün olup olmadığını şu şekilde açıklar: Öncelikle melekler insan gibi bir ruh taşır. Böyle olunca da melekle insanın ilişkiye girmesi imkansız olmaktan çıkar. Bununla ilgili birçok rivayeti de görüşüne delil olarak sunar. Sözgelimi Yakup ile bir meleğin gürüşmesi ve Yakup'un meleği yenmesi,²³⁹ İbrahim'in evine meleklerin gelmesi ve yiyip içmesi,²⁴⁰ iki meleğin Lut'u ziyaret etmesi ve Lut'un onlara mayasız ekmek pişirip yedirmesi,²⁴¹ insan ile melek arasında bir ilişkinin mümkün olduğuna getirilen delillerdir.²⁴²

²³⁶ *Principle*, s. 72.

²³⁷ *Yuhanna*, 8:44.

²³⁸ *Principle*, s. 73.

²³⁹ *Yaratılış*, 32:25.

²⁴⁰ *Yaratılış*, 18:7-8.

²⁴¹ *Yaratılış*, 19:5.

²⁴² *Principle*, ss. 77-78. Ayrıca bkz, Jonathan Wells, “Fall of Man”, *PVIS*, ss. 52-53.

a. Ruhsal (Manevi) Düşüş

Moon'a göre Tanrı'nın Adem ve Havva'ya yasak meyvadan yememelerini söylemesinin nedeni, onları sadece düşüşten kurtarmak değil, aynı zamanda insanın Başmelek de dahil tüm evrene hakim olmasını sağlamak içindi. Tanrı bu sebeple söz konusu emri Başmeleğe değil de insana vermişti.²⁴³

Moonizm'e göre Tanrı melekler alemini yarattıktan sonra Lüsifer'i Başmelek konumuna yerleştirdi. Lüsifer, Tanrı ile melekler alemi arasında aracı olarak Tanrı'nın sevgisini tekeline almış bir konumda bulunuyordu. Tanrı çocukları konumunda yarattığı insanı hizmetçisi konumunda yarattığı Lüsifer'den daha çok seviyordu. Aslında Tanrı Lüsifer'i eskisi kadar seviyordu. Fakat Tanrı insanı daha çok sevdiğinden, Lüsifer Tanrı'nın kendini eskisi kadar sevmediği hissine kapıldı. Lüsifer, zevk almak için Havva'yı kandırmaya başladı. Başmeleğin bu hali, ruhsal (manevi) düşüşün başlangıç noktası oldu. Her şey sevgi aracılığı ile Tanrı'nın hakimiyetini kabul etmek için yaratılmıştı. Bu sebeple sevgi hayatın kaynağı, mutluluğun özüdür. Tanrı'nın sevgisini daha çok alan daha güzel olur. Havva da Tanrı'nın sevgisini daha çok aldığından, Lüsifer'in gözüne çok güzel görünüyordu. Bu noktada Başmelekte Havva'ya karşı güçlü bir zevk dürtüsü uyandı. Hayatını tehlikeye atarak Havva'yı kandırmaya kalkıştı. Lüsifer ve Havva karşılıklı bir esas oluşturup birbirleri ile verme-alma eylemine girip, *Yaradılış* 3:5-6'da da belirtilen seks ilişkisine girdiler.²⁴⁴ Moon'a göre Havva bu ilişki sırasında 16 yaşındaydı.²⁴⁵ Sevgi aracılığıyla Lüsifer ile tek beden olup birleşince prensip gereği ondan bazı unsurları almıştır. Sonuçta Havva, bu ilişki sonrası ilk olarak yaratma amacını ihlalinden dolayı korku duygusuna kapılacak, ikinci olarak, asli yaratma idealinde tasarlanan eşinin Lüsifer değil, Adem olduğunu anlayacaktır.²⁴⁶

²⁴³ *Principle*, s. 82.

²⁴⁴ *Principle*, ss. 78-79.

²⁴⁵ Bu bilgi için bkz. *GWW*, s. 23.

²⁴⁶ *Principle*, s. 78.

b. Fiziksel Düşüş

Akımın kutsal kitabına göre Havva, Başmelek ile yasak ilişkiye girmekle Adem'e göre Başmelek konumuna geçmiştir. Bu sebeple Adem Havva'ya çok güzel gözükmetedir. Havva için Adem, kendini düşüşten kurtarıp Tanrı'ya ulaştıracak tek ümittir. Bu niyetle daha önce Başmeleğin kendisini kandırdığı gibi, kendi de Adem'i kandıracaktır. Yukarıda geçtiği gibi girdikleri yasak seks ilişkisi Adem'in düşüşüne mal olmuştu. Böylece Adem Havva ile birleşmekle, Havva'nın daha önceki melek ile ilişkisinde melekten aldığı unsurlar, bu ilişki ile Adem'e geçer. Bu unsurlar daha sonra nesilden nesile devam edecektir. Havva, ruhsal düşüşünden sonra, Adem mükemmelleşinceye kadar onunla yasak ilişkide bulunmasaydı, Adem mükemmel bir özne olarak kalabilecekti. Böylece sadece Havva'nın suçunun onarımı da kolay olacaktı. Fakat görüldüğü gibi bu olmadı ve Adem'in düşüşü de gerçekleşti. Bunun sonucu olarak insanlık günümüze kadar günah içinde ve Şeytan'ın çizgisinde çoğalmaktadır.²⁴⁷

7. Şeytan ve İnsan Açısından Düşüşün Sonuçları

Moonizm'e göre Başmelek Lüsifer düşünce Şeytan adını almıştır. İnsan düşünce dört konum esasını Şeytan merkezli oluşturduğundan ruhsal ve fiziksel olarak Tanrı'dan kopup Şeytan ile bir olmuş ve onun soyundan çoğalmıştır.²⁴⁸ İsa bu sebeple düşen babalarını İblis²⁴⁹ ve engerekler nesli²⁵⁰, yani şeytanın oğulları olarak nitelemektedir.²⁵¹ Bir diğer sonuç da, düşüşle birlikte asli suçun ortaya çıkıp tüm insanlığa yayılmasıdır.²⁵²

²⁴⁷ *Principle*, s. 80.

²⁴⁸ Lloyd Eby, "Original Sin and Human Value," *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impacts of the Fall*, ed. Durwood Foster & Paul Mojzes, New York, 1985, s. 143.

²⁴⁹ *Yuhanna*, 8:44.

²⁵⁰ *Matta*, 3:7; 12:34; 23:33.

²⁵¹ *Principle*, s. 83.

²⁵² *Principle*, ss. 75, 89; Eby, a.g.m., s. 143

8. Moonizm'e Göre Günahın Kaynağı ve Çeşitleri

Prensip'e göre günah, Şeytan ile karşılıklı bir temel oluşturularak verme-alma eylemine girmek ve böylece Göksel Kanun'a muhalefet etmektir.²⁵³ Moon, şimdiye kadar günahın kaynağını kimsenin bilmediğini savunur. Hristiyanların, ilk insan Adem ve Havva'nın İyiliği ve Kötülüğü Bilme Ağacı'nın meyvesinden yediğine ve bunun günahın kaynağı olduğuna inandığını hatırlatan Moon,²⁵⁴ Prensip'e göre insanların babası konumunda olan Tanrı'nın, çocuklarını riske atacak bir meyva yaratmayacağını iddia eder.²⁵⁵

Moon'a göre günahın kaynağı Adem ve Havva'nın yediği meyva değil, Havva'nın, yılan olarak sembolize edilen melek ile yasak ilişkiye girmesidir.²⁵⁶ Bu da insanın Tanrı merkezli bir soy yerine Şeytan merkezli bir soydan üreyip çoğalmalarına neden olmuştur. Durum bununla da kalmayıp, zina kökenli ilk insanın suçu nesilden nesile geçmektedir. Dinlerin zinayı büyük günahlardan görmesi ve bundan korunmak için asketik hayatı vurgulaması da, günahın kaynağının zina olduğunun bir delili olarak gösterilir.²⁵⁷

Moon, insan günahını dört kısma ayırır.²⁵⁸

a. Asli Günah: Adem ve Havva'nın fiziki ve manevi düşüşünden kaynaklanan günahdır. Bu, bütün günahların kaynağıdır.

b. Kalıtsal Günah: Kan bağıyla nesilden nesile geçen ataların günahıdır. Buna delil olarak da On Emir'deki ebeveynin günahının birkaç nesil süreceğini belirten ayetleri (Çıkış 20:5) gösterir.

c. Ortak Günah: Bu günah kişinin ne kendi günahı ne de miras aldığı bir günah olup, herkesin sorumlu olduğu bir günahdır. İsa'nın çarmıha gerilişi bu tür günaha bir örnektir. Yahudilerden hahamlar ve yazıcılar (fakihler) İsa'yı çarmıha

²⁵³ *Principle*, s. 88.

²⁵⁴ *Principle*, s. 66.

²⁵⁵ *Principle*, s. 67.

²⁵⁶ *Principle*, s. 75; Eby, a.g.m., ss. 142-143.

²⁵⁷ *Principle*, s. 75.

²⁵⁸ *Principle*, ss. 88-89.

gerdiklerinden dolayı bütün Yahudiler Tanrı'nın cezası altındadır. Aynı şekilde tüm insanlık Mesih'in İkinci Gelişi'ne kadar ıstırap çekmekte ve genel bir sorumluluk taşımaktadır.

d. Ferdi Günah: Her bir ferdin ayrı ayrı işlediği günahdır.

Bu açıklamalardan sonra her günahın kaynağının asli günah olduğu, bu günahı da ancak **Mesih**'in ortadan kaldırabileceğini savunulur.²⁵⁹

9. Tanrı'nın Düşüşe Engel Olmayışının Sebepleri

1. *Tanrı, yaratma prensibinin mutlaklığı ve mükemmelliğinden dolayı düşüşe engel olmamıştır.* Zira, Tanrı insanı yarattıncı, mükemmelleşmesi şartıyla ona her şeye hakim olabilme yetkisi vermiştir. İnsanın mükemmelleşme süresi, dolaylı hakimiyet dönemidir. İnsan sorumluluğunu yerine getirmekle mükemmelleşecek, Tanrı da bundan sonra insana doğrudan hakim olacaktır. Tanrı, düşüş sırasında insana müdahale etmemiştir. Çünkü, Tanrı insana bir sorumluluk vermiştir. Dolayısıyla onun müdahalesi, insana verdiği sorumluluğu, yani prensibi önemsemediği anlamına gelecektir. Prensibin önemsenmemesi de, prensibin mutlaklığı ve mükemmelliğini ortadan kaldıracaktır. Hem mutlak, hem de mükemmel bir yaratıcı olan Tanrı'nın ortaya koyduğu yaratma prensibi de aynı şekilde mutlak ve mükemmel olmalıydı. İşte Tanrı bu yaratma prensibinden dolayı düşen insana düşüşü sırasında karışmamıştır.²⁶⁰

2. *Tanrı, prensip Tanrısı olduğundan düşüşe engel olmamıştır.* Eğer Tanrı insanın düşüşüne müdahale etseydi, bu günah eylemi, prensibin bir parçası olarak anlaşılırdı. Tanrı'nın insana karışması durumunda Tanrı yeni bir prensip ortaya koyardı ki, bu durum, prensibin günah bir eylemi olarak ortaya çıkardı. Bu süreci başlatan Şeytan yeni bir prensip yaratarak, bir yerde Tanrı ile beraber kendisinin de yaratmaya ortak olduğunu göstermektedir. İşte, Tanrı bu işe karışmış olsaydı, bu

²⁵⁹ *Principle*, s. 89.

²⁶⁰ *Principle*, ss. 95-96.

ortaklığı onaylamış olacaktı. Tanrı, *Yaratıcı* olarak tek olduğundan düşünüş fiiline karışmamıştır.²⁶¹

3. *Tanrı insanı her şeye hakim kılmak istediği için düşünüşe engel olmamıştır.* Tanrı, kendi gibi insanı da mükemmelleşip varlıklara hakim olsun diye yaratmıştır. İnsan mükemmelleşmeli ve her şeye hakim olma gücüne ulaşmalıydı. Bu durumda Tanrı insana müdahale etseydi, insan sorumluluğunu tamamlamamış olurdu. Ayrıca böyle bir durumda Tanrı, yeteneksiz birini her şeye hakim konuma getirmiş olacaktı. İşte bu sebeplerden dolayı Tanrı düşünüşe engel olmamıştır.²⁶²

VI. MESİH İNANCI

Birleştirme Kilisesi'nin inancına göre, Adem ve Havva'nın düşünüşü sonucu insanlığın miras aldığı şeytani soydan Tanrı'nın soy ağacına geçiş ancak günahsız olarak gelecek olan **Mesih** ile mümkündür. İnsanlık asli konumunu kaybettiği için bir kurtarıcıya ihtiyaç vardır. Kişinin kendi kendine kurtuluşunu gerçekleştirmesi mümkün değildir. Mesih, insanlığın kurtuluşunu gerçekleştirecek, Tanrı'nın yaratma amacını tamamlayacak olan kişidir.²⁶³ Tanrı'nın yaratma amacı da Göksel Krallığı yeryüzünde gerçekleştirmektir.²⁶⁴

Akıma göre, kurtuluşun gerçekleşmesi için yapılması gereken ilk şey, günahkar bir şekilde yaşayan insanı Şeytan'ın hakimiyetinden kurtarmaktır. Bunu da ancak **Gerçek Ebeveyn** olarak nitelenen Mesih başarabilir. Dolayısıyla onarım faaliyetlerinde Mesih'in merkezi bir rolü vardır.²⁶⁵ Moon'a göre Mesih olan kişi, tüm dünyanın sorumluluğunu üzerine alır, kurtuluş için kendini insanlığa feda eder.²⁶⁶ Mesih, mükemmel Adem; eşi de mükemmel Havva konumunda kişiler olup, başlangıçta tasarlanan asli insan modelini gerçekleştireceklerdir. Bu asli günahsız ebeveynlerden doğacak olan çocuklar da asli günden uzak olacaklardır. Aile

²⁶¹ *Principle*, s. 96.

²⁶² *Principle*, s. 97.

²⁶³ *Principle*, s. 139. Bu konuda geniş bilgi için bkz. *GWW*, s. 37.

²⁶⁴ *Principle*, s. 140.

²⁶⁵ *Principle*, s. 154.

²⁶⁶ Bkz, *GWW*, s. 120.

düzeyinde gerçekleştirilecek olan bu onarım, aşama aşama tüm dünyayı kapsayacaktır.²⁶⁷ Moon'a göre Gerçek bir Mesih olarak gelen İsa, evlenemediği ve çarmıha gerildiği için kurtuluş için, İsa'nın da dediği gibi Mesih'in II. Gelişi gereklidir. O, idealde tasarlanan Gerçek Adem, eşi de Gerçek Havva konumunda olacak, mükemmellikleriyle de Tanrıyla doğrudan iletişim kurabileceklerdir. Moon'un bu ifadesinden burada kurtarıcı Gerçek Baba olarak gelecek Mesih'in yanında bir ikinci kişi daha önem kazanmaktadır ki o da Gerçek Anne olarak düşünülen Mesih'in eşidir. Her ne kadar Moon kendinin beklenen Mesih olduğunu açıkça söylemese de akımda Moon Gerçek Baba, eşi de Gerçek Anne olarak bilinir. Dahası Moon ve eşi, **Gerçek Ebeveynlik** statüsünü resmen ilan etmişlerdir. Moon çiftine bu sıfat kutsal bir törenle verilmiştir. Gerçek Anne ve Gerçek Baba sıfatları *Divine Principle*'de III. mükemmel Adem konumunda gelmesi beklenen Kurtarıcı Mesih'in sıfatları olarak zikredildiği düşünülürse Moon'un kimliği daha net bir şekilde ortaya çıkar.

İnsanın düşmüş konumunu aslına döndürecek olan Mesih'in aynı zamanda ilahi bir tabiata sahip olduğu söylenir.²⁶⁸ Zira Mesih, Tanrı'nın çok sevdiği bir kişi olup, konumu Tanrı katında yüce bir yerdir. Mesih, Tanrı'nın biricik oğludur. Bu oğul Tanrı'nın sevgisini doğrudan alır. İsa da Tanrı'nın biricik oğluydu. Mesih'in Tanrı ile ilişkisi, çocuğun babası ile olan ilişki gibidir. Mesih geldiğinde insanlara düşen görev, Mesih ile birlik olmalarıdır.²⁶⁹

Mesih herhangi bir zamanda değil, kendi misyonunu yapabileceği bir ortam oluşuktan sonra gelecektir. Bunun için onun geleceği ortam hazırlanmalıdır. Tanrı ortamı hazırlamadan Mesih'i gönderecek olursa, düşüşle beraber Şeytan'ın hizmetine giren insanlık Mesih için bir tehlike oluşturur. Böyle bir durumda da misyon yine yarım kalmış olur. Bütün bunları göz önünde tutan Tanrı, Mesih'i göndermeden önce kendisi ile beraber çalışacağı dürüst ve kendine itaat eden birini seçer. Bu kişi, aileden başlayarak millet düzeyine ulaşan, Mesih'in geleceği bir

²⁶⁷ Young Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 103.

²⁶⁸ Eby, a.g.m., s. 146.

²⁶⁹ Bkz, *GWW*, ss. 596-598.

ortam oluşturur. Ardından da Tanrı Mesih'i gönderir. O da, daha önce oluşturulan bu seçkin milletin yardımı ile misyonunu tamamlar. Düşüşle beraber insanlığın Gerçek Ebeveynleri olma şanslarını kaybeden Adem ve Havva'nın bu rolleri, böylece bu Kurtarıcı Mesih'e geçecektir.²⁷⁰ Beklenen Mesih aynı zamanda zamanımıza hitap eden yeni sözlerle gelecektir.²⁷¹ Burada akım içerisinde *Divine Principle*'nin kutsal kitap, dahası “**Tamamlanmış Ahit**” olarak bilinmesi, onun vahiy ürünü olarak algılanması dikkat çekicidir.

Moon'a göre Adem ve Havva hataları sonucu asli konumlarını yitirince, Tanrı vakit kaybetmeden Adem ailesi ile onarım faaliyetlerine girişmiştir.²⁷² Bu faaliyetlerin merkezini, başlangıçta tasarlanan *Gerçek Baba* olarak, *mükemmel Adem* konumunda ikinci Adem, yani Mesih ve *Gerçek Anne* olarak, *mükemmel Havva*'nın gelişi oluşturuyordu. Bu çift, öncelikle kendi aralarında mükemmel bir aile birimi oluşturacaklar, ardından da sırasıyla mükemmel bir toplum, millet ve mükemmel bir dünya oluşturacaklardır.²⁷³

Onarım sürecinde insan kadar Tanrı'ya da sorumluluklar düşmektedir. Tanrı'nın sorumluluğu Kurtuluş ve nihayetinde Göksel Krallığın kurulması için Mesih'i göndermek başta olmak üzere tüm sorumluluğun %95'i iken, gönderilen Mesih'i ve getirdiği Hakikat'i kabul etmekten oluşan %5'lik sorumluluk da insana aittir.²⁷⁴

Moon'a göre, Mesih'in gelişine hazırlıkta ilk önce kaybedilen asli konum onarılmalıydı. Söz konusu konumu onarmak için de iki temel esasın oluşturulması gerekiyordu. Bunlar **İman Esası** ve **Mahiyet (İnkarnasyon) Esası**'dır.²⁷⁵

²⁷⁰ *Outline*, ss. 154-155.

²⁷¹ Bu konuda geniş bilgi için bkz. *GWW*, s. 226.

²⁷² *Principle*, s. 239.

²⁷³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 88.

²⁷⁴ *Principle*, s. 198; *Outline*, ss. 129-130; *Introduction to the Principle: An Islamic Perspective*, Holy Spirit Association for the Unification Theology, ed. Darrol Bryant, New York, 1980, s. 114.

²⁷⁵ *Principle*, s. 240; *Outline*, s. 159.

A. MESİH'İN GELİŞİ VE KABUL EDİLİŞİ İÇİN GEREKLİ ESASLAR

1. İman Esası

Tanrı Adem'i yaratınca, onu yasak meyvadan yememesi konusunda uyarılmıştı. Fakat Adem, yasak meyva'dan yemekle, Tanrı'nın bu sözlerine itaatte başarılı olamamıştır. Böylece O, Tanrı'ya karşı sağlam bir iman esasını oluşturamamıştır. Bu da düşüşün ilk basamağı olmuştur. Düşen insan da, onarım sürecinde ilk önce Adem ve Havva'nın başaramadığı iman esasını oluşturmak zorundadır. Bu esasın oluşturulabilmesi için de, öncelikle düşüşün bir kefareti olarak şu üç bedel şartının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.²⁷⁶

a. İman esasının oluşturulması için seçilmiş bir lider olmalıdır. İlk insan, iman esasını oluşturamayınca düşmüştü. Tanrı, başarısızlıkla sonuçlanan iman esasını onarabilmek için ikinci nesilden başlamak üzere, Kabil-Habil, Nuh, İbrahim, Yakup, Musa gibi bir çok insan seçmiştir. Bunlar, Adem'in başarısız olduğu iman esasını oluşturmak için gayret sarfetmişlerdir.²⁷⁷

b. İman esasının oluşturulması için şart nesneleri (conditional objects) olmalıdır. Adem, iman esasını oluşturabilmesi için Tanrı'nın kendisine şart nesnesi olarak verdiği **Tanrı Kelamı'nı** itaatsizliğiyle bozmuştur. Bunun sonucu olarak düşen insan inanç esasını onarabilmek için Tanrı Kelamı'nı doğrudan doğruya alabilme imkanını kaybetmiştir.²⁷⁸ Tanrı Kelamı alınamayınca, onarım için Tanrı Kelamı'na bedel başka şart nesneleri gerekli olmuştur. *Eski Ahit Çağı* öncesinde insanların sundukları adaklar, *Eski Ahit Çağı'nda Eski Ahit Sözleri*, *Yeni Ahit Çağı'nda da Yeni Ahit Sözleri*, bu dönemlerin şart nesneleridir.²⁷⁹

c. İman esasının oluşturulması için, Adem ve Havva Tanrı iradesinin aksine davranıp düştüğü için belirli bir matematiksel dönem bedeli'nin

²⁷⁶ *Principle*, s. 228; *Outline*, s. 160.

²⁷⁷ *Principle*, s. 228; *Outline*, s. 160.

²⁷⁸ *Principle*, s. 228; *Outline*, s. 160.

²⁷⁹ *Principle*, s. 229.

onarılması gerekmektedir.²⁸⁰ Birleştirme Kilisesi'ne göre iman esasının ve dolayısıyla onarımın tamamlanabilmesi için, sayıların gizemliliğine dayanan matematiksel dönem bedeli büyük önem taşımaktadır, bu konu üzerinde biraz durmak istiyoruz.

Moon'a göre, Tanrı'nın formu matematiksel bir gerçekliğe sahiptir. Yaratıklar alemi Tanrı'nın nesneleri olup, bunlar da matematiksel gelişmenin ürünüdürler. İnsanlığın ataları da böyle yaratılmış olup, ancak matematiksel gelişme dönemlerini aşmakla mükemmelleşebilirlerdi. Onlar mükemmelleşmeden düşüp Şeytan'ın egemenliğine girdiği için, yarım kalan bu matematiksel mükemmellik döneminin onarılması gerekmektedir.²⁸¹

Birleştirme Kilisesi'nin onarılmasını öngördüğü sayıları şöyle sıralayabiliriz:

12 Sayısı:

Bu sayının önemi, mahiyetini daha önce açıkladığımız *dört konum esası*'ndan kaynaklanmaktadır. Bu esasa göre, asli konumunu kaybeden Adem ve Havva'nın bu durumu onarılmalıdır. Aslında, dört konum esasındaki dört konumun her birinin ayrı ayrı oluşum, gelişme ve mükemmelleşme süreçlerinden geçmesi gerektiği düşünülürse, dört konum esası için onarılması gereken sayının dört değil, $4 \times 3 = 12$ olduğu görülecektir. Dolayısıyla mükemmelliğe varmak bu "12" sayısı ile mümkündür. Daha sonra Adem ailesi ile başlayan onarım süreci ele alınırken açık bir şekilde görüleceği gibi, Moon, onarım tarihinde '12' nin onarımı ile ilgili şu gelişmeleri sıralar: Nuh'un gemiyi 120 yılda inşası, Kenan'ın onarımı için geçen Musa merkezli 120 yıllık dönem, *Eski Ahit Çağı*'nda 120 yıllık Birleşik Krallık dönemi ile Yeni Ahit Çağı'nda 120 yıllık Hristiyan Krallığı dönemi hep "12" sayısının onarımı için kefaret dönemleridir.²⁸² Moon'a göre 12 sayısı aynı zamanda ruh dünyasının tamamını göstermektedir. Yakup'un 12 oğlunun olması, Musa 12 kabileye liderlik yapması ve yol göstermesi, İsa'nın 12 öğrencisinin bulunması,

²⁸⁰ *Principle*, s. 229; *Outline*, s. 160.

²⁸¹ *Principle*, s. 381.

²⁸² *Principle*, s. 382.

Moon'a göre dünyanın 120 milletini göstermektedir. Bu 12 sayısının ve diğer önemli sayıların onarımı ile ilgili olarak dikkati çeken bir husus, sayıların mutlak değerleri ile yetinilmeyip, kutsal ve bedeli ödenmesi zorunlu olarak düşünülen bu sayıların bazen katlarının, bazen de kutsal sayılan diğer sayılarla dört işlemde biri veya birkaçı yapılarak sonucunun bu onarılması gereken sayı ile ilişkilendirilip bedel olarak düşünülmesidir.

4 Sayısı:

Moon'a göre başlangıçta Adem ve Havva, gelişmenin üç safhasını tamamlayıp dördüncü safhada Tanrı'nın doğrudan hakimiyetine girerek dört konum esasını oluşturacak şekilde bir sürece tabi tutulmuşlardı. Buradan anlaşıldığı üzere inanç esasının oluşturulabileceği gelişme dönemi, aynı zamanda "4" sayısının tamamlanma dönemidir. Dolayısıyla bu sayının da onarılması gerekmektedir. Moon tarihinde 4 sayısının onarılması ile ilgili olarak 40 günlük Nuh Tufanını, Musa'nın 40 günlük orucunu, Kenan Bölgesinde 40 günlük casusluk dönemini, İsa'nın 40 günlük orucunu ve 40 günlük dirilişini zikreder.²⁸³

21 Sayısı:

Birleştirme Kilisesi'ne göre "21" sayısı da bir mükemmellik sayısı olduğu için onun da onarılması gerekmektedir. Adem ve Havva, mükemmellik sayısı olan bu sayı ile inanç esasını kurarak "21" sayısının da mükemmelliğine varmalı ve böylece yaratma amacını tamamlamalıydılar. Fakat düşüşle bu sayı da Şeytan'ın eline geçmiştir. Dolayısıyla onarım sürecinde seçkin kişilerin onarması gereken bir diğer sayı da "21" sayısı olmuştur.²⁸⁴ Moon'a göre 21 sayısının mükemmelliği, 3, 4 ve 7 sayılarının özelliği ile yakından ilgili olup, 21 sayısının mükemmelliği bunlardan kaynaklanmaktadır.²⁸⁵

"3" Sayısı: Tanrı, ikili özellikleri ile birleşik bir mükemmellik oluşturarak "3" sayısı ile gerçeklik bulan bir varlıktır. Bir varlığın mükemmelleşmesi demek,

²⁸³ *Principle*, s. 383.

²⁸⁴ *Principle*, s. 383.

onun Tanrı ile tek bir beden olarak dört konum esasını oluşturmaları demektir. Böyle olunca da mükemmelleşmek isteyen bir fert, akli ve bedeni ile Tanrı merkezli bir birlik, yani Tanrı, akıl ve bedenden oluşan bir teslis oluşturmak zorundadır. Yine dört konum esasının oluşması da böyle bir teslisi zorunlu kılar. Sözgelimi karı ve koca bu esası oluşturmak için Tanrı ile bir teslis oluşturmak zorundadır. Yaratıklar dünyası da mükemmelleşmek için bir teslis oluşturarak Tanrı merkezli dört konum esasını oluşturmalarıdır. Bu esasın oluşturulabilmesi de, onların gelişmenin üç safhasını geçmeleri ile mümkündür. Bütün bunlardan dolayı Birleştirme Kilisesi “3” sayısını “*göksel sayı*”, ya da “*mükemmellik sayısı*” olarak isimlendirir.²⁸⁶

“4” Sayısı: Göksel bir sayı olarak düşünülen “3” sayısına karşılık, nesnelerin kuzey, güney, doğu ve batı şeklinde dört yön ile konumlarını belirleyen “4” sayısı da “*dünyevi bir sayı*” olarak isimlendirilir.²⁸⁷

“7” Sayısı: Göksel ve yersel sayıların toplamı, $3 + 4 = 7$ olup, bu sayı da bir mükemmellik sayısı olarak düşünülür. Birleştirme Kilisesi’ne göre yer ve gökyüzünün yaratılışının tamamının 7 gün olması buradan kaynaklanır.²⁸⁸

Tekrar “21” sayısına dönecek olursak, gelişme dönemlerinin (oluşum, gelişme ve mükemmelleşme) her biri tek bir dönem olarak düşünülüp mükemmellik sayısı “7” ile eşleşecek olursa, gelişmenin üç safhasına karşılık toplam mükemmellik sayısı, $3 \times 7 = 21$ olur.²⁸⁹

Moon, onarım sürecinde seçilen lider kişilerin inanç esasını oluşturmaları için “21” sayısının kefaret dönemi ile ilgili örnekleri de sunar. Sözgelimi Nuh Tufanı sırasında Nuh’un gemiden 7’şer gün aralıkla güvercinleri salıvermesi ve aralıkların toplam “21” gün olması, Yakup’un her biri 7’şer yıldan oluşan üç dönem boyunca

²⁸⁵ *Principle*, s. 384.

²⁸⁶ *Principle*, s. 384.

²⁸⁷ *Principle*, s. 384.

²⁸⁸ *Principle*, s. 385.

²⁸⁹ *Principle*, s. 385.

toplam “21” yıl Harran’da amcasının yanında kalması, bu sayısının onarımına yönelik olarak düşünülür.²⁹⁰

40 Sayısı:

Bu sayı da Adem ve Havva’nın düşüşü sebebiyle, yaratma amacını tamamlama sürecinde kefareti gereken sayılardan biri olarak düşünülür.²⁹¹ “40” sayısının öneminin temelinde “10” sayısı yatar. Birleştirme Kilisesi bu konuda şöyle der: Gelişme döneminin üç safhasının her biri kendi içinde üç safhaya bölünecek olursa, her bir dönem toplam “9” eder. Tanrı’nın doğrudan hakimiyetine geçilmesi bu “9” safhanın geçilmesine bağlı olduğundan, 9’dan sonra gelen “10” sayısı Tanrı’ya *yeniden dönüş*’ü ifade eder. Adem’den Nuh’a gelinceye değin geçen “10” nesil, bu sayının onarılmasına yönelik bir kefaret dönemidir. “10” sayısı dört konum esasına uygulanacak olursa, bu sayı toplam, $4 \times 10 = 40$ eder. Düşüş sebebiyle bu mükemmellik sayısı, onarılması gereken bir bedel olarak kalmıştır.²⁹² Onarım sürecinde bu sayının kefaretiye yönelik bir çok örnek verilir: Nuh’un gemisinin Ağrı Dağı’nın tepesine varmasından, Nuh’un güvercinleri salıverişine kadar geçen 40 günlük süre, Musa’nın Firavun’un sarayında geçen 40 yıllık süresi, Musa’nın Midyan çöllerindeki 40 yılı,... hepsi bu sayının onarılmasına yönelik dönemlerin kefareti olarak düşünülmektedir.²⁹³

2. Mahiyet Esası

Birleştirme Kilisesi’ne göre eğer Adem ve Havva, iman esası üzerine Tanrı’nın gerçek çocukları olarak mükemmelleşebilselerdi, Tanrı’nın Kelamı’nın ve görünmeyen karakterinin inkarnasyonu (müşahhaslaşması) olarak gerçekleşirdi. Fakat düşüş buna izin vermedi ve ilk insan ataları Şeytan’ın egemenliğine girdi.²⁹⁴ Bundan dolayı düşen insanın Tanrı Kelamı’nın ve karakterinin inkarnasyonu olması ancak insanın Mesih aracılığı ile asli günahını temizlemesi ile mümkün olmuştur.

²⁹⁰ *Principle*, s. 385.

²⁹¹ *Principle*, s. 385.

²⁹² *Principle*, s. 386.

²⁹³ *Principle*, ss. 386-367.

²⁹⁴ *Outline*, s. 161; *Principle*, s. 229.

Düşen insan da ancak onarılmış inanç esası üzerine mahiyet esasını oluşturmakla Mesih'i kabul edebilir.²⁹⁵ Dolayısıyla insan ancak Mesih aracılığı ile asli günahını attıktan sonra mükemmel bir inkarnasyonu gerçekleştirebilir ve asli konumunu onarıp Mesih ile Tanrı merkezli tek beden halinde gelişme safhasını tamamlayabilir.²⁹⁶

Düşen insanın mahiyet esasını oluşturabilmesi için yerine getirmesi gereken bazı bedel şartları vardır:

a. İlk insanın düşüşüne yol açan fatörlerden biri, Başmeleğin Adem'i kıskanması, onu sevmemesiydi. Başmeleğin bu kıskançlık ve nefreti düşüşle beraber bütün insanlığa geçmiştir. Onarım esnasında Başmelek konumunda birisinin kendi isteği ile Adem konumunda birini sevmesi ve böylece Tanrı ile olan asli konumuna ulaşması gerekmektedir.²⁹⁷

b. Başmelek, Tanrı'nın sevgisini O'na daha yakın olan Adem aracılığıyla almak istememesinden dolayı düşmüştü. Bu nedenle Adem'in konumuna göz dikmiş ve onun düşüşüne yol açmıştır. Dolayısıyla bu konumda Başmeleği temsilen Kabil konumunda biri, Adem konumunda bir insan aracılığıyla Tanrı'nın sevgisini almalı ve böylece gerçek konumuna ulaşmalıdır.²⁹⁸

c. Düşüşte bir diğer faktör de şudur; Başlangıçta Başmelek, Adem ve Havva'nın emrine girecek şekilde yaratılmıştı. Fakat daha sonra düşüşle beraber Başmelek Adem ve Havva'yı egemenliğine almıştır. Düşen insanın bu tabiatını kaldırmak için, Başmeleği temsilen Kabil konumunda bir kişinin Habil konumunda bir kişiye kendi isteğiyle itaat etmesi gerekmektedir. İnsanın egemenliği ile ilgili en uygun düzen o zaman kurulur ve Kabil, Adem'in egemenliğine girer.²⁹⁹

d. İlk insanın hatasıyla günah unsuru Başmelek'ten Havva'ya, O'ndan da Adem ve tüm insanlığa geçmiştir. Böylece kötülük çoğaldı. Günahın kalkıp iyi

²⁹⁵ *Principle*, s. 229.

²⁹⁶ *Principle*, s. 230.

²⁹⁷ *Principle*, s. 244; *Outline*, s. 162.

²⁹⁸ *Principle*, s. 244; *Outline*, s. 162.

²⁹⁹ *Principle*, ss. 244-245; *Outline*, s. 162.

tabiatın yerleşmesi için Başmeleği temsilen Kabil konumundaki birinin, Tanrı'ya kendinden daha yakın olan Habil konumundaki biri aracılığıyla asli iyilik konumunu almalıdır.³⁰⁰

Görüldüğü üzere Moon'a göre Tanrı'nın düşüşten sonraki nihai hedefi, iman esas ve mahiyet esas ile Mesih'in gelişi için gerekli ortamı hazırlamaktır. Tanrı, gerekli hazırlık tamamlanınca, onarımın tamamlanması için Mesih'i gönderecektir. Dolayısıyla tarih, insanlığın kurtuluşu için gerekli onarım faaliyetlerinden başka bir şey değildir.³⁰¹

B. ONARIM SÜRECİNDE DİNLERİN FONKSİYONU

Birleştirme Kilisesi'ne göre dinlerin amacı, insanların *Gerçek Ebeveynler*'i karşılamalarını ve aynı zamanda onların kendilerinin de gerçek ebeveynler olabilmelerini sağlamak için gerekli olan iman ve mahiyet esasını oluşturmaktır. Dinler hiç bir zaman amaç değil, insanların asli konumlarına ulaşmalarına yol gösteren araçtır.³⁰² İnsanlığın halen günah içinde olması, onarım sürecinin henüz tamamen başarı ile sonuçlanmamış olduğunun göstergesi olarak düşünülür. Dolayısıyla dinlerin görevi de tamamlanmamıştır. Dinler tarihi incelendiğinde, Tanrı'nın belirli zamanlarda bu amaçla bazı kişileri seçerek gönderdiği görülür. Bu şahıslar misyonlarını başarmada birinci derecede sorumlu kişilerdir. Bunu başaramadıklarında ilahi takdirin gecikip ertelenmesindeki hayati rollerinden dolayı bu sorumluluklar kendileri veya kendi soylarından gelecek olanlar tarafından üstlenilir.³⁰³

Moon'a göre insan düşünce kendisine Tanrı yerine “ben” merkezli bir hayat seçmiştir. Böylece Tanrı'nın çocuğu olma konumunu kaybetmiştir. Dinler, işte düşen bu konumu onarıp insanı asli hedefine yaklaştırmamanın yollarını gösterir.³⁰⁴

³⁰⁰ *Principle*, s. 245.

³⁰¹ *Outline*, s. 163.

³⁰² Cromwell, *a.g.e.*, s. 65.

³⁰³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 96.

³⁰⁴ Sun Myung Moon, “Founder's Address: True Unification and One World”, *Perestroika and Glasnost World Leaders' Views*, April 9-13, Moscow, USSR, 1990, s. 52.

Akıma göre bütün dinler hedefleri açısından iyidirler ve bu yönleri ile Tanrısal tarafta yer alırlar. Bununla beraber bir din, Tanrı'ya daha yakın olan başka bir dinin önünü keserse, Tanrı'ya daha yakın olan dinin önünü kesen din Şeytani tarafta yer alır.³⁰⁵ Hristiyanlık, onarım sürecinde mevcut tüm dinlerin hedeflerini gerçekleştirecek merkezi bir din olarak kurulu olduğu için Tanrı'ya daha yakın bir konumda düşünülür.³⁰⁶ Akımın temel eserlerinin bu ifadelerinden sonra Hristiyanlık dışındaki dinlere gösterdiği söylenen müsamahanın nasıl olacağı doğrusu merak konusudur.

C. ONARIM SÜRECİNDE BÖLÜNmüş ANA DÖNEMLER

Birleştirme Kilisesi'ne göre Adem ailesi ile başlayan onarım faaliyetlerinin her biri, yaklaşık iki bin yıl olan üç ana döneme ayrılmaktadır.³⁰⁷

1. Adem'den İbrahim'e kadar süren 2000 yıllık dönem,
2. İbrahim'den İsa'ya kadar süren 2000 yıllık dönem,
3. İsa'dan İkinci Geliş'e kadar süren 2000 yıllık dönem.

Bu dönemlerden birincisi, Tanrı'nın Sözleri'ni almak için Hazırlık Dönemi, ikincisi *Eski Ahit* Dönemi, üçüncüsü Yeni Ahit Dönemi ve İkinci Geliş'ten sonraki dönem de Tamamlanmış Ahit Dönemi olarak düşünülür.³⁰⁸

Divine Principle, akımın nazarında yeni bir çağın kutsal metni, **Tamamlanmış Ahit** olarak kabul edilirken,³⁰⁹ bu çağın da başladığına inanılır. Nitekim Moon, 3 Ocak 1993 yılında bu çağın resmen başladığını ilan etmiştir. Bununla beraber artık onarım sürecinin tüm dünyayı kapsayacağına inanılır.³¹⁰

³⁰⁵ *Outline*, s. 286.

³⁰⁶ *Outline*, s. 287. Ayrıca Birleştirme Kilisesi İlahiyatı'na göre, Hristiyanlığın tüm dinlerin hedefini gerçekleştirme yönündeki tarihi misyonu için bkz. *Principle*, s.107-108.

³⁰⁷ *Outline*, s. 166.

³⁰⁸ *Outline*, s. 167. Moon'a göre onarım sürecinde bu dönemlerin değişik açılardan üstlendikleri sorumluluklar ve bu dönemlerin özellikleri hakkında geniş bilgi için bkz. *Principle*, ss. 232-238.

³⁰⁹ Frederick Sontag, "The God of Principle: A Critical Evaluation", *Ten Theologians Respond to the Unification Church*, ed., Herbert Richardson, New York, 1981, s. 110.

³¹⁰ Cromwell, *a.g.e.*, s. 224.

VII. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN MANEVİ TARİH TASAVVURU

A. ADEM AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ

Birleştirme Kilisesi'ne göre Tanrı, çocukları konumunda yarattığı insanı düşüşü ile beraber kendi haline bırakmamıştır. İnsanı yaratmakla, gerçekleşmesini arzu ettiği hedefine varmak için, hemen Adem ailesi ile beraber günahattan kurtulup asli konumun kazanılması süreci olan onarım faaliyetlerini başlatmıştır.³¹¹

1. Kabil ve Habil

Adem iman esasını, yani Tanrı Kelamı'nı düşüşle beraber kaybettiği için, Tanrı ile ilişkisi kesilmişti. Artık onun iman esasını onarması için, daha önce almış olduğu Tanrı Kelamı'na karşılık, belli şart nesnelerini Tanrı'ya sunması gerekiyordu. Bu dönemde iman esasını oluşturmakla onarımı gerçekleştirmek için sorumlu merkezi suret olarak seçilen kişi, Adem'in kendisiydi. Adem, Tanrı'ya sunu olarak herhangi bir şey sunmamıştı.³¹² Böyle olunca Tanrı bu aileye onarımın tamamlanması için doğum sırasına göre Kabil, Habil ve Şit adlarında üç çocuk vermiştir. Tanrı, onarım faaliyeti için bunlardan Kabil ve Habil'i seçmişti. Bunlardan Kabil *kötülüğü*, Habil de *iyiliği* simgeliyordu. İyiliği ve kötülüğü temsil eden bu iki kardeş birbirlerini sevmekle, onlardaki asli özellik, Şeytani özelliği mağlup edecek ve böylece asli konuma tekrar ulaşılacaktı. Fakat Şeytani özelliklerin Tanrısal özellikleri mağlup etmesi halinde ise, Başmelek konumundaki Kabil, itaatkar konumdaki Habil üzerinde egemen olmakla, düşüşe yol açan hata tekrarlanmış olacaktı.³¹³

Bu iki çocuk, Havva'nın fiziken ve ruhen düşüşüne neden olan iki yasak aşkının sembolüydü. Bunlardan ilki Kabil, Havva'nın Başmelek ile olan ilk zina ilişkisine karşılık olarak Başmeleği, yani *kötülüğü* temsil ederken, Habil de Havva'nın Adem ile olan ikinci zina ilişkisine karşılık olarak Tanrı tarafını, diğer bir

³¹¹ *Principle*, s. 239; Cromwell, *a.g.e.*, s. 101.

³¹² *Principle*, s. 240.

³¹³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 102.

ifadeyle *iyiliği* temsil ediyordu.³¹⁴ Böylece Adem'de bulunan iyi (Tanrısal) ve kötü (Şeytani) unsurlar ikiye ayrılmış oluyordu.³¹⁵ Moon'a göre ilk insanın düşüşüne neden olan iki ilişkiye Tanrı açısından bakıldığında, Havva'nın Adem ile olan ikinci ilişkisi, Başmelek ile olan ilk yasak ilişkisine göre daha kabul edilebilir niteliktedir. Çünkü, başlangıçta Başmelek, Havva'nın emrine girecek şekilde tasarlanmış olup, O'na eş olabilecek kapasitede değildi. Fakat Havva'nın Başmelek ile olan yasak ilişkisi asli planı tersine çevirmiştir. Havva, Başmeleğin emrine girmiştir. İşlenen suçun cezası bununla da kalmayacaktır. İlk insan atalarının ve dolayısıyla onlardan sonra gelecek olanların düşüşüne neden olan asli suç, onlarla beraber nesilden nesile geçecektir. Bu durum, insanlığın manevi düşüşüydü. Buna karşılık Havva'nın Adem ile olan ikinci yasak ilişkisi prensip dışı bir ilişki değil, sadece vaktinden evvel olan bir ilişkiydi ve insanlığı fiziksel olarak düşürmüştü. Bunun için Havva'nın ikinci ilişkisi birinciye göre daha kolay kabul edilebilir ve affedilebilir nitelikte düşünülebilir.³¹⁶

2. İman Esası

Moonizm'e göre Tanrı'nın Kabil ve Habil'den beklentisi, **Gerçek Ebeveynler**'in gelişine bir esas oluşturmak üzere, Adem ve Havva'nın Tanrı'nın emrine uymadaki hatalarını onarmak için gerekli bedel şartlarını oluşturmaktır. Bu iki kardeşin yapmaları gereken ilk şey, sağlam bir iman esası oluşturmaktır. Tanrı bu amaçla Kabil ve Habil'den, kendine sunu sunmasını istemiştir. Sonuçta bu emre sağlam bir imanla gereği gibi ciddiyet ve özeni gösteren Habil'in sunusu kabul edilirken, Kabil'in sunusu kabul görmemiştir.³¹⁷ Habil, bu başarısı ile Adem'in konumunu hak ederken, aynı zamanda Adem ailesinde iman esasını oluşturmuş oluyordu.³¹⁸

³¹⁴ *Principle*, ss. 241-242; *Outline*, s. 174; *IP*, s. 131; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 201.

³¹⁵ *Outline*, s. 172.

³¹⁶ *Outline*, ss. 173-174; Cromwell, *a.g.e.*, s. 102.

³¹⁷ *Principle*, s. 243; Cromwell, *a.g.e.*, s. 103.

³¹⁸ *Principle*, s. 249; *Outline*, s. 174; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 202.

3. Mahiyet Esası

Birleştirme Kilisesi'nin açıklamalarına göre Kabil, kendi sunusunun reddedilip küçük kardeşi Habil'in sunusunun kabul edilmesini hazmedememiştir. Kabil'in Başmelek'ten gelen şu dört özelliği onarması gerekmektedir:

1. Habil'i Tanrı'nın temsilcisi olarak kabul etmeliydi.
2. Habil'in Tanrı'ya daha yakın bir ilişkide olduğunu kabul etmeliydi.
3. Kendi sunusunu Habil'in rehberliğinde hazırlamalıydı.
4. Ebeveynlerinin ve Başmeleğin hatalarını tekrarlamamalıydı.³¹⁹

Moonizm'e göre Kabil, üzerine yüklenen sorumluluğu yerine getirememiştir. Tıpkı Başmeleğin içine girdiği ruh haline girerek aynı kıskançlık ve öfke duyguları içerisinde küçük kardeşini öldürmüştür. Böylece O, Başmeleğin Adem ve Havva'yı ruhsal anlamda öldürme günahını tekrarlayarak, asli suçu onaracağı yerde aynı suçu tekrarlayarak suç zincirine bir suç daha eklemiştir.³²⁰ Eğer bu noktada Kabil, Adem konumundaki Habil'e boyun eğebilseydi, asli suç daha o zaman ortadan kalkacak ve onarım süreci ilk ailede gerçekleşecekti.³²¹

B. NUH AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ

Adem ailesi, insanlığı asli suçtan kurtarıp, onu orijinalde tasarlanan konumuna ulaştırması sürecinde Kabil'in Habil'i öldürmesiyle başarısız olmuştu. Bunun üzerine Tanrı Adem'in üçüncü oğlu Şit'in soyundan Nuh ailesini onarım sürecinde merkezi figür olarak seçmiştir.³²² Moon'a göre Adem ailesi ile Nuh ailesi arasındaki zaman dilimi on nesli kapsayan 1600 yıl olup,³²³ bu on nesildeki "10" sayısı insanlığın gelişim sürecinin dokuz aşamasından geçip Tanrı ile tam bütünlüğe

³¹⁹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 103.

³²⁰ *Outline*, s. 175; Cromwell, *a.g.e.*, s. 104.

³²¹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 104; *Principle*, ss. 246, 250.

³²² Cromwell, *a.g.e.*, s. 109; *Principle*, s. 252.

³²³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 109; *Principle*, s. 252.

ulaşacağı noktayı simgeler.³²⁴ Seçilen Nuh'un görevi ailece iman ve mahiyet esaslarını oluşturmakla, Mesih'in kabulü için gerekli ortamı hazırlamaktır.

1. İman Esası

Moon'a göre, Tanrı Nuh'a üç katlı bir gemi yapmasını, gemiyi, yaratılışı temsilen her türden bir çift hayvan ile doldurmasını, ve dünyanın geri kalanının yok edileceği büyük tufana ailece hazırlanmasını söylemiştir.³²⁵ *Kitab-ı Mukaddes*'te de zikredilen geminin üç kat oluşu Moon'a göre evrenin üç safhada yaratıldığını gösteriyordu. Nuh'un gemisine alınan sekiz aile ferdi, düşün Adem ailesinin sekiz üyesinin bedeli konumundaydı. Gemi evrenin, Nuh ise Tanrı'nın sembolüydü.³²⁶

Akım'a göre Nuh, Tanrı sözüne mutlak imanı ile tüm alaylara aldırış etmeden dağın tepesinde 120 yılda gemiyi yaparak iman esasını atmıştır.³²⁷

Birleştirme Kilisesi'ne göre Tanrı tufan esnasında, *Kitab-ı Mukaddes*'te belirtildiği gibi yeryüzünü kırk gün süren tufan altında bırakmış ve sadece Nuh ailesi ile gemiye alınan hayvanlar kurtulmuştur. Tufan, Nuh ailesini düşmüş dünyadan fiziksel anlamda ayırmış ve Nuh'a da, gerçek ebeveynlerin arınmış bir dünyaya gelebilmeleri için gerekli şartları oluşturma fırsatını vermiştir. Tanrı, Nuh'un ailesini temiz bir soy ağacının oluşturulması için görevlendirmişti.³²⁸

Moon'a göre kırk günlük tufanda belirginleşen "40" sayısı, Adem'den itibaren gelen on kuşak süresince onarılan dörtlü konum esasını simgelemektedir. Nuh ailesinin tufan süresince gösterdikleri sabır, Adem'den Nuh'a kadar geçen 1600 yılın ve 10 kuşağın hatalarına bir bedel olmuştur.³²⁹ Nuh'un gemiyi 120 yılda yapması "12" sayısına, 40 günlük yağmur "4" sayısının onarımına, ardından süren 40 gün, "40" sayısının onarımına, Nuh'un birer hafta ara ile üç kez bir güvercini göndermesi ve birincide yalnız, ikincide zeytin dalı ile gelmesi; üçüncüde ise kara

³²⁴ *Principle*, s. 386.

³²⁵ *Principle*, ss. 252-253; *IP*, s. 135.

³²⁶ *Principle*, s. 253.

³²⁷ *Principle*, s. 252; *IP*, s. 135; Cromwell, *a.g.e.*, s.110.

³²⁸ Cromwell, *a.g.e.*, s. 110; *Principle*, s. 253.

³²⁹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 110; "40" günlük tufanla oluşturulan bu bedel şartı hakkında geniş bilgi için bkz. *Principle*, ss. 254-255; *Outline*, s. 181.

bulduğu için dönmemesi de “21” sayısının onarımına bir bedel olarak düşünülmektedir.³³⁰

2. Mahiyet Esası

Prensip’e göre Nuh ailesinin Adem ailesi gibi sekiz üyesi bulunmaktadır. Nuh’un oğulları Sam, Ham ve Yafes, Adem’in oğulları Kabil, Habil ve Şit’i, Nuh’un karısı Havva’yı, Nuh’un üç oğlunun eşleri de Adem’in üç oğlunun eşlerini temsil etmektedir. Böylece Nuh ailesinin ilk kuşağı, Adem ailesinin ilk kuşağını, ikinci kuşağı da Adem ailesinin ikinci kuşağına karşılık gelmektedir. Nuh, Adem’in yitirdiği iman esasını oluşturup Habil’in imanını yenilemek, iki oğlu ise mahiyet esasını oluşturarak Kabil ve Habil’in hatasını onarmak durumundadır. Sam ile Ham’ın Kabil ve Habil arasındaki ilişkiyi onarması ile de Başmelek ve Adem arasındaki ilişkinin onarımı için gerekli şart yerine getirilmiş olacaktır.³³¹

Şeytan, Adem ailesinde ilk oğul olan Kabil’de daha çok hak sahibi olduğu gibi, Nuh ailesinde de ikinci oğul olarak Ham, doğal olarak Habil konumunda bulunmaktadır. Ham’ın yapması gereken şey, babası ile olan kalp birliğini onarmaktır. Fakat Ham’ın, babasının Tanrı’ya olan bağlılığına sağlam bir iman yoktu. Bunu, babasını çadırında çıplak yatarken gördüğünde verdiği tepki ile göstermişti. Bir gün Nuh çadırında çıplak olarak uyurken Ham içeri girmiş ve bu durumu görmüştü. Gördüğü bu manzaradan utanç duyan Ham, olayı eleştirel bir yaklaşımla kardeşine anlatmış ve babasının üzerini uygun olmayan bir tavırla örtmüştü. Nuh, oğlunun bu davranışına çok sinirlenmiş ve O’nu azarlamıştı. Çünkü kendisinin Tanrı’ya olan bağlılığını bunca kanıtlamasına rağmen oğlu hala babasına sağlam bir imanla bağlanmamış, olaya eleştirel tavırla yaklaşp babasından utanç duymuştu. Nuh’un bu olayda Ham’a bu derece kızmasının nedeni, oğlunun halen düşüşün etkisinde olmasıydı. Zira çıplak vücuttan utanıp, onu örtme duygusu ilk defa Adem ve Havva cinsel organlarını kötü yönde kullandıklarında gündeme gelmişti. Ham, babasının çıplak vücutundan utanıp onu örtmeye teşebbüs etmesiyle, düşmüş tabiatın kendi üzerinde halen etkili olduğunu düşünüyor, bu nedenle de babasından

³³⁰ *Principle*, ss. 253-257; *IP*, s. 135.

iman esasını miras almaya yetkin olmadığını göstermektedir. Ham, daha önce ailesinin hayatta kalmasını babalarına borçlu olduğuna tanık olmasına rağmen, bu davranışı ile babasının Tanrı katındaki değerini hiçe saymış oluyordu. O, kendi bencil ölçütü sonucu bu tavrıyla hayatlarını kurtaran babasına karşı kardeşleri ile beraber tavır almalarına zemin hazırlamaktaydı.³³²

Moon'a göre Ham bir taraftan Nuh'un iman esasını miras almada, diğer taraftan da büyük kardeşi Sam'a karşı Habillik konumunu koruyup mahiyet esasını oluşturmada başarısız olmuş, dolayısıyla birlik oluşturulamamıştı. Ham'ın hatası, akıma göre onarım çalışmalarının ertelenmesi anlamına geliyordu.³³³

C. İBRAHİM AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ

Moon'a göre Tanrı, Adem ve Nuh ailelerinin hatalarını onarmak için, Nuh'tan on nesli kapsayan 400 yıl sonra, onarım faaliyetlerini yürütmek üzere İbrahim'i seçmiştir.³³⁴ Birleştirme Kilisesi'ne göre İbrahim kutsanmış bir soya mensup olmakla beraber, babası Şeytan'ın amaçlarına hizmet eden bir put imalatçısıydı. İbrahim, Tanrı'nın kendisi ile yürüteceği onarım faaliyeti için misyonuna başlamadan önce, bu şeytani çevreden uzaklaşmak durumundaydı. Nuh döneminde seçilen aile, "tufan" ile günahkar dünyadan ayrılmıştı. İbrahim döneminde de Tanrı O'na, evini terk ederek gerçek ebeveynlerin gelişi için ortamı oluşturabileceği ve yerini yine kendisinin söyleyeceği topraklara yolculuk etmesini söylemiştir.³³⁵

Divine Principle'nin naklettiğine göre İbrahim, Tanrı'nın bu çağrısı üzerine babasının putperest inancını reddetmiş, hanımı Sara ve yeğeni Lut ile buradan ayrılıp

³³¹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 110; *Principle*, s. 257.

³³² *Principle*, s. 258; *Outline*, s. 184. Birleştirme Kilisesi'nin aynen benimsediği *Kitab-ı Mukaddes*'te geçen Ham ile Nuh arasındaki kıssa için bkz. *Yaratılış*, 9:20-26.

³³³ *Principle*, ss. 258, 260; *Outline*, s. 185; Cromwell, *a.g.e.*, s. 111.

³³⁴ *Principle*, ss. 262-263; *Outline*, s. 187; *IP*, s. 136; Cromwell, *a.g.e.*, s. 115.

³³⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. 116; *IP*, s. 137.

Kenan'a gitmiştir. Bu arada Mısır Firavun'u Sara'ya göz dikmişse de, Tanrı'nın yardımıyla, Sara bu felaketten kurtulmuştur.³³⁶

1. İman Esası

Tanrı, İbrahim'den sunu olarak bir inek, bir koç ve bir güvercini ortalarından ikiye bölerek kendisine sunmasını istemiştir. İbrahim inek ve koçu ikiye ayırdıysa da, güvercini ikiye ayırmayı hafife alarak unutmuş ve uyuklamıştır.³³⁷

Moon'a göre bu üç sunu, gelişmenin üç safhasını ve mükemmelleşerek yaratılan evreni simgeler. Güvercin oluşum, koç gelişme ve inek de mükemmellik safhasını göstermektedir. Yine bu üç sunu, oluşum safhası olarak Adem, gelişme dönemi olarak Nuh ve mükemmellik safhası olarak da İbrahim'i simgelemektedir.³³⁸

Birleştirme Kilisesi'ne göre İbrahim'in kuşları ikiye bölmeme hatası iki önemli sonucu doğurmuştur. Birincisi, Tanrı bu sefer O'ndan bu hatasını telafisi için ilkinden daha yüksek değerde bir bedel şartını; yıllar sonra sahip olabildiği oğlunu kurban etmesini istemesiydi. İkincisi ise, yine bu hatanın onarılması için soyundan gelenlere tam 400 yıl yabancı topraklarda esaret hükmüydü.³³⁹

İbrahim, ilk sunusundaki başarısızlığıyla pes etmemiştir. Adağındaki başarısızlığı nedeniyle hanımına yine Şeytan musallat olmuştur. Daha önce Mısır firavunu kur yapmışken bu sefer de Gerar Kralı Abimelek Sara'ya musallat olduysa da onun da akıbeti Tanrı'nın onu rüyada uyarmasıyla önceki gibi sonuçsuz kalmıştır. Böylece başarısız sunusuyla sıfırlanan iman esası yeniden onarılmıştır.³⁴⁰

2. İbrahim'in Oğlunu Kurban Etmesi

İbrahim, ilk sunusundaki hatasının telafisi için Tanrı'nın emri ile Sara'nın tek çocuğu olan oğlu İshak'ı kurban etmeye karar vermiştir.³⁴¹ O'nu kurban edeceği dağa götürüp bağlamak üzere iken Tanrı meleğini gönderip İbrahim'in iman sınavını

³³⁶ *Principle*, ss. 264-265; Cromwell, *a.g.e.*, s. 116; *IP*, ss. 137-138.

³³⁷ *Principle*, ss. 267-268; *IP*, s. 138.

³³⁸ *Principle*, s. 267; *IP*, s. 138.

³³⁹ Cromwell, *a.g.e.*, ss. 116-117; *IP*, s. 138. "400" yıllık esaret hükmü için bkz. *Yaratılış*, 15:10-13; *Principle*, ss. 270-271.

³⁴⁰ Cromwell, *a.g.e.*, s. 117.

³⁴¹ *Principle*, s. 271; *Outline*, s. 193; Cromwell, *a.g.e.*, s. 117.

geçtiğini bildirmiş, çocuğun boğazlanmasını önlemiştir. Bu olayda İbrahim mutlak imanını gösterirken, oğlu da babasına bağlılığını göstererek Ham'ın babası Nuh'a gösteremediği iman esasını onarmıştır. İshak, böylece Habil konumunu kazanan ikinci oğul olarak babasının kalbi ile mutlak bir birlik oluşturarak iman esasını oluşturmuştur. İshak bu başarısı ile Nuh ve İbrahim gibi soyunun *iman atası* olmuştur.³⁴²

3. Mahiyet Esası

Tanrı, başlangıçta insanı merkez figür, diğer varlıkları da onun nesnesi olarak yaratmıştı. Başmelek insandan önce yaratıldıysa da, Tanrı'nın kutsamasına ancak aracı olarak insana itaat etmekle varabilirdi. Daha sonra gelişen olaylarda, Başmelek Havva'yı kandırıp Şeytan konumuna düşmüştür. Böylece insanlık üzerinde haksız egemenlik kurmuştur. Tanrı, bu olayı kabullendiği anlamını vermemek için, kutsamasını ne insana ne de Başmeleğe verebilirdi. Yapılması gereken şey, Başmelek konumundaki bir kişinin kendi iradesi ile Adem konumundaki birisine itaat etmesiydi. Ancak bu şekilde yok edilen "prensip" onarılabilirdi. Bu olgu Adem ailesinde (Kabil ve Habil) gerçekleşmemişti. İbrahim, döneminde iman esasını oluşturabilseydi, mahiyet esasını da iki oğlu olan İsmail ve İshak'ın onarma ve böylece Tanrı'nın kutsamasına ulaşma şansları olacaktı. Fakat İbrahim ilk sunuyu sunmadaki hatası ile merkez figüranlığını yitirerek, oğlu İshak'ın büyük imanı sayesinde bu esası devraldığı için iki oğlunun Kabil ve Habillik konumları, İshak'ın iki oğlu Esav ve Yakup'a geçmiştir.³⁴³

4. İsmail ve İshak

Moonizm'e göre İsmail, iki kardeşten hem büyük olanı, hem de cariyeden doğanı olduğu için Kabil konumunda, İshak da Habil konumundaydı. İsmail Kabil konumunu onarmalı, İshak ile oluşturacağı birlikle Tanrı'nın kutsamasına varmalıydı. Ancak İbrahim'in sunusundaki hatası sonucu, kendisinin merkezi figüranlık konumu

³⁴² Cromwell, *a.g.e.*, ss. 117-118; *Principle*, s. 273; *Outline*, ss. 194-195.

³⁴³ Cromwell, *a.g.e.*, ss. 118-119. Ayrıca bkz. *Outline*, ss. 193-194; *Principle*, ss. 276-277.

oğlu İshak'a geçmiştir. Böylece İsmail'in mahiyet esasını oluşturma şansı da ortadan kalkmıştır.³⁴⁴

5. Yakup ve Esav

Yakup ve Esav, İshak'ın ikiz iki oğlu olup büyüğü Esav'dır. Böyle olunca da Yakup Habil'i, Esav da Kabil'i simgeliyordu. Onarım sürecinde Yakup'a düşen sorumluluk, kendini kardeşine sevdirmesi, kardeşinin kalbini kazanmasıydı.³⁴⁵ Esav, düşmüş tabiatların bir sonucu olarak daha başlangıçta Yakup üzerinde egemen olma eğilimindeydi. Bu iki kardeş daha analarının karnında iken biri iyiliği, diğeri de kötülüğü simgelediği için, Tanrı onlar henüz doğmadan Yakup'u severken Esav'dan nefret etmişti.³⁴⁶ Yakup'un öncelikle yapması gereken şey, bedel şartı olarak Habil konumunu onarmak için bir esası oluşturmaktı.³⁴⁷

Moon, *Kitab-ı Mukaddes*'de geçen Esav ve Yakup çiftinin henüz analarının rahminde iken mücadele halinde olması ve Yakup doğarken eliyle Esav'ın ayak bileğini tutması olayını aynen benimser.³⁴⁸

Şeytan büyük kardeşin tarafını tuttuğu için, küçük kardeşin yapması gereken şey, kardeşinden doğum önceliği hakkını almaktır. Daha anasının karnında iken bu görevle seçilen Yakup, kardeşi çok aç olduğu bir sırada bir kase çorba karşılığında kardeşinin doğum hakkı önceliğini kardeşinden satın almıştır. Böylece İshak yaşlanıp gözleri görmez olduğunda, Yakup annesinin de yardımı ile İshak'ın kutsamasını almıştır. Yakup'un annesi bu yardımı yapmakla, Havva'nın, çocuklarını Tanrı'nın kutsamasından mahrum bırakma hatasını onarmıştır.³⁴⁹

Anlatıya göre, daha sonra doğum hakkının kardeşine verildiğini öğrenen Esav çok kızmış ve Başmeleğin, Adem ve Havva nedeniyle Tanrı'nın kendisine olan sevgisinin azaldığını hissettiği zaman duyduğu kıskançlık ve öfkenin benzerini

³⁴⁴ Cromwell, *a.g.e.*, s. 119; *Outline*, ss. 195-196; *Principle*, s. 277.

³⁴⁵ *Principle*, s. 277.

³⁴⁶ Birleştirme Kilisesi'nin bu hususta dayandığı *Kitab-ı Mukaddes* ayetleri için bkz. *Romalılara Mektup*, 9:11-13.

³⁴⁷ *Principle*, s. 277.

³⁴⁸ Bkz., *Principle*, s. 277.

³⁴⁹ *Principle*, s. 278.

kardeşine duymuş ve onu öldürmeye niyetlenmiştir. Durumun farkında olan Yakup, annesinin yardımıyla Harran'daki amcası Leban'ın yanına kaçmıştır.³⁵⁰

Birleştirme Kilisesi'ne göre Yakup, Başmelek tipli Leban'ın yanında kızı Rahel ile evlenebilmek için yedi yıl karşılıksız çalışmıştır. Yedi yılın sonunda amcası ona Lea'yı nikahlayınca, Rahel ile evlenebilmek için yedi yıl daha orada kalıp ona hizmet etmiştir. İkinci yedi yılın sonunda Rahel'i de alan Yakup, evine geri dönmek istediğinde amcası ona mal vermeyince, yedi yıl daha orada kalıp, belli bir maddi kazanç oluşturmuştur. Toplam 21 yılın sonunda amcasının bunca tutumuna karşı onu sevip hizmet etmedeki sabrı ve onun kalbini kazanması ile, Adem'in Başmelek üzerindeki öznellik konumunu onarmış oldu. Bunun yanında hem madde dünyasına egemen oldu, hem de kendini, eşini ve maddi varlıklarını onarma ile üç kutsamaya sembolik olarak ulaşmış oldu.³⁵¹

Yakup, bu zaferinden sonra ülkesi Kenan'a dönmüştür. Yolda *Yabbok Nehri* civarında bir melek kendisi ile karşılaşmış ve güreşmiştir. Melek Yakup'un uyluk kemiğini incittiyse de sonunda Yakup meleği yenmeyi başarmıştır. Meleğin mağlup edilmesiyle, Başmelek ve Adem arasındaki ilişki bir kez daha onarılmış oldu.³⁵² Yakup meleği yenince ondan bir kutsama istemiş, melek de ona, "**Tanrı adına zafer kazanan**" anlamına gelen "**İsrail**" ünvanını vermiştir.³⁵³

Artık Yakup'un Leban ve Başmelek'ten sonra onarması gereken son şey, doğum hakkını elinden aldığı için kendisine kızgın olan ağabeyi Esav'ın kalbini kazanmaktır. Bu amaçla yolda, kazandığı malların büyük bir kısmını kardeşi Esav'a gönderir. Bu jest üzerine çok duygulanan Esav, kardeşini büyük bir sevinçle kucaklar.³⁵⁴ Yakup ve Esav'ın bu şekilde birleşmesiyle, Kabil ile Habil arasındaki

³⁵⁰ *Principle*, s. 278; Cromwell, *a.g.e.*, s. 121.

³⁵¹ *Principle*, s. 283; *Outline*, ss. 197-198; Cromwell, *a.g.e.*, s. 121.

³⁵² *Principle*, ss. 278, 288-289; *Outline*, s. 198; *IP*, s. 141; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 218.

³⁵³ *Principle*, s. 283; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s.218; *IP*, s.141; Cromwell, *a.g.e.*, ss. 121-122.

³⁵⁴ *Outline*, s. 200; Cromwell, *a.g.e.*, s. 122; *IP*, s. 141.

ilişki kopukluğu onarılmıştır. Böylece, onarım tarihinde ilk defa bir ailenin üyeleri tarafından mahiyet esası atılmış olur.³⁵⁵

6. Yakup'un Aile Esası

Yakup'un 12 çocuğu olmuştur. Bu 12 oğul, daha sonra aileleri ile birlikte, Tanrı'nın gerçek ebeveynleri karşılayacak millet olarak seçtiği ve İsrail'in 12 oymağını oluşturacak halkın da temelini oluşturur.³⁵⁶

Yakup'un Habil konumundaki çocuğu Yusuf'tur. Kardeşleri onu kıskanıp öldürmek istedilerse de, sonunda onu Mısır'a satarlar. Fakat O, Mısır'da kendisini kabul ettirip Firavun'un yanında mevki sahibi birisi olur. Yusuf orada kadınların kurlarından uzak durarak Yakup ailesinin ikinci kuşağının Habil'i olma konumunu elde eder.³⁵⁷

Kenan'ı kıtlık sarınca Yusuf'un kardeşleri tahıl almak için Mısır'a gittiklerinde Yusuf onları tanıdı ve onlara sevgi ile yaklaşp ihsanda bulundu. Yusuf burada babasının kardeşi Esav'ı kazanma yöntemini uyguladı ve kardeşlerinin Kabilce duygularını bastırdı. Onlara sevgi ile yaklaştı. Bu olay üzerine kardeşleri şaşırıp ondan önceki tavırları için bağışlanmalarını istediler. Böylece Kabil-Habil onarımı Yakup zamanındaki bireysellikten çıkıp, oğullarında klan çerçevesinde genişlemiş oldu.³⁵⁸

Sonuç olarak İbrahim ailesinin dört kuşağı, gerçek ebeveynler için gerekli temellerin atılmasına katkıda bulunarak, bireysel seviyeden dünya sınırlarına değin genişleyen bir onarım planının öncüleri oldular. Bundan dolayı Moonizm'de İbrahim'e peygamberlik tarihinde özel bir yer verilir.³⁵⁹

D. MUSA AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ

Divine Principle'nin ifadesine göre Yakup ailesi Yusuf ile buluşmak için Mısır'a gittiklerinde sayıları toplam 70'dir. Yakup'un 12 oğlu, 12 kabilenin başı

³⁵⁵ *Outline*, s. 200; *IP*, s. 141; Cromwell, *a.g.e.*, s. 122.

³⁵⁶ Cromwell, *a.g.e.*, s. 124; *IP*, s. 142.

³⁵⁷ Cromwell, *a.g.e.*, s. 124.

³⁵⁸ Cromwell, *a.g.e.*, ss. 124-125.

durumundaydı. Bunlar Mısır'da çoğalmış ve 400 yıl sonra sayıları 600.000'e varmıştır.³⁶⁰ Mısır'da esir konumuna düşen bu İbranilerle ilgili olarak Tanrı'nın arzusu, bunları, gerçek ebeveynleri karşılayacak bir millet haline getirmektir. İçin İsrailîlilerin esaretten kurtulmaları ve Kenan'a geri dönmelerine gerekiyordu. Tanrı esaretten kurtarmak için Musa'yı seçmiştir. Anlatılara göre, Musa'nın görevi İsrailîlileri Mısır'daki esaretten kurtarıp vaad edilen topraklar olan Kenan'a götürmek ve orada teokratik bir devlet kurmaktır. Ancak İsa'nın esaret hayatına alışmış olan halkını kendisine inandırması kolay olmamış ve tam üç kez millet düzeyinde bir temel oluşturabilmek için belli şartları yerine getirmek zorunda kalmıştır. Bunun için de her defasında, önce bütün halkı için Habil figürü olarak kabul edilmesini sağlayacak iman esasını, ardından da mahiyet esasını oluşturmak üzere, kendine göre Kabil konumundaki halkının güvenini kazanacağı esasları oluşturmaya çalışmıştır.³⁶¹

1. Musa Ailesi Merkezli Onarım Faaliyetlerinin Üç Safhası

a. Musa'nın Birinci Dönemi

Moon, diğer tarihi kişilerde olduğu gibi, Musa'nın hayatında da *Kitab-ı Mukaddes* bilgilerini esas alır, fakat bu bilgileri farklı bir şekilde yorumlar.

Divine Principle'ye göre aslen İsrailîli olan Musa, Firavun'un kızı tarafından evlat edinilmiş, sarayda büyütülmüştür. Ancak, sarayda dadı olarak yaşayan gerçek annesi onu bir İsrailîli gibi yetiştirmiştir. Musa, şeytanî dünyayı temsil eden bir ortamda büyüdüğü halde, atalarına Tanrı tarafından verilmiş vaadler hakkında bilgilendirilmiştir. Söz konusu vaadler, halk arasında sözlü olarak aktarılıyordu. Bu vaadlere göre İbrahim'in soyu gökteki yıldızlar kadar çoğalacak ve Tanrı onları kutsayacaktır. İsrailîliler bir gün bu vaadin mutlaka gerçekleşeceğine inanarak yaşıyorlardı.³⁶² Onarım sürecinde Musa'nın başarılı olabilmesi için Tanrı Sözleri sayesinde Tanrı ile birleşmesi gerekiyordu.³⁶³ Musa gençliğinde bir gün

³⁵⁹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 115.

³⁶⁰ Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 223; *IP*, s. 145.

³⁶¹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 129.

³⁶² Cromwell, *a.g.e.*, s. 130; *Outline*, s. 215; *Principle*, s. 298.

³⁶³ *IP*, s.146.

İsrailli bir esir ile Mısırlı birisi arasında, Musa'nın hangi tarafta yer alacağını göstermesine imkan sağlayan bir tartışma çıkmış, Musa Mısırlıyı öldürmekle İbranî kimliğini ortaya koymuştur. O'nun bu davranışı, kendisinin kurtarıcı olduğunun bir deliliydi. Fakat İsrailliler kurtarıcılarını saraydan beklemediklerinden onu kabul etmediler. Musa öldürdüğü Mısırlı'dan dolayı cezaya uğrayacağını anlayınca Medyen'e kaçmıştır. Kırk yıl saray içerisinde tek Allah'a inanmayı sürdüren Musa, milli düzeyde iman esasını oluşturduysa da, halkı onunla birlikte olmadığından o dönemde mahiyet esası gerçekleştirilememiştir.³⁶⁴

Musa'nın saraydaki kırk yılı, Moon'a göre onun iman esasını oluşturması için Şeytan'dan ayrılmayı sembolize eden kırk günlük bir kefaret dönemidir.³⁶⁵

b. Musa'nın İkinci Dönemi

Moon devamla Musa'nın daha önce iman esasını oluşturduğundan Medyan'da da Tanrı'ya bağlılığını sürdürdüğünü ifade eder.³⁶⁶ O'na göre Musa, Medyan'da Arap olan Yetro'nun yanında çalışmış, kızlarından Tsipora ile evlenmiştir. Bir süre sonra Tanrı O'ndan Mısır'a dönüp İsraillileri kurtarmasını istemiştir. Musa saraya gidip Firavun'dan İsraillileri serbest bırakmasını istemiştir. Ayrıca Tanrı, Firavunu inandırması için ona üç mucize vermiştir. Mucizelerle İsraillileri kendine beklenen lider olarak inandırır da Firavun'u inandıramamıştır. Bunun üzerine Tanrı Mısır halkına on felaketi göndermiş, Firavun da İsraillilerin ülkeyi terketmesine izin vermiştir.³⁶⁷

Musa, Tanrı merkezli bir Kenan oluşturmak üzere İsraillileri alıp Kenan'ın yolunu tutmuştur. Halk esarete alışmış olduğundan Musa onlarla büyük bir mücadele vermek zorunda kalmıştır. Daha önceki esaret dönemlerinde kendilerini idare edecek kanunları, yaşam tecrübeleri olmadığından artık bir kanuna ihtiyaç duyuluyordu. Tanrı bu ihtiyaca binaen Musa'yı Sina Dağı'na çağırmıştır. Orada Tanrı Musa'dan verilecek Yasa öncesi bir esas oluşturmasını istemiştir. Musa kırk gün oruç tuttuktan

³⁶⁴ Cromwell, *a.g.e.*, s. 130; *IP*, ss. 146-147; *Outline*, ss. 216-217.

³⁶⁵ *Principle*, s. 297.

³⁶⁶ *Principle*, s. 302.

³⁶⁷ Cromwell, *a.g.e.*, s. 131; *Principle*, ss. 303-304.

sonra iki taş levha üzerinde **On Emri** almıştır.³⁶⁸ Tabletleri halkına getiren Musa burada halkının altından bir buzağı yapıp ona tapınmaya başladığını görmüş ve üzülmüştür. Halkın bu sapması, İsraililerin Tanrı'nın Sözü'nü almalarına imkan sağlayacak mahiyet esasının oluşmasına engel olmuştur.³⁶⁹

İsraililer Tanrı Sözü'nü almak için gereken esası oluşturamadıkları için Musa öfkeyle Tanrı'dan aldığı iki taş levhayı yere atmış, yapılan putları parçalamıştır. İsrailileri Tanrı'ya yeniden dönmeleri için azarlamıştır. Yeniden Sina'ya çıkmış ve kırk gün daha oruç tutmuştur. Ardından On Emir tekrar kendisine verilmiştir. Halkına döndüğünde onların birlik içerisinde olduğunu görmüş ve sevinmiştir.³⁷⁰

Onarım Prensibi'ne göre Tanrı'nın nihai hedefi *Gerçek Ebeveynler*'i göndermektir. İnsanlığın günden kurtulması ancak günah olmayan gerçek ebeveynlerle mümkündür. Sina döneminde yeterli esaslar oluşturulamadığından, onların ancak sembolik olarak karşılanabilmeleri mümkün olmuştur. Musa'ya verilen iki levha, Moonizm'e göre aslında Kurtarıcı İsa (onarılmış mükemmel Adem) ve eşi Kutsal Ruh'u (onarılmış mükemmel Havva) simgeliyordu.³⁷¹

Musa'nın İsrailileri Sina'dan Kenan'a götürmesi çok zorlu geçmiştir. Yolculuk sırasında bir çokları umutlarını yitirmiş, sızlanıp şikayete başlamıştır. Musa Kenan'a varmadan önce, halkının imanını onarmaya girişmiştir. Kenan diyarı hakkında bilgi toplamak üzere kırk günlüğüne her kavmi temsilen on iki kişiyi Kenan'a göndermiştir. Bu öncülerin geri dönüşlerinde ikisi hariç onu Mısır'a geri dönmek için daha uygun olacağını söylemiş, Yeşu ve Kaleb ise, Tanrı'nın yardımıyla Kenan'a girebileceklerini, orada gelişip inançlarını sürdürebileceklerini söylemiştir. İfadelerine göre Musa'da bu düşüncededir. Oysa halkın çoğu diğer on öncü ile birlikte aynı görüşü paylaşıyorlardı. Böylece İsraililer bir kez daha Musa ile olan birliğini yitirmiş oldular. Bu ayrılıkla mahiyet esasını oluşturamayınca, Tanrı ceza olarak

³⁶⁸ *Outline*, s. 219; Cromwell, *a.g.e.*, s. 131.

³⁶⁹ *Principle*, s. 318; *Outline*, s. 219; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, ss. 229-230; Cromwell, *a.g.e.*, s. 132.

³⁷⁰ *Principle*, ss. 318-319, *Outline*, ss. 223-224; Cromwell, *a.g.e.*, s. 132.

onlara, Kenan'a giremeyeceklerini, imanlarının onarımı için kırk yıl çölde yaşamaları gerektiğini, Kenan'a ancak ikinci neslin girebileceğini bildirmiştir.³⁷²

c. Musa'nın Üçüncü Dönemi

Musa, Kenan öncesi kırk yıllık dönemi Tanrı'ya olan sağlam iman esasıyla geçirdiyse de son zamanlara doğru, halk şikayetçi bir tavırla ondan içmek için su istemiştir. *Divine Principle*'ye göre Musa, su çıkması için *Kadeş-Barnea* kayasına öfke ile değneğiyle iki kez vurmuştur. Halbuki Tanrı ona bir kez vurmasını söylemiştir. Musa'nın bu hatasına karşılık Tanrı ona Kenan'a giremeyeceğini, orayı sadece uzaktan seyredebileceğini söylemiştir. Musa'nın bu hatası onarım çalışmalarının ilerlemesine büyük bir engel olmuştur. Bu hata, gerçek ebeveynlerin gelişini dört yüz yıl geciktirir.³⁷³ Böylece Musa, Kabil konumundaki halkının hataları yüzünden Habil konumunu yitirmiş, bu konum Yeşu'ya geçmiştir.³⁷⁴

Moon, bütün bu anlatılardan hareketle onarım sürecinde Musa'nın "12" sayısını (3 x 40 yıllık dönem = 120 yıl), "4" sayısını (40 günlük oruçları), "21" sayısını (Mısır'dan Kenan'a 21 aylık gidiş yolculuğu) ve "40" sayısını (Firavun'un sarayı, Midyan ve çöllerdeki 40 yılı) onarmış olduğunu ifade eder. Bu şekilde üçüncü dönemde iman ve mahiyet esası tamamen oluşturulmuş olur. Böylece mükemmel Adem yani İsa için gereken yol açılmıştır. Fakat Yeşu'dan sonra halkın inançsızlığı İsa'yı 1600 yıl geciktirmiştir.³⁷⁵

Birleştirme Kilisesi'ne göre Musa ölümünden bir süre önce, kendisiyle daima birlik içinde hareket eden Yeşu'yu mahiyet esasını oluşturup halkına Habil figürlüğü yapması için kendisine halef seçmiştir. Yeşu da mevcut esir ruhlu İsrailîlilerin yerine, kendine bağlı ikinci genç nesille beraber birlik olup Kenan'a girmiştir.³⁷⁶

³⁷¹ *Principle*, ss. 311, 318-319; *Outline*, s. 220; *IP*, s. 149; Cromwell, *a.g.e.*, s. 132.

³⁷² *Principle*, ss. 320-322; *Outline*, ss. 228-229; *IP*, s. 150; Cromwell, *a.g.e.*, s. 133.

³⁷³ *Principle*, s. 325-326; Cromwell, *a.g.e.*, s. 134.

³⁷⁴ *Principle*, s. 332; *Outline*, s. 231.

³⁷⁵ *IP*, s. 153.

³⁷⁶ *Outline*, s. 232; Cromwell, *a.g.e.*, ss. 134-135.

2. Seçilmiş Millet: İsrailoğulları

Musa, Mısır'daki İsrailileri alıp üç aşamada Kenan'a getirmiştir. Fakat bu ülkeye girmek ona değil, Yeşu'ya nasip olmuştur.³⁷⁷ Genel ifadeye uyan Moonizm'e göre, Musa'nın, Tanrı merkezli bir millet oluşturarak, gerçek ebeveynleri karşılayacak ortamı sağlamak için Mısır'dan çıkarttığı bu halka **İsrail Oğulları** denir.³⁷⁸ Akım, İsrail tarihini kısaca şöyle özetler:

a. Hakimler Dönemi

Yeşu, seçkin İsrail halkını oluşturan her bir kabilenin kendi çıkarlarını ön planda tutmalarından dolayı tüm çabalarına rağmen İsrail Oğullarını birleştirememiştir. İsraililer yerli putperest Kenanlılarla (özellikle evlilikle) ilişkiye girmişlerdir. Bunun sonucunda sosyal ve dini alanda zaaflar göstermeye başlamış ve misyonlarından uzaklaşmışlardır. Yerli halka göre Habil konumunda olmaları gerekirken zamanla kendileri de inançta zayıf düşerek yerli halkın etkisine girmişlerdir. Yeşu ile başlayıp Samuel ile biten ve her defasında kavimden kavime el değiştiren *hakimlerin* yönettiği bu dönem, *Hakimler Dönemi* diye adlandırılmış ve dört yüz yıl sürmüştür. Bu dönem iç ve dışta mücadelelerle geçmiş,³⁷⁹ mükemmel insanı temsilen yapılması gereken *mabed* yapılamamıştır.³⁸⁰

b. Birleşik İsrail Krallığı Dönemi

Hakimler Dönemi'nin son hakimi Samuel, halkın istekleri doğrultusunda Saul'ü İsrail'in ilk kralı olarak tayin etmiştir. Samuel her ne kadar kargaşayı önleyerek Saul'ü başa geçirdiyse de, onun ülkenin Habil figürü olduğunu anlayamamış ve ona destek olamamıştır. Dahası ikisi arasındaki kargaşa, yeni kralın sonunu getirmiştir.³⁸¹

Birleştirme Kilisesi'nin benimsediği tarihi bilgilere göre, Saul'den sonra yeni krallık dindar, aynı zamanda peygamber olan Davut'a verilmiştir. O'nun kırk

³⁷⁷ *IP*, s. 154; *Principle*, s. 393.

³⁷⁸ *Principle*, ss. 393-394; *IP*, s. 154; Cromwell, *a.g.e.*, s. 138.

³⁷⁹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 139.

³⁸⁰ *Principle*, s. 393; *IP*, s. 154.

³⁸¹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 139.

yıllık dönemi düşmanları ile mücadeleyle geçmiştir. Krallık Davut'tan sonra Süleyman'a verilmiştir.³⁸² Süleyman, kırk yıllık hükümdarlığının dördüncü yılında büyük bir *Tapınak* inşa etmeye başlamıştır. Bu tapınak, iki taş tablet ve Harun'un asasının içinde saklandığı *Ahit Sandığı*'nin yerleştirilmesi için yapılmalıydı. Böylece 12, 4, 21 ve 40 sayılarının onarımı sembolik olarak gerçekleşecekti.³⁸³ Süleyman'ın Tapınağı, Tanrıya bağlılığın bir simgesiydi. Artık bundan sonra yapması gereken şey, bir kral olarak on iki oymağı tapınak ve içindeki kutsal objelerle bütünleştirmektir.³⁸⁴

Süleyman, görevinin bu bölümünü başaramamıştır. Çünkü, 700 kadınla evlenmiş, 300 cariye ile beraber olmuştur. Dahası zamanla ilişkide bulunduğu bu kadınların inançlarına hoşgörülle yaklaşmış, bu kadınların kutsal yerlere kendi putlarını koymalarına ses çıkarmamıştır. Sonuçta halkın inançları dejenere olmaya başlamıştır. Süleyman, bir lider olarak bu hatayı işleyince gerçek bir iman örneği sergilemede başarısız kalmış ve Habil figürü olma yeterliliğini gösterememiştir. Kadınlara yönelik zaafı, tapınağın arılığını kirletmiş, bu durum onarım çalışmalarının çıkmaza girmesine neden olmuştur. Süleyman tarafından işlenen bu suç, Adem'de olduğu gibi İsrailin ikiye ayrılması şartıyla onarılabileceği bir noktaya gelmiştir. Sonuçta İsrail, kuzey ve güney olmak üzere ikiye ayrılmıştır.³⁸⁵ Birleşik İsrail Krallığı 120 yıl sürmüştür.³⁸⁶

c. İsrail ve Yahuda Krallıkları Dönemi

Adem düşünce, kan bağının arınması için Tanrı O'nu Kabil ve Habil olarak ikiye ayırmıştı. Süleyman hata işleyince, onarım için onun da krallığının ikiye ayrılması zorunlu olmuştur. Süleyman'ın isyankar yardımcısı Yereboam, kuzeyde on kavimden oluşan İsrail Krallığı'nı kurmuştur. Güneyde ise Süleyman'ın oğlu Rehoboam tarafından Yahuda Krallığı kurulmuş olup, bu krallık iki kavimden

³⁸² *Principle*, s. 396; Cromwell, *a.g.e.*, s. 139.

³⁸³ *Principle*, s. 395-396.

³⁸⁴ Cromwell, *a.g.e.*, s. 140.

³⁸⁵ Oon Kim, *Unification Teology & Christian Thought*, s. 240; *IP*, s. 156; Cromwell, *a.g.e.*, s. 140.

³⁸⁶ *Principle*, ss. 395-396.

oluşuyordu.³⁸⁷ Moon'un yorumuna göre bu iki krallıktan güneydeki Habil, kuzeydeki de Kabil'i simgelemekteydi. Habil konumundaki Yahuda Krallığının görevi, İsrail'i sevgiyle yeniden Tanrı'ya bağlamaktı. Tanrı bu amaçla kuzeylileri putperestlikten kurtarıp kendine itaat eden bir millet haline getirmek için peygamber göndermiştir. Fakat bu devlet, Habil konumundaki Yahuda Krallığı'nı merkezi figür olarak kabul etmediği, peygamberlere uyup Tanrıya dönmediği için, Süleyman'ın ölümünden 240 yıl sonra Asurlular tarafından darmadağın edilmiştir. Güneydeki Yahuda Krallığı da imanda sebat gösterememiş, kuzeyden gelen putperest geleneğin etkisine girmiştir. Gelen peygamberler de halkı saf inanca bağlamada başarısız olunca, arınmış Habil olarak, gerekli iman esasını kurması görevlerini yerine getirememişlerdir. Sonuçta iki krallık arasında birlik esası oluşamayınca, gerçek ebeveynler için gereken millîtsel temel atılamamıştır.³⁸⁸ Bu iki krallığın ömrü 400 yıl sürmüştür.³⁸⁹ Bu dönem sonunda Babilliler ülkeyi fethettiklerinde halk esir alınmış, Mabel dağıtılmış, Ahit Sandığı kaybolmuştur.³⁹⁰

d. Babil Sürgünü ve Geri Dönüş Dönemi

Moon'a göre Yahuda Krallığı misyonunu yerine getiremeyince, Babilliler ülkeyi istila etmiştir. Halk, yetmiş yılını geçireceği Babil'e sürgün edilmiştir.³⁹¹ Bu esaret dönemi, İsrailîlilerin kendine gelmesini sağlamıştır. Tanrı, bu milletin tövbelerini kabul etmiş, bu millettten Gerçek Ebeveynleri çıkabileceğini düşünmüştür. Persliler Babil'e girince, Kral Kiros (Cyrus) İsrailîliler'i bağışlamış ve onların Kudüs'e dönmelerini sağlamıştır. Yaklaşık bir asırda gerçekleşen dönüşten sonra Tapınak yeniden yapılmıştır. Sürgünden itibaren dönüş, Tapınağın inşası ve devletin onarımı 210 yıl sürmüştür.³⁹²

³⁸⁷ Cromwell, *a.g.e.*, s. 140.

³⁸⁸ Cromwell, *a.g.e.*, s. 141.

³⁸⁹ *Principle*, s. 396; *IP*, s. 156. Daha sonra görüleceği üzere Moon'un Kuzey Kore doğumlu olmasına rağmen, rahat hareket ettiği ve ilk kilisesini kurduğu yer olan Güney Kore'yi Tanrı'nın seçkin milleti Habil konumunda görmektedir.

³⁹⁰ *Principle*, ss. 396-397; *IP*, s. 156.

³⁹¹ *Principle*, s. 397; Cromwell, *a.g.e.*, s. 141.

³⁹² *IP*, s. 157; Cromwell, *a.g.e.*, s. 142. Ayrıca bkz. *Principle*, s. 397.

e. Mesih'in Gelişi İçin Son Hazırlık Dönemi

Bu sürecin sonucunda İsraililer Kudüs'e geri dönüp toparlanmalarıyla, 400 yıllık *Mesih'in Gelişi İçin Son Hazırlık Dönemi*'ne girmişlerdir. İsraililer büyük bedeller ödedikleri bu dönemde Perslerin, Yunanlıların, Mısırlıların, Suriyelilerin ve Romalıların istilalarına uğramışlardır. İstikrarsızlık, halkın Mesih beklendisi daha da artmıştır.³⁹³

E. İSA AİLESİ MERKEZLİ ONARIM FAALİYETLERİ

Akıma göre İsa 400 yıllık *Gerçek Ebeveynler İçin Son Hazırlık Dönemi*'nden sonra İsrail'in Bethlehem şehrinde yoksul bir ailenin çocuğu olarak doğmuştur. 33 yıllık hayatı boyunca halkı tarafından din reformisti ve bazı mucizeler sahibi birisi olarak görülmüştür. Gerek İnciller'in İsa'yı onarım prensibinden habersiz farklı bir perspektiften ele almaları ve gerekse İsa hakkında oluşturulan mitler, Moon'a göre İsa'nın gerçek kimliğinin ortaya konmasını zorlaştırmıştır.³⁹⁴ O'nun misyonu 3 yıldan az sürmüştür. Yahudi liderler uzun zamandan beri Mesih'in gelişini bekledikleri halde, Mesih olarak gelen İsa'yı Romalılara teslim edip çarmaha gerilişine neden olmuşlardır.³⁹⁵

1. İsa'nın Misyonu

Moonizm'e göre Tanrı, düşen Adem ve Havva'nın konumlarını onarmak ve üç kutsamayı gerçekleştirerek Tanrı Krallığı'nı yeryüzünde kurmak için İsa'yı **Gerçek Ebeveyn** olarak göndermiştir.³⁹⁶ İsa'ya özel bir önem atfeden Moon, onun uzun zamandır gelmesi beklenen mükemmel Adem olup görevinin tüm insanlığı kurtarmak olduğunu ifade eder.³⁹⁷ Kurtarıcı İsa'nın yapması gereken şey, Adem'in yitirilen konumunu onarıp *İkinci Adem* olmak, ardından ilk kutsamayı gerçekleştirip, Havva konumunu onaracak bir eş seçerek onunla gerçek ebeveynler konumuna

³⁹³ *Principle*, ss. 397-398; *IP*, ss. 157-158; Cromwell, *a.g.e.*, s. 142.

³⁹⁴ Cromwell, *a.g.e.*, s. 165.

³⁹⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. 165-166.

³⁹⁶ *Principle*, s. 140; Young Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 91.

³⁹⁷ *IP*, s. 158.

ulaşmaktır.³⁹⁸ Tanrı merkezli şekilde onarılabacak olan bu aileden doğan “gerçek” çocuklarla beraber günahsız bir soy ağacı oluşturulacaktır. Bu aile ile bütünleşen herkes de şeytani soydan ayrılıp, Tanrı’nın saf, günahsız soy ağacına bağlanmış, böylece de Göksel Krallık yeryüzünde kurulmuş olacaktır. Bunun gerçekleşmesi, gelişini bekleyen insanların onunla bir olmalarına bağlıydı. Fakat kendi halkı bile onun beklenen Mesih olduğunu anlamamış ve onu dışlamışlar, onu çarmaha germişlerdi.³⁹⁹

Moon'a göre İsa’nın faaliyetleri, onarım sürecinde üç döneme ayrılır:

a. İsa’nın Vaftizci Yahya Merkezli Onarım Çalışmaları Dönemi.

b. İsa’nın Halka Yönelik Genel Misyon Dönemi.

c. Dirilti İsa Merkezli Onarım Çalışmaları Dönemi.⁴⁰⁰

2. İsa’nın Vaftizci Yahya Merkezli Onarım Çalışmaları Dönemi

a. İsa-Vaftizci Yahya İlişkisi

Moonculuğa göre, Vaftizci Yahya*, Kenan’da dünya çapında ilk defa iman esasını oluşturmaya çalışan kişi olup, Mesih’in yolunu açan bir peygamberdir.⁴⁰¹ İsa ise, gerçek ebeveynler için ortamı hazırlayan birisi olarak değil, **Gerçek Baba, Mesih** olarak gelmiştir. Gerçek ebeveynler için ortamı hazırlayan kişi Zekeriyya’nın oğlu Vaftizci Yahya olup, kendisi dindar birisiydi. Çöllerde kendini Tanrı’ya adayarak asketik bir hayat yaşıyordu. Taraftarlarını kurtuluş için vaftiz ediyordu. Yahya, iman esasını oluşturmuş, halkla bütünleşerek mahiyet esasını da oluşturmuştu. Fakat İsa’nın Mesihliği hakkında şüpheleri vardı.⁴⁰² Bu sırada halk,

³⁹⁸ *Principle*, s. 342.

³⁹⁹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 166.

⁴⁰⁰ Cromwell, *a.g.e.*, s. 167.

* Vaftizci Yahya’nın günümüzde Ölü Deniz Yazmaları’nın sahibi Kumran Cemaati adıyla bilinen mezhebin lideri olduğu savunulmaktadır. Vaftizi ön planda tutan bu mezhebin taraftarlarının mekanları Ürdün Nehri Vadisi, Güney Filistin Sahrasıydı. Rivayetlere göre merkezi Yahudiliğe karşı çıkıyorlar, asketik bir hayat yaşıyorlardı. Bkz. Young Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, ss. 107-108.

⁴⁰¹ *Principle*, ss. 343-344; *Principle*, ss. 140, 154.

⁴⁰² Cromwell, *a.g.e.*, s. 167.

dindar bir yaşamı olan Vaftizci Yahya'yı Mesih olarak görüyordu.⁴⁰³ Moon'a göre Vaftizci Yahya İsa'ya inanmalı ve ona uymalıydı. Zira Vaftizci Yahya, İsa için hayati öneme sahip birisiydi. Çünkü O, 400 yıl önce Malaki Peygamber'in haber verdiği İlyas Peygamber'in ikinci gelişi idi.⁴⁰⁴

İsrail halkının Mesih'in II. Gelişi'ni beklemesine rağmen onlar İsa'yı Mesih olarak kabul etmemişlerdir. Akım bunun nedenini *Eski Ahit*'in son kitabı *Malaki* 4:5-6'da arar:

"İşte, Rabbin büyük ve korkunç günü gelmeden önce, ben size peygamber İlya'yı göndereceğim. O da babaların yüreğini oğullara, ve oğulların yüreğini babalarına döndürecek; ta ki, gelip dünyayı lanetle vurmayayım."

Moon'a göre buradaki "*Büyük ve Korkunç Gün*", Mesih'in geldiği zamana işaret eder. Bu kehanet, İlyas'ın Mesih'ten önce geleceğini gösterir. İlyas, İsa'dan 900 yıl önce yaşayan büyük bir peygamberdir. *II. Krallar* 2:21'de onun bir ateş arabasından göğe yükseldiği zikredilir. İsraililer Mesih'in gelişini İlyas Peygamber'e göre ayarlıyorlardı.⁴⁰⁵ Çünkü *Eski Ahit*'te Mesih'in gelişiyi ilgili olarak sadece İlyas'ın Mesih'ten önce geleceği zikrediliyordu. İsa, Mesih'liğini iddia edip Tanrı Oğlu olduğunu söylediğinde, halk ona inanmadı. Çünkü önde gelmesi beklenen İlyas'ın gelişini bilmiyorlardı. İsa ise daha önce gelmesi gereken İlyas'ın geldiğini, Vaftizci Yahya'nın İlyas'ın ikinci gelişi olduğunu söylüyordu. İsraililer buna inanmadı, çünkü Vaftizci Yahya gökten bulutlar üzerinde gelmemiştir. Ayrıca O, bunu inkar ediyordu.⁴⁰⁶ Hayatını çöllerde asketik bir hayatla geçiren Vaftizci Yahya'nın sözleri, halka İsa'nın sözlerine inanmaktan çok daha kolay geliyordu.⁴⁰⁷

⁴⁰³ *Principle*, s. 348.

⁴⁰⁴ *Principle*, s. 344; Cromwell, *a.g.e.*, s. 168.

⁴⁰⁵ *Principle*, s. 154; *Outline*, s. 84.

⁴⁰⁶ *Outline*, s. 85. Vaftizci Yahya'nın kendisinin beklenen Mesih olup olmadığı sorulduğunda O'nun bunu reddedişi ile ilgili *Kitab-ı Mukaddes* ayetleri için bkz, *Yuhanna*, 1:19-21.

⁴⁰⁷ William Bergman, "The Mission of Jesus", *Proceedings of the Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980, s. 99.

b. Vaftizci Yahya'nın Misyonu

Birleştirme Kilisesine göre Vaftizci Yahya, İlyas'ın misyonu ile gelen birisidir. *Luka 1:17* bunu açıkça gösterir. Oysa İsraililer *Eski Ahit Sözlere* ne lafzi olarak uyduklarından İlyas'ı gökten bekliyorlardı. Vaftizci Yahya'nın *Yuhanna, 3:28* ve *1:23*'deki Mesih'den önce gönderildiği, amacının Rabb Mesih'in yolunu açmak, ona hizmet etmek olduğu şeklindeki sözleri, onun İlyas olduğunun deliliydi. Halk onu dindarlığından dolayı Mesih olarak görüyordu. Eğer O, İlyas olduğunu ve İsa'nın da Mesih olduğunu söyleseydi, halk hemen İsa'nın Mesih olduğuna inanırdı. Kurtuluş da o zaman gerçekleşirdi.⁴⁰⁸ Fakat Vaftizci Yahya kendisine bu konuda vahiy verilmesine rağmen bunu yapmamıştır. İlk karşılaştıklarında İsa'ya inanıp onun öğrencisi olması ve ona hizmet etmesi gerekirken bu olmamıştır. Kendisi hapiste ölmeden önce İsa konusundaki şüpheleriyle ona şu soruyu sorması için iki öğrencisini gönderir: *Matta 11:3* “Gelecek olan sen misin, yoksa başkasını mı bekliyorum?” Bu soru İsa'ya sorulduğunda Vaftizci Yahya'nın halktaki saygınlığına rağmen misyonundaki başarısızlığından dolayı hiddetle şöyle cevaplamıştı:

“Ve kim bende sürçmezse, ona ne mutlu!” (*Matta 11:6*). Bir başka yerde:

“Doğrusu size derim: Kadınlardan doğanlar arasında Vaftizci Yahya'dan daha büyüğü çıkmamıştır; fakat göklerin melekütünde daha küçük olan ondan daha büyüktür.” (*Matta 11:11*.)

Vaftizci Yahya daha anasının karnında iken bu görevle seçilmesine rağmen sorumluluğunu yapamamış, İsa'nın baş öğrencisi olamamış ve en büyük gayreti gösteren Petrus, 12 havarinin başı olmuştur.⁴⁰⁹

Moonizm'e göre Vaftizci Yahya şu sebeplerden dolayı İsa'yı Mesih olarak kabul etmemiştir:

1. Vaftizci Yahya tıpkı zamanının diğer din adamları gibi *Eski Ahit*'e literal bir şekilde bağlı birisi olduğundan onun gökten geleceğini zannediyorlardı.

⁴⁰⁸ *Principle*, s. 156; *Outline*, s. 87.

⁴⁰⁹ *Principle*, s. 162; *Outline*, s. 88.

2. İsa, Vaftizci Yahya'nın teyze çocuğu olsa da, Vaftizci Yahya Mesih'i sıradan insanların uğraştığı işlerle uğraşacak birisi olarak beklemiyordu. Onun sıradan insanlardan farklı bir özelliği olmalıydı.

3. Vaftizci Yahya, belkide İsa'nın yaptığı işleri ve söylediği şeyleri tam olarak anlayamadığından onu kabul etmemişti.⁴¹⁰

Kısacası İlyas, Vaftizci Yahya'nın ruhuna inmişti. Onunla işbirliği yaparak daha önce kendi bedenini başaramadığı görevini Vaftizci Yahya'nın bedeni ile tamamlayacaktı.⁴¹¹

3. İsa'nın Halka Yönelik Genel Misyon Dönemi

Birinci süreçte Vaftizci Yahya, İsa'ya destek olmadığında, İsa Mesih olarak kabul edilmemişti. Artık bundan sonra İsa'nın yapması gereken şey, Yahya'nın yitirdiği temeli kendisinin oluşturmasıydı. İsa, bunun için Vaftizci Yahya'nın yolunu izleyip bedel şartlarını oluşturmak için önce çöle giderek kırk gün oruç tuttu. O'nun bu orucu İnciller'de⁴¹² de zikredilir. Moon'a göre bu süre sonunda Şeytan kendisini üç kez ayartmaya çalıştıysa da İsa bunların üstesinden gelerek üç kutsamayı içeren bu imtihanda iman esasını başarıyla oluşturduğunu göstermiştir. Şeytan ile İsa arasında geçtiği söylenen bu olay, *Kitab-ı Mukaddes*'te de⁴¹³ yer alır.⁴¹⁴ İsa için sıra mahiyet esasına gelmiştir. Fakat bu esas, İsraililerin tutumu sonucu neticesiz kalmıştır.⁴¹⁵

İsa, halkının tutumu sonucu mahiyet esasını oluşturamayınca, havarilerine insanlığın kurtuluşu için kendini sunması gerektiğini, **Masihlik** görevinin de **II. Geliş**'te tamamlanacağını söylemiştir. Vaktinin yaklaştığını anlayınca son anlarını kendini Tanrı'ya vererek, dua ile geçirmiştir. Halkının onunla bir olması gerekirken en yakın üç havarisi, Roma askerleri onu öldürmek için geldiğinde, İsa'nın "uyumayın!" emrini bırakıp uyumuşlardı. Dahası tutuklanıp sorguya çekildiğinde bu

⁴¹⁰ William Bergman, "The Mission of Jesus", *PVTS*, ss. 97-98.

⁴¹¹ *Principle*, ss. 162-163.

⁴¹² *Matta*, 4:2.

⁴¹³ *Matta*, 4:3-11.

⁴¹⁴ *Principle*, s. 348; Cromwell, *a.g.e.*, s. 169.

havariler onu terk etmişlerdi. İsa'nın hayatı çarmıh üzerinde noktalanmıştır. Böylece onun birlik oluşturarak mahiyet esasını kurma çalışmaları yakınlarının bile aksi tavırları sonucu yarım kalmıştır. Oysa en azından İsa'nın en yakın üç havarisi olan *Petrus*, *Yakub* ve *Yuhanna*'nın kendi hayatlarını onun için feda etmeleri gerekiyordu.⁴¹⁶ Çünkü İsa, *II. Adem* konumundaydı ve üç havarisi onun manevi çocukları olarak *Kabil*, *Habil* ve *Şit*'i temsil ediyordu. Bu üçü İsa'ya mutlak bağlılıkla, onun evrensel misyonunu yerine getirmesi için asgari mahiyet esasını oluşturmuş olacaktı. Halbuki İsa'nın yakalanışı sırasında uyuyorlardı. İsa'yı tutuklayıp götürürlerken üçü de kaçmıştı. Hatta İsa'ya en yakın havari olarak bilinen *Petrus*'a İsa ile olan yakınlığı sorulduğunda, *Petrus*, İsa ile olan yakınlığını üç kez inkar etmişti. Böylece ikinci süreçte de mahiyet esası oluşturulamadı.⁴¹⁷

4. İsa'nın Çarmıha Gerilişi

Moon'a göre Tanrı Simon Anna ve Vaftizci Yahya gibi bir çoklarını İsa öncesi, onun gelişine hazırlık yapmaları için göndermişti. İsraililer onlar yardımıyla İsa'nın Mesih olduğuna inansalardı, O, çarmıha gerilmeyecekti.⁴¹⁸ İsa halkı kendine inandırmak için birçok mucizeler göstermişti. Tanrı ve İsa'nın arzusu, onun Mesih olarak kabul edilmesi idi. İsa, halkın bilgisizliği ve cahilliği yüzünden çarmıha gerilmişti.⁴¹⁹ Yahudilerin bu tutumları hem Mesih olarak gelen İsa'nın ölümüne, hem de bu seçkin milletin günümüze kadar sıkıntı ve acılar içerisinde yaşamasına neden olmuştur.⁴²⁰ Moon'a göre günümüzde Hristiyanların hepsinin İsa'nın bu dünyaya ölmek için geldiği şeklindeki görüşleri yanlıştır. İsa sadece ruhsal kurtuluşu sağlamak için değil, hem fiziksel, hem de ruhsal kurtuluşu gerçekleştirmek için gelmişti. Fakat o çarmıha gerilince misyonu da yarım kalmıştır. Kısacası Hristiyanların temel hatası, onların Mesih olarak gelen İsa'nın esas amacını

⁴¹⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. 169.

⁴¹⁶ Cromwell, *a.g.e.*, s. 169.

⁴¹⁷ Cromwell, *a.g.e.* s. 170; Ayrıca bkz. *Principle*, s. 357; *IP*, s. 160.

⁴¹⁸ *Principle*, s. 143.

⁴¹⁹ *Principle*, ss. 145-146. Ayrıca *İşaya*, 9:6-7'deki ifadeler, Moon'a göre İsa'nın ölümünün İsraililerin inançsızlığının bir sonucu olduğunun delilleridir.

⁴²⁰ *Principle*, s. 147.

bilmemeleri ve İsa'nın sadece ruhsal kurtuluşu sağlamak için bu dünyaya geldiği şeklindeki yanlış bilgileridir.⁴²¹

5. Diriltiilen İsa Merkezli Onarım Çalışmaları Dönemi

İnsanlar İsa'ya inanıp onunla bir olsalar bile çarmıhla İsa'nın bedeni Şeytan'ın egemenliğine geçtiğinden dolayı insanın ancak manevi kurtuluşu gerçekleşebilir. Fiziki kurtuluş tamamlanmamış kalır. İsa her ne kadar bedenini Şeytan'a vermekle fiziki kurtuluşu gerçekleştiremediyse de, çarmıhta kanı ile manevi bir kurtuluş esasını oluşturmuştur. Fakat bu, sadece manevi kurtuluştur. Fiziki kurtuluş olmadığından asli günah nesilden nesile geçer. Moon'a göre İsa, işte bu yarım kalan fiziki kurtuluşu gerçekleştirebilmek için bedeni bir şekilde ikinci kez dünyaya gelecektir.⁴²²

İsa, halkı tarafından yalnız bırakıldıysa da imanında sebat göstermesini bilmiştir. Çarmıh üzerinde bile ölümüne neden olan İsrailileri affetme büyüklüğünü göstermiştir. Bu zor anında koruduğu sabrı ve imanı ile, Musa'nın Kadeş'te yıkılan öfke ve imanını onarmıştır. Böylece Şeytan onun bedenini ele geçirirse de ruhuna sahip olamamıştır. Bununla Şeytan üzerinde büyük bir manevi zafer kazandığı söylenebilir. Bu zafer ile onarım için başarılı bir üçüncü sürecin açılması sağlanmıştır.⁴²³

Mooculuğa göre İsa çarmıhta ölünce, Şeytan ile üç gün boyunca manevi bir mücadele dönemi yaşamıştır. Bu mücadelede Şeytan'ı yenince yeryüzünde dirilmiş bir şekilde görülmüş ve hemen ardından da, havarilerini, Mesihliğine hiç bir kuşku bırakmayacakları şekilde inanacakları ve misyonlarını tamamlayacakları şekilde eğitmiştir. Bu arada havarilerine İkinci Geliş'ine hazırlanmalarını söylemiştir.⁴²⁴ İsa bu şekilde ruh dünyasındaki görevine başlamadan önce kırk günlük dönemde havarileriyle güçlü bir birlik oluşturarak mahiyet esasını oluşturmuştu.

⁴²¹ *Principle*, s. 152.

⁴²² *Principle*, s. 148.

⁴²³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 170.

⁴²⁴ Cromwell, *a.g.e.*, s. 170.

Ruhunun havarileriyle iletişimden ayrıldığı son gidiş onun *gökyüzüne alınması* diye isimlendirilir.⁴²⁵

Moon'a göre, İsa'nın göğe yükselişinden on gün sonra, ona inanan 120 kişi bir araya geldiklerinde Kutsal Ruh üzerlerine inmiş ve onları ruhta güçlendirmiştir. Artık onlar İsa'nın Mesih olduğunu vaaz edebilecekleri cesaretini kazanmışlardır. Bu ilk gün 3000 kişi İsa'ya bağlanmıştır. İsa'nın öğrencileri o günden itibaren artık kendilerini İsa'ya feda edebilecekleri bir imana sahip olmuşlardır. Böylece İsa Şeytan'a galip gelmesiyle başlayan kırk günlük eğitimi ile üçüncü döneminde iman esasını oluşturmuştur. Bunu tüm insanlığın günahının kefareti için yapmıştır.⁴²⁶ Havariler de üçüncü süreçte ruhsal seviyede de olsa İsa'ya gösterdikleri bağlılıkla birleşerek mahiyet esasını oluşturmuş oldular. Böylece üç kutsamayı gerçekleştirerek yeryüzünde Göksel Krallığı kurma yerine, İsa, kendisine iman, öğretilerini yaşama ve kendi çizdiği yaşam modelini takip etme ile herkesin ulaşabileceği Şeytan'dan ayrılmış ruhsal bir alanı kurmuştur. Bunun sonucu olarak Hristiyanlar, Tanrı ve İsa'ya iman ve Kutsal Ruh ile yeniden doğuşla ruhsal kurtuluşa ulaşabileceklerdir.⁴²⁷

6. Birleştirme Kilisesine Göre İsa Döneminin Ortaya Çıkardığı Gerçekler

a. İnsanlığın başlangıcından İsa'ya kadar olan dönemde, Vaftizci Yahya'nın misyonunu başaramamasına rağmen Tanrı'nın İsa'ya bu misyonu tamamlama fırsatı tanınmasından anlaşılıyor ki, Tanrı'nın amacı asli iradesini gerçekleştirmektir. Onun iradesi asla değişmez ve bir gün mutlaka gerçekleşecektir. İsa Mesih olarak geldiyse de misyonunu tamamlayamamıştır. Mesih, ikinci defa tekrar gelecek ve Göksel Krallığı yeryüzünde gerçekleştirecektir.⁴²⁸ O, İsa gibi yeryüzünde sıradan bir insan gibi doğacak ve Tanrı'nın çocuğu olarak Tanrı'nın soyunda bütün insanlığı onarmak için gelecektir.⁴²⁹ Moon'un bu mantıksal çıkarımı kendisinin beklenen Mesih'in İkinci Gelişi olduğu hususunu temellendirmeye yönelik gözükmetedir Bu anlayışın

⁴²⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. 170.

⁴²⁶ *Principle*, ss. 360-361; Cromwell, *a.g.e.*, s. 171.

⁴²⁷ *Principle*, s. 368; Cromwell, *a.g.e.*, s. 171.

⁴²⁸ *Principle*, s. 370.

dağınık parçalarını akımın söylemlerinde dağınık fakat net bir şekilde bulmak mümkündür.

b. Tanrı'nın iradesini gerçekleştirmek için seçtiği kişi ve millet, belirli mutlak kişi ve milletler değildirler. Onlar değişebilir. Eğer Tanrı'nın seçtiği kişi veya millet sorumluluğunu yerine getirmezse, Tanrı iradesini gerçekleştirmek için onların yerine başka birisini seçer. İsa, Vaftizci Yahya'yı baş öğrencisi olarak seçmiştir. Fakat O sorumluluğunu yapamayınca İsa onun yerine Petrus'u seçmiştir. Yine Tanrı, iradesini gerçekleştirmek için İsrail halkını seçmişti. Fakat onlar misyonlarında başarısız kalınca Gentiles'leri bu milletin yerine koymuştur. Bu anlamda Tanrı iradesini tamamlamak için belli bir adamı seçse bile, O'nun seçtiği insan herhangi birisi ile sınırlı, mutlak değildir.⁴³⁰ Aslında Moon bir misyonla seçilen kişi ve milletlerin mutlak olmadığını, değişebileceğini söylemekle hem kendine, hem de kendisini hazırlayan seçkin millet olarak düşündüğü Kore'ye bir temel oluşturmaktadır.

Birleştirme Kilisesi'nin temel kutsal kitabı olan *Divine Principle*'de yer alan bu sonuçların yanında akımla ilgili diğer yan eserlerde daha net, akımın mahiyetini ortaya koyacak daha açık bilgiler mevcuttur. Söz konusu eserlerde şu sonuçlara da yer verilir:

a. Tanrı'nın insanlığı kurtarma amacıyla gönderdiği insan, Mesih olsa bile, günahkar insanların Mesih'i onun niteliklerinden tanınması kolay bir iş değildir. Vaftizci Yahya bile sahip olduğu imanına ve tecrübesine hatta bu konudaki vahiy bilgisine rağmen onu tanıyamamıştır.⁴³¹ Moon'un ve bu ifadesi de aslında Mesih olarak sunduğu kişiye (kendisine) bir esas oluşturmakta, İsa dönemi ile kendi dönemi arasında benzerlikler kurarak insanları Mesihliğine inandırmaya çalışmaktadır.

⁴²⁹ *Outline*, s. 252.

⁴³⁰ *Principle*, ss. 370-371.

⁴³¹ Cromwell, *a.g.e.*, ss. 176-177.

b. Moon, insanların Tanrı'nın gönderdiği kurtarıcıları tanınması onların bağınazlıktan uzak alçak gönüllü tutumlarıyla mümkündür⁴³² diyerek halkı kendisine peşin yargıdan uzak, objektif bir şekilde yaklaşmaya çağırmaktadır.

c. Moon, insanlar yeni bir kurtarıcı ortaya çıktığında o kurtarıcının gerçek mi yoksa sahte mi olduğunu anlayabilmek için olaya sadece kendi liderlerinin bakış açısıyla bakmamalıdır. Geçmişte İsraililer bu hatayı işlediler. Tanrı katında herkes kendi geleceğinden sorumludur. Samimi bir arayışı olan herkes gerçeği dua ve ciddi araştırmalarla araştırmalıdır,⁴³³ demekle lider, mezhep ve cemaat taassubunu atmaya; böylece olaya duygusal boyutu da ekleyerek etrafındakileri etkilemeye çalışmaktadır.

d. Moon, Tanrı onarım faaliyetlerinde asla bir zorlamada bulunmaz. Fakat Tanrı'nın nihai hedefi mükemmel bir dünya yaratmak olduğundan ve bu dünya da ancak Tanrı ile insanın ayrı ayrı kendi sorumluluklarını yerine getirmesiyle mümkün olduğundan dünyadaki bunca problemin çözümü için insan oturmamalı, her şeyi Tanrı'ya bırakmamalıdır. Böyle bir durumda Tanrı onların çalışmalarını herkesin sorumluluğunu yapmasına değin erteleyeceğinden, insanlar onarım faaliyetiyle ilgili asli iradeyi araştırmalı, böyle birisi görevlendirildiğinde onu arayıp bulmalıdırlar.⁴³⁴ Moon bu ifadesiyle halka bir de ahlaki sorumluluk yüklemektedir.

e. Mesih'lik, gerçek ebeveynliktir. Mesihlik sadece bireyin Tanrı ile mükemmel bir birlik içinde çalışması olsaydı, İsa mükemmel hayatıyla bunu başarmış olurdu. Halbuki İsa bu Mesih'lik misyonunu başarıp Göksel Krallığı yeryüzünde kuramamıştır.⁴³⁵ Mesihlik misyonu sadece yeryüzünde Göksel Krallığın başlangıcı olarak günahsız bir soy oluşturacak olan gerçek ebeveynler sayesinde tamamlanabilir.⁴³⁶ Moon açıkça kendisinin Mesih olduğu söylemekten kaçınsa da, kendilerinin Gerçek Ebeveyn (eşi ile) olduğunu söylemektedir. Hatta bunu resmen

⁴³² Cromwell, *a.g.e.*, s. 177.

⁴³³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 177.

⁴³⁴ Cromwell, *a.g.e.*, ss. 177-178.

⁴³⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. 178.

⁴³⁶ Cromwell, *a.g.e.*, s. 179.

ilan etmiştir. Diğer taraftan "Mesihlik Gerçek Ebeveynliktir" demekle söylemek istediğini açıkça ortaya koymaktadır.

VIII. KRİSTOLOJİ

Birleştirme Kilisesi'ne göre Kristoloji, İsa'nın ne tür bir insan olduğu, İsa ve Kutsal Ruh arasında, ayrıca İsa, Kutsal Ruh ve düşen insan arasında ne tür bir ilişki olduğu, yeniden doğuş ve teslis gibi ifadelerin ne anlamlara geldiği şeklindeki soruların çözümünü içeren bir tabirdir.⁴³⁷ Moon'a göre bu soruların tam olarak doğru cevabı günümüze kadar çözülüş değildir. Tatmin edici bir çözümün ortaya konabilmesi için öncelikle yaratma idealine varan bir insanın yani mükemmel insanın gerçek değerini ortaya koymak gerekmektedir.⁴³⁸

A. MÜKEMMEL İNSANIN KONUMU VE DEĞERİ

1. Daha önce de açıkladığımız üzere Moon'a göre Tanrı'ya bir nesne olarak yaratılan insan, Tanrı'nın yaratma amacını tamamladığında mükemmel bir insan, Tanrı'nın gerçek nesnesi olur. Mükemmelliğe varan insanı Tanrı'dan ayırmak mümkün değildir. Çünkü Moon'a göre bu kişi *Kitab-ı Mukaddes'de*⁴³⁹ belirtilen "*Tanrının mabedi olma*" mertebesine ulaşmıştır. Böyle bir insan *Matta*, 5: 48'de belirtildiği üzere *Göksel Baba* gibi *mükemmel olur*. Artık O, bu durumuyla Tanrı'nın ilahi tabiatından hissedardır.⁴⁴⁰ Moon bu savı ile İsa'daki tanrısal ve insani yönleri birbirinden ayırmaya ve İsa'yı temellendirmeye çalışıyorsa da sonuçta Hristiyanlığın etkisinden kurtulamamaktadır. Ama yine de bir aşama katediyor.

2. Moon'a göre her insan Tanrı'nın evrensel tezahürlerini yansıtmada genel bir görünüme sahip olsa da, her bir fert Tanrı'nın belirli özelliklerini yansıtmaya ve bu sayede Tanrı'ya zevk vermesiyle birbirinden farklıdır. Bu özel anlamda yeryüzünde birbirine tamamen benzeyen iki insan yoktur. Yaratma amacına varan fert kim olursa

⁴³⁷ *Principle*, s. 205; *Outline*, s. 137.

⁴³⁸ *Principle*, s. 205; *Outline*, s. 137.

⁴³⁹ *Korintoslara I. Mektup*, 3:16.

⁴⁴⁰ *Principle*, s. 206; *Outline*, s. 137.

olsun, bu anlamda tek bir varlıktır.⁴⁴¹ Böylece Moon dış alemde mevcut her bir ferde ayrı ve kendine özgü bir değer vermektedir.

3. Birleştirme Kilisesi'nin öğretilerine göre insan, ruhu ile görülmeyen dünyayı, fiziki bedeniyle de görülen dünyayı yönetmek için yaratılmıştır. Böylece insan, ruhu ve bedeniyle beraber görülür-görülmez tüm evrenin küçük bir prototipidir. Mükemmelliğe varan insan, bünyesinde barındırdığı bu özellikleriyle tüm kainata hakim olur.⁴⁴²

B. İSA VE MÜKEMMEL İNSAN ARASINDAKİ İLİŞKİ

Birleştirme Kilisesine göre Adem yaratma amacını tamamlayabilseydi *Kitab-ı Mukaddes*'in *Yaratılış*, 2:9. ayetinde belirtilen Hayat Ağacı, torunları da Hayat Ağaçları olurlardı. İlk insanın düşüşü, hayat ağacına varmayı engellemiştir. Akımın bu konudaki görüşleri, *Süleyman'ın Meselleri*, 13:12 ve *Vahiy*, 22:41 ayetlerine dayanır. Düşen insan asli suçu nedeniyle kendi gayretleriyle hayat ağacına ulaşamayacağı için, yaratma idealine varan bir insanın, Hayat Ağacı olarak gelmesi ve insanların onunla aşılması gerekmektedir. Yine Birleştirme Kilisesine göre, Cennet Bahçesinde Hayat Ağacıyla sembolize edilen mükemmel Adem ile *Vahiy*, 22:14'de hayat ağacına benzetilen İsa, yaratma amacını tamamlama açısından aynıdırlar. İsa, yaratma idealini tamamlayan mükemmel bir insandır. Dolayısıyla İsa, biraz önce açıkladığımız mükemmel bir insanın ulaştığı üç önemli değere sahip bir kişidir.⁴⁴³

C. İSA'NIN TABİATI

Akımın ilahiyatında İsa, kendine bakılış açısına göre bir yönüyle Hristiyanların savunduğu şekliyle Tanrı olarak takdim edilirken; diğer yönüyle sıradan bir insan olarak sunulur. Her ne kadar teslis vahdet içerisinde açıklanmaya çalışılsa da sonuçta ayırım yüzeysel kalır ve Hristiyanlardan çok da farklı bir şey söylenmez.

⁴⁴¹ *Principle*, s. 207; *Outline*, s. 138.

⁴⁴² *Principle*, s. 207; *Outline*, ss. 138-139.

1. İsa Tanrıdır

Moon'a göre İsa bir yönüyle bedende bir Tanrı'dır.⁴⁴⁴ *Matta*, 5:48 ayetine dayanarak yaratma amacını tamamlayan insanın Tanrı gibi mükemmel olduğunu savunur. Tanrı sonsuz olduğu için, onun gerçek nesnesi olarak yaratılan insan da mükemmelliğe varınca sonsuz, yani Tanrı gibi ebedi olmalıdır.⁴⁴⁵ İnsan tüm kainatın en değerli varlığıdır. Çünkü insan tüm varlıkları yönetecek yetenekte, onların efendisi olarak yaratılmış tek varlıktır. Elbetteki insanın bu aşamaya ulaşabilmesi için mükemmelliğe varması gerekir. İsa, bu yeteneğe sahip birisi olarak düşünülür.⁴⁴⁶ İşte İsa bu anlamda Hristiyanların dediği gibi Tanrı'dır. Çünkü mükemmel bir insan Tanrı ile birdir.⁴⁴⁷ Bu bağlamda O, Tanrı'nın Oğlu, asli suçu olmayan, Tanrı soyundan birisi olarak dünyaya gelmiştir.⁴⁴⁸

Birleştirme Kilisesi, *Kitab-ı Mukaddes*'te geçen İsa'nın Tanrı olduğu şeklindeki ifadeleri de yorumsuz bırakmaz. Bu bağlamda akımın kutsal kitabı *Divine Principle*, *Kitab-ı Mukaddes*'te İsa'nın Tanrı olduğuna yönelik ayetleri sıralar ve ardından bu ayetleri kendi ilahiyatına göre yorumlar. Önce Philip'in İsa'dan Tanrı'yı kendisine göstermesini istediğinde İsa'nın ona şöyle dediği nakledilir:

"... Bu kadar zaman sizin ile beraberim de, beni tanımadın mı, ey Philip (Filipus)? **Beni görmüş olan, Baba'yı görmüş olur; sen nasıl: Baba'yı bize göster, diyorsun?**" (*Yuhanna*, 14:9-10).

Yine *Kitab-ı Mukaddes* der ki:

"Dünyada idi, ve **dünya onunla oldu**, ve dünya onu bilmedi" (*Yuhanna*, 1: 10).

"İsa onlara dedi:Doğrusu ve doğrusu size derim: **İbrahim olmadan önce ben varım.**"(*Yuhanna*, 8:58).

⁴⁴³ *Principle*, ss. 208-209; *Outline*, ss. 139-140.

⁴⁴⁴ Matczak, a.g.m., s. 246.

⁴⁴⁵ *Principle*, s. 209.

⁴⁴⁶ *Principle*, s. 209.

⁴⁴⁷ *Principle*, s. 209.

⁴⁴⁸ *Principle*, s. 367; *Outline*, s. 142.

Birleştirme Kilisesi'ne göre Hristiyanlar *Kitab-ı Mukaddes*'de geçen bu pasajlara dayanarak İsa'nın Tanrı olduğunu savunurlar.⁴⁴⁹ Oysa Moon'a göre hakikat böyle değildir. İsa, yaratma amacını tamamlamış bir insan olarak Tanrı ile tek bedendir. Bu açıdan İsa Tanrı olarak görülebilir, fakat O, Tanrı'nın bizzat kendisi değildir. Tanrı ile İsa arasındaki ilişki, akıl ile beden arasındaki ilişki gibidir. Gerçek bir nesne olan beden akı yansıtırsa da akıl ile beden tektir. Burada beden ikinci akıl (akılın sureti) olarak düşünülebilir. Fakat beden, aklın bizzat kendisi değildir. Aynı şekilde İsa da Tanrı ile tek beden olarak ikinci bir Tanrı (Tanrının Sureti) olarak isimlendirilebilir. Fakat bu, İsa'nın Tanrı'nın bizzat kendisi olduğu anlamına gelmez. “İsa'yı gören Tanrı'yı görür” (*Yuhanna, 14:9-10*) ayeti doğrudur. Fakat İsa bu sözü söylerken kendisinin Tanrı'nın bizzat kendisi olduğunu söylemek istememiştir. Moon, İsa'dan Tanrıyı kendisinde göstermesini isteyen Philip'e İsa'nın kendini takdim etmesini şöyle yorumlar: Tanrı, ancak mükemmelliğe varmış bir kimse tarafından tam olarak tecrübe edilebilir. Philip'te henüz bu seviyeye ulaşmadığı için İsa ona kendini göstermiştir.⁴⁵⁰ Çünkü gerçekte İsa, mükemmelliğe varmış bir insan, Tanrı'nın tezahürüdür.⁴⁵¹

Akım, *Yuhanna, 1:14*'de geçen İsa'nın bedenden yapılmış bir Kelam (Word) olduğu şeklindeki ifadeyi, İsa'nın Kelam'ın bir inkarnasyonu olduğu yönünde yorumlamaktadır.⁴⁵² Aynı şekilde *Yuhanna, 1:3*'de geçen “Her şeyin Kelam aracılığıyla yaratıldığı...” ve *Yuhanna, 1:10*'da geçen “...dünyanın İsa aracılığıyla yaratıldığı...” şeklindeki ifadeler sebebiyle İsa'nın “Yaratıcı” olarak isimlendirilebileceğini savunur.⁴⁵³

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

⁴⁴⁹ *Principle*, s. 210.

⁴⁵⁰ *Outline*, ss. 141-142.

⁴⁵¹ *Outline*, s. 142.

⁴⁵² *Principle*, s. 211.

⁴⁵³ *Principle*, s. 211.

2. İsa insandır

Birleştirme Kilisesi'ne göre İsa aynı zamanda yaratma amacını gerçekleştiren mükemmel bir insandır. Moon, *Kitab-ı Mukaddes*'ten şu ayetleri görüşüne delil sayar:⁴⁵⁴

“Çünkü bir Allah ve Allah ile insanlar arasında bir **aracı** vardır.” (Pawlos'un I. Mektubu, 2:5). Moon'a göre bu aracı, bir insan olan Mesih İsa'dır.

“Zira bir adamın itaatsizliği sebebiyle çoğu nasıl günahkar kılındıysa, **böyle de birinin** itaatiyle çoğu salih kılınacaklardır” (Romalılara, 5:19). Moon'a göre burada itaatsizliği vurgulanan kişi Adem, kurtuluşu gerçekleştirecek olan ikinci kişi de bir insan olan İsa'dır.

“Zira mademki ölüm insan vasıtası ile geldi, ölümlerin kıyamı da **insan** vasıtası ile oldu.” (Korintoslulara I. Mektup, 15:21). Moon'a göre birinci insan Adem, ikincisi de İsa'dır.

“Çünkü Allah bir gün tespit eyledi, o günde **tayin ettiği adam** vasıtası ile, dünyaya adaletle hükmedecektir; onu ölümlerden kıyam ettirecek bütün insanlara teminat verdi.” (Resullerin İşleri 17:31).

“**İnsanoğlunun** günlerinde de, Nuh'un günlerinde olduğu gibi olacaktır” (Luka 17:26).⁴⁵⁵

Moon'a göre *Kitab-ı Mukaddes* bu pasajlarla İsa'nın bir insan olduğunu ortaya koymaktadır. Dahası İsa, düşen insanlara yeniden doğum verebilmek için insanlığın **Gerçek Babası** olarak bir insan suretinde gelmiştir.⁴⁵⁶

İsa'nın yardım amacıyla “Tanrı” yahut “Baba” diye dua etmesi, onun, Tanrı'nın bizzat kendisi olmadığının açık delili olarak görülür.⁴⁵⁷ Yine İsa Tanrı'nın bizzat kendisi olsaydı Şeytan O'nu kandıramaz ve çarmıha da gerilmezdi. Üstelik

⁴⁵⁴ *Principle*, s. 210; *Outline*, s. 141.

⁴⁵⁵ *Principle*, s. 210.

⁴⁵⁶ *Principle*, s. 210.

⁴⁵⁷ Moon'un bu konuda dayandığı *Kitab-ı Mukaddes* ayetleri için bkz.; *Matta*, 27:46; *Yuhanna*, 17:1.

İsa'nın çarmıhtaki *Tanrım, Tanrım, Beni niçin terk ettin* şeklindeki son sözleri, onun, Tanrı'nın bizzat kendisi olmadığını açık bir delili olduğu söylenir.⁴⁵⁸

D. İSA VE DÜŞEN İNSANLIK

Birleştirme Kilisesi'ne göre düşen insan ile İsa kesinlikle birbiriyle karşılaştırılmaz.⁴⁵⁹ Düşen insan asli suçu nedeniyle yaratma amacını tamamlayamaz. Bundan dolayı da Tanrı kalbinden uzaktır. Dahası onun sahip olduğu suç nedeniyle, kendi emrine verilmek üzere yaratılan meleklerden de daha düşük bir konumda olduğu düşünülür. İsa'ya gelince O, düşen insandan çok farklıdır.⁴⁶⁰ Asli suçu olmayan İsa, yaratma amacını tamamlayan mükemmel bir insandır. Mükemmelliği onu melekler de dahil tüm yaratıkların başı konumuna ulaştırmıştır. Moon'un bu konudaki desteği, *Korintoshulara 1. Mektup, 15:27* ayetidir.⁴⁶¹ Düşen insan Tanrı'nın kalbini ve iradesini bilmez. Halbuki İsa, Tanrı'nın kalbini tamamen bilen ve onun hislerini kendi hisleri gibi yaşayan bir konumdadır.⁴⁶²

İnsan düşmüş konumda olduğu müddetçe hiç bir değere sahip değildir. Fakat insan *Gerçek Baba* olan Mesih İsa aracılığıyla asli suçundan arındırılıp yeniden doğacağı bir hayata kavuşabilir. Böylece o, yeniden doğabilir ve İsa'ya benzeyebilir.⁴⁶³

Moon'un İsa'yı bu derece yüceltmesi, teolojisiyle çelişir gözükmektedir. İsa üstün bir makam olan gerçek bir Mesih konumunda gelsede, netice itibarıyla o da diğerleri gibi görevini tamamlayamamıştır. Diğer liderler Mesih'e ortamı hazırlayan kişiler olarak görülse de, onların başarısızlıkları kendilerine yükleniyordu. Oysa İsa'nın başarısızlığında sorumluluk tamamen çevresindekilere bağlanmaktadır. Dahası Mesih eğer Tanrının ortamının hazırlanışı sonrası göndereceği kişi ise Tanrı

⁴⁵⁸ *Principle*, s. 212; *Outline*, s. 142. Ayrıca bkz. Young Oon Kim, *Unification Theology Christian Thought*, s. 146.

⁴⁵⁹ *Outline*, s. 142.

⁴⁶⁰ *Outline*, s. 143.

⁴⁶¹ *Principle*, s. 212.

⁴⁶² *Principle*, s. 213.

⁴⁶³ *Principle*, s. 213; *Outline*, s. 143.

ortamın hazır olmadığını bilmiyor muydu? Acaba II. Geliş'te de böyle bir sürpriz olabilir mi? soruları akla gelmektedir.

IX. YENİDEN DOĞUŞ VE TESLİS İNANCI

A. YENİDEN DOĞUŞ İNANCI

1. Yeniden Doğuş Açısından İsa ve Kutsal Ruh

Yeniden doğuş, “*ikinci defa doğmak*” demektir.⁴⁶⁴ Birleştirme Kilisesine göre Adem ve Havva, öncelikle yaratma amacını gerçekleştirmeli, gerçek birer insan, gerçek birer eş ve gerçek birer ebeveyn olmalıydılar. kendileri gibi günahsız çocuklar doğurmalı ve böylece Göksel Krallığı yeryüzünde gerçekleştirmeliydiler. Fakat onlar düşünce, sahte birer ebeveyn oldular. Kendileri gibi doğurdukları çocukları da asli suça sahip oldu ve bu suç nesiller boyu devam etti. Bunun sonucu olarak da yeryüzünde Göksel Krallık yerine Cehennem Krallığı kuruldu. Düşen insan için Göksel Krallığı görmek ancak *yeniden doğuş*’la mümkündür. *Kitab-ı Mukaddes*’e göre İsa, Yahudi Kralı olan Nicodemus’a, “*Bir kimse yeniden doğmadıkça Tanrı Krallığı’nı göremez*”(Yuhanna, 3:3), demiştir. Moon’a göre İsa’nın Nicodemus’a verdiği cevap da bu bağlamda düşünülmelidir.⁴⁶⁵

Moon’un ilahiyatına göre, insanların doğumu için nasıl bir anne ve bir babaya ihtiyaç varsa, düşen insanların da Tanrı Krallığına girebilmeleri için onları gerçek çocuklar olarak doğurabilecek iyi bir ebeveyne ihtiyaç vardır. İsa da, işte bu ihtiyaç duyulan ebeveyne karşılık olan **Gerçek Baba** dır. Bu sebeple *Kitab-ı Mukaddes* şöyle der: “*Rabbimiz İsa Mesih’in Allah’ı ve Babası mübarek olsun ki, kendi büyük inayetine göre İsa Mesih’in ölümlerden kıyamı ile bizi diri bir ümide, çürümez ve lekesiz ve solmaz...*”(Petrus’un I. Mektubu, 1:3). Bu ayet, İsa’nın yeniden doğum kaynağı olduğu şeklinde yorumlanır. İsa, aynı zamanda Adem’in

⁴⁶⁴ *Principle*, s. 214.

⁴⁶⁵ *Principle*, s. 214; *Outline*, s. 143.

başaramadığı **Gerçek Baba** olduğu için O, *Korintoslulara I. Mektup*, 15:45'te “*Son Adem*” olarak isimlendirilir.⁴⁶⁶

Bununla beraber düşen insanlara iyi çocuklar olarak yeniden doğum verebilmek için sadece *Gerçek Baba* yeterli değildir. *Gerçek Anne*'ye de ihtiyaç duyulmaktadır. Burada Kutsal Ruh, diriltilen İsa'yla beraber *Gerçek Anne* olarak düşünülür ve onun rolünü oynar. Kutsal Ruh'un dışı bir ruh olduğuna dair *Kitab-ı Mukaddes*'de işaretlerin olduğu söylenir. Kutsal ruh, insanların kalbini avutmak, onları teselli etmek için çalışır. Moon bu görüşüyle *Korintoslulara I. Mektup*, 12:3-10 ayetlerini benimsemiş olur. O'na göre İsa, erkek (pozitif) bir varlık olarak gökyüzünde çalışırken Kutsal Ruh da dışı (negatif) bir varlık olarak yeryüzünde çalışmaktadır.⁴⁶⁷

2. Logos'un İkili Özellikleri Açısından İsa-Kutsal Ruh İlişkisi

Birleştirme Kilisesi, “*Kelam*” veya “*Kanun*” anlamına gelen “**Logos**” tabirini şöyle ortaya koyar:

Logos, Tanrı'ya göre nesne konumundadır. Moon bu görüşünü *Yuhanna*, 1:1 ayetine dayandırır. Aynı zamanda Logos, öznesi Tanrı gibi kendi içerisinde ikili özellik taşımaktadır. Logos bu ikili özelliklere sahip olmasaydı, onun aracılığıyla yaratılan varlıklar da ikili özellik taşımazlardı. Adem ve Havva, Tanrı'nın gerçek nesneleri konumunda yaratılmış olup onlar Logos'un ikili özelliklerine bölünmüşlerdir.⁴⁶⁸ İsa Kelam'ın ya da Logos'un bir inkarnasyonudur. Logos Tanrı planı olup Tanrı tarafından yaratılmıştır. Aynı zamanda O Tanrı ile birlik içindedir.⁴⁶⁹ Görüldüğü üzere tek yaratıcı olarak değişik yorumlarla bir olduğu savunulan Tanrı olduğu söylene de bu sıfat aynı zamanda Tanrı'nın bir nesnesi olarak algılanan Logos'a da verilir. Hatta yaratıkların Logos aracılığı ile vücut bulduğu söylenerek bu sıfat Logos'a tahsis edilirken diğer taraftan bu sıfattan İsa'da

⁴⁶⁶ *Principle*, s. 214; *Outline*, s. 144.

⁴⁶⁷ *Principle*, s. 215; *Outline*, s. 144.

⁴⁶⁸ *Principle*, s. 215.

⁴⁶⁹ *IP*, s. 64; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, ss. 136-137.

olduğu gibi, yaratma amacını tamamlayan, akımın ifadesi ile Tanrı ile bir olan insana da pay çıkarılır.

Moon'a göre İsa, insanlığın düşüşüne “dur” demek için, *Kitab-ı Mukaddes*'te belirtilen Hayat Ağacı⁴⁷⁰ misyonuyla insanlığın Gerçek Babası olarak gelmiştir. Mantıksal olarak İyiliği ve Kötülüğü Bilme Ağacıyla sembolize edilen bir misyonla gelecek olan insanlığın Gerçek Annesi'ne ihtiyaç vardır. Moon'a göre Kutsal Ruh, bu konumdadır.⁴⁷¹

3. İsa ve Kutsal Ruh Aracılığıyla Ruhsal Olarak Yeniden Doğuş

Birleştirme Kilisesine göre, bir bebek ebeveynlerinin sevgisi sayesinde doğar. İnsanlar da Kutsal Ruh'un ilhamıyla İsa'ya “**Kurtarıcı**” olarak inandığında Ruhsal Gerçek Baba olan İsa ile Ruhsal Gerçek Anne olan Kutsal Ruh arasındaki verme-alma eyleminden gelen Gerçek Ebeveynlerin sevgisini alırlar. Moon bu görüşüne *Korintoslulara 1. Mektup*, 12:3 ayetini delil getirir. Birleştirme Kilisesinde bu durum “**Ruhsal Yeniden Doğuş**” olarak isimlendirilir.⁴⁷² İnsan hem fiziksel hem de ruhsal olarak düştüğü için, onun kurtuluşu da fiziksel ve ruhsal olmalıdır. Bu da “Fiziksel ve Ruhsal Yeniden Doğuş” ile mümkündür. İşte İsa birinci gelişinde başaramadığı fiziksel yeniden doğuşu ikinci gelişinde gerçekleştirecektir.⁴⁷³

B. TESLİS İNANCI

Birleştirme Kilisesi'ne göre tarih boyunca bir çok tartışmalara neden olan teslis inancının gerçek mahiyeti ancak yaratma amacı göz önünde tutulduğunda anlaşılabilir. Buna göre idealdeki yaratma amacının tamamlanması ancak idealdeki dört konum esasını oluşturmakla mümkündür. Bu da, her biri Tanrı'nın ikili özelliklerini taşıyan ve onun bir nesnesi olan İsa ve Kutsal Ruh'un Tanrı merkezli bir şekilde verme-alma işlemiyle tek beden olmasıyla gerçekleşecektir. Bu bağlamda İsa ve Kutsal Ruh, Tanrıyla beraber teslisi oluşturmaktadır.⁴⁷⁴

⁴⁷⁰ Vahiy, 22:14.

⁴⁷¹ *Principle*, s. 214; *Outline*, s. 143.

⁴⁷² *Principle*, s. 216; *Outline*, s. 144.

⁴⁷³ *Principle*, s. 216; *Outline*, s. 144.

⁴⁷⁴ *Principle*, ss. 216-217.

Moon'a göre ilk insan ataları düşüşe neden olmasaydı, kurtuluş için İsa ve Kutsal Ruh'a gerek kalmazdı. Böylece Adem "*Tanrı'nın Kutsal Oğlu*", Havva'da "*Tanrı'nın Kutsal Kızı*" konumuna erişirdi. Tanrı merkezli gerçek bir karı-koca olan bu ilk insan çifti böylece daha o zaman *Asli Teslis*'i oluşturlardı. Bu da üç kutsamanın ve yaratma amacının tamamlanmasının şartı olan dört konum esasının temelini oluşturur. Onlardan sonra gelen çocukları da Tanrı merkezli bir şekilde gelişir ve teslis bu şekilde devam ederdi. Buna rağmen düşüşle beraber teslis yine oluşturulmuştur. Fakat bu sefer teslisin ana unsuru Tanrı değil de Şeytan olmuştur. Daha sonra gelen nesiller de asli suça bağlı olarak Şeytan merkezli teslisler oluşturdular. Sonuçta bozuk bir insan toplumu oluşmuştur.⁴⁷⁵

Mesih, düşen insanlığı hem fiziksel, hem de ruhsal olarak onarmak için Gerçek Baba olarak bir beden içinde normal bir insanın doğuşuyla yeniden dünyaya gelecektir. İkinci gelişinde düşen insanlara ruhsal ve fiziksel yeniden doğuş vererek onlardan asli suçu temizleyip onlarla yeniden Tanrı merkezli teslisler oluşturacaktır. Düşen insanlar dört konum esasını oluşturdıklarında Tanrı'nın insana yönelik üç büyük kutsamasını gerçekleştirmesiyle de Göksel Krallık yeryüzünde gerçekleşecektir.⁴⁷⁶

Birleştirme Kilisesi'ne göre ancak Gerçek Ebeveyn olan Mesih'in kabulüyle asli suç ortadan kaldırılabilir. Bu yeniden doğuş hali de insanın yeniden yaratma amacını tamamlayacağı yeniden yaratma çalışmaları olduğu için bu onarım sürecinde bizzat Tanrı da rol alır ve kendi sorumluluğunu yerine getirir.⁴⁷⁷ Diğer taraftan her ne kadar insan kendi iradesiyle düşüşe neden olduysa da, insanın yaratıcısı Tanrı olduğu için, düşüşten Tanrı da sorumludur. Çünkü Tanrı insanı yaratmasaydı, düşüş diye bir şey de olmayacaktı. Halbuki Tanrı insanı kendisine bir zevk nesnesi olarak yaratmıştır. Tanrı'nın insanı yarattıktan sonra ona üç büyük kutsamanın gerçekleşeceğine dair vaadde bulunması ve *İşaya*, 46:11 ile *Matta* 5:48

⁴⁷⁵ *Principle*, s. 217; *Outline*, s. 145.

⁴⁷⁶ *Principle*, ss. 218, 369, 511-512.

⁴⁷⁷ *Principle*, ss. 211-212.

ayetlerinde de Tanrı'nın bu sözünü yerine getireceği ve dolayısıyla kendi sorumluluğunu yapacağını kanıtı olarak ifade edilir.⁴⁷⁸

X. YENİDEN DİRİLİŞ İNANCI

Yeniden Diriliş konusunu, İsa ile yakın ilişkisinden dolayı burada ele almayı uygun görüyoruz.

“Ölümden tekrar hayata dönmek” anlamına gelen yeniden dirilişi anlamak için öncelikle doğal olarak “ölüm” denen olgunun ortaya konması gerekmektedir.

A. ÖLÜM ÇEŞİTLERİ

Moon, *Yeniden Diriliş*'in genel anlamının ölümünden sonra hayata geri dönüş olduğunu söyler.⁴⁷⁹ Fakat yeniden dirilişin kaynağı olan ölümden, genel anlayıştan farklı iki şeyi anlar. Birincisi, fiziki bedenin bu dünyadan ayrılması ve toprağa dönmesidir. Bu çeşit ölüm, fiziksel ölüm olarak nitelenir.⁴⁸⁰ Ölümden anlaşılan ikinci anlam farklıdır. Burada fert fiziki işlevlerini yerine getiren “diri” bir varlıktır. Fakat Tanrı sevgisinden uzak, Şeytan'ın egemenliğinde olması nedeniyle “ölü” olarak nitelenir. Buna da manevi ölüm denir. Moon'a göre *Kitab-ı Mukaddes* ayetlerinde de “ölüm”ün bu iki çeşidine işaret etmektedir. Sözelimi, babasını defnetmek için eve gitmek isteyen bir öğrencisine İsa: “...Bırak, ölümler kendi ölümlerini gömsünler...(Luka, 9:60) der. Moon'a göre burada ölümün iki anlamı da mevcuttur. Ayette fiziki anlamda bir ölü vardır ki, o da İsa'nın öğrencisinin babasıdır. İkinci ölü ise, gerçekte sağ olup, ölüyü defnetmeye gelen halktır. İsa, ölüyü defnetmeye gelen bu halkı, Tanrı'dan habersiz, Şeytan'ın egemenliğinde oldukları için “ölü” olarak nitелеmektedir.⁴⁸¹ O'na göre, *Kitab-ı Mukaddes*'te *Vahiy*, 3:1; *Yuhanna*, 11:25; ve

⁴⁷⁸ *Principle*, s. 104.

⁴⁷⁹ *Principle*, s. 166; *Outline*, s. 109.

⁴⁸⁰ *Principle*, ss. 166, 170.

⁴⁸¹ *Principle*, s. 166; *Outline*, s. 107.

Luka, 17:33 ayetleri bunu açıkça ortaya koymaktadır.⁴⁸² Moon'a göre diri olmak, yaratma amacını tamamlamak ve Tanrı egemenliğinde olmaktır.⁴⁸³

B. YENİDEN DİRİLİŞİN ANLAMI

1. Düşüşün Neden Olduğu Ölüm

Birleştirme Kilisesi'ne göre, insanın bedeninin yaşlandıktan sonra ölüp toprağa karışması, onun yaratma amacını tamamlamamasının yol açtığı bir ölüm çeşiti değildir. Ruh, fiziki ölümle ruh dünyasına gider ve orada sonsuza kadar yaşar. Halbuki insan bedeni vakti gelince ruhunu terk eder ve toprağa karışır.⁴⁸⁴ Tanrı insanın bu dünyada sonsuza kadar yaşamasını isteseydi, ruh dünyasını yaratmasına gerek kalmazdı. Fiziki ölüm insanın bedeninin fiziksel olarak ölümüne neden olmamıştır. Eğer böyle olsaydı, ruh dünyası insanın düşüşünden sonra yaratılırdı. Halbuki ilk önce ruh dünyası yaratılmıştır. Tanrı'nın ruh dünyasını yaratmasındaki temel amacı, fiziken ölen insanların ruhlarının ruh dünyasına gidip orada sonsuza kadar yaşamasıydı.⁴⁸⁵

Görüldüğü üzere Moon'a göre düşüşün neden olduğu ölüm fiziki değil, ruhsal ölümdür. Yoksa fiziki ölüm düşen insan için de, düşmeyen insan için de geçerli bir olgudur. Gerçek ölüm ruhsal ölüm olup, kısaca kişinin Tanrı egemenliğinden çıkıp Şeytan'ın egemenliğine girmesi demektir.⁴⁸⁶

2. Yeniden Dirilişin Anlamı

Birleştirme Kilisesi'ne göre “Yeniden Diriliş”, ölümden sonra tekrar hayata dönmek anlamına gelmekle beraber,⁴⁸⁷ akımda kazandığı terim anlamı, fiziken yaşayan fakat manen ölü insanın onarım süreci içerisinde mevcut Şeytan'ın egemenliğinden çıkıp, başlangıçta tasarlanan Tanrı'nın doğrudan hakimiyetine

⁴⁸² Geniş bilgi için bkz. *Principle*, s. 167.

⁴⁸³ *Outline*, s. 107.

⁴⁸⁴ *Principle*, 168.

⁴⁸⁵ *Principle*, s. 168.

⁴⁸⁶ *Principle*, s. 169; *Outline*, s. 108.

⁴⁸⁷ *Principle*, s. 166; *Outline*, s. 109; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 311.

geçmesi sürecinde meydana gelen bir fenomendir.⁴⁸⁸ Moonizm'e göre insanlar düşüşle beraber asli tabiatlarını kaybedip Tanrı yerine Şeytan'ın egemenliğini benimsemişlerdir. Dolayısıyla ruhsal anlamda ölüdürler. Diriliş, bu düşük konumdan asli konuma dönüşte karşımıza çıkan bir olgudur. Buna göre kişi yaptıklarından pişman olur, ardından tövbesini uygulamaya koyarak günden güne daha iyi bir konuma ulaşırsa, yeniden dirilişe yakın bir konuma varır. Moon'a göre *Kitab-ı Mukaddes*'de bu görüşü destekler mahiyettedir. Örneğin *Yuhanna*, 5:24 şöyle der: "...Benim sözümü dinleyip beni görenlere iman edenin ebedi hayatı vardır, ve hükme gelmez, fakat ölümden hayata geçmiştir." Bu ayet, yeniden dirilişin, İsa'ya inanmak ve Tanrı'nın sevgisine dönmekle Şeytan'ın hakimiyetini terk etmek olduğunu gösterir.⁴⁸⁹ Yine *Korintoslulara I. Mektup*, 15:22 de, "Çünkü nasıl cümlesi Adem'de ölüyorlarsa, öylece cümlesi Mesih'te diriltileceklerdir." der. Moon'a göre bu ayet, yeniden dirilişin Adem'in düşüşü nedeniyle Şeytan'ın ölümcül soyundan ayrılıp Mesih aracılığıyla Göksel silsileye yeniden dönüş anlamına geldiğinin delilidir.⁴⁹⁰

C. YENİDEN DİRİLİŞ PRENSİPLERİ

Yeniden diriliş, yaratma esnasında insana verilen asli tabiatı düşen insanın onarımı esnasında meydana gelen bir fenomen olduğundan, bir anlamda onarım çalışmaları olmaktadır. Onarım çalışmaları, insanı asli konumuna ulaştırmak için bir bakıma yeniden yaratma çalışmaları olduğundan, yeniden diriliş çalışmaları aynı zamanda mantıksal olarak yeniden yaratma çalışmalarıdır.⁴⁹¹

Moon'a göre bu bilgilerin ışığı altında yaratma prensibine göre yeniden diriliş çalışmaları sürecinde dört ana prensip kendini gösterir.

1. Tanrı insanı **Kelamı (Logos)** ile yaratmıştır. İnsan düşünce onu kendi haline bırakmamıştır. İnsanın kurtuluşu için hazırlık döneminde belli şahısları merkezi figür olarak göndermiş, onlar da kurtuluş için bir esas oluşturmuştur. Sonra

⁴⁸⁸ *Principle*, s. 170; Cromwell, *a.g.e.*, s. 96; Oon Kim, *Unification Theology & Christian Thought*, s. 312.

⁴⁸⁹ *Principle*, s. 170.

⁴⁹⁰ *Principle*, s. 171; *Outline*, s. 110.

⁴⁹¹ *Principle*, s. 172; Cromwell, *a.g.e.*, s. 96; Sontag, *a.g.e.*, s. 154.

gelen nesil devamlı bir önce gelen merkezi figürlerin oluşturdukları esas üzerine yeniden dirilişin üst safhalarına çıktılar ve bir sonraki nesli asli hedefe doğru yeniden diriliş sürecinde bir üst dereceye çıkardılar. Dolayısıyla her nesil, kendinden önce gelen liderin oluşturduğu esasın getirdiği nimetlerden faydalandılar. Bugünün elde edilen faydaları da geçmişin birer sonucudur.⁴⁹²

2. Yaratma prensibine göre Tanrı, kendi sorumluluğunun bir parçası olarak yaratılan insanı, **Sözler**'ine inanmak ve gereğini yapmakla mükemmelleşecek şekilde yaratmıştır. Bu sebeple Moon'a göre yeniden diriliş için Tanrı'nın sorumluluğu yetkisinde olan ve O'ndan gelen **"Sözler"** olmalıdır. Tanrı İradesi ancak insanın bu Sözler'e inanması ve gereğini yapması ile gerçekleşir.⁴⁹³

3. Birleştirme Kilisesi'ne göre ruhlar ancak fiziksel bir beden aracılığıyla gelişip mükemmelleşebilir. Bunun için onarım sürecinde insan ruhunun yeniden dirilişi de aynı şekilde sadece yeryüzündeki fiziksel yaşam aracılığı ile mümkündür.⁴⁹⁴

4. Mükemmelleşme üç gelişme aşamasını geçmekle tamamlanabildiği gibi, düşen insanın yeniden dirilişi de aynen bu üç aşamanın aşılmasıyla mümkündür.⁴⁹⁵ Birleştirme Kilisesi'ne göre Adem'den İbrahim'e kadar olan dönem, onarım ve aynı zamanda yeniden dirilişin bir esasının oluşturulması için hazırlık dönemidir. Bu dönem İbrahim ailesi ile tamamlanmıştır. Ardından oluşum safhası gelir. Bu safha, İsa zamanına kadar sürmüştür. İsa, yeniden dirilişi ile gelişim safhasını başlatmıştır. Mükemmellik safhası ise, III. Adem konumunda Mesih'in gelişi ile başlayacaktır.⁴⁹⁶

D. DÜNYEVİ İNSANLARIN YENİDEN DİRİLİŞ ÇALIŞMALARI

1. Yeniden Diriliş İçin Hazırlık Çalışmaları

Moon'a göre Tanrı düşen insanlığı kurtarmak için yeniden diriliş çalışmalarına Adem ailesi ile başlamışsa da, seçilen şahısların hataları, yeniden

⁴⁹² *Principle*, ss. 172-173; *Outline*, s. 112; Cromwell, *a.g.e.*, s. 96; *IP*, s. 100.

⁴⁹³ *Principle*, s. 173.

⁴⁹⁴ *Principle*, s. 173; *Outline*, ss. 111-112; *IP*, s. 101.

⁴⁹⁵ *Principle*, s. 173; *Outline*, s. 112; *IP*, s. 101.

⁴⁹⁶ *IP*, ss. 101-103.

dirilişi ertelemiştir. Yeniden diriliş için esas ancak İbrahim ailesi ile oluşturulabilmiştir. Adem'den İbrahim'e kadar geçen 2000 yıllık süre, “*yeniden diriliş için hazırlık çağı*” olarak isimlendirilir.⁴⁹⁷

2. Oluşum Safhasında Yeniden Diriliş Çalışmaları

Moonizm'e göre Tanrı'nın insanlığı kurtarmak için giriştiği yeniden diriliş çalışmalarının oluşum safhasını, İbrahim'den İsa'ya kadar süren 2000 yıllık *Eski Ahit Çağı* oluşturur. Tanrı bu çağda insanlara **On Emri** ve beraberinde *Eski Ahit*'i vermiş, insanlardan bunlara inanıp onu yaşamasını istemiştir. Bu çağda yaşayan insanlar Tanrı'nın verdiği *Kanunlar*'ı uygulayarak bu oluşum safhasında yeniden dirilişle “*form-ruh*”safhasına erişebilirlerdi. Yeryüzünde bu safhaya ulaşan o çağın insanları, fiziksel olarak ölüp bedenleri ruhlarından ayrılınca ruhları, dünyada eriştiği form-ruh safhasının mükafaatı olarak aynı safhada ruh dünyasına gider ve orada yaşarlar.⁴⁹⁸

3. Gelişme Safhasında Yeniden Diriliş Çalışmaları

Akıma göre İsa'nın çarmıha gerilişinden II. Geliş'e kadar olan 2000 yıllık süre, onarım ve yeniden diriliş çalışmalarının gelişme safhası olarak düşünülür. Bu çağın insanları *Yeni Ahit*'e inanmakla çağa ait faydalara erişebilirlerdi. Onlar bu sorumluluklarını yapmakla yeniden dirilişte *hayat-ruh* safhasına ulaşabilirler ve böylece öldüklerinde, bu safhaya varan kimseler için hazırlanan *Cennet*'e gider ve orada sonsuzca yaşarlar.⁴⁹⁹

4. Mükemmellik Safhasında Yeniden Diriliş

İnsanlığın yeniden dirilişi için dördüncü safha ise, ruhsal ve fiziksel kurtuluşun tamamlanma safhası olan “mükemmellik safhası”dır. Ancak bu çağ, Mesih'in II. Gelişi ile başlayıp yeniden dirilişin mükemmellik safhasıdır. Bu çağın dünyevi insanları söz konusu mükemmellik safhasına yeniden dirilişle katılıp faydalanabilirler. İkinci Geliş'in Hakimi, *Eski ve Yeni Ahit Sözleri*'ni tamamlamak için “**Yeni Sözler**”le gelecektir. Moon'a göre bu dönemin insanların kurtuluşu için çare, Eski ve Yeni Ahit Sözlerini tamamlayan yeni sözlere (*Tamamlanmış Ahit*)

⁴⁹⁷ *Principle*, s. 173-174.

⁴⁹⁸ *Principle*, s. 174; *Outline*, s. 114.

inanmakla gerçekleşir. Bu çağa ait insanlar II. Geliş'in Hakimine inanmak ve ona hizmet etmekle ruh ve bedende mükemmel bir yeniden dirilişle **kutsal-ruh** safhasına varabilirler. Fiziki dünyada bu safhaya varan insanların yaşadığı dünya, yeryüzünde **Göksel Krallık** olarak isimlendirilir. Göksel Krallıkta yaşayan mükemmel insan öldüğünde, kutsal-ruh safhasına varan insanların gideceği yer olan ruh dünyasındaki Tanrı'nın Göksel Krallığı'na gider ve orada ebediyen yaşar.⁵⁰⁰

Akımın bu yeniden diriliş anlayışında ruhların gideceği yerleri şöyle gösterebiliriz:

Göksel Krallık (Kutsal-Ruh safhasına varan ruhlar)
Cennet (Hayat-Ruh safhasına varan ruhlar)
Form-Ruhlar Düzeyi (Form-Ruh safhasındaki ruhlar)
Cehennem (Kötü Ruhlar)

5. Göksel Krallık ve Cennet Kavramları

Moon'a göre Hristiyanlar Prensipten habersiz oldukları için Gök ve Cennet kavramlarının birbirine karıştırmaktadırlar. O'na göre İsa yeryüzüne geldiğinde çarmıha gerilmeyip Mesih olarak yaratma amacını tamamlayabilseydi, "Göksel Krallık" daha o zaman yeryüzünde gerçekleşir ve bu krallıkta yaşayan insan öldüğünde kutsal-ruh safhasına varan ruhu da o zaman gerçekleştirilecek olan ruh dünyasındaki ikamet yeri olan Tanrı'nın Göksel Krallığı'na gider ve orada yaşayabilirdi.⁵⁰¹ Oysa, İsa çarmıha gerilince dünyadaki Göksel Krallık kurulamadı. Böyle olunca, hiç bir insanın ruhu bu kutsal-ruh safhasına ulaşamamıştır. Dolayısıyla hiç bir ruh insan Tanrı'nın Göksel Krallığına gidememiştir. Göksel Krallık halen boş bulunmaktadır. İsa, Göksel Krallığı gerçekleştirmek için gelmiştir. Bu nedenle O, *her kim kendine inanırsa Göksel Krallığa girecektir*, diyordu. Ama halkın

⁴⁹⁹ *Principle*, ss. 174-175; *Outline*, ss. 114-115.

⁵⁰⁰ *Principle*, ss. 175-176; *Outline*, s. 115.

⁵⁰¹ *Principle*, s. 176; *Outline*, s. 115.

inançsızlığı her şeyi altüst etmişti. İsa'nın yanında çarmıha gerilen hırsıza Cennet'e girmesi için izin vermesinin nedeni ise halk ona inanmazken, hırsızın son anında bile ona inanmasıdır (*Luka*, 23:43).⁵⁰² Moonizm'e göre Cennet ise, fiziki hayatlarında İsa'ya inanıp ona hizmet etmekle hayat-ruh safhasına varan insanların fiziki ölümlerinden sonra gittikleri ruh dünyasında hayat-ruh seviyesine tekabül eden yerdir. Cennet'e giden bu kişiler, orada ikamet edip mükemmelliğe varmak için dua eder, Göksel Krallığın kapılarının açılmasını beklerler.⁵⁰³

Yeryüzündeki insanların yeniden diriliş çalışmalarının belirli liderlere göre belli bir sıralamaya tabi tutulup sınıflara ayrılması, kurtuluş sürecinin Moon'a özgü bir yorumudur.

E. RUHLAR ALEMİNDE YENİDEN DİRİLİŞ ÇALIŞMALARI

1. Ruh İnsanın İkinci Gelişle Yeniden Dirilişi

Moonculuğun yaratma prensibine göre insanın ruhu, Tanrı'dan gelen hayat unsuru ile insanın fiziki bedeninden gelen canlılık unsuru arasındaki verme-alma eylemiyle gelişir. Böyle olunca ruhun bedenden ayrı olarak gelişmesi ve dirilişi mümkün değildir. Bunun için yeryüzünde mükemmelleşmeden bedenlerinden ayrılıp ruh dünyasına giden ruhlar mükemmelleşmelerini tamamlamak tekrar yeryüzüne gelmeli ve daha önce gelip tamamlamadıkları sorumluluklarını tamamlamalıdır. Onların bu şekilde mükemmelleşmeleri için azizlerle dünyada işbirliği yapmaları ve dünyadaki diğer insanların bedenleriyle görevlerini tamamlamaları gerekir.⁵⁰⁴

Ruh (ruh insan) ile dünyadaki fiziki insan arasındaki ilişki şöyle gelişir: Dünyada yaşayan azizler dua ve diğer dini aktivitelerle ruh ile karşılıklı bir esas oluşturduğunda ruh yukarıdan iner ve dünyevi insanların ruhlarıyla uzlaşabilecekleri bir esas oluştururlar. Ruhlar bu şekilde dünyadaki insanların üzerine manevi bir ateş dökerler. Onlara hastalıkları iyileştirme gücü verirler ve birçok zor işlerde onlara yardım ederler. Ruhlar bununla da kalmayıp dünyevi insanların kendinden geçmesi

⁵⁰² *Principle*, s. 176; *Outline*, s. 116.

⁵⁰³ *Principle*, s. 177; *Outline*, s. 116.

⁵⁰⁴ *Principle*, s. 181; *Outline*, s. 118.

(vecd hali) ile ruh dünyada birçok gerçeği görmelerini sağlarlar ve onlara kahinlik kabiliyeti verirler.⁵⁰⁵

2. Dünyada Tanrı'ya İnanan İnsanların Ruhlarının Yeniden Dirilişi

a. Gelişme Safhasında İkinci Gelişle Diriliş

Moon'a göre hayatlarında iken Tanrı'nın Sözlerine uyan *Eski Ahit Çağı*'nın tüm ruhları, İsa'nın gelişinden sonra yeryüzüne inerler ve dünyadaki azizlerle işbirliği yaparak hayat-ruh safhasına varırlar. Böylece İsa sonrası yaşayan insanların derecelerine ulaşarak Cennet'e girerler. Bu çağ, "*gelişme safhasında ikinci gelişle yeniden diriliş*" diye adlandırılır. Onların yeryüzüne dönüşü İsa'nın ilk gelişinden sonra olur. İlyas da böyle olup, ilk gelişinde kendi görevini tamamlayamamış ve yeryüzüne inerek Vaftizci Yahya'nın ruhuyla işbirliği yapmıştır. Vaftizci Yahya gerçekte İlyas'tır. *Matta 27:52*'de İsa'nın çarmıha gerilişi üzerine kabirlerin açıldığı ve uykuda olan bir çok azizin bedenlerinin ayağa kalktığı yazılıdır. Moon'a göre bunlar ruh dünyasında **form-ruh** olarak bulunan *Eski Ahit Çağı* ruh insanları olup, yeryüzünde İsa'nın çarmıhının fidesiyle kurtulan Hristiyanların ulaştıkları faydalara ulaşmak için azizlerle işbirliği yapıp **hayat-ruh** safhasına varmak için inmişlerdir. Moon'a göre bu durumu sadece manevi gözleri açık olanlara görülmüştür.⁵⁰⁶

İsa'nın çarmıhta ölümünün bedeli aracağılığıyla gidilecek olan Cennet ile *Eski Ahit*'in ruh insanların bulunduğu yer karşılaştırılacak olursa, *Eski Ahit Çağı* ruhlarının gittiği yer daha karanlık ve üzüntü yeri olduğu için "**kabir**" olarak isimlendirilir.⁵⁰⁷

b. Mükemmellik Safhasında İkinci Gelişle Yeniden Diriliş

Moonculuğa göre yeryüzünde İsa'ya inanan ve Cennet'e giden *Yeni Ahit Çağı*'nın **hayat-ruhları** Mesih'in İkinci Gelişi'nden sonra tekrar yeryüzüne gelecek ve dünyevi azizlerle işbirliği yaparak Mesih'e inanıp ona hizmet etmekle **kutsal ruh**

⁵⁰⁵ *Principle*, s. 182; *Outline* s. 118.

⁵⁰⁶ *Principle*, ss. 182-183; *Outline*, s. 119.

⁵⁰⁷ *Principle*, s. 183.

safhasına yükseleceklerdir. Böylece onlar ölünce ruhları Göksel Krallığa gideceklerdir.⁵⁰⁸ Moon buna, “*mükemmellik safhasında ikinci gelişle yeniden diriliş*” adını verir.

3. Cennet’in Dışındaki Ruhların İkinci Gelişle Yeniden Dirilişi

a. Hristiyanlıktan Başka Dine İnanan İnsanların Ruhlarının Yeniden Dirilişi

Moon'a göre hayatlarında Hristiyanlık dışında başka bir dine inanan insanların ruhları ancak ikinci gelişle diriltilebilir. Aynı şekilde bütün insanların ruhu kurtuluş için dünyevi insanlarla karşılıklı bir esas oluşturmalıdır. Ruh insan, dünyada kendi dininden, kendi ruh seviyesinden bir dünyevi insana iner ve onunla işbirliği yaparak onun da yardımıyla yaratma amacını tamamlar.⁵⁰⁹

b. Dünyada Dürüst Hayat Süren Ateistlerin Ruhlarının Yeniden Dirilişi

Yeryüzündeyken dürüst bir hayat yaşayan, fakat hiç bir dine inanmayan iyi ruhlu insanların ruhları Moon'a göre ikinci bir gelişle diriltirler. İyi ruhlu demek, içinde iyiliğin kötülükten çok olmasıdır. Yoksa düşüş sebebiyle herkes asli suçu taşımaktadır. Bu iyi ruhlu insanlar, yeryüzündeki iyi insanlara iner, onlarla işbirliği yapar ve sonuçta onların ulaştığı faydalardan faydalanırlar.⁵¹⁰

c. Kötü Ruhlu İnsanların Yeniden Dirilişi

Kötü ruhlu insanlar da ancak ikinci gelişle diriltirler. Fakat kötü ruhlu kişiler kendi arzularıyla yeryüzüne inemezler. İnseler bile onların dirilişle bu çağın faydalarından faydalanması mümkün değildir. Kötü ruhlu insanların bu faydalardan faydalanması için ilk önce Tanrı iradesini tamamlamak için günahlarının yok edilmesi, cezalanması anlamına gelen bedel şartını yerine getirmeleri gereklidir. Ancak bundan sonra onlar ikinci gelişle yeniden diriliş faydalarına ulaşabilirler. Onlar, kötü ruhlu insanların işkencelerine maruz kalırlar. Eğer, bu işkencelere sabır ve metanetle katlanarak bedel şartını oluşturlarsa dirilişin faydalarına varırlar.⁵¹¹

⁵⁰⁸ *Principle*, ss. 183-184.

⁵⁰⁹ *Principle*, ss. 184-185; *Outline*, s. 120.

⁵¹⁰ *Principle*, s. 185; *Outline*, s. 120.

⁵¹¹ *Principle*, ss. 185-186; *Outline*, s. 120.

Şimdi kabirlerdeki bütün ruhlar Tanrı'ya biraz daha yaklaşabilmek, bir üst seviyeye çıkabilmek için III. Adem konumundaki Mesih'i beklemektedirler. Mesih gelip Göksel Krallığı yeryüzünde açtığından yeniden dirilişin tamamlanma safhasını açmış olacaktır. Böylece ruh dünyasındaki ruhların cennete girmeleri mümkün olacaktır.⁵¹²

F. İKİNCİ GELİŞLE YENİDEN DİRİLİŞ VE REENKARNASYON TEORİSİ

Birleştirme Kilisesi'ne göre yeryüzündeyken misyonlarını tamamlamayan ruhlar, aynı görevle sorumlu benzer konumdaki dünyevi insanlara inerler. Asli iradenin gerçekleşmesi için onlarla işbirliği yaparlar. Fiziki (dünyevi) insan, bedeniyle ruh insana yardımcı olup ona hizmet eder. Dünyevi insan ruh insanın işbirliğiyle ruh insanın olduğu kadar kendisinin de sorumluluğu olan misyonu tamamlar. Bu durumda dünyevi insan, onunla işbirliği yapan ruhun **ikinci gelişi**'dir.⁵¹³ Böylece dünyevi insan ruh insanın adını almış olur. Bu süreçte dünyevi insan ruh insanın reenkarnasyonu olarak gözükür. *Kitab-ı Mukaddes*'te geçen Vaftizci Yahya, İlyas ile işbirliği yaparak görevini tamamlama esnasında İlyas'ın yeryüzünde tamamlayamadığı görevini tamamlamalıydı. İsa, Vaftizci Yahya'yı, "İlyas" olarak isimlendirmiştir. Çünkü Vaftizci Yahya'nın bedeni, İlyas'ın bedeni için bir bedeldi. Manevi gözle bakıldığında yeryüzündeki insan, kendisiyle işbirliği yapan ruhun reenkarnasyonu olarak gözükür.⁵¹⁴ Açıkça anlaşıldığı üzere Moon ruh göçünü kabul etmekle uzakdoğu dinlerinden etkilendiğini ortaya koymaktadır.

G. İKİNCİ GELİŞLE YENİDEN DİRİLİŞ VE DİNLERİN BİRLEŞMESİ

1. İkinci Gelişle Yeniden Diriliş ve Hristiyanlığın Birleşmesi

Birleştirme Kilisesi'ne göre Cennette bulunan hayat-ruh safhasındaki ruhlar, Mesih'e inanmak ve ona hizmet etmekle **kutsal-ruh** safhasına varma kabiliyetinde olan azizlere inerler. Onlar bu azizlerle işbirliği yaparak yeniden dirilişle sonunda

⁵¹² *IP*, s. 105.

⁵¹³ *Principle*, s. 187.

⁵¹⁴ *Principle*, s. 188; *Outline*, s. 121.

Göksel Krallığa girerler. Mesih'in İkinci Gelişi günlerinde Cennette yer alan bütün ruhlar bu amaçla dünyevi azizlere inecek ve onlarla işbirliği yapacaklardır.⁵¹⁵

Yeryüzüne inecek olan ruhların inişleri bu ruhların inanç, tabii mizaç, eğilim ve atalarının Tanrı iradesini yapıp yapmama durumuna göre farklılık arzeder. Moon'a göre ruhların aracılığıyla Cennet'ten inen herkes İkinci Gelişin Rabbi etrafında toplanacaklar ve bunun tabii sonucu olarak Hristiyanlığın birleşmesi o zaman gerçekleşecektir.⁵¹⁶

2. İkinci Gelişle Yeniden Diriliş ve Diğer Dinlerin Birleşmesi

Birleştirme Kilisesi'ne göre Hristiyanlık geçmişte ortaya çıkan bütün dinlerin nihai amaçlarını tamamlama misyonuna sahip bir dindir. Hristiyanlıkta merkezi bir rol oynayacak olan ve beklenen Mesih, aynı zamanda Budistlerin geleceğine inandığı **Buda Maytreya** Konfüçyanistlerin beklediği **Jin-In**, bir çok Kore'nin geleceğine inandığı **Chung Do Ryung**, Şintoistlerin beklediği **Choi Su Un** (kurucuları), Müslümanların beklediği **İmam** ya da **Mehdi**, diğer bütün dinlerin beklediği merkezi figür rolünü oynayacaktır.⁵¹⁷ Böylece Moon, Hristiyan temelli bir dünya dini kurma yolunda tüm dünya dinlerini kendisi ile ilişkilendirmeye çalışmaktadır.

Bu sebeple, yaşamlarında Hristiyanlık dışındaki diğer dinlere inanan ruhlar da kendi konumlarına göre çeşitli şekilde olsa da ikinci geliş vasıtasıyla dirilişin faydalarını elde etmek için cennetten gelen ruhlar gibi tekrar geleceklerdir. Onlar kendi dinlerine mensup dünyevi insanlara inecekler ve onlara Mesih'i kabul edip ona hizmet etmesi ve Göksel İrade'yi gerçekleştirmesi için dünyevi insanlara yol göstereceklerdir. Sonuçta tüm dinler bu şekilde Hristiyan merkezli bir şekilde birleşecektir.⁵¹⁸

⁵¹⁵ *Principle*, ss. 188-189.

⁵¹⁶ *Principle*, s. 189; *Outline* s., 122.

⁵¹⁷ *Principle*, ss. 189, 529. Dinlerde beklenen Mesih'in aynı kişi olduğunu ve bunun aynı zamanda İslam'da beklenen İmam veya Mehdi isimli figür olduğu yönündeki görüşleri için bkz., William Bergman, "Resurrection", *Proceedings of The Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980, s. 140.

⁵¹⁸ *Principle*, ss. 189-190.

XI. AKIM'A GÖRE İSA ÖNCESİ VE SONRASI 4000 YILLIK SÜREDE GÖRÜLEN BENZERLİKLER

Moon'a göre İsa her ne kadar insanlığın fiziksel kurtuluşunu sağlayamadıysa da, gerçekleştirdiği ruhsal kurtuluş sayesinde daha önce Tanrı'nın insanlıkla ilgili hedefini gerçekleştirmek için seçtiği İsrailîlilerin misyonu Hristiyanlara geçmiştir.⁵¹⁹

Hristiyanların görevi, kendilerine “yaratma amacını gerçekleştirme” misyonu verilen İsrailîlilerin 2000 yıldır sürdürdükleri hataları onarmak ve III. Adem için bir ortam hazırlamaktır. Hristiyanlar, İsrailîliler döneminde kazanılan bir çok esasa ve İsa'nın başarısına sahip olmalarına rağmen, ilk seçkin milletin peşini bırakmayan bir çok önemli problemlerle aynen yüzleşmişlerdir. Moon'un ifadelerine göre yaşanan olaylar açısından İsa öncesi 2000 yıllık süre ile İsa sonrası 2000 yıllık süre büyük benzerlikler göstermektedir.⁵²⁰ Tanrı'nın İsa sonrası başlıca 6 ana dönemde yürüttüğü onarım faaliyetleri İsa öncesi 6 ana dönem ile büyük bir paralellik gösterir.⁵²¹ Bu dönemler kısaca şöyle açıklanır:

A. 400 YILLIK İBRANİLERİN VE HİRİSTİYANLARIN TUTSAKLIK VE EZİYET DÖNEMLERİ

Moon'a göre İbranilerin Mısır'da 400 yıl süren tutsaklık dönemi aynen Hristiyanların da kaderi olmuştur. Hristiyanlar 400 yıl Roma'nın esaretinde yaşamıştır. Hristiyanlık, ancak MS 392'te İmparator II. Theodocius'un Hristiyanlığı devletin resmi dini ilan etmesiyle Roma'nın işkencesinden kurtulmuştur.⁵²²

⁵¹⁹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 181.

⁵²⁰ Cromwell, *a.g.e.*, s. 181.

⁵²¹ *Outline*, s. 265.

⁵²² *Principle*, ss. 398-399; *Outline*, ss. 261-262; *IP*, s. 166; Cromwell, *a.g.e.*, ss. 182-183. Moon İsrail Oğulları'nın Mısır'daki esaret dönemini 400 yıl olarak belirtse de, Onun temel referans kaynağı Kitab-ı Mukaddes'de bu esaret döneminin 430 yıl olduğu yer almaktadır. (*Çıkış*, 12:40). Kaldı ki, Tevrat'ın Yunanca tercümesi Septuagint'te İsrail Oğulları'nın sadece Mısır'da değil, Mısır ve diğer topraklarda oturdukları müddetin 430 yıl olduğu yazılıdır. Samiri Tevratı da benzer şekilde İsrail Oğulları ve atalarının Kenan ve Mısır'da 430 yıl oturduğunu yazmaktadır. Kitab-ı Mukaddes'in değişik varyantlarında değişik tarihi ifadelerini bulan tarihi döneme dikkat bu şekilde dikkat çeken bir akademisyenimiz, Kitab-ı Mukaddes'in genel verilerinin dikkate alınması durumunda İsrailîlilerin Mısır'da kaldıkları dönemin 210 yılı aşmayacağını savunmaktadır. Bkz., Baki Adam, *Yahudi Kaynaklarına Göre Tevrat: Mahiyeti, Tarihi ve Yahudi Hayatındaki Yeri*, Seba Yayınları, Ankara, Haziran 1997, ss., 112-113.

Mısırdaki İsrailîliler *adaklar, sünnet olma* ve *Sebt Gününe* riayet etmekle imanlarını korudular. Benzer şekilde yaklaşık 400 yıl süren Roma altında Hristiyan Tarihinde de Hristiyanlar *Sebt Gününe riayet, hayatlarını adamak* ve *Kutsal Komünyon* ile *Vaftiz* ayinleri yaparak imanlarını sürdürmüşlerdir.

B. 400 YILLIK HAKİMLER VE KİLİSE KONSÜLLERİ DÖNEMİ

Moon'a göre İsrailîlilerin 400 yıl süren hakimler dönemiyle hakimlere karşılık olarak Hristiyan dünyasında patriklerin yönettiği 400 yıl boyunca hükmeden Kilise Konsülleri dönemi birbiriyle büyük bir benzerlik gösterir.⁵²³ Bu dönemde Roma'nın esaretinden kurtulan Hristiyanlar, İsrailîlilerin yönetildiği hakimlere karşılık "Patriklerle" yönetildiler ki bu, MS 392'de Hristiyanlığın resmi devlet dini olmasından MS 800 yılında imparator Charlemagne'nin tahta çıkmasına kadar olan süredir.⁵²⁴

C. 120 YILLIK BİRLEŞİK KRALLIKLAR DÖNEMİ

Birleşik İsrail Krallığı'nın 120 yıl süren egemenliği, yine 120 yıl süren Birleşik Hristiyan Krallığı ile büyük bir benzerlik göstermektedir.⁵²⁵

MS 800 yılında Papa, 3. Leo, Şarlmayn (Charlemagne)'ı Birleşik Hristiyan Krallığının ilk kralı olarak atamıştır. Bu ilk kral, Doğu ile birleşme önerilerinde bulunmuştur. Fakat dini ve siyasi gelişmeler 120 yılın sonunda Birleşik Hristiyan Krallığının "Doğu Franklar" ve "Batı Franklar" olarak ikiye ayrılmasıyla sonuçlandı.⁵²⁶ Hristiyan Krallığı Dönemi, İmparator Şarlmayn (Charlemagne)'ın MS 800 yılında tahta oturmasından MS 919'da I. Henri'nin Almanya'nın Kralı olarak seçilmesine kadar olan dönemdir. Bu dönem, geçmişteki I. seçkin milletin devleti olan I. İsrail Krallığına bir bedel olarak düşünülür.⁵²⁷ İsrail tarihinde Samuel'in Saul'ü kral tayin etmesine benzer şekilde Papa III. Leo, Tanrı'nın emri ile

⁵²³ *Principle*, s. 399; Cromwell, *a.g.e.*, s. 183.

⁵²⁴ *Principle*, s. 414-415.

⁵²⁵ *Principle*, s. 400; Cromwell, *a.g.e.*, s. 184.

⁵²⁶ Cromwell, *a.g.e.*, s. 185.

⁵²⁷ *Principle*, s. 400.

Charlemagne'yi Roma ve Franklar'ın, yani Birleşik Hristiyan Krallığı'nın başına geçirmişti.⁵²⁸

D. 400 YILLIK BÖLÜNMÜŞ DOĞU VE BATI KRALLIKLARI DÖNEMİ

Divine Principle'ye göre İsrail ve Yahuda Krallıkları'nın 400 yıl süren hakimiyetiyle doğu ve batı olarak ikiye ayrılan ve 400 yıl süren Frank Krallıkları dönemi büyük benzerlikler taşımaktadır. Frank Krallıkları, Ayrık İsrail ve Yahuda Krallıklarına bir bedel konumunda düşünülür.⁵²⁹

Önce İsrail Krallığı Asurluların imhasına maruz kalmış, ardından Yahuda Krallığı'na Babilliler musallat olmuş ve onların sonlarını hazırlamıştır. Kudüs yıkılıp İsraililer tutsak edilmiştir. Moon'a göre bu durum, Hristiyanlık tarihindeki 400 yıllık doğu ve batı krallıkları ile benzer durum arzeder.⁵³⁰

E. 210 YILLIK (PAPALIĞIN) SÜRGÜN VE DÖNÜŞ DÖNEMİ

Birleştirme Kilisesi'ne göre Yahudilerin Babil'deki 70 yıllık sürgün dönemi ile bu sürenin sonunda 140 yıl süren Kudüs'e geri dönüp Tapınağı onarma işleri, Papalığın *Avignon*'daki 70 yıllık sürgün dönemi ve bu dönemin ardından Papalığın Roma'da yeniden eski haklarına sahip olacağı 140 yıl süren dönemin büyük benzerlik gösterir.⁵³¹

Ayrık Krallıklar döneminde Kuzey ve Güney putperestliğe yönelince, önce kuzeydeki İsrail Krallığı Asurlular tarafından dağıtıldı. Ardından Yahuda Krallığı Mabedi inşa etmedi ve aynı akıbete düştü. Böylece Yahudilerin Babil'de Şeytan'ı temsil eden dünya tarafından esir alınmalarından geri dönüp Mabedi inşalarına değin 210 yıl geçmiştir. Bu dönem bedel olarak 210 yıllık esaret ve dönüş ile onarılabiliirdi. Moon'a göre, bu sebeple Papa V. Clement'in Roma'dan Fransa'nın Avignon şehrine

⁵²⁸ *Outline*, s. 264.

⁵²⁹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 186. Ayrıca bkz. *Principle*, s. 400.

⁵³⁰ *Principle*, ss. 400-401; Cromwell, *a.g.e.*, s. 186.

⁵³¹ Cromwell, *a.g.e.*, s. 187.

taşınma esaretinden tekrar Papalığın Roma'ya taşınması ve 1517'deki dini devrime kadar geçen süre geçmişteki Ayrık Krallıklara bir bedel olarak tekerrür etmiştir.⁵³²

Moon'a göre Yahuda Krallığı Tanrı'nın tüm uyarılarına rağmen O'nu yüceltmede başarısız olunca, bu krallığın liderleri 70 yıl Babil'de tutsak yaşamışlardır. Bu esaret döneminde halk yanlışlarını anlamış ve tövbe etmişlerdi. Bu tövbe ve halisanelikleri sayesinde Tanrı onlara bir yol göstermiş ve Cyrus ile bağımsızlıklarına bir derece ulaşmışlardır. İsrail'e döndüklerinde Kudüs ve Tapınağı inşa ettiler ki, bu dönem toplam 210 yıl sürmüştür.⁵³³

Hristiyan Tarihine gelince, 1309 yılında Frank Krallarından Kral 4. Philip'in emriyle Papalık Roma'dan Fransa'nın güneyindeki Avignon şehrine taşınmıştır. Ayrıca Kralın tercihi ile seçilen Papa V. Clement, orada bu krallığın etkisi altında 70 yıl boyunca hiç bir etkinliği olmadan yaşamıştır.⁵³⁴ Bu dönem papalığın otorite ve prestijinin ayaklar altına alındığı bir dönemdir. Papalığın Roma'ya dönüp eski konumuna ulaşması 140 yılı almıştır.⁵³⁵ Böylece bu dönem 1517'de bitmiş, Papalık eski yerine dönmüştür.⁵³⁶

F. 400 YILLIK GERÇEK EBEVEYNLERİ KARŞILAMANIN SON HAZIRLIK DÖNEMİ

Birleştirme Kilisesi'ne göre, İsa'nın gelişi öncesi 400 yıl süren "gerçek ebeveynler için son hazırlık dönemi", Hristiyan Kilisesi'nin kendisini yenilediği ve 400 yıl süren gerçek ebeveynler için son hazırlık dönemiyle paralellik gösterir.⁵³⁷

İddiaya göre İsrail Tarihi'nde adı geçen sürede, din adamları elinde yozlaşan dinde yenilenme ve asla döndürme faaliyetleri olmuştur. Ezra ve Nehemya bunun için büyük gayretler göstermişlerdir. Bu gayretler sonunda halk ruhban sınıfını bir aracı olarak görmekten vazgeçip bizzat Tanrı'ya ulaşabilecekleri anlayışına

⁵³² *Principle*, s. 401; *IP*, s. 169.

⁵³³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 187; *Outline*, s. 266.

⁵³⁴ *Principle*, s. 401; *Outline*, s. 266; Cromwell, *a.g.e.*, s. 187.

⁵³⁵ Cromwell, *a.g.e.*, s. 187.

⁵³⁶ *Principle*, s. 401.

⁵³⁷ Cromwell, *a.g.e.*, s. 188.

varmışlardı.⁵³⁸ Bu reformlarda en büyük rol, şüphesiz Malaki Peygamberindir.⁵³⁹ Hristiyan Tarihinde de Papa Roma'ya döndükten sonra Tanrı'nın yardımıyla dini reformasyon başlamış ve Hristiyan Kilisesi Mesih'in II. Gelişi için dünya çapında bir inanç esası oluşturmuştur. Reformasyonla Orta Çağ'ın karanlıkları atılmış ve İncil her tarafa yayılmıştır. Reformasyonla başlayan bu 400 yıl, *İkinci Geliş İçin Son Hazırlık Dönemi* olarak isimlendirilir.⁵⁴⁰ Dini Reformasyon Hareketi Mesih'in II. Gelişi için manevi yönden, Rönesans Hareketi de zahiri yönden bir Hazırlık başlangıcı olarak düşünülür.⁵⁴¹

Akıma göre Papalığa tepkiler sonucu 1517'de Martin Luther, 95 maddeden oluşan kilise ve papalığa yönelik eleştiri metnini Wittenberg Kilisesi'nin kapısına asmıştır. Bu, Roma'ya karşı toplu bir isyanın ilk kıvılcımıydı. Hareket sonunda Protestan hareketi ile Roma tekeline son verilmiş ve hızlı bir şekilde İsa, aziz ve peygamberlerin işini tamamlayacak olan yeni bir Adem ve Havva'nın hazırlığı (gerçek ebeveynlere hazırlık) dönemine girilmiştir.⁵⁴² Akıma göre tarihteki paralellikler şöyle gösterilir:

Mısır'da Esaret D. Hakimler D. Birleşik Kr. D. Ayırık Kr. Dön. Yah. Esareti Mesih'in II. Gel. Haz. Dön.
İBR. 400yıl 400yıl 120yıl 400yıl 210yıl 400yıl İSA

Miladi yıl MS. 392 MS. 800 MS. 919 MS. 1309 MS. 1517 MS. 1920
İSA 400yıl 400yıl 120yıl 400yıl 210yıl 400yıl II. GELİŞ
Roma İmp. Kons. Dön. Kral. Dön. Ayırık Kral. Dön. Sürgün ve Dönüş Dön. Mesih'in II. Gelişine
Altında İşk. Dön. Hazırlık Dönemi

⁵³⁸ Cromwell, *a.g.e.*, s. 188.

⁵³⁹ *Outline*, s. 266.

⁵⁴⁰ *Outline*, s. 267.

⁵⁴¹ *IP*, s. 170.

⁵⁴² Cromwell, *a.g.e.*, s. 188. Ayrıca bkz. *Principle*, s. 402.

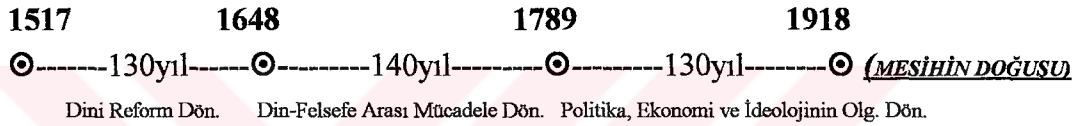
XII. MESİH'İN İKİNCİ GELİŞİ İÇİN SON HAZIRLIK DÖNEMİ

Bu dönem, 1517'deki Dini Reformasyondan 1918'deki I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar olan 400 yıllık süreyi kapsamaktadır.⁵⁴³ Mesih'in II. Gelişi'ne hazırlık dönemi olan bu süre, akıma göre üç alt dönemden oluşur:

1517'den 1648'e kadar olan Dini Reformasyon dönemi,

1648'den 1789'a kadar olan Felsefe ile Din arasındaki mücadele dönemi,

1789'dan 1918'e kadar olan politik yapının, ekonomi ve ideolojinin olgunlaşma dönemi. Bu dönem aynı zamanda XX. asır Dünya Savaşlarını da içerir.⁵⁴⁴ Bu dönemler şöyle gösterilebilir:

A. 1517- 1648 ARASI DİNİ REFORM HAREKETİ DÖNEMİ

1517'de Luther'in Almanya'da başlattığı *Dini Reform* çağrısından Katolik Roma ile yeni Protestan mezhepleri arasındaki savaşın sona erdiği 1648'deki Westphalia Antlaşması ile sona eren 130 yıllık dönem "*Dini Reformasyon Dönemi*" olarak isimlendirilir. Bu dönem, Mesih'in gelişine temel oluşturacak Rönesans ve Reform Hareketlerini kapsamaktadır.⁵⁴⁵

B. 1648-1789 ARASI DİN VE FELSEFE ARASINDAKİ ZITLIK DÖNEMİ

Bu dönem, 1648'deki Westphalia Antlaşmasıyla başlayıp 1789'da başlayan Fransız İhtilali ile son bulan yaklaşık 140 yılı içermektedir.⁵⁴⁶

Birleştirme Kilisesi'ne göre onarım faaliyetleri, "*Kabil ve Habil tipi yaşam tarzları*" diye tanımlanabilir. Tarihin tamamlanması için bu farklı iki dünya anlayışının tekrar bir araya gelmesi gerekmektedir. Kabil tipi dünya **ateizm-**

⁵⁴³ *Principle*, s. 449.

⁵⁴⁴ *Outline*, s. 271; *Principle*, s. 449.

⁵⁴⁵ *Outline*, ss. 272-273; Ayrıca bkz. *Principle*, ss. 451-452.

⁵⁴⁶ *Outline*, s. 275.

kominizm dünyası, Habil tipi dünya ise **demokratik esasa dayanan din dünyası**'dır. Kabil tipi dünya anlayışının insanın asli tabiatının dış görünüşünden kaynaklandığı savunulur.⁵⁴⁷ Kabil Tipi Yaşam Tarzı Anlayışı, XVIII. yy.'da Rönesans'ın II. safhası olarak düşünülebilen Aydınlanma Felsefesi içinde gelişmiştir.⁵⁴⁸ Bu yaşam anlayışı sonuçta fertleri Tanrı'yı inkara varacak derecede Tanrı'dan bağımsız bireyselliğe götürmüştür.⁵⁴⁹ Moon'a göre Kabil tipi bu hayat anlayışı sonuçta Deizm doktrinini doğurmuştur.⁵⁵⁰

Habil Tipi Hayat Anlayışının ise, insanın iç görünüşünden kaynaklandığı savunulur.⁵⁵¹ Bu anlayış, İbrani hayat bakışı olup Orta Çağ'dan sonra Reformasyon şeklinde olgunlaşmıştır.⁵⁵² Moonizme göre Kabil tipi hayat anlayışı, insanı Tanrı'dan uzaklaştırırken, Habil tipi hayat anlayışı insanı Tanrı'ya yaklaştırır.⁵⁵³

C. 1789-1918 ARASI POLİTİKA, EKONOMİ VE İDEOLOJİLERİN OLGUNLAŞMA DÖNEMİ

Moonizm'e göre bu dönem, 1789 Fransız İhtilali'nden I. Dünya Savaşı'nın sonuna kadar süren 140 yılı kapsar.⁵⁵⁴

Moon'a göre Modern Politik Sistemin Gelişmesi, bu dönemin en dikkat çekici özelliğidir. Aydınlanma sonrası Habil ve Kabil bakışı hayat tarzı sonuçta Habil ve Kabil tipi demokrasiyi geliştirmiştir. Fransa'da Kabil tipi demokrasi gelişirken İngiltere ve ABD'de Habil tipi demokrasi gelişmiştir.⁵⁵⁵ Sonuçta Kabil tipi hayat anlayışı komünist milletleri, Habil tipi hayat anlayışı da modern demokrasiyi getirmiştir.⁵⁵⁶

⁵⁴⁷ *Outline*, s. 276; *Principle*, ss. 459-460.

⁵⁴⁸ *Outline*, s. 276.

⁵⁴⁹ *Outline*, s. 277; *Principle*, ss. 460-461.

⁵⁵⁰ *Outline*, s. 277; *Principle*, s. 461.

⁵⁵¹ *Outline*, s. 278.

⁵⁵² *Principle*, s. 463; *Outline*, s. 278.

⁵⁵³ *Principle*, s. 462.

⁵⁵⁴ *Outline*, s. 279.

⁵⁵⁵ *Outline*, s. 280; *Principle*, s. 468.

⁵⁵⁶ *Outline*, s. 282; *Principle*, ss. 467-468.

Bu durum, Moon'un demokratik bir yönetim şekli veya onun bir başka varyantını hedeflediği anlamında alınmamalıdır. Çünkü Moon'a göre ideal bir yönetim, politik gücün, Tanrı'nın iradesinin bir ifadesi olarak yer alacağı, din ve siyaset liderlerinin bilimin verileri eşliğinde kamu yararları için çaba sarfedecekleri düzen içinde etkin olacağı bir sistemdir. Böyle bir sistem gerçekleştiğinde, demokratik sistem geçmişte yaşanmış bir tecrübe olarak tarihteki yerini alacaktır.⁵⁵⁷

İdeal ekonominin de ancak Tanrı'nın ve Mesih'in arzuları göz önüne alındığında oluşturulabileceği savunulur. İdeal bir toplumda üretim, dağıtım ve tüketim bu arzuya göre uyarlanmalıdır. Bu sebeple insanların ihtiyaçlarına göre üretim, adil dağıtım ve varlıkların amacına uygun tüketim gerekmektedir. İdeal toplumun temellernin de Endüstri İnkılabı ile İngiltere'de atıldığı düşünülür.⁵⁵⁸

D. BÜYÜK DÜNYA SAVAŞLARI

1- Dünya Savaşlarının Çıkış Sebepleri

Moon'a göre savaşların politik, ekonomik ve ideolojik dış sebeplerinden daha önemli iç sebepleri vardır. İç sebepler, onarım prensipleri içerisinde cereyan eden “Kefaret”tir. Dünya Savaşları'nın asıl sebebi, insanı kendi safına çekmek isteyen Tanrı'nın iyi hakimiyeti ile, Şeytan'ın kötü hakimiyeti arasındaki düşmanlık olarak yorumlanır.⁵⁵⁹ Moon, Dünya Savaşları'nın iç sebeplerini kısaca şöyle sıralar:

- a. Bu savaşlar Şeytan'ın egemenliğini sürdürmesi için son çırpınışlarıdır.⁵⁶⁰
- b. İnsanın kaybolan üç kutsamayı yeniden alabilmesi için bir bedel şartı olarak üç dünya savaşına katılması ve galip gelmesi gerekmektedir.⁵⁶¹
- c. Şeytan hükümrانlık kurmak için İsa'yı üç kez kandırmaya çalışmış fakat başarılı olamamıştı. Bedel olarak İsa'nın geçtiği yoldan geçilmesi gerektiğinden insanlığın da üç savaşa girip kazanması gerekiyordu.⁵⁶²

⁵⁵⁷ Cromwell, *a.g.e.*, s. 211-212.

⁵⁵⁸ *Outline*, s. 282.

⁵⁵⁹ *Outline*, s. 284; Ayrıca bkz. *Principle*, s. 475.

⁵⁶⁰ *Outline*, s. 285; *Principle*, ss. 475-476.

⁵⁶¹ *Outline*, ss. 285-286; *Principle*, s. 476.

⁵⁶² *Outline*, s. 286; *Principle*, s. 477.

2- Birinci Dünya Savaşı

a. Birinci Dünya Savaşının Sebepleri

1. Moon'a göre I. Dünya Savaşı'na ekonomik açıdan bakıldığında bu savaş çok sömürge sahibi devletlerle az sömürge sahibi olan devletler arasındaki bir savaştır.⁵⁶³

2. Moon'a göre ideolojik açıdan bakıldığında bu savaş, o zaman Hristiyanlığa zulmeden müslüman bir ülke olan Türkiye ve onu destekleyen Almanya, Avusturya Macaristan gibi Şeytan'ı simgeleyen Kabil tipi milletler ile Hristiyanlığa inanan İngiltere Amerika ve Fransa gibi Tanrı'yı simgeleyen Habil tipi milletler arasındaki bir savaştır.⁵⁶⁴

b. Onarım Faaliyetleri Açısından Birinci Dünya Savaşının Sonuçları

1. Şeytani tarafın yenilmesiyle, Şeytan'ın İsa'yı ilk kandırma teşebbüsünün bedeli olarak, dünya çapında ferdi mükemmellik tamamlanarak ilk kutsama gerçekleşmiştir.⁵⁶⁵

2. Göksel Hakimiyet'in onarımı için oluşum safhasının esasları kurulmuştur.⁵⁶⁶

3. Mesih'in doğumu için gerekli temel oluşmuştur.⁵⁶⁷

4. Tanrı'nın insana yönelik üç kutsamasının dünya çapında onarımı için oluşum safhasının temeli atılmış oldu.⁵⁶⁸

3- İkinci Dünya Savaşı

Moon'un ifadelerine göre II. Dünya Savaşı'nda ABD, İngiltere ve Fransa demokratik devletler olarak Tanrı'nın tarafında yer alırken; Almanya, Japonya ve İtalya, Hristiyanlığa karşı gelen Totaliter Milletler olarak Şeytani tarafta yer

⁵⁶³ *Principle*, s. 478.

⁵⁶⁴ *Principle*, ss. 478, 480; Ayrıca bkz. *IP*, ss. 190-191.

⁵⁶⁵ *Outline*, s. 287; *Principle*, s. 482.

⁵⁶⁶ *Outline*, s. 287; *Principle*, s. 482.

⁵⁶⁷ *Outline*, s. 287; *Principle*, s. 482; *IP*, s. 191.

⁵⁶⁸ *Outline*, s. 287; *Principle*, s. 482; *IP*, ss. 190-191.

alıyordu.⁵⁶⁹ Adem, Havva ve Başmeleğin düşüşüyle Tanrı'nın kutsaması gerçekleşmemiştir. Adem, Havva ve Başmelek tiplerinde üç varlığın savaşa katılması, üç kutsamanın gerçekleşmesi için zorunluydu. II. Dünya Savaşı'nda Tanrı tarafındaki Adem, Havva ve Başmeleği, ABD İngiltere ve Fransa temsil ederken, bunların Şeytani taraftaki konumlarını da Almanya, Japonya ve İtalya temsil ediyordu.⁵⁷⁰

Tanrısal ve Şeytani taraf ayrımı, Birleştirme Kilisesi'ne göre mümkündür. Çünkü ABD, İngiltere ve Fransa Hristiyan konumundaydılar ve demokrasiyi savunuyorlardı. Bu haliyle onlar Tanrısal tarafta yer alıyorlardı. Buna karşılık Almanya, Japonya ve İtalya o zaman Hristiyanlığın karşısında yer alan anti-demokratik totaliter milletlerdendi.⁵⁷¹

Birleştirme Kilisesi'ne göre Rusya II. Dünya Savaşı'nda Göksel tarafla işbirliği yapmasına rağmen Şeytani tarafta yer alıyordu. Çünkü Rusya'nın Tanrısal tarafı desteklemesinin nedeni kendisi o tarafta olduğu için değil, ortak düşmanları faşist totaliter milletleri yıkmak içindi.⁵⁷²

a. İkinci Dünya Savaşı'nın Sebepleri

1. Tanrı'nın dünya çapında insana yönelik üç kutsamasının onarılması için gelişme safhasında dünya çapında bir bedel şartını oluşturmak için bu savaş gerekliydi.⁵⁷³

2. Şeytan İsa'yı ikinci kandırma teşebbüsünde başarısız olmuştu. İkinci Dünya savaşında da aynen göksel taraf bir zaferle ikinci kutsamanın dünya çapındaki onarımının bir bedeli olarak başarılı olmalı ve böylece dünya çapında bir esas oluşturulmalıydı.⁵⁷⁴

⁵⁶⁹ *Principle*, s. 484; *Outline*, s. 288.

⁵⁷⁰ *Principle*, s. 486; *Outline*, s. 288.

⁵⁷¹ *Principle*, ss. 484-485. Ayrıca akımın ilahiyat sistemi içerisinde Almanya, Japonya ve İtalya'nın bu sıralar işledikleri tarihi hatalar için *Principle* s. 485'e bakılabilir.

⁵⁷² *Outline*, s. 288.

⁵⁷³ *Principle*, s. 485.

⁵⁷⁴ *Principle*, s. 489.

3. İkinci Dünya savaşıyla Tanrı hakimiyetinin onarımı için gelişme safhasının esası oluşturulmalıydı.⁵⁷⁵

b. Onarım Faaliyetleri Açısından İkinci Dünya Savaşının Sonuçları

1. Şeytan tarafında yer alan ülkelerin yenilmesiyle Tanrı'nın üç kutsamasının dünya çapında onarımı için gelişme safhasının bedel şartı oluşturuldu.⁵⁷⁶

2. İkinci Kutsama'nın dünya çapında onarımının bedel şartı oluşturuldu.⁵⁷⁷

3. Göksel Hakimiyet'in onarımı için gelişme safhasının temelleri atıldı.⁵⁷⁸

4. Mesih'in halka yönelik misyonunu başlatması için gelişme safhasına girildi.⁵⁷⁹

3- Üçüncü Dünya Savaşı

Akıma göre, Tanrı'nın, onarım çalışmalarını Adem ailesiyle tamamlamaya çalıştığını, fakat Kabil'in Habil'i öldürmesiyle bunun engellendiğinin kabul edildiğini daha önce belirtmiştik. Tanrı, o zamandan beri aileden başlamak üzere kabile, millet ve dünya düzeyinde iyiliği kötülükten ayırmak için çalışmaktadır. İnsanlık tarihinin tamamlanmasında göksel ve Şeytani taraf bir araya gelip uzlaşacaktır. Bunun için de hem demokratik dünya hem de komünist dünyası birleşmelidir. Bu da ancak Üçüncü Dünya Savaşı sonrası mümkün olabilirdi.⁵⁸⁰

Üçüncü Dünya Savaşı, Göksel tarafın başarısıyla sonuçlanırsa, Tanrı'nın üç kutsamasının onarımı için bedel şartı onarılmış olacaktı. Böylece Şeytan'ın İsa'yı üçüncü kandırma teşebbüsünün de bedeli alınacaktı.⁵⁸¹

⁵⁷⁵ *Principle*, s. 489.

⁵⁷⁶ *Principle*, s. 489; *Outline*, s. 289; *IP*, s. 191.

⁵⁷⁷ *Outline*, s. 289; *Principle*, s. 490; *IP*, s. 191.

⁵⁷⁸ *Outline*, s. 289; *Principle*, s. 490.

⁵⁷⁹ *Outline*, s. 289; *Principle*, s. 490; *IP*, s. 191.

⁵⁸⁰ *Outline*, s. 289.

⁵⁸¹ *Outline*, s. 291.

Olaylar böyle gelişirse, Mesih'in İkinci Geliş'inde Tanrı'nın ideal dünyası gerçekleştirilecek ve böylece insanın tüm yaratıklara hakimiyeti tamamen onarılacaktı.⁵⁸²

a. Üçüncü Dünya Savaşının İç Sebepleri

1. Tanrı'nın insana yönelik üç kutsamasını onarmak için dünya çapında mükemmellik safhasında bir bedel şartı oluşturulması gerekiyordu. Yahudi halkının inançsızlığından dolayı İsa merkezli onarım faaliyetleri sadece ruhsal olarak gerçekleşmişti. Bu sebeple Mesih, dünyayı hem fiziksel hem de ruhsal olarak onarmak için tekrar gelmeliydi. Bununla beraber Şeytan, Mesih'in İkinci Geliş'te gerçekleştireceği dünyaya, benzer prensipsiz bir dünya gerçekleştirmek için uğraşmaktadır. Dolayısıyla tarihin sonunda prensipsiz bir dünya oluşacaktır. Ve Şeytan merkezli bu prensipsiz dünyayı mükemmellik safhasında dünya çapında bir bedel oluşturması için Üçüncü Dünya Savaşı olmalıydı.⁵⁸³ Birleştirme Kilisesi'ne göre Stalin, Tanrı tarafında İkinci Gelişin Hakimi (Mesih) benzerinde Şeytan tarafındaki bir insandır. Binaanaleyh Stalin Şeytan tarafında Mesih karşıtı konumda mükemmel birisidir.⁵⁸⁴ Bu merkezde oluşturulan komünist dünya, prensipsiz bir dünyadır.⁵⁸⁵

2. Üçüncü Dünya Savaşı, Şeytan'ın İsa'yı üçüncü kandırma teşebbüsüne bedel olarak Göksel tarafın insanların galip geleceği bir savaş olmalıydı. Göksel tarafın dünya çapında, onarım için bir bedel şartını oluşturması ancak Üçüncü Dünya Savaşı'nı kazanmasıyla mümkün olabilirdi.⁵⁸⁶

3. Üçüncü Dünya Savaşı'nda, Göksel tarafın onarımı için mükemmellik safhasında bir esas oluşturulması gerekiyordu. Bu, Göksel tarafın III. Dünya Savaşı

⁵⁸² *Outline*, s. 291.

⁵⁸³ *Principle*, s. 494.

⁵⁸⁴ *Principle*, s. 494.

⁵⁸⁵ *Principle*, s. 495.

⁵⁸⁶ *Principle*, s. 495.

zaferiyle Komünist Dünyası'nı yıkıp egemenliği Tanrı'ya döndürmesiyle mümkündür.⁵⁸⁷

Moon'a göre Üçüncü Dünya Savaşı, Ateistlik ideolojisi merkezinde tüm dünyayı sarma hedefinde olan Kabil benzerli Komünist blok ile ABD, yani özgürlük ve demokrasi merkezli blok arasındaki soğuk savaş çatışmasıdır. Üçüncü Dünya Savaşı, Kore, Vietnam, Angola, gibi yerlerde bir çok insanın ölümüne neden olmuştur. Fakat Üçüncü Dünya Savaşı 1980'li yılların sonunda Komünist rejimin bir biri ardınca egemen olduğu ülkelerde sarsıntı geçirip, çöküşe girmeye başlamasıyla dünyada tehdit unsuru olması ortadan kalktı. Sonuçta Habil konumunu temsil eden demokratik dünya zafere ulaşmıştır.⁵⁸⁸

b. Onarım Faaliyetleri Açısından Üçüncü Dünya Savaşının Sonuçları

1. Üç kutsamanın dünya çapında onarımının tamamlanma safhası oluşturuldu.
2. Üçüncü kutsamanın onarımı için bedel şartı oluşturuldu.
3. Göksel Hakimiyetin onarımı için tamamlanma safhasının esası oluşturuldu.⁵⁸⁹

XIII. SON GÜNLER İNANCI

Moon'a göre düşen insanlık asli konumuna ulaşmada mükemmellik safhası olarak Tamamlanmış Ahit Çağı'na girmeden önce bir döneme girmiştir. Akımda bu döneme “**SON GÜNLER**” denir.⁵⁹⁰ Diğer bir ifade ile Son Günler, Şeytan'ın hakimiyetinde bulunan günahkar dünyanın Tanrı'nın hakimiyetine geçeceği çağdır.⁵⁹¹ Moon'a göre bu çağ, insanın Tanrı ile doğrudan iletişim kurabileceği bir çağ olduğu için, düşüş öncesi Adem ve Havva gibi bu gün yeryüzünde ruh dünyasıyla doğrudan iletişim kurabilen bir çok insan mevcuttur. *Kitab-ı Mukaddes*'de Tanrı'nın

⁵⁸⁷ *Principle*, s. 495.

⁵⁸⁸ *Cromwell, a.g.e.*, s. 215-216.

⁵⁸⁹ *Principle*, s. 496; *Outline*, s. 290, *Cromwell, a.g.e.*, s. 216; *IP*, s. 193.

⁵⁹⁰ *Principle*, s. 177.

⁵⁹¹ *Principle*, ss. 111-112; *Outline*, s. 92.

Son Günler’de Ruh’unu bütün bedenler üzerine akıtacağı sözü (*Rasullerin İşleri* 2:17) de ancak bu bağlamda böyle bir prensiple anlaşılabilir.⁵⁹²

Moonizm’e göre Son Günler’de bir çok kadın ve erkek kendisinin “hakim” olduğuna dair vahiy alacaktır. O’na göre günümüzde vahiy alan bir çok insan mevcuttur. Akıma göre bunun sebebi şöyle açıklanabilir; Başlangıçta Tanrı insanı yarattı ve onu herşeye hakim kıldı. Fakat düşünüş bunu engelledi. İnsan ne zaman konumunu onarır ve düşünüş öncesi konumuna ulaşırsa, Tanrı ona, onun mükemmelliğe ulaşmakla bütün yaratıkların hakimi olarak kutsandığı anlamında “Hakim” olduğuna dair vahiy verir.⁵⁹³

Buna karşılık İsa zamanında O’na hazırlık yapmakla görevlendirilen Vaftizci Yahya’da olduğu gibi, Mesih’in İkinci Gelişi’nde de ona yol hazırlayacak Vaftizci Yahya konumunda bazı kimselere vahiy verilecektir. Fakat, tıpkı birinci gelişte olduğu gibi yine bu konuda vahiy alanlara rağmen Son Günler’de bir çok Mesih karşıtı (Deccal) ortaya çıkacaktır.⁵⁹⁴ İşte mükemmelliğe ulaşan her bir ferdin ayrı ayrı sorumluluğunu yapması için “Hakim” olduğuna dair vahiyler alması böyle bir karışıklığı meydana getirir. Yani onlar ikinci gelişin hakimi değil, sadece gelecek hakimin öncüleridirler.⁵⁹⁵

Bu sebeple Son Günler, inanıldığının aksine tabii afetlerin yer alacağı korkunç günler değil, Göksel Krallığa geçiş zamanı olacaktır.⁵⁹⁶

A. KİTAB-I MUKADDES’TE SON GÜNLERDE ORTAYA ÇIKACAĞI SÖYLENEN İŞARETLER VE ANLAMLARI

Moon’a göre bir çok Hristiyan Son Günler’de akılla tasavvuru güç çeşitli tabii felaketlerin ve köklü değişikliklerin olacağına inanır. Zira buna dair *Kitab-ı Mukaddes*’te bir çok ayet mevcut olup Hristiyanlar bunları literal olarak anlamaktadırlar. Moon’a göre Tanrı’nın amacı ve onarım prensibini bilince bunların

⁵⁹² *Principle*, s. 177.

⁵⁹³ *Principle*, ss. 177-178.

⁵⁹⁴ *Principle*, s. 178.

⁵⁹⁵ *Principle*, ss. 178-179.

hakiki anlamları anlaşılabilir. *Kitab-ı Mukaddes*'teki bu ayetler ve Moon'un yorumlarını şu şekilde izah edebiliriz.

1. Gök ve Yerin Yok Olup, Yeni Bir Gök ve Yerin Yaratılması

Kitab-ı Mukaddes'te gök ve yerin yok olması ile ilgili şu ayetler yer alır:

"O günün zuhuru sebebiyle gökler yanarak eriycekler ve unsurlar çok hararetle eriyecektir." (Petrus'un II. Mektubu, 3:12).

"Ve Allah Nuh'a dedi: Önüme bütün beşerin sonu geldi; çünkü onların sebebiyle yeryüzü zorbalıkla doldu, ve işte, ben onları yeryüzü ile beraber yok edeceğim." (Yaratılış, 6:13)

Kitab-ı Mukaddes'te yeni bir gök ve yeryüzünün yaratılması ile ilgili olarak ta şu ayetler yer alır:

"Ve yeni bir gökle yeni bir yer gördüm; çünkü evvelki gök ve evvelki yer geçtiler; ve artık deniz yok." (Vahiy, 21:1).

"Fakat biz onun vadine göre yeni gökler ve yeni yer bekliyoruz; onlarda salah duracaktır." (Petrus'un II. Mektubu, 3:13).

"Çünkü yaratacağım yeni gökler ve yeni yer karşında nasıl duracaksa, zürriyetinizle adınız da öyle duracak, Rab diyor." (İşaya, 66:22).

Yaratılış 6:13'te Tanrı'nın yeryüzünü son günlerde zorbalık ve fesatla dolduğu için yok etmek istediğini yazılıdır. Bununla beraber Moon'a göre Tanrı dünyayı gerçekten yok etmez. Çünkü, *Vaiz*, 1:4 ve *Mezmurlar*, 78:69'dan anlaşıldığına göre yeryüzü ebedidir. Dünyanın fiziksel olarak yok olması mümkün değildir. Zira her şeyin öznesi olan Tanrı sonsuz olduğuna göre Moon'a göre onun nesnesi olan insan da Tanrı gibi sonsuz olmalıdır.⁵⁹⁷ Buradaki gök ve yerin imhası, Şeytan'ın hakimiyetinin son bulması; yeni bir gök ve yerin yaratılması da, Tanrı hakimiyetinde Mesih merkezli Göksel Krallığın kurulmasıdır.⁵⁹⁸

⁵⁹⁶ *Principle*, s. 112; *Outline*, ss. 92-93.

⁵⁹⁷ *Principle*, s. 114; *Outline*, s. 96.

⁵⁹⁸ *Principle*, s. 114; *Outline*, s. 96; *IP*, s. 79.

2. Gök ve Yerin Ateşle Erimesi

Kitab-ı Mukaddes'te Son Günler'de göklerin yanarak eriyeceği ve unsurlarının hararetle eriyeceği yazılıdır.⁵⁹⁹ Moon'a göre buradaki ateş normal bir ateş değil, *Kitab-ı Mukaddes*'te de işaret edildiği üzere⁶⁰⁰ Kelam, yani Söz'dür. Söz'den kasıt da *Luka*, 12:49 ve *Yuhanna*, 1:14'den anlaşıldığı üzere Kelam'ın bir inkarnasyonu olan Mesih'dir. Tanrı bu Kelam yani Mesih aracılığıyla hakimiyetini gerçekleştirecektir.⁶⁰¹

3. Ölülerin Kabirlerinden Kalkması

Matta İncili 27:52-53'te İsa'nın ölümü şöyle nakledilir: “Kabirler açılıp uykuda olan nice mukaddeslerin cesedleri kıyam ettiler. Onlar kabirlerinden çıkıp İsa'nın kıyamından sonra mukaddes şehre girdiler, ve birçok kimselere göründüler.” Yine, *Selaniklilere I. Mektup*, 4:16'da şöyle yazar: “Çünkü Rab kendisi yüksek nida ile, baş meleğin sedası ile ve Allah'ın borusu ile gökten inecek; ve önce Mesih'te ölüler kıyam edeceklerdir”. Moon'a göre buradaki kalkış fiziki bir kalkış değildir. Bunlar, daha önce de ruhların durumunu belirtirken açıkladığımız *Eski Ahit Çağı* Ruh İnsanları olup diriltildiler ve ruh olarak yeryüzünde gözüktüler. Ayetteki “kabir”den kastedilen de *Eski Ahit Çağı* Azizlerinin ikamet ettiği **form-ruh**'ların krallığı olup burası İsa ile açılan Cennetten daha karanlık bir yerdir. İşte bu form-ruh krallığı “kabir” olarak isimlendirilir. *Eski Ahit Çağı*'nın Ruh insanları ruh dünyasının bu kısmında bulunmaktadır.⁶⁰²

4. Dünyevi İnsan'ın Havada Rabb'i Karşılması

Kitab-ı Mukaddes'te bu konu ile ilgili olarak, *Selaniklilere I. Mektup*, 4:17'de şöyle yazar: “Ondan sonra biz yaşamakta olanlar, bırakılmış olanlar, onlarla birlikte Rabbi havada karşılamak için bulutlarda alınıp götürüleceğiz; ve böylece daima Rab ile beraber olacağız.”

⁵⁹⁹ Bkz. *Petrus'un II. Mektubu*, 3:12.

⁶⁰⁰ *Yeremya*, 23:29 şöyle der: “Benim sözüm ateş gibi, ve kayaları parçalayan külünk gibi değil mi? Rab diyor.”

⁶⁰¹ *Principle*, ss. 115-116; *Outline*, ss. 96-97.

⁶⁰² *Principle*, s. 116-117.

Moon'a göre ayette geçen bu "hava" kelimesi gökyüzü değil, *iyi hakimiyet* anlamındadır. Zira ona göre "yer" kelimesi çoğunlukla *Kitab-ı Mukaddes*'te düşen dünyanın kötü hakimiyeti, "hava" kelimesi de günahsız dünyanın iyi hakimiyeti anlamındadır. Bu görüşünü, *Matta 6:9* ve *Yuhanna 3:13* ile temellendirmeye çalışır. Nitekim bu ayetlerde şöyle yazılıdır: "Ey göklerde olan Babamız..." (*Matta, 6:9*), ve "Hiç kimse göğe çıkmamıştır; ancak gökten inmiş olan İnsanoğlu çıkmıştır; o ki, göktedir." (*Yuhanna, 3:13*).⁶⁰³ Oysa Moon'a göre yaratma amacının tamamlanacağı yer gökyüzü değil, yeryüzüdür.⁶⁰⁴ Böylece "Mesih'i gökyüzünde karşılamak" demek, Mesih ikinci kez geldiği ve Şeytani hakimiyeti yok ederek yeryüzünde Göksel Krallığı onardığında Azizlerin bu "Hakim'i bu Krallıkta karşılayacağı anlamına gelmektedir."⁶⁰⁵

5. Güneş ve Ay'ın Kararması, Yıldızların Gökten Düşmesi

Moon, *Yaratılış 37:9*'da Yakub'un oğlu Yusuf'un rüyası bahsine dayanarak *Kitab-ı Mukaddes*'te geçen "Fakat o günlerin sıkıntısından hemen sonra, güneş kararacak, ay ışığını vermiyecek, yıldızlar gökten düşecekler, ve göklerin kudretleri sarsılacak." (*Matta, 24:29*)'daki güneşin babayı, ayın anneyi ve yıldızların da çocukları simgelediğini savunur. İsa ve Kutsal Ruh, insanlığa yeniden doğum vermek için Adem ve Havva konumunda Gerçek Ebeveynler olarak gelmiştir. Buradan yola çıkarak güneş ve ayın İsa ve Kutsal Ruh'u; yıldızların da onların çocukları olarak Azizleri (Hristiyanları) simgelediğini söyler.⁶⁰⁶ *Kitab-ı Mukaddes*'te İsa Gerçek Nur a benzetilir (*Yuhanna, 1:9*). Çünkü, O gerçek nur olarak bedende Kelam olarak (*Yuhanna 1:14*) gelmiştir. Tabii olarak güneş ışığı İsa'nın sözleri anlamında ve ayın ışığı da Kutsal Ruh'un ışığı anlamındadır. Burada güneş ve ayın ışıklarının kararması, İsa'nın *Yeni Ahit Sözleri*'nin ve Kutsal Ruh'un ışığının kararmasıdır. Bunların ışığının kararması da Moon'a göre ancak İkinci Geliş'te verilecek olan **Sözler**'le olacaktır. Nitekim ona göre *Yeni Ahit Sözleri* geldiğinde *Eski Ahit*

⁶⁰³ *Principle*, s. 117; *Outline*, s. 97.

⁶⁰⁴ *Outline*, s. 97.

⁶⁰⁵ *Principle*, s. 117; *Outline*, s. 97.

⁶⁰⁶ *Principle*, s. 118; *Outline*, s. 98.

Sözleri'nin ışığı kararmıştı. Aynı şekilde *Tamamlanmış Ahit Sözleri* gelince de *Yeni Ahit Sözleri*'nin ışığı (hükmü) sönüp yeni bir gök ve yer oluşturulacaktır.⁶⁰⁷

Gökten düşen yıldızlara gelince, akıma göre bunun anlamı, Son Günler'de Hristiyanların Rab'den gelen yeni Sözleri kabul etmemesi ve böylece onların Tanrı çocukları olma konumlarını kaybetmesi demektir.⁶⁰⁸

B. SON GÜNLER VE GÜNÜMÜZ

Moon, *Kitab-ı Mukaddes*'te geçen “İmdi, incir ağacından mesel öğrenin: Dalı yumuşayıp yapraklarını sürdüğü zaman, bilirsiniz ki yaz yakındır. Böylece siz de bütün bu şeyleri görünce, bilin ki o yakındır, kapılardadır.” (Matta, 24:32-33) ayetine dayanarak günümüzün Son Günler olduğunu savunur.⁶⁰⁹ Buna bağlı olarak da günümüzün düşüşle kaybolan üç kutsamanın onarıldığı bir çağ olduğu söyler.⁶¹⁰ Fakat Moon'a göre insan dikkatli olmalıdır. Nitekim İsa ilk gelişinde çevresindeki İ. İsrail onu tanımamışken yabancılar tanımıştı. İkinci gelişinde de aynı şey olabilir ve sırf Hristiyanların bağnazlığından dolayı bu mesajı kabul etmeyip O'nu ilk kabul edenler de yabancılar olup seçkin konuma ulaşabilirler.⁶¹¹ Mesih geldiğinde insanlara düşen görev Mesih ile birlik olmaktır.⁶¹² Mesih ikinci kez Son Günler döneminde ortaya çıkacaktır.⁶¹³

C. ÜÇ KUTSAMANIN ONARILMASI

Moon'a göre eğer biz Son Günler'deysek bizim üç kutsamanın onarıldığı çağda olmamız gerekmektedir.⁶¹⁴

⁶⁰⁷ *Principle*, s. 118; *Outline*, s. 98; *IP*, s. 82.

⁶⁰⁸ *Principle*, s. 118; *Outline*, s. 98; *IP*, s. 82.

⁶⁰⁹ *Principle*, s. 119; *Outline*, s. 99.

⁶¹⁰ *IP*, s. 87.

⁶¹¹ *Principle*, s. 534.

⁶¹² Bkz. *GWW*, ss. 596-598.

⁶¹³ *Outline*, s. 91.

⁶¹⁴ *Outline*, s. 99.

1. Birinci Kutsamanın Onarılması

Moon, kişiliğin mükemmelleşmesiyle ilgili olarak birinci kutsamanın son safhasına yaklaşıldığını, düşen insanın büyük oranda onarıldığını savunur ve bu hususta şu gerekçeleri sunar:

a. Ferdi mükemmelliğe ulaşan kişi Tanrı ile bir olur ve onunla doğrudan iletişim kurar. Bu fenomen Son Günler'de olacağına ve günümüzde de birçok kimse ruh dünyası ve Tanrı ile iletişime girdiğine göre günümüz, ilk kutsamasının onarılması gereken Son Günler Çağı'dır.⁶¹⁵

b. Düşüşle kaybolan insan değerine günümüzde ulaşılmış olması, Tanrı'nın ilk kutsamasını onaracağı Son Günler Çağı'na girildiğinin açık bir delilidir. Bu bağlamda esirlerin özgürlüğüne kavuşturulması, insan hakları, kadın hakları, azınlık grupların özgürlüğü ve bütün insanlar arasındaki cinsiyet eşitliği ulaşılan bu değerler açısından mühim örneklerdir.⁶¹⁶ Dünyanın en medeni sayılan devletlerinin bile yeri geldiğinde kendi menfaatleri uğruna özellikle ikinci ve üçüncü dünya ülkelerine karşı işledikleri cürümler tüm açıklığı ile ortada iken Moon'un bunları söyleyebilmesi şaşılabilecek bir durumdur.

c. Yaratılışla bahsedilen sevgi günümüzde onarılmaktadır. Düşen sevgi bu gün asli konumuna doğru çıkmaktadır. Moon'a göre bütün bunlar insanın ilk kutsamayı gerçekleştirebileceği Son Günler'de olduğunu göstermektedir.⁶¹⁷ Günümüz medeni devletlerinin her vesilede gündeme getirdikleri "sevgi" denen muamma kavrama karşılık pratikteki uygulamaların Moon'u ne derece destekleyeceği tartışma götürür bir vakıdır.

2. İkinci Kutsama'nın Onarılması

İkinci kutsama, Adem ve Havva'nın mükemmel birer ebeveyn olup kendileri gibi çocuklara doğum verip mükemmel bir aile, kabile, millet ve dünya oluşturmayı amaçlamaktaydı. Düşüşle bunun tersi olmuştur. Fakat günümüzde

⁶¹⁵ *Principle*, s. 120; *Outline*, s. 100.

⁶¹⁶ *Principle*, s. 121; *Outline*, s. 100; *Outline*, s. 88.

⁶¹⁷ *Principle*, ss. 121-122; *Outline*, s. 100.

Hristiyan merkezli bir dünya meyili mevcuttur⁶¹⁸ Moon'a göre şu an dünyada dört büyük kültür mevcuttur; Hristiyanlık, İslam, Uzakdoğu Dinleri (Budizm, Konfüçyanizm ve Taoizm) ve Hinduizm. Bu birleşme meyili, dünyanın tek kültüre doğru yöneldiği, ikinci kutsamanın onarılmaya başlandığı anlamındadır. Tanrı'nın gerçek sevgi merkezli tek bir kültür dünyası, bütün insanlar Tanrı'nın çocukları olarak kız ve erkek kardeşler olduğunda gerçekleşecektir. Moon'a göre Hristiyanlık onarımda merkezi bir dindir. Çünkü,

- a. Hristiyanlık Tanrı'yı tüm insanlığın babası olarak sunar,
- b. Tek kültür oluşturacak olan Mesih'i bekler,
- c. Hristiyanlık tek aile olarak dünyanın birleşmesi için çalışmaktadır.⁶¹⁹

Moon'a göre bu durum insanlığın günümüzde Hristiyan meyilli yeni bir çağa, Son Günler'e girdiğinin delilidir. Mesih ise İkinci Geliş'te bunu tamamen gerçekleştirecektir.⁶²⁰ Yine Moon'a göre uluslararası örgütlerin kurulması ve bunların din, dil, ırk ayırımı yapmadan çalışması⁶²¹ ve sömürge devletlerin bağımsızlıklarını kazandığı bir çağda olmamız günümüzün Son Günler olduğunun diğer delilleridir.⁶²²

3. Üçüncü Kutsamanın Onarılması

Tanrı'nın insana yönelik üçüncü kutsaması, mükemmelliğe vardıktan sonra evrene hakim olmasıydı.⁶²³ Bu gün insan, kaybettiği değerini bilim ve teknolojiyle kazandığı, yeteneklerini onarmakta olduğu, yaşam şartlarını yükselttiği bir çağdadır. Bu durum Moon'a göre III. kutsamanın onarılmakta olduğunun delilidir.⁶²⁴

Birleşme Kilisesi'ne göre Üç Kutsamanın onarılması ve yeni bir dünyanın kurulmakta olması, dünyanın teknik ekonomik, ve politik yönden gelişmeler bu çağın **SON GÜNLER** olduğunu göstermektedir. Son Günlerin de en önemli olayı,

⁶¹⁸ *Principle*, s. 122.

⁶¹⁹ *Outline*, ss. 101-102.

⁶²⁰ *Principle*, s. 123.

⁶²¹ *Outline*, s. 102.

⁶²² *Outline*, s. 103.

⁶²³ *Principle*, s. 127.

⁶²⁴ *Principle*, ss. 127-128; *Outline*, s. 105.

Mesih'in II. Gelişi'dir.⁶²⁵ Üç Kutsamanın onarılması, Mesih'in gelmesi ve bunun sonucu olarak da fizik ve ruh dünyasının onarılması, Tanrı'nın idealindeki dünya olan "Göksel Krallığın" kurulması demektir.⁶²⁶

D. SON GÜNLER VE YENİ HAKİKAT

Birleştirme Kilisesi'ne göre Tanrı ilk dönemde Adem'den Musa'ya kadar insanları Söz'lerle değil, sadece sunularla sorumlu tutmuştur. İnsanların akılları belirli bir seviyeye gelince Tanrı onlara *Eski Ahit*'i, günümüzden 2000 yıl önce de *Yeni Ahit*'i vermiştir. Günümüzde de yeni bir gerçek, daha yüksek bir düzeyde ortaya çıkmalı ve bilimsel metotlarla kültür seviyesi yüksek, modern insan onu anlayabilmelidir. İşte Moon'a göre bu, **Yeni Hakikat (Yeni Gerçek)** olarak isimlenir ve bu "Gerçek", din ve bilimin problemlerini tamamen çözebilecek düzeydedir.⁶²⁷ Bu hakikat, insanın zihni gelişmesi karşısında onun problemlerini çözmek ve evrensel bir birliği sağlamak için gereklidir.⁶²⁸

Moon'un öğretilerine göre *Kitab-ı Mukaddes* gerçeğin kendisi değil, gerçeği öğreten bir ders kitabıdır. Bu kitapta gerçeğin önemli kısımlarının çoğu meseller ve sembollerle vahyedilmiştir.⁶²⁹ Bu da yorumlama metodu ile okuyucular tarafından farklı yorumlanmış ve bu farklı yorumlar sonucu bir çok mezhep ortaya çıkmıştır. Onarım için Hristiyanlığın birleşmesi gerekir ki bu da ancak yeni sözlerle mümkündür. İsa, Son Günler'de yeni Sözler vereceğini net bir şekilde açıklamıştır. Nitekim şu ayet buna delil gösterilir: "*Size bu şeyleri mesellerle söyledim; saat geliyor ki, size artık mesellerle söylemiyeceğim; fakat size Baba hakkında açıkca bildireceğim.*" (Yuhanna, 16:25).⁶³⁰

⁶²⁵ *Principle*, s. 128; *IP*, s. 92; Jonathan Wells, "Eschatology", *Proceedings of the Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980, s. 217.

⁶²⁶ Jonathan Wells, "Some Reflections on the Unification Account of the Fall", *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impact of the Fall*, ed. Durwood Forter, Paul Mojzes, New York, 1985, s. 63.

⁶²⁷ *Principle*, ss. 130-131.

⁶²⁸ *IP*, s. 93.

⁶²⁹ *Principle*, s. 131.

⁶³⁰ *Principle*, s. 132.

İsa, çarmıhta ölünce söylemek istediği her şeyi söyleyememiştir. O'nun, “Eğer size dünya işleri söylediğim zaman iman etmezseniz, gök işleri söylersem, nasıl iman edeceksiniz ?”(Yuhanna, 3:12) ve yine öğrencilerine “Size söyleyecek daha çok şeylerim var; fakat şimdi dayanamazsınız” (Yuhanna, 16:12) sözleri, söylemek istediği her şeyi söyleyemediği göstermektedir.⁶³¹

Moon'a göre İsa'nın da dediği gibi O'nun sözleri sonsuza kadar gizli kalmayacaktır. Bu sözler bir gün Kutsal Ruh aracılığıyla yeni gerçek olarak vahyedilecektir. İsa bu konuda şöyle demiştir: “Fakat o, hakikat Ruhu, gelince, size her hakikate yol gösterecek; zira kendiliğinden söylemeyecektir; fakat her ne işitirse, söyleyecek; ve gelecek şeyleri size bildirecektir.”(Yuhanna, 16:13). Yine Vahiy 5:1-5'de şöyle der: “Ve tahtım üzerinde oturanın sağ elinde içerden ve arkadan yazılmış yedi mühürle mühürlenmiş bir kitap gördüm. Ve: Kitabı açmaya ve onun mühürlerini çözmeye kim layıktır? diye büyük sesle ilan eden kuvvetli bir melek gördüm. Ve gökte ve yer üzerinde ve yer altında kimse kitabı açamıyor, ve ona bakamıyordu. Ve çok ağlıyordum, çünkü kitabı açmaya ve ona bakmaya layık kimse bulunmadı; ve ihtiyarlardan biri bana dedi: Ağlama; işte Yahuda sıptından olan Aslan, Davud'un Kökü, kitabı ve onun yedi mühürlerini açmaya galip geldi.”(Vahiy, 5:1-5).⁶³²

Moon'a göre bu ayetteki mühürleri açan Aslan, “Mesih”tir. O, Son Günler'de gelecek ve bu mühürleri açarak insanlığa gizli olan şeyleri yeni Sözlerle bildirecektir. Ayrıca O'na göre, *Rasüllerin İşleri*, 2:17-18 ayetleri de bunu destekler mahiyettedir.⁶³³

Moonizm'e göre onarım tarihe bakıldığında eskinin sona erdiği yerde yenisi başlamaktadır. Tarih de böyledir.⁶³⁴ Nuh, İbrahim, Musa ve İsa, zamanlarının yeni merkezi figürleriydiler. Mesih, ikinci defa yeniden gelecektir. Yeni bir gök ve yer

⁶³¹ *Principle*, s. 132.

⁶³² *Principle*, s. 132.

⁶³³ *Principle*, s. 133.

⁶³⁴ *Principle*, s. 133.

yaratacak, yeni çağın oluşumu için insanlara “Yeni Sözler” verecektir. Moon’a göre *Kitab-ı Mukaddes*’te *Vahiy* 21:1-7 ayetleri bunu açıkça ortaya koymaktadır.⁶³⁵

XIV. MESİH’İN İKİNCİ GELİŞİ

A. MESİH’İN İKİNCİ GELİŞ ZAMANI

Akımda Mesih’in II. Gelişi ile ilgili yorumların bel kemiğini *Kitab-ı Mukaddes* ayetleri oluştursa da bu ayetlerin yorumlanmasında Kore’de mevcut din ve gelenekler önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Zira söz konusu ayetler ve biraz önce bahsettiğimiz zaman (Son Günler) tasavvuru, Moon’un beklenen Mesih, Kore’nin de onu hazırlayan seçkin millet olduğu hedefi doğrultusunda yorumlanır.

Önce, *Kitab-ı Mukaddes*’te geçen “*Fakat o gün ve saat hakkında ne göklerin melekleri, ne de Oğul, yalnız Baba’dan başka kimse bir şey bilmez*” (*Matta*, 24:36) ayetinden yola çıkılarak Mesih’in II. Gelişi’ni sadece Tanrı’nın bilebileceği savunulur. Buna karşılık bir başka ayet de şöyle der: “*Gerçek Rab Yehova peygamber kullarına sırrını açmadıkça bir şey yapmaz*” (*Amos*, 3:7). Moon, bu ikinci ayetten yola çıkarak ilk ayetteki Tanrı’nın özel bilgisini kullarına mutlaka bildireceği hükmüne varır. Bu bağlamda Tanrı’nın, Nuh’a tufanı, Lut’a Sodom ve Gomorrah’ın yok edilmesini ve Vaftizci Yahya ile bazı kişilere de İsa’nın doğumunu vahyetmesini örnek gösterir.⁶³⁶ Ardından daha önce açıkladığımız I. ve II. İsrail (Yahudi ve Hristiyanlar) arasındaki benzerliklerden hareketle Mesih’in II. Geliş zamanı belirlenmeye çalışılır. Bu aşamadan sonra verilen bilgilerin netliği açısından akımın kutsal kitabının bir tefsiri mahiyetindeki “*Outline of the Principle*” adlı eser, akımın kutsal kitabından daha cömert davranır. Buna göre İsa öncesi ve sonrası iki tarih şeceresi karşılaştırıldığında Mesih’in ikinci gelişi için beklenen tarih *Mesih’in Gelişi İçin Son Hazırlık Dönemi*’nin sonu, yani 1917 yılı olmalıdır. Eser, burada bir başka yoruma girilerek bu tarihin de mutlak olmadığını belirtir. Buna göre Hristiyanların Roma’nın zulmü altında geçirdiği 400 yıllık işkence gerçekte MS 400

⁶³⁵ *Principle*, ss. 134-135.

⁶³⁶ *Principle*, s. 497; *Outline*, s. 303.

yılında değil de küçük bir sapma ile MS 392’de son bulmuştur. İkinci Geliş İçin Hazırlık Dönemi de 1517’de başlamıştır. Buna 400 yıl eklenince çıkan tarih 1917 olur ki Mesih’in 1917 veya bu tarihten itibaren birkaç yıl içinde gelmesi gerekmektedir.⁶³⁷

Görüldüğü üzere bu yorumlama tamamen Moon’un mesihliğini meşrulaştırma doğrultusundadır. Nitekim bahsedilen bu tarihi sapmalar daha önce iddia edilen benzerlikler temellendirilirken hiç gündeme getirilmemiş, sayıların mutlaklığı ve gizemi ısrarla vurgulanmıştı. Zikredilen rakamların temelinde üç gelişme esasını ve ideal teslisi oluşturan “3” ve onun açılımı olarak “9”, dört konum esasını oluşturan ve aynı zamanda yersel bir sayı olarak düşünülen “4”, göksel bir sayı olarak düşünülen “7” ve göksel hakimiyet sayısı olarak düşünülen “10” sayısı yatıyordu. Akımın ilahiyatında bu temel sayıların eksikliği veya fazlası tasavvur edilemez; çünkü bu sayıların ifade ettikleri değerler belli olup eksiklik veya fazlalık bu sayıların değerini altüst eder. Böyle olunca da doğal olarak bu sayıların katlarının da kullanılıp kutsallaştırılmaması beklenirdi. Kaldı ki bu sayıların değişik şekillerdeki işlemleri sonucu çıkan sayı ve katsayıları kullanılacaksa tam kendileri kullanılmalı, az da olsa tıpkı temel sayılar gibi üzerlerinde oynanmaması gerekirdi. Şüphesiz sayılarla bu şekilde oynama Moon’un Mesihliğine temel oluşturmaya yöneliktir. Böylece Mesih’in gelişi için oluşturulan 1917 tarihi mutlaklıktan çıkarılıp Moon’un doğum tarihi olan 1920 ile uzlaşır hale getirilmiştir.

B. MESİH’İN İKİNCİ GELİŞ ŞEKLİ

Moon, Mesih’in II. Gelişi hususunda, birinci gelişinde olduğu gibi Hristiyanlardan farklı bir anlayış sergiler. O’na göre *Mesih’in İkinci Gelişi* de aynen ilk gelişi gibi olacaktır. İlyas I. Gelişinde misyonunu tamamlayamamış ve gökyüzüne alınmıştı. İkinci defa gelip yarım kalan görevini tamamlayacaktı. Halk *Eski Ahit* ifadelerine literal bir şekilde inanıp O’nu gökten beklediye de bu olmamış, Vaftizci Yahya olarak yeryüzünde sıradan doğumla ortaya çıkmıştı. Akımın kurucusuna göre Mesih’in II. Gelişi de, I. Gelişi gibi normal bir doğumla sıradan bir insan gibi olacak,

⁶³⁷ Outline, ss. 305-306.

ancak görünüm olarak ilki gibi olmayacaktır.⁶³⁸ II. Gelişi Vaftizci Yahya gibi olacak olan Mesih'in yeni bir isimle geleceği de vurgulanır.⁶³⁹ O, fiziki ve ruhi yönden mükemmel bir kişi olacak, bütün insanlığı kendisi ile tek beden haline getirecektir. İnsanları mükemmelleştirecek ve onları görülen ve görülmeyen tüm dünyayı yönetebilecek seviyeye yükseltecektir. İsa, yeryüzünde Tanrısal Krallığı gerçekleştirmekle insanlığın Gerçek Babası ve yeryüzündeki Krallığın Hakimi olacaktır. Bunu ilk gelişinde yapamadığı için tekrar cismani bir vücutla yeryüzüne gelecek ve bunları gerçekleştirecektir. Üstelik İsa insanlığın kurtuluşu için ilk gelişinde çarmıhla sadece insanın ruhsal kurtuluşunu gerçekleştirdi. Kurtarılmayan fiziksel kurtuluşunu gerçekleştirebilmek için cismani bir vücutla dünyaya gelecektir. İsa'nın ruhsal bir şekilde Yuhanna'ya ikinci gelişten söz etmesi* buna delil gösterilir.⁶⁴⁰ Moon'a göre İsa'nın I. gelişinde dindar Yahudiler O'nu gökten bekledikleri için kabul etmedikleri gibi bugün de dünyada mevcut milyonlarca Hristiyan Mesih'i kabul etmeyebilir.⁶⁴¹

Bu görüşlerde aslında Moon'un Mesihliğini isbatlamaya yöneliktir. Bir taraftan Mesih'in İsa suretinde gelmeyeceği ve farklı bir isimle geleceği söylenirken diğer taraftan buna alt yapı olarak da Vaftizci Yahya örneği verilir. Bu örnek aslında akımın kendine has bir anlayışdır. Bütün bunlar yapılırken tarihten benzer örnekler verilerek duygusal boyut da ihmal edilmemektedir.

C. MESİH'İN İKİNCİ DEFA GELECEĞİ YER

Birleştirme Kilisesi'nin anlayışında Mesih yeryüzünde bedeni bir varlık olarak doğacağına göre, burası Tanrı tarafından seçilmiş bir ülke olmalıdır. Moon, kutsal kitabında bazı Hristiyanların *Vahiy*, 7:4; *Matta*, 10:23, 16:28'e dayanarak

⁶³⁸ *Principle*, ss. 499-502; *Outline*, s. 294.

⁶³⁹ Tim Miller, "Prepared Theological Responses (Eschatology Bahsinde)", *Proceedings of the Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980, s. 233. ve aynı eserin aynı bölümünün müzakeresinde s. 235'teki Jonathan Wells'in ifadelerine bakılabilir.

* ...Evet, tez geliyorum...(Vahiy, 22:20).

⁶⁴⁰ *Principle*, ss. 511-512. Ayrıca bkz. *Outline*, ss. 293, 296.

⁶⁴¹ *Outline*, s. 298.

Mesih'in İkinci Gelişi'nin Yahudiler arasında olacağına inandıklarını nakleder. Oysa ona göre durum böyle değildir. Çünkü *Matta İncili*'nin 21:33-43 ayetlerine göre İsa kendisine işkence eden ve ölümüne neden olan Yahudilerin içine gelmeyeceğini açıkça söylemiştir. Öyleyse İsa niçin *Matta* 10:23 ve 16:28'de İsrail Oğullarına tekrar geleceğini söylemiştir? Moon'a göre bunun cevabı "İsrail" kelimesinin altında yatmaktadır. İsrail, "galip gelen" anlamında bir isim olup Yakup, Yabbok Geçiti'nde meleklerle güreşip onu yendiğinde bu ismi ona melek vermişti. Yakup bu güreşi kazanmakla Habillik konumunu oluşturmuş ve aile düzeyinde Mesih'i kabul etme esasını oluşturmuştu. Bu sebeple bu başarıyı sağlayan evlatları "*İsrail*" diye isimlendirilmişti. Moon buradan yola çıkarak "İsrail" kelimesinin sadece Yakup veya soyuna tahsis edilmiş bir isim olmadığını, imanda doğru yolda olan tüm insanları içerdiğini savunmuştur. O'na göre Yahudiler bu seçkin millet olma özelliklerini İsa'yı çarmıha germekle kaybedince seçkinlik konumu Hristiyanlara geçmiştir.⁶⁴²

Moon, Kutsal Kitabında *Vahiy*, 5:1'de Tanrı'nın sağ elinde iç ve dıştan yazılmış, yedi mühürle mühürlenmiş bir kitap olduğunu, devamında da "*Ve: Kitabı açmağa ve onun mühürlerini çözmeğe kim layıktır?...*" ayetini nakleder. *Divine Principle*'nin de naklettiği olaya göre ayetin devamında bu durumu gören Yuhanna çok ağlar. Sonra Kuzu gider ve tahtında oturanın sağ elinden kitabı alır (*Vahiy*, 5:7) ve yedi mühürden her birini açar (*Vahiy*, 6:1). Kuzu'nun altı mührü açması *Vahiy*, 6:12'de zikredilmektedir. Bu arada ilk mühür ile son mühür arasındaki mühürlerin açılması olayı *Vahiy*, 7'de nakledilir. *Vahiy*, 7:2-4'de bir diğer meleğin hayat veren Tanrı'nın mührü ile **güneşin doğduğu yerden** yükseldiği ve Tanrı'nın seçkin kullarını alınlarından mühürlediği, yazılıdır. Moon bu ayetlere dayanarak Mesih'in doğuda bir ülkede doğacağını (güneşin doğduğu yer) savunur.⁶⁴³

Moon, bundan sonra doğu ülkelerini ele alır. Japonya nesiller boyu *Amaterasuomikami*'ye tapındığı, Mesih'in II. Gelişi dönemine totaliter bir millet olarak girdiği ve Kore Hristiyanlarına işkence ettiği için bu ülke seçilmişlik hakkını

⁶⁴² *Principle*, ss. 516-519; Ayrıca bkz. *Outline*, ss. 306-308.

⁶⁴³ *Principle*, ss. 519-520; *Outline*, s. 307.

kaybetmiştir. Çin ise, komünist bir ülke olarak Japonya ile Şeytani tarafta yer aldığından seçkinlikte elenir. Sonuçta Mesih'in geleceği ülke olarak Kore'den başkası kalmaz.⁶⁴⁴

Moon'a göre bu seçkin millet Kore halkı olduğuna göre onların, Prensipten ışığında aşağıdaki şartları oluşturması gerekiyordu:

1. *Kore halkı milli düzeyde onarımı gerçekleştirmek için bedel ödeyerek bir esas oluşturmalıdır.* Mesih ikinci kez Kore'ye gelecekse, Kore halkı, Tanrı'nın seçtiği III. İsrail olmalıydı. *Eski Ahit Çağı*'nda Mısır'da esir konumuna düşen İbrahim'in torunları I. İsrail'di. Buna karşılık İsa I. İsrail tarafından zındık olarak damgalanılırken diriltiren İsa'ya yardım eden Hristiyanlar II. İsrail konumuna ulaşmıştı. Yine *Luka*, 17:25'e dayanarak II. Gelişte de zındık olarak suçlanacak olan Mesih için bu seçkin Kore halkı Mesih'e hizmet etmeliydi. I. İsrail Şeytan'dan ayrılmayı temsil eden 40 gün esasını oluşturmak için 400 yıl Mısır'da Şeytani dünyanın esareti altında kalmıştı. II. İsrail olan Hristiyanlar da aynı sebeple Roma'nın esareti altında kalmıştı. III. İsrail olarak seçilen Kore halkının da 40 gün esasını oluşturması gerekiyordu. Moon'a göre Kore Halkı bu esas Japonya'nın işkencesi altında gerçekleştirmişti.⁶⁴⁵ Nitekim 1905 yılında Japonya'nın Kore'yi askeri, siyasi, ekonomik her alanda haklarından mahrum etmesi ve 1910 yılında bu ülkeyi askeri güçle ilhak etmesiyle başlayan süreçte Kore halkı hem bağımsızlığını kaybetmiş, hem de bir çok kişi hayatını yitirmişti. 1919 yılında Kore Bağımsızlık Akımı'nın özgürlük gayretleri zulümleri daha da artırmıştı. Bu özgürlük mücadelesi süresince sayısız Koreli Mançurya kırlarında ölüme mahkum edilmişti. Moon'un ifadesine göre 40 yıl süren bu süreçte işkence gören halkın çoğu Hristiyan'dır. Ona göre Korelilerin çektiği bu 40 yıllık işkence ve zulüm, I. ve II. İsrail'in çektiklerinden fazladır.⁶⁴⁶ Kore halkı'nın çektiği 40 yıllık esaretin, I. ve II. İsrail'in Mısır ve Roma altında geçirdiği 400 yıllık esarete denk, hatta daha şiddetli sayılması

⁶⁴⁴ *Principle*, s. 520.

⁶⁴⁵ *Principle*, ss. 521-522. Ayrıca bkz. *IP*, ss. 195-196.

⁶⁴⁶ *Principle*, ss. 522-523. Ayrıca bkz. *Outline*, ss. 308-309, 311.

dikkat çekicidir. Dahası Kore'deki mücadeleler fiili olarak 1945'te bitmekle beraber ülkede resmi bağımsızlık ancak 1948'lerde imzalanmıştır.⁶⁴⁷

2. *Bu milletin Tanrı ve Şeytanı temsilen ikiye ayrılması gerekiyordu.* Moon'a göre başlangıçta Tanrı, Adem'i kutsamış ve onu bütün evreni yönetebilecek kapasitede yaratmıştı. Fakat Şeytan Prensipsiz bir dünya geliştirdi. Bundan dolayı Tanrı'nın insana yönelik onarım sürecinde bu dünyanın biri komünizm, diğeri de demokrasi olmak üzere ikiye bölünmüştü. Kore de ikiye ayrılmış, kuzey komünizmi yani Şeytani tarafı; güney de demokratik ülke olarak Tanrı tarafını simgelemiştir. Bu doğrultuda 1950'de çıkan Kore Savaşı, sadece anlaşılmayan iki ülke arasındaki bir savaş değil, aynı zamanda komünizmle demokrasi, dahası Tanrı ile Şeytan arasındaki bir savaş olarak görülür. Ayrıca Kore dini, ideolojik, politik ve ekonomik kaosa karşı karşıya gelmiş ve bu kaos tüm dünyaya yayılmıştır. Bunun nedeni, ruh dünyasında gelişen Kore merkezli onarımın gelişen bir fenomeni olmasıdır. Moon'a göre bu kaos, yeni bir dünya düzeninin işaretidir. Bu bağlamda *Matta 24:32* ayetini zikreder: *"İmdi incir ağacından mesel öğrenin: Dalı yumuşayıp yapraklarını sürdüğü zaman, bilirsiniz ki yaz yakındır."*⁶⁴⁸

Ayrıca Moon, Mesih'in geleceği ülke olarak Kore'yi temellendirmek için başka deliller de bulur. Örneğin Ferisiler, İsa'ya İkinci gelişin nereye olacağını sorduklarında onlara *"... Leş nerede ise, kartallar da orada toplanacaklar..."* (*Luka 17:37*) demişti. Şimdi de iyilik ve kötülük, Tanrısal ve Şeytani tarafı simgeleyen Kore'de birbirleri ile mücadele içerisinde.⁶⁴⁹

3. *Bu ülke Tanrı'nın kalbine yakın olmalıdır.* Moon'a göre bu da ancak kan, ter ve gözyaşı yolunda yürümekle gerçekleşir. Geçmişte I. ve II. İsrail belalar yolunda yürüdüğü gibi III. İsrail olarak Kore de aynı yolu yürümelidir. Ayrıca bu seçkin millet, Tanrı nazarında iyi bir millet olmalıydı. Kore halkı aynı nesli paylaşan, 4.000 yıldan daha uzun tarihe sahip olan bir millettir. Gerek I. Dünya Savaşı ve gerekse II. Dünya Savaşı'nda ilk hücum Şeytani taraftan gelmiştir. İlk hücumu

⁶⁴⁷ E. Kim, *a.g.e.*, ss. 102-103.

⁶⁴⁸ *Principle*, ss. 523-525; Ayrıca bkz. *Outline*, ss. 310-311.

⁶⁴⁹ *Principle*, s. 525; *Outline*, s. 307.

onların yapmasına rağmen her ikisini de Tanrısal taraf kazanmıştır. Bir başka açıdan bakıldığında, Kore halkı tabiatıyla dindar, ahlak ve değer sahibi bir millettir.⁶⁵⁰

4. Bu ülkenin çeşitli dinleri bir arada barındırması gerekmektedir. Kore’de Konfüçyanizm, Budizm gibi dinlerin, büyük dini ve ahlaki öğretilerin bulunması, bu ülkeyi verimli bir hale getirmiştir. Son asırlarda ülkeye giren Hristiyanlık da en yüksek zirvesine ulaşmıştır. Her ne kadar merkezi din Hristiyanlıksa da herkes Tanrı’nın çocuğu olduğu için Tanrı herkesi kurtaracaktır.⁶⁵¹

5. Bu ülke halkı arasında bir mesih beklentisi olmalıdır.

a. Moon'a göre bu ülkede yaşayan halka verilen vahiylerden anlaşıldığına göre Koreliler Mesih'i bir düşünceye sahiptir. Halk ülkede yaygın kehanete bağlı olarak 500 yıldır Gerçek Sözlerle gelecek olan *Chung-Do Ryung* adlı kralın bu ülkede ortaya çıkacağına ve bin yıllık saltanatı kurarak dünyanın bütün ülkelerinden övgü alacağına inanmaktadır. Bu beklenti, “*Chung-Gam-Nok*” adlı kehanet kitabında mevcuttur. Halk bu kralı yakın bir zamanda beklemektedir. Alınan kehanetler doğrultusunda ülkenin dünya kurtuluşu için merkez olacağına inanılır. Hristiyanlık ülkeye girince önceleri bu inanç batıl görüldüyse de sonradan beklenen bu kurtarıcının Hristiyanlıkta beklenen Mesih olduğu sonucuna varıldı.⁶⁵²

b. Moon’a göre bu ülkede yaşayan ve değişik dinlere inanan herkes kendi dinlerinin kurucularının ikinci kez Kore’ye geleceğine dair vahiyler almaktadır. Moon’a göre bütün dinler Hristiyanlık içerisinde birleşmektedir. Hristiyanlık Son Günler’de günümüze değin ortaya çıkan diğer tüm dinlerin amacını tamamlayacak son din olarak düşünülür. Netice itibariyle Mesih, tüm dinlerin hedefini gerçekleştirecektir. Bu mantıkla II. Gelişin Hakimi aynı zamanda diğer dinlerin kurucularını da simgelemektedir.⁶⁵³

c. Moon’a göre Kore’de ortaya çıkan bir çok manevi işaret Mesih’in Kore’ye geleceğinin alametidir. O’na göre *Rasüllerin İşleri*, 2:17’deki Tanrı’nın

⁶⁵⁰ *Principle*, ss. 525-526; *Outline*, ss. 307-308. Ayrıca bkz. *IP*, s. 195.

⁶⁵¹ *Principle*, ss. 530-531; *Outline*, s. 309.

⁶⁵² *Principle*, ss. 527-528; *Outline*, ss. 312-313.

⁶⁵³ *Principle*, s. 528.

Ruhunu bütün bedenlerin üzerine akıtacağı sözü, bugün Kore’de gerçekleşmektedir. Bu sebeple Kore’de çeşitli dinlere mensup insanlar farklı düzeydeki ruhlarla ilişki kurarak Mesih’in İkinci Gelişine dair vahiyler almaktadırlar. Günümüzün Hristiyanları İsa zamanı Baş Rahip ve hahamları gibi sadece bağnazlıklarından dolayı bu gerçeği göremiyorlar.⁶⁵⁴

Görüldüğü üzere Moon, doğduğu yer olarak Kore’yi Mesih’in doğacağı ülke, kendisini de Mesih olarak takdim edip temellendirmede ortamın getirdiği sosyo-politik ve dini her fenomeni en uygun şekilde yorumlamaktan kaçınmamıştır.

XV. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NİN İBADET VE BAYRAMLARI

A. İBADETLERİ

Birleştirme Kilisesi’nde yapılan ibadetler temelde iki kısma ayrılır. Bunlardan birincisi ve en önemlisi Pazar sabahı saat beşte ifa edilen haftalık ibadettir. Diğeri ise, sabah-akşam günde iki defa yapılan ibadettir.

Haftalık ibadet için Pazar günü sabahleyin saat 5:00’den önce duaya hazırlık yapmak üzere kalkılır. Kadınlar ve erkekler ibadet edilecek odanın ayrı ayrı köşelerinde otururlar. Evli eşler beraber otururlar. Tören Tanrı’ya sevgi ve bağlılığın bir simgesi olarak zemine yapılan üç secde ile başlar. Töreni genellikle kutsaması eski olan bir üye veya o bölgenin seçilmiş lideri yürütür. Lider duaya başlar ve herkes beraberce ezberden **Vaadler (Yeminler)**’ini okur. Bunu çoğu kez lider tarafından verilen ve birleştirici özelliği olduğu savunulan bir duanın okunması takip eder. Ardından kapanış şarkısı ya da Tanrı, kız ve erkek kardeşleri selamlama ile tören sona erer. Bu ibadet kilise dışındaki halka da açıktır. Kilise içerisinde bundan başka ayinler de vardır. Sözgelimi nişan ve nikah töreni, çocuklarının doğumunun sekizinci gününde yapılan tören gibi.⁶⁵⁵

Resmiliği daha az olan bir ibadet de günde bir veya iki kez yapılanıdır. Günde bir defa yapıldığında akşamleyin, iki defa yapıldığında ise sabah ve akşam ifa

⁶⁵⁴ *Principle*, s. 529.

⁶⁵⁵ Patricia Zulkosky, “Piety and Spirituality”, *Lifestyle Conversations with Members of the*

edilir. Hemen hemen her tören şarkı, dua ve kutsal metinlerin okunması ile bir yorumun yapılmasıyla sona erer. Şarkılar daha çok geleneksel Hristiyan ilahileri ya da kutsal şarkılar (Kilise'nin ilk günlerinde taraftarlarca yazılan ve ilk dönemin ruhunu yansıtan orijinal derlemeler)'dir. Akşam töreni çoğu kez şarkı ve dua ile sona erer.⁶⁵⁶

Toplu ibadetlerde okunan beş maddelik **Vaatler (Yeminler)** çok önemlidir. Bu vaatler ve ibadetlerde okunuşu, kilisenin bir geleneği haline gelmiştir. Söz konusu yemin her Pazar sabahı, her ayın ilk günü ve bayramlarda ezbere okunur. Beş maddeden oluşan bu dua, içerik olarak kişinin Tanrının gerçek çocuğu olması yolundaki kararlılığını ortaya koyar. Bunlar kısaca şöyle özetlenebilir: 1- Tanrının gerçek çocuğu olma yolundaki kararlılığın belirtilmesi. 2- Yaratma ideali olarak anlaşılan Tanrı iradesini gerçekleştirme yolunda sorumlulukların içtenlikle yapılacağını belirtme. 3- Kendine, yer yüzüne ter akıtacağını, kan ve gözyaşı dökceğini söyleyerek misyonun zorluklarını belirtme. 4- Tanrının çocukları olacağını ve akımdaki sorumluluğunu yerine getireceğini belirtme. 5- Kişinin Birleştirme Kilisesi içerisindeki yeminini hatırlama. Bu sözler aynı zamanda kiliseye niçin girildiğinin ve neyin hedeflendiğinin bir cevabıdır.⁶⁵⁷

Yapılan bir diğer ibadet de tutulan **oruç**'tur. Birleştirme Kilisesi'ne göre oruç, fertlerin 24 saat boyunca kendilerini dünya nimetlerinden uzak tutmasıdır. Akım, su ve şekersiz kahvenin orucu bozmadığı görüşündedir. Kutsama öncesi üç veya yedi gün oruç tutulduğu gibi, önemli günlerde ve arzu edildiğinde dua amacıyla da tutulur.

B. BAYRAMLARI

Moonculukta bir çok bayram mevcuttur. Moon'un her çocuğunun doğum gününün bayram olarak algılandığı ve 13 çocuğunun olduğu düşünülürse,

Unification Church, ed. Richard Quebedeaux, New York, 1982, s. 55.

⁶⁵⁶ Zulkosky, a.g.m., s. 55.

⁶⁵⁷ Zulkosky, a.g.m., ss. 54-55.

bayramların sayısının ne kadar çok olduğu daha iyi anlaşılır.⁶⁵⁸ Kutlanması gereken bu bayramların en önemlileri şunlardır: *Gerçek Tanrı Günü*, *Gerçek Ebeveynler Günü*, *Gerçek Çocuklar Günü* ve *Gerçek Yaratıklar Günü*.⁶⁵⁹

1. Gerçek Tanrı Günü

İlk insan ataları asli suçu işleyerek Tanrı'nın çocukları olma konumunu kaybetmişlerdi. Böylece Tanrı ile insan arasında olması gereken ilişki de kesilmişti. Moon, Güneş Takvimine göre 1 Ocak 1968 tarihinde Gerçek Tanrı Günü'nü ilan etmiştir. Bu, yitirilen konumun onarıldığı ve insanın Tanrı'nın çocuğu konumuna geldiği anlamına geliyordu. Böylece Moon misyonunu tamamlamış oluyordu. Akımda yılın bu günü bayram olarak kutlanır.⁶⁶⁰ Moon'a göre günümüzde dünyada bir çok bayram mevcuttur. Fakat hiç biri Tanrıya zevk vermek için değildir. Hepsi Şeytan'a sevinç vermek içindir. Halbuki Gerçek Tanrı Günü, Tanrı'ya sevinç veren bir bayramdır.⁶⁶¹

2. Gerçek Ebeveynler Günü

Moon'a göre Tanrı ile düşen insanlar arasındaki aracı kişi Mesih'tir. Mesih ve eşi Tanrı'nın oğlu ve kızı konumundadır. O, yeni bir çağı başlatmıştır. Bu anlayışa binaen ay takvimine göre 1 Mart 1960 tarihi Ebeveynler Günü ilan edilmiştir. Akımda her yılın bu günü bayram olarak kutlanılır.⁶⁶²

3. Gerçek Çocuklar Günü

Ay takvimine göre 1 Ekim 1960 tarihi Moon tarafından Gerçek Çocuklar Günü ilan edilmiştir. Moon'a göre gerçek ebeveynlerden sonra gerçek çocuklara ihtiyaç vardır. Yılın bu günü çocuklar günü olarak kutlanır.⁶⁶³

⁶⁵⁸ Haack, a.g.m. s. 34.

⁶⁵⁹ Bu bilgiler için bkz. *GWW*, s. 357.

⁶⁶⁰ Bkz. *GWW*, ss. 12-13.

⁶⁶¹ *A.g.e.* s. 357; *Durst*, a.g.e., s. 48.

⁶⁶² Bkz. *GWW*, ss. 357, 374; Haack, a.g.m., s. 34.

⁶⁶³ Bu bilgiler için bkz. *GWW*, s. 14; Haack, a.g.m., s. 34.

4. Gerçek Yaratıklar Günü

Moon, güneş takvimine göre 26 Temmuz 1963 tarihini yaratıkların günü ilan etmiştir. Yılın bu günü önemli bir bayram olarak kutlanır. Akıma göre başlangıçta Tanrı hakimiyetinde tasarlanarak yaratılan varlıklar, düşüşle Şeytan'ın hakimiyetine geçmiştir. Moon'un çalışması ile bu varlıklar zikredilen tarihte Şeytan'ın egemenliğinden alınıp Tanrı egemenliğine geri verilmiştir. Böylece asli plan onarılmış oldu. Varlıklara yönelik asli planın onarıldığı bu gün akımda Gerçek Yaratıklar Günü olarak kutlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GÜNÜMÜZDE BİRLEŞTİRME KİLİSESİ

I. DİNİ HAYAT

A. CEMAAT YAPISI VE KİLİSE YÖNETİMİ

1. Cemaat Yapısı

Moon'un önderliğini yaptığı bu cemaata intisap eden kişiler burayı **Yeni Aileleri** olarak görürler. Moon'un ifadesine göre kendisi İsa'nın yapmak istediği fakat başarılı olamadığı asli mükemmel aileyi iyi bir eş seçerek gerçekleştirmiştir. Böylece O, İsa'nın yakalayamadığı şansı yakalayarak akımın **Gerçek Babası**, eşi de **Gerçek Annesi** olmuştur. Bu suretle **Yeni Hakikat** kendisine vahyedilmiştir.⁶⁶⁴ Moon "ebeveyn" tabirini kendi ilahiyatı içerisinde alışılmışın dışında farklı bir şekilde algılar. Ona göre kişideki fiziksel tabiat yanında daha önemli bir de ruhsal tabiat vardır. **Gerçek Ebeveyn**, de kişinin ruhsal yönüne yöneliktir ve onun yeniden doğuşunu, aslına dönüşünü ifade eder. Tanrı'yı ruhani ve görülmez **Gerçek Baba** olarak algılayan Moon, insan ile bu manevi varlık arasında aracılık yapacak seçkin varlığı arar. Adem ve Havva'nın bu iş için yaratıldığını fakat onların itaatsizlikleri sonucu bunu başaramadıklarını, bunun üzerine Tanrı'nın İsa'yı aynı görevle Mesih olarak gönderdiğini, onun da çarmıha gerilmekle başarısız olduğunu savunan Moon, zorunlu olarak bir Mesih'e ihtiyaç olduğunu iddia eder. Gelecek olan Mesih, **Gerçek Baba** rolünde, ilk insanın konumunda olacaktır. Evleneceği eşi ile kendi ailesinde ilk defa **Gerçek Ebeveyn**'liği gerçekleştirecektir. Model olarak seçilen bu aile de kendisi gibi Tanrı merkezli aileler oluşturacaktır. Bunun sonucu olarak da tüm insanlar gerçek birer erkek ve kız kardeşler olacaktır.⁶⁶⁵

Kurtuluş için çözümü akıma katılmakta gören Moon, cemaatini Tanrısal tarafta, dışarıdaki halkı da Şeytanın tahakkümü altında görür.⁶⁶⁶

Söylentilere göre Moon dünyalık günahları affetme yetkisine sahip olup, akımın tartışılmaz lideridir.⁶⁶⁷ Moon'a göre kendisi hasımlarının söylediği gibi

⁶⁶⁴ Sontag, "The God of Principle: A Critical Evaluation", *TRUC*, ss. 129-130.

⁶⁶⁵ Sontag, *a.g.e.*, s. 150.

⁶⁶⁶ Haack, *a.g.m.*, s. 12. Daha geniş bilgi için bkz. Testa, "Making Crime Seem Natural: The Press And Deprogramming", *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, 2. bs., New York, 1978, s. 78.

diktatör birisi değildir. Zira, “Ben üyelerin babasıyım. Ebeveynler çocuklarını yönetmez, [fakat] sever. Tanrı sever, [fakat] yönetmez” der.⁶⁶⁸

Birleştirme Kilisesi’ne katılan üyeler iki kısma ayrılabilir; Bunlardan birinci grup kendilerini tamamen akıma adanmış olan **fultaymcılar (full-time)**’dır ki, bunlar akımın hedefi olan onarımı gerçekleştirmek için fazlasıyla çalışır, büyük fedakarlıklarda bulunurlar. Esas görevleri akımın mal varlığını artırmak, yeni üyeler kazandırmaktır. Genellikle şehir merkezlerinde otururlar. İkinci grup ise **Ev Kilisesi Üyeleri** olarak bilinen taraftarlar olup, bunlar akımın genel akidesini kabul etmekle beraber toplumdaki normal işlerine devam ederler. Bunlar, kiliseye sempati duyan kişiler olarak değerlendirilebilirler. Bu kimselerr başka bir kiliseye gidebilir, başka bir kilisenin ibadet törenine katılabilirler.⁶⁶⁹

Mükemmel tıraşlı, düzgün giyimli, güzel konuşan Mooncuların mum, şekerleme, doğal ve suni çiçek ve akımın eserlerini satması onların ABD caddelerinde en çok göze çarpan yönleridir.⁶⁷⁰

2. Kilise Yönetimi

Birleştirme Kilisesi’nde kilise yönetimi denince akla ilk önce Moon liderliğinde odaklaşan organizasyon ve gruplar gelir. **Yeni Dünyanın Hakimi Mesih** olarak nitelenen ve **Gök ve Yerin Hakimi** olacağına inanılan Moon, eşi ile beraber tüm insanlığın idarecisi olarak tasavvur edilir. Moon’un iradesi Tanrı iradesi olarak düşünüldüğünden Tanrı ile ilişkiye girmek ancak O’nun aracılığı ile mümkündür.⁶⁷¹ Kilise’nin taraftarları Moon’un Mesih olarak asli iradeyi gerçekleştirmek için çok zengin olacağına ve Şeytan’ın elindeki bütün zenginlikleri ve ülkeleri yeniden alacağına inanır.⁶⁷²

⁶⁶⁷ Haack, a.g.m., s.12.

⁶⁶⁸ Sontag, a.g.e., s. 148.

⁶⁶⁹ Barker, “Unification Church”, *ER*, c. 15, s. 142; Ayrıca bkz. Barker, a.g.e., s. 215; Eileen Barker, “New Religions: New Religions and Cults in Europe”, *The Encyclopedia of Religions*, ed. Mircae Eliade, c. 10, s. 409; Sontag, a.g.e., s. 28.

⁶⁷⁰ Barker, “Unification Church”, *ER*, c. 15, s. 142.

⁶⁷¹ Haack, a.g.m., s. 15.

⁶⁷² Thomas Robbins and Dick Anthony, “New Religions: New Religions and Cults in the United States”, *The Encyclopedia of Religions*, ed. Mircae Eliade, c. 10, s. 395’den Marvin Harris,

Kilise, çeşitli hedefler doğrultusunda bir çok vakıf, cemiyet, kurum ve kuruluşları oluşturarak tüm dünyayı bir örümcek ağı gibi sarma azmindedir. Bu kurumların bazıları asıl, diğerleri de asıllara bağlı cemiyetlerdir. Akımın vakıf, yayın ve teşkilatlarına doğrudan ulaşmak çok zordur. Erişebildiğimiz kadarıyla bu teşkilatları şöyle sıralayabiliriz:

a. Birleştirme Kilisesi'ne bağlı bazı vakıf, kurum ve dernekler

1. *International Friendship Foundation (Uluslar Arası Dostluk Vakfı)*. 1976 yılında kurulmuş bir vakıftır. Açıklamalara göre gönüllü fakir ve yoksullara yiyecek ve giyecek, gereken hallerde de ilaç yardımı yapar. Tarım, kültür, sağlık ve eğitimin gelişmesi, felaketler karşısında gerekli hizmetlerin yerine getirilmesi için gerekli mali finansmanı sağlayarak kısa ve uzun vadeli programlar uygular.

2. *Collegiate Association for the Research of Principles (Prensiplerin Araştırılması İçin Üniversite Derneği)*. 1955'te Kore'de kuruldu. Cemiyet, Birleştirme Kilisesi'ne inanan öğrencilerden oluşan uluslararası öğrenci birliğidir. Kilise'nin belirttiğine göre vakıf manevi diriliş, ahlaki olgunluk, evrensel haksızlıkların giderilmesi için çalışır. 1988 yılı itibariyle faaliyet gösterdiği ülke sayısı 70'in üzerindedir.

3. *Unification Theological Seminary (Birleştirme Kilisesi İlahiyat Fakültesi)*. Akımın İlahiyat Okulu'dur. 1975 yılında Moon tarafından New York (Barrytown)'ta kurulan bu okul, akımın teolojisi üzerine iki yıllık eğitim programı uygular. Daha sonra bu okullardan başka yerlerde de açılmıştır.

4. *The World Research Institute for Science and Technology (Dünya Bilim ve Teknik Araştırmaları Enstitüsü)*. Yüksek teknolojinin yeni ve pratik metodlarını geliştirmek amacıyla 1984 yılında kurulmuştur.

5. *International Pioneer Academy (Uluslar Arası Öncü Akademisi)*. San Francisco'da kurulmuştur.

6. *International Christians for Unity and Social Action (Birlik ve Sosyal Faaliyetler İçin Uluslar Arası Hristiyanlar Birliği)*. 1985 yılında kurulmuştur.

7. *International Cultural Foundation (Uluslar Arası Kültür Vakfı)*. Tüm dünyada bilimsel, kültürel ve dini ilerlemeyi sağlamak amacıyla 1968 yılında kurulan bir vakıftır. Hareketin kültürel faaliyetlerini yürütür.

8. *Professors World Peace Academy (Dünya Barışı İçin Profesörler Akademisi)*. Dünyanın hemen her tarafına yayılmış bir ağı andıran bu örgüt, hedefinin dünya barışını sağlamak olduğunu ifade eder. Bu amaçla çeşitli konferans ve seminerler düzenler. Vakıf, 1968 yılında Kore’de kurulmuştur.

9. *International Religious Foundation (Uluslar Arası Din Vakfı)*. Dinlerarası diyalog oluşturarak dünya barışını sağlamayı hedefleyen bir vakıf olup merkezi New York’tadır. Tanınmış alim ve din adamlarını çağırarak konferanslar düzenler, yayınlar neşrederler. Davet edilen misafirler en iyi şekilde karşılanırlar ve ağırlanırlar. Akımın isteklerine hizmet edecek uzmanlarla ilişki kurarlar.

10. *The International Federation for World Peace and Unification (Uluslar Arası Dünya Barışı ve Birliği Federasyonu)*. 1961 yılında kurulmuştur.

11. *The National Prayer and Fast Committee (Milli İbadet ve Oruç Komitesi)*.

12. *The International One World Crusade (Uluslar Arası Tek Dünya Mücadelesi)*. 1972 yılında kurulmuş olup Moon hareketinin misyon merkezidir.

13. *The Freedom Leadership Foundation (Bağımsız Liderlik Vakfı)*. 1969 yılında kurulmuştur.

14. *Women’s Federation for World Peace (Dünya Barışı Kadınlar Federasyonu)*. 1992 yılında kurulmuş bir vakıf olup başkanı Bayan Moon’dur. Kadınlara yönelik misyonerlik faaliyetlerinde bulunur.

15. *World Freedom Institute (Dünya Özgürlük Enstitüsü)*.

16. *New Ecumenical Research Association (Yeni Hristiyan Birlikçi Araştırma Cemiyeti)*. Dinler arası uzlaşma ve diyalogu hedefler. Mart 1980 yılında New York’ta kurulmuştur.

17. *The International Federation for Victory Over Communism (Uluslar Arası Komünizm'e Karşı Zafer Federasyonu)*. Bu cemiyet 1967'de Moon tarafından kurulmuş olup hedefi komünizmi ortadan kaldırmaktır. Faaliyet alanı Asya kıtasıdır

18. *The Citizen's Federation for the Unification of the Fatherland (Anayurt Birliği Halk Federasyonu)*. 15 Mayıs 1987'de kurulan teşkilatın esas hedefi bölünmüş Kore halkını demokrasi altında birleştirmektir.

19. *International Re-Education Foundation (Uluslar Arası Eğitimden Geçirme Vakfı)*.

20. *Causa International*. 1980 yılında Komünizm'e karşı kurulmuş uluslar arası politik bir organizasyondur. Faaliyet alanı Latin Amerika olup, yirminin üzerinde Amerika ülkesinde faaliyet göstermektedir.

21. *Association for the Unity of Latin America (Latin Amerika'nın Birliği Derneği)*. Latin Amerika milletlerinin işbirliği ve entegrasyonu için çalışır.

22. *The Washington Institute for Values in Public Policy (Halk Siyasetindeki Değerler İçin Washington Enstitüsü)*.

23. *World Media Association (Dünya İletişim Araçları -Medya- Birliği)*.

24. *Artists Association International (Uluslar Arası Sanatçılar Derneği)*. Sanatta ilerlemeyi hedefleyen bir dernektir.

25. *American Constitution Committee (Amerikan Anayasa Komitesi)*.

26. *American Youth for a just Peace (Barış İçin Amerikan Gençliği)*.

27. *Religious Youth Service (Dindar Gençlik Kurumu)*.

28. *Judaism: In Service to the World (Yahudilik: Dünya Hizmetinde)*.

29. *Committee for Responsible Dialogue (Diyalog Sorumlu Komitesi)*.

30. *Center for Ethical Management and Planning (Ahlaki Yönetim ve Planlama Merkezi)*.

31. *Korean Cultural and Freedom Foundation (Kore Kültür ve Bağımsızlık Vakfı)*.

b. Birleştirme Kilisesi'nin düzenlediği bazı konferans, seminer ve geziler

1. *Council of the World's Religions (Dünya Dinleri Konseyi).*
2. *Assembly of the World's Religions (Dünya Dinleri Parlamentosu).*
3. *Youth Seminar on World's Religions (Dünya Dinleri Gençlik Semineri).*

Bir çeşit dini hacdır. Her yaz öğrenci ve profesörlerden oluşan bir grup çeşitli dinlerce kutsal sayılan yerleri ziyaret ederler.

4. *Day of Hope Tour (Ümit Turu Günü).*

5. *The International Conference on the Unity of Sciences (Uluslar Arası Bilim Adamları Birliği Konferansı).* 1972 yılında başlangıç yapan akımın senelik uluslararası ilim adamları toplantı serisidir.

6. *Council for Unified Research and Education (Ortak Araştırma ve Eğitim Kurulu).*

7. *Creative Community Project, New Education Development Corporation (Özgün Cemaat Projesi, Yeni Eğitim Kalkınma Kurulu).*

8. *Interdenominational Conferences for Clergy (Rahipler İçin Mezhepler Arası Konferanslar).* Hristiyan mezhepleri, ırklar ve kültürler arası birlik ve anlayışı sağlamayı hedefler.

9. *The International Security Council (Uluslar Arası Güvenlik Konseyi).*

10. *The Summit Council for World Peace (Dünya Barışı İçin Zirve Konseyi).*

11. *The World Students Conference (Dünya Öğrencileri Konferansı).*

12. *The Japan-US Goodwill Seminar.*

13. *International-Regional 1st 40 day Workshop Seminar. (Uluslar Arası - Milletler Arası- Birinci 40 Günlük İbadet Semineri).* 1 Ekim-10 Kasım, 1981'da Filipinler'de yapılmıştır.

14. *An Analysis of the Korean Elections (Kore Seçimlerinin Bir Analizi).* 8 Haziran 1988'de Capitol Hill'de (ABD Kongresinin toplandığı bina) yapılmıştır.

15. *Project Unity (Birlik Projesi)*.

16. *True Parent's and the Completed Testament Age (Gerçek Ebeveynler ve Tamamlanmış Ahit Çağı)*. Bayan Hak Ja Han'ın dünyanın 41 ülkesinde sunduğu bir bildirisi olup, birisini de 28 Kasım 1993 tarihinde İstanbul'da (Türkiye) sunmuştur.

c. Birleştirme Kilisesi'nin oluşturduğu bazı kültürel gruplar

1. *The Little Angels (Küçük Melekler)*. 1965 veya 1962 yılında kurulan ve dünyanın çeşitli yerlerinde gösteri sunan, özel televizyon kanallarına çıkan kız çocuklarından oluşan bale gösteri grubudur.

2. *Universal Ballet Company (Evrensel Bale Topluluğu)*. Kore'de kurulan bir bale grubudur.

3. *New York City Symphony (New York Şehir Senfonisi)*. 1926 yılında kurulan bu konser orkestra grubu 1972 yılında Birleştirme Kilisesi'nin bir teşkilatı olan International Cultural Foundation'un yetkisi altına girmiştir.

4. *The New Hope Singers International (Uluslar Arası Yeni Umut Şarkıcıları)*.

d. Birleştirme Kilisesi'ne bağlı önemli haber alma servisleri, yayınevleri, gazete ve dergiler

1. *Free Press International (Uluslar Arası Özgür Basın)*. Haber ajansıdır.

2. *Paragon House Publishers*. Akımın kendi yayınevidir.

3. *The Washington Times*. 17 Mayıs 1982'de yayına başlayan akımın söz sahibi bir gazetesidir.

4. *The Middle East Times*. Kıbrıs'ta 7 Mart 1983'te ilk baskısını yapan ve evrensel haber misyonuna sahip bir diğer gazetedir.

5. *The International Journal on World Peace (Dünya Barışı İçin Uluslar Arası Gazete)*. Üç ayda bir yayınlanan ilmi bir gazetedir.

6. *New York City Tribune (New York Şehir Platformu)*. Akımın çıkardığı gazetedir.

7. *Noticias del Mundo*. Akımın çıkardığı bir gazetedir.

8. *The News World (Dünya HAbەرleri)*. New York'ta çıkan günlük bir gazetedir.
9. *The Rising Tide (Yükselen Akım)*. Barış Vakfı'nın gazetesidir.
10. *The Way of the World (Dünyanın Rotası)*. Akımın aylık gazetesidir.
11. *Noticias del Mundo*. 1984 yılında San Francisco'da yayın hayatına başlayan bu gazete, İngilizce ve İspanyolca dillerinde basılmaktadır.
12. *Sae Gae Ilbo*. Seul'de Korece olarak çıkan ve finansmanı Birleştirme Kilisesi tarafından sağlanan bir gazetedir.
13. *Insight on the News (Haberlerin İç Yüzü)*. Haftalık magazin dergisidir.
14. *Die Neue Hoffnung*. Akımın Federal Almanya'da çıkan aylık dergisidir.
15. *New Tomorrow (Yeni Yarın)*. Büyük Britanya'da çıkan aylık dergidir.
16. *Doorbraak* Akımın Hollanda'da çıkan aylık dergisidir.
17. *The World & I (Dünya ve Ben)*. Kültür, sanat, fikir vs. her alanı içeren aylık basılan bir başka dergidir.⁶⁷³

⁶⁷³ Birleştirme Kilisesi ile ilgili kurum, dernek, seminer vb. faaliyetleri takip edip burada zikretmek oldukça zordur. Dünyada her geçen gün yeni bir dernek veya sempozyum gibi bir faaliyeti bünyelerine katmaktadırlar. Yukarıda adını zikrettiğimiz kurum, dernek, basın-yayın, sempozyum ve şirketlerin isimleri çeşitli kaynaklardan alınmıştır. Bkz. Jeanne Viner Bell, "The Reverend Moon and His Works: A Personal Observation", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, ss. 18-21; Neil Albert Salonen, "The Significance of Reverend Moon's Vision", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, ss. 48-50; Sulayman S. Nyang, "Reverend Moon's Vision and the Activities of the Unification Movement in the Contemporary World", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, ss. 97-100; Scott, a.g.m., ss. 104-105; Phillip V. Sanchez, "The Vision of the Rev. Sun Myung Moon in Twentieth Century America", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, ss. 113-114; Richard L. Rubenstein, "A New Vision for the Pacific Era", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 172; Hugh W. Ellsaesser, "The Vision of Reverend Moon: A Catharsis for the Counter Culture", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 197; Haack, a.g.m., ss. 16-17; Barker, "Who'd Be A Moonie? A Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain", *NRM*, s. 60; New Vision, ss. 3-50. *Causa* hakkında geniş bilgi için bkz. *Causa International Lecture*, Causa Institute Publication, New York, New York, 1985, ss.169-262.

Birleştirme Kilisesi, kuruluşu ile birlikte dünyanın her tarafında hızlı bir çalışma temposuna girmiştir. Avrupa’da en yoğun oldukları  lke Almanya’dır. Verilere göre, akımın 1977 yılı itibarıyla Avrupa’daki taraftarları bir kaç bin kişiye gemezken⁶⁷⁴ 1992 yılına gelindiğinde batıda sadece aktif olarak çalışan üyelerin sayısı 10.000’i bulmuştur.⁶⁷⁵

Akımın en fazla taraftarının olduğu  lkeler ABD, Japonya ve Kore’dir. 1969 yılında Kore’de bir bakanlığın yayınladığı *Handbook of Religions* adlı eserde bu yeni dinin Kore’de 304.750, diğer 17 ülkede de 43.600 üyesinin olduğunu zikreder. Araştırmacı F. Sontag’ın ifadesine göre ise 1976 yılında Japonya’da 400.000,⁶⁷⁶ Kore’de de 280.000  ye mevcuttur.⁶⁷⁷ Verilen rakamlar devamlı çelişkiler arz eder.

1970’lerde akımın liderinin ABD’ye gelmesi ile ülkenin büyük şehirleri kısa sürede akımın merkez karargahı halini almıştır. Burada sayıları artan üyelerin çoğunu kolej öğrencileri oluşturmaktadır. 1980’e gelindiğinde ülkedeki Mooncuların sayısı 6.000 civarına ulaşmıştır. Bu rakamın yanında, akıma ilgi duyup değişik şekillerde yardımlarda bulunan, fakat  ye olmayan büyük bir kitle daha mevcuttur.⁶⁷⁸

Günümüzde (1998) akımın toplam  ye sayısının yaklaşık 6-8 milyon civarında olduğu söylenmektedir.⁶⁷⁹

B. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NİN GELİR KAYNAKLARI

Kuruluşu ile hızlı bir gelişme gösteren akım ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ticarete atılmış, kısa zamanda güçlenmiştir. Günümüzde bir çok sahada söz sahibidirler. Daha çok balıkçılık, ginseng ürünleri (bitki kökleri), lokantalar zinciri ve otomotiv sektörü ile kendilerini göstermişlerdir.

⁶⁷⁴ Sontag, *a.g.e.*, s. 28.

⁶⁷⁵ Barker, *a.g.e.*, s. 216.

⁶⁷⁶ Sontag, *a.g.e.*, s. 71.

⁶⁷⁷ Sontag, *a.g.e.*, s. 75.

⁶⁷⁸ Borowski, *a.g.m.*, s. 234.

⁶⁷⁹ Bize bu bilgiyi akımın Türkiye’deki temsilcisi vermiştir.

Dünyalık şeyleri Tanrının oğul ve kızlarına birer hediyesi olarak gören ve bunların Tanrısal Krallık yolunda harcanması gerektiğini söyleyen akımın⁶⁸⁰ tesbit edebildiğimiz kadarıyla gelir getiren bazı şirketler şunlardır:

1. *Il Hwa*. Sağlıkla ilgili bir şirkettir.
2. *International Oceanic Enterprises (Uluslar Arası Okyanus Yatırımları)*.

Haziran 1978'de kurulan bir çeşit kaliteli balık mamulleri firmasıdır.

3. *Master Marine (Deniz Hakimi)*. Deniz ticareti filosudur.
4. *Saeilo Machinery*. Uluslar arası bir makine şirkettir.

Ayrıca sadece ABD'nin küçük bir alanında şu faaliyetleri de yürütmektedirler:

1. *Aladdin Deli Restoran (Oakland'da)*.
2. *Rose Shop (Gül Mağazası -Berkeley'de)*.
3. *International Travelers Limousine Service (Uluslar Arası Limuzin Yolcuları Servisi -Daly City'de)*.
4. *Seno Travel (San Francisco'da)*.
5. *International Exchange Carpet Cleaning (Uluslar Arası Halı, Kilim vs. Yıkama ve Değişme -Oakland'da)*.
6. *Warehouse Auto Shop (Araba Galerisi -Berkeley'de)*.
7. *The Flower Shop (Çiçek Mağazası -Oakland'da)*.
8. *Tiffany Building* ve New York'ta geniş araziler.⁶⁸¹ Ayrıca *Headquarters Building, the East Sun Building, World Mission Center* ve *Manhattan Center*⁶⁸² adlı binalar da akıma aittir.

Bu arada akımın fultaymcı üyeleri arasında akıma her gün 600 dolar getirmek zorunda olan gruplar da mevcuttur. **Mobile Fundraising Teams** ('Seyyar Dilenciler' diye tercüme edilebilir) adındaki bu gruplar bir kişinin emrinde olan

⁶⁸⁰ Sontag, *a.g.e.*, s. 140.

⁶⁸¹ Haack, *a.g.m.*, ss. 17-18; New Vision, ss. 52-55; Barker, "Unification Church", *ER*, c. 15, s. 142.

⁶⁸² Bu bilgiler için bkz. *GWW*, s. 375.

dokuz kişilik çalışma takımıdır. Gruptaki kişiler istenen meblağı elde edebilmek için var güçleriyle gecenin geç saatlerine kadar çalışırlar ki,⁶⁸³ bu durum akıma yöneltilen eleştirilerden birisidir. Akıma mali kazanç sağlamadaki bu zorunluluk her üyeyi kapsamaz.

Bunun dışında zaman zaman yapılan toplantılarda ve diğer zamanlarda katkı amacıyla akıma bağışlarda bulunulur.⁶⁸⁴

C. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN İBADET YERLERİ

Moon'un geliştirdiği teolojiye göre gerek ferdi, gerekse toplu halde ibadet yapılan binanın mimarisi veya türü önemli değildir. Akımın Hristiyan kiliseleriyle organik bir bağı yoktur. Toplu ibadetler için genellikle büyük yerleşim alanlarında bulunan merkez evler seçilir. Küçük yerlerde veya üye sayısının az olduğu yerlerde ise bu iş için tahsis edilen herhangi bir yer, veya ev aynı işi görür. Dikkat edilen bir diğer husus da ibadet edilen yerde Moon ve eşinin bir fotoğrafının olmasıdır.⁶⁸⁵

D. KUTSAL TUZ VE KUTSAL YER ANLAYIŞI

Birleştirme Kilisesi'nin inancına göre bir mekan, yeni bir ev, yiyecek, elbise gibi herhangi bir şey, din adamları tarafından kutsallaştırılan ve gerektiğinde çoğaltılabilen tuz vasıtasıyla takdis edilebilir ve böylece Şeytan'dan uzaklaşılabilir. Bu kutsal tuz gerektiğinde rahatlıkla çoğaltılabilir. Bunun için gerekli ayin gayet sadedir. Bir tören yapılır. Ayini yöneten kişi bir miktar tuz alır ve yedi tabak üzerine ayrı ayrı koyar. Tabaklara konan tuz miktarının eşit olmasına dikkat edilir. Ardından idareci *"Sana takdis edilen şeylerin hepsini tuzla temizliyorum. Şu andan itibaren hoşnutluğun için Kutsal Tuzu çoğaltıyorum"* der. Dua, Baba, Oğul, Kutsal Ruh, Gerçek Ebeveyn ve ayin idarecisi adına olmalıdır. Duanın ardından eski Kutsal

⁶⁸³ Esteban Galvan, "Fundraising", *Lifestyle Conversations with Members of the Unification Church*, ed. Richard Guebedeaux, New York, 1982, ss. 128-133; Stillson Judah, "Belief and Behavior Amid Cultural Change: Some Thoughts on the Dynamics of New Religious Movements Like the Unification and Others", *Lifestyle: Conversations with Members of the Unification Church*, ed. Richard Quebedeaux, New York, 1982, s. 194.

⁶⁸⁴ Bu bilgi, akımın Türkiye'de ileri gelen bir üyesinden alınmıştır.

⁶⁸⁵ Bu bilgi akımın Türkiye'de ileri gelen bir üyesinden alınmıştır.

Tuzun kalanı “*Tuz Mayası*” olarak yedi yığın üzerine serpilir, tuz karıştırılır ve şükür duası yapılır.⁶⁸⁶ Böylece tuz çoğaltılmış olur.

Bir mekanın kutsallaştırılması için o yerin orta kısmının tuzla takdis edilmesi gerekir. Bunun için şu dua okunur: “*Baba’nın, Oğul’un Kutsal Ruh’un, Gerçek Ebeveynlerin adıyla ve kendi adıyla bu evi (veya bu odayı) Kutsal Tuzla tuzlamamı nasip eyle. Böylece bu ev Senin hoşnutluğun için kullanılabilirsin.*” Bu dua ile kutsanan mekan, Birleştirme Kilisesi’nin hedefine uygun kullanıldığı müddetçe gücünü korur. Eğer kutsanan yer uzun vadeli kullanılacaksa tuzla değil de Kore’den getirilen toprakla takdis edilir. Moonizm’e göre Kore’den getirilen bu “Kutsal Toprak” cenneti temsil eder.⁶⁸⁷ Böylece Kore’nin toprağına da kutsallık atfedilmiş olunmaktadır.

II. SOSYAL HAYAT

A. AİLE

Birleştirme Kilisesi literatüründe **aile** kavramı iki farklı anlamda kullanılır. Birincisi bu isim *cemaat* anlamında akımın bir adıdır.⁶⁸⁸ Akım, yapılanışı (Moon ve eşinin Gerçek Baba ve Anne olarak kabul edilişi) ve aile kurumuna çok önem veriş nedeniyle kendine bu ismi vermiş olabilir.

Bu kavramın işaret ettiği ikinci anlam ise toplumu oluşturan en küçük birimdir. Bizi asıl bu anlamı ilgilendirmektedir. Moon’un aileye olağanüstü derecede önem verdiği görülür. Bu kurum bütün yönleriyle Moon tarafından şekillendirilir. Belirlenen aile yapısına göre fertlerden oluşturulacak ailenin Tanrı merkezli olması yani Tanrı’yı bu ilişkiler yumağında aktif bir şekilde merkezi konuma oturtması ailede Tanrı ve çocuklar arasında dikey buna karşılık insanlar arasında yatay ilişkiyi mümkün kılacak dört konum esasını oluşturması beklenir. Bunun nedeni de

⁶⁸⁶ Haack, *a.g.m.*, s. 35.

⁶⁸⁷ Haack, *a.g.m.*, ss. 35-36.

⁶⁸⁸ Timothy Miller, “Families Within a Family: Spiritual Values of Hutterites and Unificationist”, *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s. 63; Barker, “Unification Church”, *ER*, c. 15, s. 141.

hedeflenen ideal dünyanın gerçekleşmesinin ideal aile ile gerçekleşebileceğine olan inançtır.⁶⁸⁹

Teşkilat içerisinde aile ve evliliğin önemi Moon'un öğretilerini içeren *Divine Principle*'deki yaratma, düşüş ve kurtuluş motifleri ile açıklanır. *Kitab-ı Mukaddes*'teki bir ifadenin hükmü aynen benimsenir ve Tanrının insana “meyvalı olun (ferdi mükemmelliğe varın), çoğalın (bir aile kurun) ve tüm yaratıklara hakim olun,” şeklinde üç kutsama verdiği hususunda ısrarla durulur. Akımda Adem ve Havva'nın yaratılışı bu amaca yönelik olarak düşünülür.⁶⁹⁰

Söz konusu yaratmanın amacı Tanrı'ya sevinç vermek olup Tanrı ilk insan olarak Adem ve Havva'yı da sevinç duymak için kendine bir nesne olarak yaratmış olduğuna inanılır. Bu arada Lusifer (Başmelek) de onlara hizmetçi konumundadır ve Tanrı'nın bu iki insandan istediği şey Tanrı'nın sözüne uyup yasak meyveden yememek ve üç gelişme safhasını tamamlayarak mükemmelliğe varmalarıdır. Onlar bu seviyeye geldiklerinde Tanrı onları kutsayarak evlendirecek ve onlar bu şekilde çocuklarına karşı Tanrı'ya itaat eden, asli suçtan uzak birer gerçek **Anne-Baba**, Tanrı'nın da birer oğlu ve kızı olacaklardı. Bu durumdan hem Tanrı hem de insan büyük bir zevk duyacaktı.⁶⁹¹ Oysa, Havva Tanrı'nın emrine itaatsizliği ile iki yasak ilişkiye girmiş ve böylece asli amaç gerçekleşmemiştir. Bu durum insanlığın babası konumundaki Tanrı'ya ıstırap veriyordu. Nihayet sonunda Tanrı İsa'yı Adem ailesini onarıp insanlığın gerçek ebeveynleri olacak olan Mesih olarak göndermişti. Mesih İsa da, insanlığın **Gerçek Anne**'si olacak olan bir kadın ile evlenmeye fırsat bulamadan çarmıha gerilmişti. İsa çarmıha gerilmekle ruhsal kurtuluşu gerçekleştirdiyse de fiziksel kurtuluş gerçekleşmemiştir. Bu kurtuluş Mesih'in II. Gelişi'ne kadar ertelenmiştir. Akımın inancına göre Moon şimdi II. Mesih ve

⁶⁸⁹ Eileen Barker, “Doing Love: Tension In the Ideal Family”, *FUC*, s. 63; Barker, “Unification Church”, *ER*, c.15. s. 141.

⁶⁹⁰ Hugh And Nora Spurgin & Artur Eves, “Engagement, Marriage And Children”, *Lifestyle Conversations with Members of the Unification Church*, ed. Richard Quebedeaux, New York, 1982, s. 4.

⁶⁹¹ Joseph H. Fichter, “Marriage, Family and Sun Myung Moon”, *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert Richardson, New York, 1978, s. 137.

Onarılmış Adem konumunda gelmesi beklenen kişi, eşi de Mesih ile beraber gelmesi beklenen eşi, yani Gerçek Anne'dir. İkisi beraber **Gerçek Ebeveynler**'dir.⁶⁹² Moon bu göreve taliptir.

Akımdaki bu inanca yönelik olarak taraftarlar kendilerini Tanrı'nın oğulları ve kızları, sonunda da ideal birer karı-koca ve ebeveynler olmak için hazırlarlar. Bunun için azami gayret sarfederler.⁶⁹³

Birleştirme Kilisesi'nin geliştirdiği teolojiye göre aile, Tanrı sevgisini almada bir esas kabul edilir. Moon kişi merkezli bir aile yapısı ile ya da bekarlıkla ruhsal mükemmelliğe ulaşamayacağını savunur. Ona göre ruhsal mükemmelliğe ancak Tanrı merkezli bir aile ile varılabilir. Böyle bir ailede her zaman temel unsur olan sevginin üç safhasının olması gerektiği kabul edilir: Ailede eşlerin birbirlerine olan sevgisi, eşlerin çocuklarına olan sevgisi ve çocukların ebeveynlerine olan sevgisi. Moon'a göre aile içerisindeki eşlerin "gerçek birer ebeveyn" olması, yeryüzünde ruhsal mükemmelliğe varılması ve Göksel Krallığın yeryüzünde kurulup günahkar dünyanın kurtulması ile mümkündür.⁶⁹⁴

Mooncular, birbirlerini erkek ve kız kardeşler, bay ve bayan Moon'u da Gerçek Baba ve Anneleri olarak görürler. Onlara göre görülmeyen Tanrı, seçtiği bu insan aracılığı ile öğretilerini ve yeniden doğuş yollarını insanlığa açıklamaktadır.⁶⁹⁵

Bu açıdan, Birleştirme Kilisesi literatüründe "Gerçek Ebeveyn" kavramı iki kategoriye ayrılır. Birinci kategoride örnek ve lider gerçek ebeveyn olarak Moon ve eşi bulunur. Onlar Adem ve Havva, hatta İsa'nın başaramadığı işi başarmış, Kutsal bir evlilikle asli suçtan uzak ideal bir aile oluşturmuştur. Bu anlamda onlar ilk gerçek ebeveynlerdir. İkinci kategoride ise akımın üyeleri bulunur. Akıma göre üyeler bu inancı benimsemek, gerçek ebeveynleri örnek almak ve gerçek ebeveynler olarak Moon'un Kutsamasını almakla kendi aileleri içerisinde gerçek ebeveynler olurlar. Bu

⁶⁹² Hugh and Nora Spurgin, "Blessed Marriage in the Unification Church: Sacramental Ideals and Their Application to Daily Marital Life", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, New York 1983, s. 126; Ayrıca bkz. Fichter, a.g.m., s. 137.

⁶⁹³ Hugh And Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 5.

⁶⁹⁴ Fichter, a.g.m., s. 136.

⁶⁹⁵ Scott, a.g.m., s. 106; Timothy Miller, a.g.m., s. 63.

anlamda kendilerini yetiştirip ilerde mükemmel bir aile oluşturup “gerçek çocuklar” yetiştirmeye ve kendileri de “gerçek birer ebeveyn” olmaya çalışırlar.

B. EVLİLİK

Mükemmel bir toplum ve nihayetinde mükemmel bir dünya oluşturmayı hedefleyen Birleştirme Kilisesinde aile gibi evlilik de büyük önem arzeder. Üyeler evlilik için gerekli şartları oluşturunca Moon tarafından belirlenen bir eşle toplu halde yapılan bir evlilik töreni ile evlendirilirler. Akımda evlilik törenleri “**Kutsama**” olarak bilinir. Törenler halka açıktır ve akımın ifa ettiği çok az sayıdaki dini törenlerin en önemlisidir.⁶⁹⁶ Söz konusu Kutsama basit bir evlilik töreni değildir. Kutsanan kişi günahlarından temizlenir ve yeniden doğar.⁶⁹⁷ Kutsama, kadın ve erkeklerin Tanrı merkezli birliği olarak düşünülür ve bu kutsamayı Tanrı adına Mesih Moon yapar.⁶⁹⁸

Evlilik için Moon’un üyelerden aradığı şartlar iç ve dış şartlar olmak üzere iki kısma ayrılabilir. İç şartlar bir tanedir ki o da ferdin gelişmesinin zirvesine varması, diğer bir ifade ile Tanrı’ya sağlam bir inanç taşımasıdır. Dış şartlar ise üç tanedir. Bunlar: 1) Evlenecek üyenin asgari üç manevi çocuk edinmesi, yani en az üç kişiyi akıma bağlaması. 2) Her bir üyenin akımda asgari üç yıl bekar kalarak akıma hizmet etmesi. Günümüzde bu süreye bir esneklik kazandırılmıştır. 3) Erkeklerin asgari 26, bayanların da 24 yaşına ulaşmış olması.⁶⁹⁹

Mükemmelliğin bu şartlarını taşıyan her bir üye Moon tarafından yine onun seçeceği bir eş ile evlendirilir. Evlenecek kişi evleneceği eşini daha önceden görüp

⁶⁹⁶ Barker, “Who’d Be A Moonie? Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain”, *NRM*, s. 60; Ayrıca bkz. Rodney J. (İ) Sawatsky, “Moonies, Mormons and Mennonites: Christian Heresy and Religious Toleration”, *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, New York, 1978, s. 36; Jane Zeni Flinn, “Three Models of Family: Marriage, Encounter, Parenting for Peace and Justice, Blessed Family”, *The Family and The Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s. 112.

⁶⁹⁷ Eileen Barker, “Doing Love: Tension In the Ideal Family”, *FUC*, s. 37.

⁶⁹⁸ *GWW*, s. 475.

⁶⁹⁹ Peter C. Phan, “Sexuality and Marriage in the Unification Movement”, *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, ss. 225-227.

tanıma şansına sahip değildir.⁷⁰⁰ Moon üyelere eşler seçer ve çiftler razı olursa yüzlerce çift bir arada toplu halde evlendirilir.⁷⁰¹

Akımda üyeler, evleneceği eşlerinin Moon tarafından belirlenmesine karşı gelmedikleri gibi, böyle bir meyillerinin de olmadığı görülür. İnançları gereği evliliği Tanrı ile insan arası bir ilişki olarak görürler. Tanrı'ya yakın birinin (Moon) kendileri için en iyi seçimi yapacağına inanırlar. Zira Moon'un manevi gözlerinin açık olduğuna, Tanrı ve ruh dünyası ile doğrudan iletişim kurduğuna inanırlar.⁷⁰²

Evlilikler aynı inancı paylaşan Mooncu eşler arasında gerçekleşir. Üyelerin cemaat dışından birisi ile evlenmesine izin verilmez.⁷⁰³ Mesajını tüm dünyaya yaymayı düşünen ve sık sık diğer dinlere olan hoşgörüsünü dile getiren Moon'un cemaati ile dışarıdaki insanları kesin çizgilerle ikiye ayırması, evlilikler dahil bir çok konuda kati kurallar koyması, zihinleri oldukça kurcalamaktadır.

Akımın ilginç uygulamalarından birisi de evliliği ırklar arası bir sahaya yaymasıdır. Moon dünyanın değişik yörelerinde yaşayan ve farklı dini, ekonomik ve kültürel arka planı olan taraftarlarını bir araya getirmekle evliliğe evrensel bir boyut kazandırır.⁷⁰⁴ Böyle bir uygulamanın kültürler arası bir bağ oluşturmaya yönelik olduğu söylenir.⁷⁰⁵

İrklar arası evlilik denemeleri Ortaçağ'da uygulanmaya çalışılmıştır. O zaman bu tür uygulama genellikle arazileri genişletme amacına yönelikti. Fransa ve İspanya'nın ortaya çıkışı böyledir. Yine Shakespeare'ye göre IV. Henri, evlilik yoluyla Fransa ve İngiltere'nin birleşmesini düşünmüştür.⁷⁰⁶ Moon'un bugün elit

⁷⁰⁰ Kenneth P. Ambrose, "Function of the Family in the Process of Commitment Within the Unification Movement", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s. 30.

⁷⁰¹ Eileen Barker, "Who'd Be A Moonie? Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain", *NRM*, s. 60.

⁷⁰² Na'im Akbar, "The Restitution of Family as Natural Order", *The Family And The Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s. 95; Hugh And Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 3; Phan, a.g.m., s. 227.

⁷⁰³ Fichter, a.g.m., s. 134.

⁷⁰⁴ Fichter, a.g.m., s. 134; James R. Fleming, "Restoration Through Indemnity and the Problem of Suffering", *Restoring the Kingdom*, ed. Deane William Ferm, New York, 1984, s. 41.

⁷⁰⁵ Smart, a.g.e., s. 437.

⁷⁰⁶ Jan Knappert, "The Concept of Unification and Its Application to the Sciences, the Religions

tabakası ile olmasa bile, bire bir fertler arası evliliklerle bir dünya devleti kurmayı tasarladığı düşünülebilir.

1. Evlilik Törenleri (Kutsama)

Birleştirme Kilisesi'nde Kutsama töreni, Komünyon, Vaftiz, Kefaret ve Evlilik gibi Hıristiyan ayinlerini anımsatır. Tören, dünyevi günahlardan kurtulup “yeniden doğuş” için Tanrı ile bir olma ile özdeşleştirilir. Kişi kutsanmakla “gerçek” olma yolunda sorumlulukları resmen yüklenmiş olur.⁷⁰⁷

Evlenme töreni esnasında en önemli ayin **Kutsal Şarap Ayini**'dir. Bu ayin için bir kaç şeyin olması gereklidir: Aracı, kutsal şarap ve uygun bir çift. Moon eşi ile beraber Tanrı ile insan arasındaki aracı olarak düşünülür. Düşen insanlığın kutsama ile günden temizlendiğine ve onların Tanrı ile temaşa haline getirildiklerine inanılır. Böylece kutsanacak çiftler Tanrı'nın kaybolan çocukları konumunu onarırlar ve Göksel Krallığın vatandaşları seviyesine yükselirler.⁷⁰⁸ Moon tarafından eşleştirilen çiftler uygun bir alanda toplanırlar ve Kutsal Şarap ayini başlar. Her bir çift gerçek Adem olarak düşünülen Moon'un önüne gelir. Moon, önce bir fincan içindeki kutsal şarabı Havva'yı simgelediği tasavvur edilen evlenecek kadına uzatır. Şaraptan bir miktar içen kadın fincanı Lusifer'i simgelediği düşünülen damata verir. Damat da uzatılan fincandaki şarabı içer. Burada Moon'un sembolik olarak Babayı, gelinin Anneyi ve damatın da çocuğu simgelediği düşünülür. İçilen şarabın ardından çiftler ellerini birleştirirler. Moon da ellerini çiftlerin elleri üzerine koyar ve kısa bir dua yapar. Bütün çiftler bu şekilde tek tek kutsandıktan sonra Moon töreni evli çiftler için genel bir dua ile sona erdirir. Çiftler bu kutsama ile Şeytan'ın soyundan alınıp Tanrı'nın soyuna bağlandıklarına inanır. Böylece kişi asli günahından kurtulur, Gerçek Ebeveynleri ile birlik oluşturur.⁷⁰⁹

and the Nations”, *Unificationism and Modern Society An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 64.

⁷⁰⁷ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 122.

⁷⁰⁸ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 129.

⁷⁰⁹ Phan, a.g.m., s. 228.

Törende erkek ve bayan eşler kendilerine özgü düşünülen kıyafeti giyer, aynı yemini yapar, akımın ilahiyatını simgeleyen aynı yüzüğü takar ve karı-koca ilan edilirler.⁷¹⁰

Kutsanan çiftlerin kutsal şarap töreni Hristiyanlıktaki bazı ayinleri akla getirir de (özellikle Evharistia) bu ayinin anlamı tamamen farklıdır. Kutsanan çiftlere bay ve bayan Moon aracılığı ile yeni bir yaşam verildiğine inanılır. Kutsal şarabı içme ile günahlardan bağışlanır ve kişi yeniden doğar. Böylece çiftler Tanrı'ya yeniden doğmuş varlıklar olarak takdim edilir. Artık onların asli suçu da dahil geçmiş bütün günahları bağışlanmıştır. İşte bu anda kuramsal olarak Adem ve Havva yeniden yaratılır.⁷¹¹ Kutsama, akımın ileri gelen üyelerinden birinin yerinde bir ifadesiyle günahlarından kurtulup yeni bir hayata başlaması, Göksel Krallığa girmesinde bir pasaporttur.⁷¹²

Kutsal Şarap Ayini sırasında içilen şarabın bedene geçen yeni hayatı simgelediği söylenir.⁷¹³ Moon İsa'nın ekmek ve şarap hakkında “*Bu benim bedenimdir... Bu benim kanımdır*” sözünü nakleder ve kutsal şarabın da benzer anlamda olduğunu söyler. O'na göre kişi kutsal şarap ayini ile Gerçek Ebeveynler ile bir olur. Gerçek Ebeveynler ile bir olan kişi de Şeytan ile bir olamayacağından, sonsuza kadar Şeytan'dan ayrı olarak yaşar.⁷¹⁴

2. Nişanlılık Dönemi

Kutsanan çiftler hemen evlilik hayatına başlamazlar. Akımın inancına göre evlenen eşler asgari kırk gün süren ve eşlerin yaş durumu ile akımdaki görevlerine göre dört ile yedi yıla kadar uzayabilen nişanlılık dönemine girerler. Her türlü cinsi ilişkiden kesinlikle uzak durulması istenen bu dönemde eşler genelde misyonerlik amacı ile farklı yerlere gönderilirler. Nişanlılık süresince eşler mektup, telefon gibi vasıtalarla diyaloglarını sürdürürler. Böylece eşlerin birbirlerine aşık olmaları

⁷¹⁰ Phan, a.g.m., s. 229.

⁷¹¹ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 128.

⁷¹² Hugh and Nora Spugin & Artur Eves, a.g.m., s. 5.

⁷¹³ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., ss. 128-129.

⁷¹⁴ GWW, s. 461.

umudur. Eşler anlaşamazlarsa ayrılma şansları vardır.⁷¹⁵ Belirlenen eşi reddetme hakkı kutsama sonrası kırk gün daha devam etse de, yaygın uygulamaya göre son karar evlilik öncesi verilir.⁷¹⁶

Birleştirme Kilisesi'nin kutsanan eşlerden aile hayatı öncesi istediği asgari kırk günlük cinsel perhiz dönemi, İsa'nın genel vaazlarına başlamadan önce ruhsal esas oluşturmak üzere kırlarda geçirdiği kırk güne bedel olarak düşünülür. Moon bu dönemi Tanrı merkezli evlilik için oluşturulan ilk ruhsal esas olarak görür.⁷¹⁷

3. Aile Hayatı ve Çocukların Yetiştirilmesi

Birleştirme Kilisesi üyeleri kutsama öncesi ve sonrası yaşamlarında Moon ve eşini kendilerine ideal örnek olarak görürler. Zira akımın taraftarları Moon ailesinin ruhsal mükemmelliği yakaladığına inanırlar.⁷¹⁸

Aile, aile hayatına ve kadına verilen bu önemin yanında, Moon kadınların bazı zaaflarının da farkındadır. Kadınların acele konuştuklarını, bunun da büyük hata ve problemlere yol açtığını söyler ve hakimiyetin kocanın elinde olmasını savunur.⁷¹⁹

Moon, ABD toplumunda fertlerin evlenirken eşlerini kendilerinin seçtiklerini, fakat bu evliliklerin çoğunun boşanma ile sonuçlandığını, buna karşılık farklı dil ve kültürlerden gelen Mooncu çiftlerin mutlu bir evlilik hayatı sürdürdüklerini söyler.⁷²⁰

Akımın verdiği istatistiki bilgilerde, Mooncular arasında boşanma oranının yüzde bir ile üç arasında değiştiği yer alır.⁷²¹ Pratikte bu durum doğru olsa da, araştırmalar onların evliliklerinin söylendiği kadar harikulade olmadığını ortaya

⁷¹⁵ Phan, a.g.m., s. 228; Richard De Maria, "A Psycho-Social Analysis", *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, Nev York, 1982, s. 116. Ayrıca bkz. Barker, a.g.e., s. 67-68.

⁷¹⁶ Barker, a.g.e., s. 69.

⁷¹⁷ Hugh and Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 12.

⁷¹⁸ Hugh and Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 5; Jane Zeni Flinn, a.g.m., ss. 114-115.

⁷¹⁹ *GWW*, s. 451.

⁷²⁰ *GWW*, s. 642.

⁷²¹ Phan, a.g.m., s. 229.

koymaktadır. Genel bir bilgi vermesi açısından İngiltere’de yaşayan Mooncular üzerinde yapılan bir araştırmanın sonuçlarını nakletmek istiyoruz.⁷²²

Çok Mutlu : %16

Mutlu : %35

Normal : %26

Mutsuz : %12

Çok Kötü : %12

Birleştirme Kilisesi’nin maruz kaldığı eleştirilerden birisi de akımın seks anlayışı olduğu için bu konuya değinmek yerinde olacaktır.

Akım insanın şehvi arzularını insan tabiatının tabii bir unsuru olarak görür. Fertlerin şehvi istek ve arzularının düşüşün bir sonucu olmadığını, aksine bu duyguların bizzat Tanrı tarafından insana verildiğini, bunun için de iyi ve faydalı olduğunu savunur. Dahası, insandaki bu hislerin Tanrı’da bulunan Sung Sang-Hyung Sang ve Yang-Yin özelliklerinden kaynaklandığını ve Tanrı’nın bu hisleri insana verdiğini söyler. Bu durumu seksi istek ve arzuların iyi bir şey olduğuna delil olarak kullanır. Bu arada Moon bu hisler için gerekli sınırlamaları getirmeyi de ihmal etmez. Seks, şehvi istek ve arzuların Tanrı merkezli, yani yaratma amacına ve üç kutsamaya yönelik olarak uygun olduğu müddetçe iyi bir şey olduğunu savunur. Üyeler Moon’un kutsaması ile seks açısından Tanrı merkezli bir konuma ulaşırlar ve evliliğe hazırlık amacıyla uyguladıkları seks perhizi kalkar. Buna karşılık bekar üyeler şehvi istek ve arzularını kontrol altına alarak ilk kutsamayı gerçekleştirmeye çalışırlar. İçlerindeki cinsel istek ve arzularını dizginleyerek zinaya ve diğer cinsel günahlara engel olmak için de çokça dua ederler ve enerjilerini akımla ilgili sosyal hizmetlerde harcarlar. Akım, taraftarlarının cinsel arzularını hafifletmek amacıyla onlara temiz bir muhitte oturmalarını tavsiye eder. Bu arada cinsi hisleri dizginlemek için akıma mensup üyelere, birbirlerini kız ve erkek kardeşler olarak sevmeleri ve bundan zevk almaları telkin edilir.⁷²³ Bu durum aslında bir nevi cinsel hisleri bir başka yolla tatmindir ki zinanın her çeşitini yasak gördüğünü iddia eden bir

⁷²² Barker, “Who’d Be A Moonie? Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain”, *NRM*, s. 69.

⁷²³ Phan, a.g.m., ss. 223-225.

anlayışdan, cinselliğin sınırlarını kardeşlik duygusu sınırlarına bu denli yaklaştırmaması beklenirdi.

Akımın dikkat çekici uygulamalarından biri de tek eşliliği savunmasıdır. Gerçek bir sevginin ancak tek evlilikle elde edilebileceği söylenir.⁷²⁴

Akımda üyelerin evlilik öncesi cinsel ilişkiye girmesi, seksi sadece evlilikle meşrulaştıran Tanrı'ya bir itaatsizlik olduğu ve gerek bireye gerekse topluma zararı dokunduğu için yanlış ve kötü bir davranış olarak algılanır.⁷²⁵ Yasak aşk insanlığın düşüşüne sebep olduğu gerekçesiyle zina büyük günah olarak kabul edilir.⁷²⁶

Birleştirme Kilisesi inancına göre evlilikle eşler Tanrı merkezli aileleri kurar ve kutsamanın bir ürünü olarak doğacak olan günahsız çocuklar için esaslar atılmış olur.⁷²⁷ Çocuklar, Tanrı'nın insana verdiği armağan olarak kabul edilir.⁷²⁸ Mooncuların çocuk sahibi olması ve onları akımın inançları doğrultusunda yetiştirmesi üyelere yüklenen en büyük sorumluluklardan biridir.

Moon, ailelerin geniş tipli, yani çok çocuklu olmasını ister. Buna bağlı olarak da her türlü doğum kontrollerine karşı çıkar.⁷²⁹ Çocuklar geleceğin teminatı olarak görülür ve onların yetiştirilmesinde ailelere büyük sorumluluklar yüklenir. Her ne kadar kutsama sonucu doğacak çocukların günahsız olduğu savunulsa da Moon onların ihmale gelmeyeceğini söyler. Akımın inançlarına uygun olarak yetişmeleri için aile içerisinde yapılacak ibadet ve benzeri faaliyetlerin onların gözleri önünde yapılmasını ister. Böylece onların gerçek Tanrı çocukları olarak yetişmeleri hedeflenir.⁷³⁰

Üyelerin yoğun olduğu yerlerde çocuklar için Pazar Okulları mevcuttur. Bu okullarda çocukların kapasitelerinin genişlemesi için yoğun gayret sarfedilir.

⁷²⁴ Walsh, "The Vision of Unification", *UMS*, ss. 77.

⁷²⁵ Phan, a.g.m., s. 225.

⁷²⁶ Phan, a.g.m., s. 229.

⁷²⁷ Frank K. Flinn, "Marriage as Eschatological Type in Unification Theology", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983, s. 241. Ayrıca bkz. Fleming, a.g.m., s. 41.

⁷²⁸ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 124.

⁷²⁹ Hugh and Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 9; Phan, a.g.m., s. 229.

⁷³⁰ Hugh and Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 10. Daha fazla bilgi için bkz. *GWW*, s. 484.

Uygulanan eğitimde çocuklara *Divine Principle* öğretilir, *Kitab-ı Mukaddes*'in *Divine Principle* ışığı altında yorumu yapılır.⁷³¹

Çocuklar sekiz yaşına gelince anne ve baba, onların Tanrı'ya sunulması anlamına gelen Kutsama Töreni düzenler. Bu, diğer kiliselerdeki Vaftiz törenine benzer. Törende ebeveynler beyaz giysiler giyerler ve çocukları için dua ederler.⁷³²

C. AKIMIN DÜZENLEDİĞİ TOPLU EVLİLİK TÖRENLERİ

Moon'un ifadelerine göre gerçekleştirdiği evliliklerin temelini “üç manevi çocuk” esası ile atmıştır. Moon'a göre üç manevi çocuk elde edemeyen kişi (üç kişiyi akıma bağlayamayanın) Kutsama alıp evlense de ailesi tam olmaz. İsa bu sebeple Petrus, Yakup ve Yuhanna adında üç baş öğrenciye ihtiyaç duymuştur. Bu üç öğrencinin Cennet Bahçesinde üç Başmeleği (Lusifer, Mikail ve Cebrail) ve Adem'in üç oğlunu simgelediğine inanılır. Akımda onarım için özelde Mesih'in, genelde tüm insanların üç manevi çocuğunun olması ve bunların tam teslimiyeti şart görülür. Bu üç manevi çocuk üç meleği temsilen Adem ve Havva'ya yapmadıkları hizmeti ona yapıp onun mükemmelleşmesini sağlamakla görevlidirler.⁷³³

Moon, üç manevi çocuk esasına yönelik olarak 1960 yılında kendi evlilik töreni öncesi Young Whi Kim, Won Pil Kim ve Hyo Won Eu adlarında üç kişiyi seçmiş ve bunları kutsayarak evlendirmiştir.⁷³⁴

Ardından aynı yıl kendi kutsamasını gerçekleştiren Moon, kendi evliliğinde eşinin yaşını sayıların gizemi içinde açıklamaya çalışır. Evlendiklerinde Hak Ja Han'ın evlilik sırasında 18 yaşında olmasını⁷³⁵ düşen Havva ile ilgilendirir. Ona göre düşüşün gerçekleştiği sırada Havva 16 yaşındaydı. Dolayısıyla onarım için gelecek olan Gerçek Anne'nin de yaşı bir onarım prensibi olarak 20'den fazla olmamalıydı.⁷³⁶

⁷³¹ Hugh and Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 10.

⁷³² Hugh and Nora Spurgin & Artur Eves, a.g.m., s. 11.

⁷³³ Bkz. *GWW*, ss. 10, 106, 625, 647.

⁷³⁴ *GWW*, s. 647.

⁷³⁵ Salonen, a.g.m., s. 182; *GWW*, s. 141.

⁷³⁶ *GWW*, s. 23, 141.

Moon, kendi evliliği sonrası vakit kaybetmeden periyodik olarak toplu evlilik törenleri düzenlemiştir. Onun düzenlediği bu törenleri, tarihlerini, kutsanan çiftlerin sayısını ve taşıdıkları anlamları kısaca şöyle özetleyebiliriz:

1960 yılında dokuz çifti daha kutsayan Moon böylece aynı yıl kutsanan çiftlerin sayısını 12'ye yükseltmiş oldu. Ona göre bu 12 çift Adem'den Nuh zamanına kadar geçen 10 nesil ile Habil ve Kabil'i simgeliyordu. Ayrıca 12 sayısı bütün ruh dünyasını görterir. Sözgelimi *Kitab-ı Mukaddes*'te Cennet'in 12 kapısından söz edilir. Yakup'un 12 oğlu vardı. Musa 12 kabilenin lideri olmuştu. İsa'nın 12 öğrencisi vardı. Ayrıca bu sayı dünyada mevcut 120 milleti simgelemektedir.⁷³⁷

Moon 1961 yılında 36 çifti daha kutsamıştır. Moon'un bu 36 rakamını tesadüfen değil de belli bir anlam dahilinde seçtiği görülür. Nitekim 36 rakamı 12'nin açılımıydı. Moon'a göre 12 çiftin her birinin ayrı ayrı üç gelişme safhası düşünülürse bu toplam 36 eder ki Moon'a göre bunun bedeli 36 çiftin evlenmesidir. Akıma göre 36 sayısının aynı zamanda üç zamanı (geçmiş, şimdi ve gelecek) kapsadığı düşünülür ki toplam 36 eder.⁷³⁸

1961'de Moon'un gerçekleştirdiği bir diğer toplu kutsama töreni 72 çiftten oluşuyordu. Moon'a göre bu sayının yarısı Habil'i, diğer yarısı da Kabil'i simgeliyordu. Onarım için Habil ve Kabil tarafının birleşmesi gerekiyordu ki, bu da 72 eder.⁷³⁹

1963'e gelindiğinde Moon bu sefer 124 çifti kutsadı. Moon'a göre bu sayı aynı zamanda dünyanın 120 milletini simgeler. İsa'nın da 120 öğrencisi vardı.⁷⁴⁰

Moon 1968 yılına gelindiğinde 430 çifti kutsadı. O'na göre bu sayı Kore'nin 4.300 yıllık geçmişini ve İsraililerin Mısır'daki 430 yıllık esaret dönemini gösterir.⁷⁴¹

⁷³⁷ *GWW*, s. 11.

⁷³⁸ *GWW*, s. 306; Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 129; Salonen, a.g.m., s. 71.

⁷³⁹ *GWW*, ss. 107-108.

⁷⁴⁰ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 129; *GWW*, ss. 8, 108-109.

⁷⁴¹ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 129; *GWW*, ss. 110, 307 464, 475; Salonen, a.g.m., s. 171.

1970 yılına gelindiğinde Moon bu sefer Kore’de 777 çifti kutsadı. Kutsanan bu çiftler arasında 10 milletten insan vardı. Akım bu kutsama ile dünyaya iyice açılmıştır.⁷⁴²

1975 yılında 1.800 çift kutsandı. Moon kutsanan bu sayıyı şöyle açıklar: 18 rakamı 6’nın üç katıdır. 6 sayısı da Şeytani bir sayıdır. Gelişme safhaları göz önüne alınırsa 18 sayısındaki ilk 6 sayısı Şeytani dünya hakimiyetinin oluşum, ikinci altı sayılık bölüm gelişme, üçüncü altı sayılık son bölümü de Şeytani hakimiyetin tamamlanma safhasını gösterir. Dolayısıyla 18 sayısı Şeytani hakimiyetin son buluşunu ifade eder.⁷⁴³

Toplu evlilik törenlerini sürdüren Moon 1976 yılında 35, 1977 yılında 74, 1982 yılında 2.075 ve 5.837 kişilik gruplardan oluşan 7.912 çifti iki ayrı törende kutsamıştır.⁷⁴⁴

Bundan sonra da toplu evlilik törenlerini sürdüren akım,
 1986’nın 4’üncü ayındada Seul’de 36.000 çifti,
 1988’in 10’uncu ayında Kore’de 6.500 çifti,
 1989’un 1.inci ayında Seul’de 72.000, bir gün sonra Kore’de 1.275 çifti,
 1992’nin 4’üncü ayında Kore’de 1.267, 8’inci ayında da 30.000 çifti,
 1995’in 8’inci ayında Kore’de 360.000 çifti kutsamıştır.⁷⁴⁵

Akımın son dönemlerde kutsadığı eş sayısının kabarık olması, Moon’un 1992 sonrası kutsamaya akıma üye olmamakla beraber sempati duyanları da dahil etmesi ile açıklanabilir. Aksi halde Moon’un bu güne kadar toplam 40.119.310 kişiyi kutsadığı görülecektir ki, bu sayı Mooncuların gerçek nüfusu değildir. Akım, 29 Kasım 1997 tarihinde New York’ta 39.600.000 kişiyi kutsadıysa da, bunlardan üye olup ilk ve tam kutsamayı alanların sayısı sadece 2.500 kişidir.

⁷⁴² Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 129; *GWW*, ss. 110, 307.

⁷⁴³ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 129; *GWW*, ss. 307, 351, 464; Salonen, a.g.m., s. 176.

⁷⁴⁴ Hugh and Nora Spurgin, a.g.m., s. 129.

⁷⁴⁵ Bu bilgiler akımın Türkiye’deki temsilcisinden alınmıştır.

III. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN İLMİ FAALİYETLERİ

A. EĞİTİM ANLAYIŞI

Birleştirme Kilisesi'nin eğitim anlayışı akımın kutsal kitabı *Divine Principle* ve Moon'un kendi tasarruflarına dayanır.

Akımın ilahiyatına göre eğitimin üç büyük hedefi olup, bunların gerçekleşmesi için çocuk daha doğar doğmaz kendisini anne ve babasının rehberliğinde sıkı bir eğitimin içerisinde bulmaktadır. Akımda bireye yönelik gerçekleşmesi istenen hedefler şunlardır:

1. Gençleri mükemmel birer kişi olarak yetiştirmek. Mükemmellikten anlaşılan da ferdin üç büyük kutsamayı tamamen gerçekleştirebileceği bir seviyeye gelmesidir.
2. Çocukları ilerde sağlıklı birer aile oluşturacak şekilde eğitmek ve böylece onların ikinci kutsamaya ulaşmalarını sağlamak.
3. Sevgi vasıtasıyla insanı tüm yaratıklara hakim kılmaktır.⁷⁴⁶

B. AKIMIN İLMİ FAALİYETLERİ

Akım, yukarıda zikrettiğimiz çeşitli vakıf, kurum ve kuruluşlarla bir dizi faaliyetlere girişmiştir. Şüphesiz bunların en önemlisini akımı dünya çapında tanıtmaya yönelik yürütülen ilmi sempozyum ve toplantılar oluşturur. Zaman zaman dünyanın her tarafından çağrılan profesör düzeyindeki ilim adamları ile yürütülen bu ilmi faaliyetlere çeşitli dinlere mensup ilim ve fikir adamları katılır. Dikkati çeken bir husus, bu toplantılara katılanların genelde akıma sempati ile yaklaşanların olmasıdır.

Sözkonusu sempozyumların en önemlilerinden birisi 15-21 Kasım 1985 tarihleri arasında ABD'de yapılmıştır. Bu sempozyum akımın önemli teşkilatlarından *International Religious Foundation* (Uluslararası Din Vakfı) tarafından organize edilmiş, 85 ülkeden çeşitli din, kültür ve geleneklere mensup ilim adamları gelmiştir. Moon'a göre sempozyumun hedefi doğu ve batı, kuzey ve güneyi ile hiç bir din, dil

ve ırk ayırımı yapmadan bir uyum ortamı oluşturmaktır. Sempozyuma Türkiye’den de bazı bilim ve iş adamları, gazeteciler katılmıştır.⁷⁴⁷

Akımın bilimin birliğine yönelik olarak gerçekleştirdiği bir diğer konferansı da 1983 yılında Şikago’da 12. Uluslararası Bilim Birliği Konferansı (*Twelfth International Conference on the Unity of the Sciences*), Uluslararası Kültür Vakfı tarafından gerçekleştirilmişti. Bu konferansa dünyanın her tarafından ilim adamları katılmıştır.⁷⁴⁸ Konferansın 10. su 1981 yılında Seul’de gerçekleştirilmişti.⁷⁴⁹

İlmi faaliyetler bunlarla sınırlı kalmayıp zaman zaman dünyanın değişik yörelerinde, akımın değişik birimlerince yürütülen çeşitli sahalarla ilgili akademik toplantı ve konferanslar yoğun bir şekilde devam etmektedir.

IV. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NDE MİSYONERLİK FAALİYETLERİ

A. AKIMIN DÜNYA GÜNDEMİNDEKİ FAALİYETLERİ

Kuruluşu ile beraber uygulanan başarılı yöntemlerle kısa zamanda adını tüm dünyaya duyuran bu dini akımın kendine uygun merkezleri seçmesi ve Kitab-ı Mukaddes’le olan bağlantısı onun hızlı yayılışının en önemli nedenlerinden olmuştur.

Akım ilk defa 1958 yılında Sang Ik Choi’yi misyoner olarak Japonya’ya göndermesi ile misyonerlik faaliyetlerini başlatmıştır. Bunu 2 Şubat 1959 yılında ABD’ye gönderdiği Dr. Young Oon Kim takip etmiştir.⁷⁵⁰ 1975’de akımın misyonerlerinin faaliyet gösterdiği ülkelerin sayısı 127’ye ulaşmış,⁷⁵¹ 1994’te 160’ın üzerinde ülkede faaliyet gösterir hale gelmiştir.⁷⁵²

⁷⁴⁶ Geniş bilgi için bkz., Lee, *FUT*, ss. 196-200.

⁷⁴⁷ “1985 Dünya Dinleri Sempozyumu” adlı bu sempozyum daha sonra kitap haline getirilmiştir. Sempozyumun içeriği hakkında daha geniş bilgi için bkz. *Assembly of the World’s Religions*, International Religious Foundation, New York, 1986.

⁷⁴⁸ Bu konferans hakkında geniş bilgi için bkz. Bell, a.g.m., ss. 17-18.

⁷⁴⁹ Gerald S. Leighton, “Beyond Theology: Values and World Peace”, *Unificationism and Modern Society An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, ss. 28-29.

⁷⁵⁰ Durst, a.g.e., ss. 75-76.

⁷⁵¹ Durst, a.g.e., s. 78.

⁷⁵² Cromwell, a.g.e., s. 238.

Akım, hedefini “Göksel Krallığı yeryüzünde tesis etme”⁷⁵³ olarak açıklar ve tüm yeryüzünü arzu edilen *Kenan* olarak görüp kurtarmayı amaçlar.⁷⁵⁴

1. Taraftar Kazanma Yolları ve Misyonerlik Faaliyetleri

Hedeflerini gerçekleştirmek için taraftara ihtiyaç duyan Moon, öncelikle mevcut üyelerin gelişip mükemmelleşmesini hedefler. Bunun için çevresindeki üyelerle uzun saatler geçirir, hiç bir muğlaklık bırakmadan öğretilerini en ince ayrıntısına kadar onlara aktarmaya çalışır. Burada ve akımın diğer eğitim merkezlerinde verilen eğitimle belli bir seviyeye gelenlere akım içerisinde daha büyük sorumluluklar verilir.⁷⁵⁵

Akım, üyelerinin çoğalması için gerekli önlemleri almış durumdadır. Üyelerin bu öğretileri yayması için gönüllülük yetmez. Her üyenin her ay en az bir kişiyi akıma bağlama zorunluluğu vardır. Kutsama öncesi ve sonrası devam eden bu zorunluluk yeni üye toplamada asgari rakam kabul edilse de çoğu kere mümkün olmaz.⁷⁵⁶

Akıma katılan üyeler bir taraftan caddelerde çiçek, mum ve şekerleme satarak akıma mali gelir sağlamaya çalışırken⁷⁵⁷ diğer taraftan da üye sayılarını artırmak için azami gayret sarfederler.⁷⁵⁸ Herhangi bir vesileyle iletişim kurulan kişiye akımdan, isim ve kuruluşlarından söz edilmez. Yeni üye adaylarıyla tanışma faslından sonra aday akşam sohbetine veya akımın bölgedeki bürosuna davet edilir.⁷⁵⁹

Büyük şehir ve merkezi yerlerde gelen misafirleri karşılama, toplantı ve sohbet yapma amaçlarına yönelik evler bulunur. Bir vesile ile buraya gelen veya getirilen misafirlerle iyi bir diyalog kurulmaya çalışılır. Burada bulunan kişilere

⁷⁵³ *GWW*, s. 462.

⁷⁵⁴ *GWW*, s. 615.

⁷⁵⁵ Anderson, a.g.m., s. 216.

⁷⁵⁶ *GWW*, s. 158, 464. Ayrıca bkz. Haack, a.g.m., s. 4.

⁷⁵⁷ Barker, “Unification Church”, *ER*, c. 15, s. 142.

⁷⁵⁸ Barker, “Unification Church”, *ER*, c. 15, s. 142; Barker, *a.g.e.*, s. 215; Barker, “Who’d Be A Moonie? Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain”, *NRM*, s. 60.

⁷⁵⁹ Haack, a.g.m., s. 26.

akımın öğretilerinden fazla bahsedilmese de yapılan her iş, misafirin sempatisini kazanmaya yöneliktir. İlgisi çekilen veya samimiyet kurulan misafirler hafta sonu programlarına davet edilirler. Hafta sonlarının geçirildiği bu yerler fiziki olarak binalarıyla, düzenlemesi ile çok güzel, çok çekici yerlerdir. Küçük yerleşim yerlerindeki davet merkezleri büyük yerlerdeki nazaran çok daha basit ve mütevazidir. Buraya gelen üyeler akımın diğer üyeleri ve akımın eğitim programları ile karşılaşır. Amaca uygun olarak hoş vakit geçirilen bu yerlerdeki her şey bir sonraki aşama için basamak oluşturur. Haftasonunu burada geçiren üyelere bir sonraki haftasonu için davetiye vermek de unutulmaz.⁷⁶⁰

Akımın öğrenci kolları ve bu bağlamda özellikle *Collegiate Association for the Research of Principles* (Prensiplerin Araştırılması İçin Üniversite Birliği) adlı öğrenci cemiyetine mensup üyeleri, komünist öğrenci gruplarına karşı faaliyet gösterir, kendilerine katılanları şehit olarak nitelerler.⁷⁶¹

Akımın bölgesel faaliyetlerini yürüttüğü merkezlerde akıma sempati duyanlara yönelik birbirine bağlı yedi eğitim programı mevcuttur. Bunlar, 3, 7, 21, 40, 120 günlük ve 6 ile 12 aylık kurslardır. Üç günlük olan ilk kursta 8-9 saatlik metin dersleri verilir, toplu halde ilahiler okunur, vaaz ve konuşmalar yapılır. Üyeler hiç boş ve kendi hallerine bırakılmaz. Nakledilen bilgilere göre bu sırada kursiyerin soru ve açıklamalarına izin verilmez, kursiyerlerin kurs anında gördükleri dünya görüşünün doğru, daha önceki dünya görüşlerinin yanlış olduğu telkin edilir. Kursiyerlere akıma girmekle gururlanmaları gerektiği söylenir.⁷⁶²

Akımdan ayrılanlara her türlü baskı uygulanır. Bu konuda akımı terk edenlerin anlattıkları ilginçtir:

Akımdan ayrılan Richard Greenwald, akıma yeni üye katma sırasında sarhoş etme, hipnoz, cinselliği kullanarak baştan çıkarma ve uyuşturucuya başvurulduğunu belirtmekte, kendisinin Mooncu bir kadın tarafından nasıl tahrik

⁷⁶⁰ Sontag, *a.g.e.*, s. 28.

⁷⁶¹ Haack, *a.g.m.*, s. 27.

⁷⁶² Haack, *a.g.m.*, ss. 27-28.

edilip akıma kazandırıldığını anlatmaktadır.⁷⁶³ Yeni üyeler sağlamak için hipnotize etmeyi öğrendiğini söyleyen Greenwald, Berkeley’de her gün otuz yeni insanı akıma getirdiklerini, bunları ilk akşam yemeği ve ders esnasında akıma bağladıklarını belirtmektedir.⁷⁶⁴ Moon’un zinayı kesin yasak görmesi ve üyelerine bundan sakınmaları için temiz muhitte oturmalarını söylemesi, diğer taraftan üye kazanmada cinselliği kullanması dikkat çekicidir.

Akımdan ayrılan David Geisler, akımda düşünce hürriyetinin olmadığını, tek taraflı bir eğitimin uygulandığını söylemektedir.⁷⁶⁵

Larry Gumbiner’in geçmiş anılarına göre, akım üyeleri tutmak için her yolu kullanmaktadır. Akım aleyhinde çalıştıkları takdirde torunlarının kendilerinin ölü kemiklerini çıkarıp üzerlerine tüküreceklerini kendilerine söylediklerini nakleden Gumbiner’in yanında, Michael Englebert de tanık olduğu bir cinayeti konuyla ilişkilendirerek, *“Hayatımdan endişe ediyorum. Bana tekrar tekrar kiliseyi terk ettiğimde öldürüleceğim söyleniyordu,”* demektedir.⁷⁶⁶

Akımın faaliyetlerinde günün 18-20 saatini sıkı bir çalışma ile geçiren üyeler yedikleri yiyeceğin azlığı ve düşük kalitede oluşundan da şikayet etmektedirler.⁷⁶⁷

B. AKIMIN TÜRKİYE’DEKİ FAALİYETLERİ

Birleştirme Kilisesi 1980’li yılların başında dört misyonerini aileleri ile beraber Türkiye’ye göndermiştir.⁷⁶⁸ Gelen bu ilk misyonerlerin en ilginç kişisi şüphesiz ABD’li bir Türk kızı ile evli olan ve Türkiye’ye gelince Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’ne kaydolup buradan mezun olan Muhammed Yahya Thompson’dur. Thompson ve iki arkadaşı bir müddet sonra ABD’ye geri

⁷⁶³ Anson D. Shupe, Jr. David G. Bromley, “Apostates and Atrocity Stories Some Parameters in the Dynamics of Deprogramming”, *The Social Impact of New Religious Movements*, ed. Bryan Wilson, 2. bs., New York, 1983, s. 199.

⁷⁶⁴ Anson D. Shupe, Jr. David G Bromley, a.g.m., ss. 202-203.

⁷⁶⁵ Anson D. Shupe, Jr. David G Bromley, a.g.m., s. 200.

⁷⁶⁶ Anson D. Shupe, Jr. David G Bromley, a.g.m., s. 200.

⁷⁶⁷ Anson D. Shupe, Jr. David G Bromley, a.g.m., s. 202.

⁷⁶⁸ Günay Tümer & Abdurrahman Küçük, *Dinler Tarihi*, 2. bs., Ankara, 1993, s. 355; Esmahan

dönmüşlerdir. Thompson, kendi ifadesine göre hem müslüman, hem de Mooncu'dur.⁷⁶⁹ Akımın Türkiye'de kalan dördüncü misyoneri Yoshihiro Yamazaki, halen (1998) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ve Moon inancına mensup biriyle beraber faaliyetlerini sürdürmektedir.

Akım, vakfı aracılığıyla 1984-1986 yılları arasında iki yıl boyunca Türkiye'de İslamiyet'i araştırmıştır. Birleştirme Kilisesi'nin periyodik olarak düzenlediği uluslararası ilmi konferansların biri de "Hıristiyan-Müslüman Diyalogu" adıyla 22-26 Eylül 1991 tarihleri arasında Türkiye'de gerçekleştirilmiştir. Bayan Moon'un 41 ülkede yaptığı konuşmalarından biri de 28 Kasım 1993 tarihinde Türkiye'de yapılmıştır. 1996 yılında Türkiye'de uluslararası bir diğer toplantıyı gerçekleştiren akım, ülkedeki temsilcileri ile zaman zaman küçük çaplı toplantı ve sohbetlerini sürdürmektedir.

Ocak 1992 tarihinde Türkiye'den çağırdıkları ilim ve siyaset adamları ile gazetecilere 40 günlük seminer düzenlediler ve tüm masrafları üstlendiler. Günümüzde de benzer faaliyetlerini sürdüren akımın, diğer taraftan, her yıl değişik ülkede düzenlediği gençlik kamplarına ülkemizden de katılanlar bulunmaktadır.⁷⁷⁰

Akımla ilgili gelişmelerin zaman zaman Türk basınına da yansıdığı görülür. Söz gelimi 1988 yılında yayınlanan bir gazetede, akımın düzenleyeceği "Dünya Kültür Festivali'ne Çağrı" ilanı yer alıyordu.⁷⁷¹

V. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ'NİN SİYASİ GÖRÜŞLERİ

Birleştirme Kilisesi'nin kurucusu her ne kadar sık sık kendilerinin sadece dini akım olduklarını söylese de teşkilatın bazı vakıfları ve siyasi olaylar karşısında gösterdiği tavırları muhaliflerinin bu akımı siyasete karışmış politik bir akım olarak suçlamasına yol açmıştır. Moon bunlara şiddetle karşı çıksa da akımın bünyesinde barındırdığı teşkilatlar ve bunların tüzüklerinde yer alan siyasi hedefler Moonizmin

Akyol, "Amerikan Moon Tarikatı Türkiye'yi Örgütleyiyor", *Nokta*, 13 Ekim 1991, Sayı, 3, s. 36.

⁷⁶⁹ Thomson hakkında geniş bilgi için bkz. Günay Tümer & Abdurrahman Küçük, *a.g.e.*, s. 355.

⁷⁷⁰ Günay Tümer & Abdurrahman Küçük, *a.g.e.*, ss. 355-356.

⁷⁷¹ *Hürriyet Gazetesi*, "Dünya Kültür Festivaline Çağrı", 9. 10. 1988, s. 14.

gerçek gayesini yansıtır. Fakat Moon bunları siyaset ve politikadan uzak bir şekilde göstermeye çalışır. Öyle ki, bazen insanın aklına, bu politik bir iş değilse politik olan nedir? Sorusunu sormak gelir.

A. MOON'UN DEVLET YÖNETİMİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Moon, devlet yönetiminde mevcutlar içerisinde demokrasiyi esas alır. O'na göre demokrasi, devletin yönetiminin halkına verildiği bir idare şekli olup hedefi Şeytani diktatörlüğü yıkmak ve Mesih'i kral olarak kabul edebilmek için onarım çalışmalarını mümkün kılacak bir sistem kurmaktır.⁷⁷² Görüldüğü üzere demokrasi hedef değil; hedefe varmada mevcut idare şekillerinden en ideal olanıdır. Moon'a göre ideal yönetim, politik gücün, Tanrı'nın iradesinde olacağı, din ve siyaset liderlerinin bilimin verileri eşliğinde kamu yararları için çaba sarfedecekleri bir düzen içinde etkin olacak bir sistemdir.⁷⁷³

Demokrasiyi ikiye ayıran Moon, Fransa'da Fransız İhtilali ile ortaya çıkan demokrasiyi mutlakiyet üzerine kurulu toplumun yıkılması ile ortaya çıkmış ateist ve komünist kimselerin oluşturduğu Şeytani bir demokrasi olarak tanımlar. Buna karşılık İngiltere ve ABD'de mutlakiyet üzerine kazanılan zaferle inanç ve özgürlük yolunda Hristiyanların hararetle ortaya koyduğu demokrasi, Tanrısal olarak görülür.⁷⁷⁴

Aynı zamanda Büyük Dünya Savaşları da Kabil tipli milletlerle Habil tipli milletler arasında gerçekleşen ve Kabil tipli Şeytani tarafı temsil eden kısmın başlattığı savunulan bir savaş olarak kabul edilir. Bu bağlamda İngiltere, ABD ve Fransa Hristiyanlığı benimsemeleri ve bu uğurda savaşmaları ile Habil (Tanrısal) tarafında düşünülürken Türkiye Hristiyanlara zulmettiği iddiasıyla, Almanya, Avusturya ve Macaristan da Türkiye'yi desteklemeleri ile Kabil (Şeytani) taraf olarak düşünülür. Moon'a göre Şeytani ve Tanrısal tarafı belirleyen sadece din değil, bunun yanında Tanrı'nın nihai hedefine varmada gidilen yolun tutarlı olup

⁷⁷² *Principle*, s. 441.

⁷⁷³ Cromwell, *a.g.e.*, s. 211-212.

⁷⁷⁴ Geniş bilgi için bkz. *Principle*, ss. 466-469.

olmamasıdır.⁷⁷⁵ Bu arada Tanrının nihai hedefini tamamlamada Hristiyanlık asıl din olarak görülür.⁷⁷⁶ Bunun içindir ki, I. Dünya Savaşında Rusya demokratik bir ülke olmamasına karşılık, Hristiyanlara zulmettiği iddia edilen Türkiye'nin karşısında Hristiyanların safında savaştığı için Tanrı safında, Almanya, Avusturya-Macaristan da Türkiye'yi destekledikleri için Şeytani tarafta düşünülür.⁷⁷⁷

B. MOON'UN KOMÜNİZM İLE İLGİLİ GÖRÜŞ VE FAALİYETLERİ

Moon'a göre dünya barışının sağlanması ancak Komünizm'in mağlup edilmesi ile mümkündür.⁷⁷⁸ Çünkü Komünizm, ahlaki açıdan kabul edilemez bir yönetim şeklidir.⁷⁷⁹ Komünizm'in kişiyi ruhsuzluğa, sonunda da ateizme götürdüğü, manevi değerleri yok ettiği, kişiyi özgürlüğünden alıkoyduğu ve insanı küçülttüğü söylenir.⁷⁸⁰ 1980 yılında Moon tarafından kurulan Causa International (CAUSA) adındaki teşkilat tamamen politik amaçlı olup hedefi komünizm'i ortadan kaldırmaktır.⁷⁸¹ Bu örgütten başka Moon'un önderliğinde kurulan ve komünizme karşı faaliyet gösteren bir çok yayın ve kuruluşu bulmak mümkündür.⁷⁸²

Moon, hedef olarak Moskova'yı görür. Komünizme karşı bu zaferin askeri güçle değil dini prensiplerle kazanılacağı söyler.⁷⁸³ Moon'un 11 Nisan 1990 yılında eşi ile Kremlin Kilisesi'nde Rusya başkanı Mikhail Gorbachev, Aralık 1991'de de

⁷⁷⁵ *Principle*, ss. 478-479.

⁷⁷⁶ *Principle*, s. 480.

⁷⁷⁷ *Principle*, s. 480.

⁷⁷⁸ Leighton, a.g.m., s. 33.

⁷⁷⁹ Marcelo Alonso, "Science and Values in Contemporary Society", *Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 181.

⁷⁸⁰ MacGregor, a.g.m., s. 10. Ayrıca bkz. Panos D. Bardis, "The Family, Education And Absolute Values", *Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, s. 58.

⁷⁸¹ Sanchez, a.g.m., s. 114.

⁷⁸² Geniş bilgi için bkz., Albert P. Blaustein, "Reverend Moon and the Making of Constitutions", *Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988, ss. 149-150.

⁷⁸³ Sontag, a.g.e., s. 94.

Kuzey Kore’de Başkan Kim Il Sung ile yaptığı görüşmeler⁷⁸⁴ taraftarlarınca bu amaca yönelik faaliyetler olarak düşünülür.

Moon, seçkin millet Kore yanında ABD’ye de övgüler yağdırır ve “*Bu millet Amerikan milleti değil, Tanrı’nın milletidir,*” der.⁷⁸⁵ Komünist rejime karşı ABD’yi lider ülke olarak görür: “*Bu gün hür dünya özgürlüğü ABD’nin bayrağı altında savunmaktadır. Bizler özgürlüğü savunuruz. Komünizm kendi bayrağı altında dünya devrimini yaymaktadır. Sadece kendimizi savunduğumuz sürece kazanma şansımız yoktur, bu nedenle Kominizmin kazanma gücü vardır...*”⁷⁸⁶

Amerika’ya hayranlığı ile beraber bu ülkenin izlemesi gereken rotayı da belirler: “*Amerika az gelişmiş ülkelere gitmeli ve az gelişmiş ülkeler Amerika’yi örnek almalıdır. Bu birliğin merkezinde Tanrı bulunur. Ondan sonra barış dolu ideal bir dünya var olabilir.*”⁷⁸⁷

Moon 1983’te ABD Federal Mahkemesi tarafından tutuklanıp para ve hapis cezasına çarptırıldıktan sonra ABD’ye olan tavrı biraz değişmiş, yönünü daha çok Güney Amerika ve Avrupa’ya çevirmiştir. Bunlardan sonra ABD’yi bazı noktalarda uyarması belki daha iyi anlaşılır. Oysa daha önce akımın liderinin özel asistanı Koreli Bo Hi Pak, ABD’yi “**Büyük Kardeş**” olarak takdim ediyordu.⁷⁸⁸

Genelde dini ve din dışı hareketlerin çoğunlukla devlet desteği ile başarıya ulaştığı görülür.⁷⁸⁹ Birleştirme Kilisesi de ABD’nin çıkarlarına dokunacak söz ve eylemlerden kaçınması, hatta bu ülke tarafından benimsenmesine zemin oluşturacak söz ve eylemleri ile kendini meşrulaştırmıştır. Bu konuda daha önce değindiğimiz Moon ve cemaatinin ABD hakkındaki sözleri güzel bir örnektir. Akımın farklı din ve gelenekleri kendi doktrini ile bir araya getirmesi, devletin üst düzey kadrolarına kadar sokulması, kendisi Kore’li olmasına karşılık bu ülkenin kurtuluş yıldönümünde

⁷⁸⁴ Woman of True Love, ss. 58-62.

⁷⁸⁵ Jones, a.g.e., s. 66.

⁷⁸⁶ Jones, a.g.e., s. 73.

⁷⁸⁷ Jones, a.g.e., s. 65.

⁷⁸⁸ Truth Is My Sword Testimony of Col. Bo Hi Pak at the Korea Hearings U.S. Congress, Unification Church of America, New York, 1978, s. 9.

⁷⁸⁹ Günür, a.g.e., s. 131.

Tanrı ABD'yi Kutsasın, sloganıyla halk ve siyasetle dirsek temasında bulunması bu ülkede kendine oldukça pirim yapmıştır. Dünya birliğine çalışan ve demokratik düzende ABD'yi örnek ve lider gösteren Moon, mücadelede diyalogu esas aldığını söyler. O'na göre kendisi ABD'ye kişisel çıkarları için değil, Tanrı'nın mesajını ulaştırmak için gelmiştir.⁷⁹⁰

C. MOON'UN DÜNYA BİRLİĞİ'NE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Mooncuların esas hedefi, Göksel Krallığın yeryüzünde kurulmasıdır. Tasarlanan krallığın Tanrı'yı merkez alması ve Komünizm'e karşı faaliyette bulunması doğal sayılabilir. Fakat Moon söz konusu krallığın tüm dünyaya yayılacağını söylemekle misyonuna evrensellik kazandırır. O'na göre Göksel Krallık yeryüzünde gerçekleştiğinde tüm dünya Tanrı'ya itaat eden, dili, dini ve kültürü tek bir millet haline gelecektir.⁷⁹¹ Bu konuda Moon'un ortaya attığı ve etrafından da büyük destek bulduğu din ve bilim birliğine yönelik plan ve çalışmaları⁷⁹² dikkat çekicidir.

Doğu ile Batı, Kuzey ile Güneyi birleştirme teşebbüsleri geçmişte denendiyse de Moon bunu Tanrı, sevgi, aile, mutlak değer ve eğitim ile temellendirip ütopya olmaktan çıkarmaya çalışır.⁷⁹³ Moon'un idealindeki birlik Tanrı merkezli olduğundan öncelikle işe Komünizm'i ortadan kaldırma faaliyetleriyle başlar. Bu amaçla bir çok vakıf, dernek kurar. Daha sonraki aşamada ise ırklar arası evlilikler gerçekleştirerek faaliyetlerini bir başka sahaya taşır. O'na göre tüm dünyayı birleştirmeyi hedef alan böyle bir birleştirme faaliyetinde esas motivasyon, herkesin kabul edebileceği felsefi bir temel, Tanrısal bir hakikat olmalıdır.⁷⁹⁴ Bu da *Divine Principle*'dir.

Moon, din ve kültür birliği yanında dil birliğini de gerekli görür. Dillerin günümüzdeki farklılığı konusunda tamamen *Kitab-ı Mukaddes* ayetlerini esas alır.

⁷⁹⁰ Sontag, *a.g.e.*, s. 141.

⁷⁹¹ *Principle*, s. 536. Akımın din birliğine yönelik çalışmaları için bkz. Scott, *a.g.m.*, s. 107.

⁷⁹² Lewis, *a.g.m.*, s. 178.

⁷⁹³ Bardis, *a.g.m.*, s. 62.

⁷⁹⁴ Knappert, *a.g.m.*, ss. 64-65; Oon Kim, *Unification Theology Christian Thought*, ss. 318-319.

Yaratılış, 11:7’de geçen ifadelerden başlangıçta tek dilin olduğunu ve bu durumun Nuh’un torunlarına kadar sürdüğünü savunur. Ayete göre Nuh’un ikinci oğlu Ham’ın torunları Kenanlılar Tanrı’ya karşı suç işleyip Şeytan’ın arzusu doğrultusunda Babil Kulesi’ni inşa etmeye başlamışlardı. Tanrı safındaki Sam ve Yafes’in torunları da onlara yardım etmişlerdi. Tanrı bu yardımı engellemek için onların dillerini karıştırmıştır. Böylece onlar birbirlerini anlayamaz ve işbirliği yapamaz hale gelmişlerdi. Moon’a göre bu illete dayanan dillerin çeşitliliği ile insanların günümüzde birbirlerini anlamamaları üzücü bir durumdur. Mesih, Göksel Krallığı kurduğunda bu durumu ortadan kaldırmalıdır. Tek dünya dili, tek dünya kültürü ve sonunda da tek dünya milletine ancak böylece varılabileceği savunulur.⁷⁹⁵

VI. BİRLEŞTİRME KİLİSESİ’NE YÖNELTİLEN ELEŞTİRİLER

Birleştirme Kilisesi Kore’de daha ilk doğuşu ile birlikte önce yörenin, ardından tüm dünyanın dikkatlerini üzerine çekmiş, haklı-haksız bir çok ithamlara maruz kalmıştır. Akıma yöneltilen en önemli eleştirileri şöyle sıralayabiliriz:

1. Akıma yöneltilen eleştirilerin biri, meşhur **Watergate Skandalı**’dır. Olayın gelişmesi şöyledir: 1968 yılında, komünist düşmanlığı kimliğiyle bilinen Richard Milhous Nixon ABD’nin başkanı olmuştur. 1972 seçim hazırlıkları sırasında Cumhuriyetçi Parti’den tekrar aday olmuştu. Bu sırada Demokrat Parti, seçim kampanyalarını New York’ta Watergate adlı binada yürütüyordu. Seçimi Nixon kazandıysa da, seçim hazırlıkları sırasında Demokrat Parti merkezi Watergate binasına iki FBA ve CIA ajanı girip odayı denetlediğini *Washington Post* gazetesi ortaya çıkardı. Olaylarla ilgili soruşturmada Nixon’un yürütme yetkisini kötüye kullandığı, adaletin işleyişini engellediği ve Anayasa’yı gözetmediği görüldü ve Nixon’a istifa etmesi için baskı yapıldı. Nixon, 8 Ağustos 1974’te istifa etti. Yerine geçen G. Ford, Nixon’u bağışladı ve soruşturma durduruldu.⁷⁹⁶ Bu skandal süresince Moon ve taraftarları Başkan Nixon’u desteklemişlerdir. Mooncular Oruç Komiteleri

⁷⁹⁵ *Principle*, ss. 535-536.

⁷⁹⁶ *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, “Watergate Skandalı” md., İstanbul, 1986, c. 20, s. 12279; *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*, “Nixon” md., İstanbul, 1986, c. 14, ss. 8685-8686.

kurup, üç ve yedi gün oruç tuttular. Geceleyin Capitol Binasının merdivenlerinde, Beyaz Saray'ın önünde ve Lincoln Anıtı'nda Millet Meclisi üyeleri, Senator ve Başkan için dua ettiler. Moon bunu kabul etmekle birlikte yaptıkları bu şeyin politik bir tarafı olmadığını iddia eder. Ona göre kendileri sadece ülkeyi bir kaostan kurtarmaya çalışmışlardı.⁷⁹⁷

2. Akımın kurucusu Kore'de Park Rejimini desteklemekte ve Güney Kore Haber Alma Teşkilatı (KCIA) ile meşru olmayan ilişkilerde bulunmaktadır. Bazen daha da ileri gidilerek bu teşkilatın bir ajanı olarak suçlanır. Moon bunu kesinlikle reddeder.

3. Moon'un karanlık bir geçmişi vardır. İddia sahipleri bu bağlamda Moon'un geçmişte adının seks skandallarına karıştığını, resmi ve gayri resmi bir çok evlilikler gerçekleştirdiğini, vergi yolsuzluğu yaptığı (1983'te bu nedenle 18 ay hapis ve 25000 dolarlık para cezasına çarptırılması, 1984'te hapse atılması gibi) şeklinde değişik nedenlerle bir kaç defa mahkemeye çıkarıldığını hatta tutuklandığını zikrederler.

Moon'un hayat biyografisini veren eserlerde onun şahsına ait bu iddia noktalarını aydınlatıcı bilgileri bulmak mümkün değildir. Söz gelimi akımın yayınlarında Moon'un son eşi Hak Ja Han ile olan evliliği dışındaki evliliklerine hiç değinilmez.

4. Akım, üye kazanma sırasında aileleri böldüğü yolunda bir eleştiri ile karşı karşıyadır. Moon'a göre ailelerin böyle bir sorunu yoktur. Aksine ailelerin kendisine aile kurumuna yaptığı birleştirici çalışmasından dolayı tebrik mesajları gönderdiğini savunur.

5. Akımdan ayrılanlara psikolojik baskıların yapıldığı, bunun da sonraki yaşamda uzun süreli ve ciddi psikolojik problemlere yol açtığı söylenmektedir. Halbuki Moon'a göre akıma girmek ve çıkmak tamamen kişinin hür iradesine bağlıdır.

⁷⁹⁷ Sontag, *a.g.e.*, ss. 141-142.

6. Akıma üye yapma sırasında çeşitli zihin kontrol yöntemleri, grup psikolojisinden yararlanma yolları ve seks ile baştan çıkartma yolları kullanılarak ferdin hür iradesinin ortadan kaldırıldığı söylenmektedir. İddia sahiplerine göre akımın bu aldatıcı uygulama ve taktiklerinden dolayı hareketin tümünün ahlaki yönü sorgulanabilir.

7. Elde edilen gelirlerle akımın ileri gelenleri lüks içerisinde yaşarken üyelerin istismar edildiği dile getirilir.

8. Hasımlarına göre teşkilat, sahip olduğu endüstri, emlak ve yatırımları ile kiliseyi değil de bir finans kurumunu andırmaktadır.

9. Moon'un kendisini beklenen Mesih konumuna koymakla İsa'nın hakkını gaspettiği ve zındık konumuna düştüğü söylenir.

10. Bir başka iddiaya göre, Birleştirme Kilisesi ekonomik ve politik arzularını manevi bir doktrinle örtmeye çalışan sahte bir dini kuruluştur.

11. Akım Komünizm'e karşı planlanmış bir hareket olmakla suçlanır.

12. Akımın silah imalatı ile uğraştığı söylenmektedir.

13. Akıma sokulan üyelerin eğitimlerinin yarıda kaldığı savunulmaktadır.

14. Çeşitli vesilelerle akımdan ayrılanlar daha sonra akımdakileri iradeleri ellerinden alınmış bir makinaya benzetmektedirler.

16. Teşkilata girenler akıma fazla para kazandırmak için gece geç saatlere kadar çalıştırılır. Üyeler cadde cadde, kapı kapı dolaşır, akıma para kazanmaya çalışır. Bu durum, akımın eleştiriye uğramasına yol açmıştır.⁷⁹⁸

⁷⁹⁸

Bu bilgiler değişik kaynaklardan özetlenmiştir. Daha fazla bilgi için bkz. Sontag, *a.g.e.*, ss. 135-137, 141-142, 149, 152, 176-200; Haack, *a.g.m.*, s. 36-37; Barker, "Unification Church", *ER*, c. 15, s. 143; Barker, "Who'd Be A Moonie? A Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain", *NRM*, s. 60; Anson D. Shupe, Jr. David G. Bromley, *a.g.m.*, ss. 198-206. Ayrıca Moon ve organizasyonları hakkında yetkililerce düşünülen ve verilen kararlar, akımın mali tarafları, bu yönüyle uğradıkları eleştiriler hakkında geniş bilgi için bkz. *Constitutional Issues in the Case of Rev. Moon Amicus Briefs Submitted to the United States Supreme Court*, ed. Herbert Richardson, New York, 1984.

Bu eleştirilerin yanı sıra Mesih Kiliseleri Milli Konseyi Birleşik Kurulu akım hakkında şu beyanatta bulunur: “...*Bazı meşhur Kore ve Japon Hristiyan ilahiyatçılar Birleştirme [Kilisesi] doktrinini **zındıklık** olarak algıladılar.*”⁷⁹⁹

⁷⁹⁹ Lewis, a.g.m., s. 213.

SONUÇ

Birleştirme Kilisesi'nin temel kaynaklarından faydalanarak yaptığımız bu çalışma ile Moonculuğu çeşitli yönleriyle ortaya koymaya çalıştık. Birleştirme Kilisesi ya da Moonculuk, XX. yy. ortalarında Güney Kore'de Sun Myung Moon liderliğinde kurulan Mesihi bir **DİN**'dir. Ortaya çıktığı yıllarda olgunlaşmış mükemmel bir dünya görüşü ortaya koymamıştır. Bu hareketin kurucusunun fikirlerini söylemede zaman ve şartlar doğrultusunda tekamülcü bir metot takip edip görüşlerini uzun bir zaman dilimine yayması, bu dinin başlangıçta *kült* olarak isimlendirilmesine neden olmuştur. Sonraki dönemde teşkilat, yaptıklarıyla kendinden *mezhep* olarak söz ettirmiştir. Üçüncü safhada kurucusu ortaya attığı dünya görüşü içerisinde, kendinin beklenen Mesih olduğunu söylemiştir. Kitab-ı Mukaddes'i vahiy ürünü fakat mensuh görmüş, *Divine Principle*'yi vahiy mahsulü kutsal kitap olarak sunmuştur. Yeni Ahit Çağı'nı kapatıp Tamamlanmış Ahit Çağı'nı başlatmış, bu bağlamda benzerlikler olsa da farklı bir teoloji geliştirmiş ve bu sisteme inanan bir cemaat oluşturmuştur. Sıraladığımız bu belirleyici özellikler söz konusu hareketin DİN olarak nitelenmesi için yeterli olduğu kanaatindeyiz. Bu sebeple Moon'un ve Mooncuların, hareketin bir din olmadığı yönündeki ısrarlı beyanları - bize göre - fazla bir anlam ifade etmemektedir. Çünkü, hareketin bağımsız bir dünya görüşü, kutsal metni, cemaati, canlı bir vahiy anlayışı ve kendine özgü nasslarının olması, doktrininin bir başka dinin türevi değil; asıl din olduğunu göstermektedir.

Her toplumsal hareket, içinde bulunduğu maddi-manevi ortamın bir sonucu ve parçasıdır. Moonculuk ve - ortaya çıktığı yer olan - Kore'ye baktığımızda ikisi arasında bir bağın olduğunu görmekteyiz. Çünkü Moonculuk, Kore'nin sosyo-politik ve dini açıdan bir kaos yaşadığı, Doğu ve Batı orijinli çeşitli dinlerin yarıştığı, Protestanlığın iyi bir misyonerlik faaliyeti yürüttüğü, Japonların askeri-dini baskı ve zulümlerinin son safhaya ulaştığı, halkın kurtuluş umudu aradığı bir dönemde, beklenen kurtuluşu gerçekleştirme iddiasıyla ortaya çıkmıştır.

Yahudi-Hıristiyan geleneğini Uzakdoğu geleneği ile yeniden yorumlamaya çalışan Moon, Doğu kültür ve geleneğinin etkisiyle olacak ki, Tanrı'nın birliğini savunurken dualist bir anlayışın içine düşmüştür. Moon'a göre Tanrı, yapısı itibarıyla iki unsurdan oluşmuştur: Sung Sang ve Hyung Sang. Birincisi Tanrının iç, diğeri de dış yönünü oluşturduğu belirtilen bu ezeli-ebedi ikili, Tanrı hakkında dualist bir anlayışı benimsemelerine sebep olmuştur. Bununla birlikte, bu iki niteliğin her birisinin sahip olduğu tasavvur edilen pozitiflik ve negatiflik (Yin-Yang) özellikleri, dualizm içinde bir dualizmi çağırıştırır. Bu anlayışla düşünüldüğünde, Tanrı'da teslis net bir şekilde belirginleşir: Tanrı'nın bizzat kendisi, Sung Sang-Hyung Sang ve yine bunlar gibi ezeli olduğu düşünülen İsa. Akımın Hıristiyan Tanrı anlayışından farkı, Hıristiyanların ikinci sıraya koyduğu İsa'nın konumunu Sung Sang-Hyung Sang'a vermeleri ve İsa'yı üçüncü sıraya yerleştirmeleridir.

Akımın Tanrı inancı anlayışında teslisten **TEKLİĞE** doğru bir tekamül göze çarpar. Bu durum, Uzakdoğu din ve geleneği ile Hıristiyanlığın Moonculuğa yansımaları olarak düşünülebilir. Ancak Moon, bu ilerleme sürecinde hiç bir zaman mutlak **BİR**'e inip monoteist bir Tanrı anlayışına ulaşamamıştır. Moonculuk'ta, Hıristiyanlıktaki teslis inancı farklı yorumu ile hayatın her safhasında kendini göstermiştir.

Moon, Teslis'e bağlı olarak Kristoloji'ye de farklı bir bakış kazandırmış, İsa'yı Hıristiyanların anladığı anlamda Tanrısal özelliklerinden soyutlasa da, farklı bir yaklaşımla İsa'ya yine uluhiyet sıfatını vermiştir. Bununla da kalmamış, uluhiyet ve kutsallığı, mükemmelliğe ulaşan tüm insanlara vererek, insanlığın elde etmesi gereken asli hedef olarak göstermiştir.

Sayıların esrarı Moon'un zihnini oldukça meşgul etmiş ve akımın teolojisini tamamen sarmıştır. O, öğretilerini açıklarken ve onarım faaliyetlerini bedelle sürdürürken sayıları ve onlara yüklediği anlamları sıkça kullanmıştır. Merkezinde kendisinin bulunduğu sayılarla, gizemli onarım sürecinde çıkmaza girdiği durumlarda, daha önce mutlak gördüğü sayılara gereken esnekliği vermede hiç bir sakınca görmemiştir.

Hristiyanlığın özüne işlemiş olan ve Uzakdoğu da dahil dünya dinlerinin hemen hemen tümünde ortak bir fenomen olan Mesih inancı tasavvurlarını çok iyi bilen Moon, tüm dinler içerisinde kendisini bu konuma oturtarak temellendirmiştir. Taraftarları da Moon gibi kendisini (Moon'u) sıradan bir kurtarıcı olarak görmemiştir. Bu din içerisinde o, kelimenin tam anlamıyla beklenen **II. Mesih**'tir. Mesih'in I. Gelişi'nden yola çıkan Moon, II. Gelişi beklenen Mesih'e yüklediği ilahi, gayri ilahi vasıflarla hakiki niyetini zihinlere yerleştirmiştir. Bu bağlamda akımın kurucusu, geçmişte gelen tüm peygamber, lider ve reformcuları, hatta reform hareketlerini her şeyin merkezine oturttuğu Mesih'in II. Gelişi için öncüler ve hazırlıklar olarak görmüştür. O'nun bu şekilde tüm peygamber ve liderleri kendi inanç sisteminde bir yere oturtması ve dinlerdeki Mesih inancı, akımın farklı dünya dinleri içerisinde hızlı yayılışında en önemli etkenlerden biri olmuştur.

Moonculuk, çağımızın manen sömürülen insanına felsefi ve mistik içerikli, aynı zamanda pozitivist bir yaklaşımla nispeten bilimsel, buna karşılık insana fazla külfeti olmayan bir sorumluluk yüklemesi ile bir çıkış yolu sunmuş gözükmektedir. Hakikatı çağın bozuk çarklarında arayan insanlar için bu mesaj bir ümit olmuştur. Moon'un, çağın insanının manen sömürülüşü ile ortaya çıkan modern sıkıntı ve çalkantıları, Mesih'in Gelişi için beklenen Ahir Zaman'ın bir işareti olarak görmesi ve bunu duygusal boyuta taşımış olması, kendisini kabul ettirmede gayet etkili olmuştur.

Moon'un öğretilerinin tümü, Yahudilik, Hristiyanlık, Uzakdoğu din ve felsefesi ile insanlığın geçmişte tecrübe ettiği uygulamaların sentezini yansıtır. O'nun kendine özgü olarak yaptığı şey, bu din, kültür ve uygulamaları yeni bir yoruma tabi tutmasıdır.

Din olgusunu kutsala varmada bir araç olarak gören Moon, mükemmelliğe ulaşan insanın tekrar hataya düşmeyeceğini savunarak onu beşeri özelliklerden soyutlamıştır. Dahası, insanı yaratılışı itibarıyla - biyolojik olmasa da - Tanrı çocukları olarak görmüş ve onu tekrar evveliyattaki konumuna çıkarmaya çalışmıştır.

Akımın aile anlayışına gelince, Moon “bireysel özgürlük” sloganıyla döneme damgasını vuran XX. asrın bozuk aile yapısına getirdiği iyileştirici önlemlerle kendisini bir ümit ışığı olarak sunar. Akım bu yönüyle özellikle ailenin daha çok dejenere olduğu toplumun üst tabakasındaki insanlar arasında daha iyi yayılma imkanı bulmuştur. Düzenlediği ırklar arası evliliklerin, dinlerin yapamadığı bir şeyi, dünya birliğini gerçekleştirmede bir araç olduğunu söylemekle evlilik bağına din bağından güçlü tutmakta, ve bu evlilikleri Moon idaresindeki tek dil, tek din ve tek kültüre sahip bir devleti gerçekleştirme yolunda bir aşama şeklinde görmektedir.

Moon, düzenlediği akademik konferans, seminer ve sempozyumlarla akımı akademik kurullara taşımakta ve böylece akımın entelektüel boyutlarda tartışılmasını sağlamaktadır. Bu faaliyetler aynı zamanda misyonerlikle iç içedir.

Öyle görülüyor ki, komünizme karşı duran ve kendi liderliğinde teokratik bir dünya devleti ardından koşan Moon ile demokrasi bayraktarlığını yaptığını savunup komünizmi en büyük düşman olarak algılayan, komünizmin karşısında dönemin tek gücü konumundaki ABD arasında karşılıklı bir çıkar söz konusudur. Akımın ABD’de rahatça yayılması, devletin desteğini sağlaması sadece akımın kendi başarıları olarak algılanmamalıdır. Rusya, Çin ve Japonya’yı ezeli rakip olarak gören ABD ile en azından şimdilik aynı amaçları paylaşan bu akım arasındaki bu karşılıklı menfaat ilişkilerinin uzun vadeli ve sağlam temellere dayalı olduğunu sanmıyoruz. Zira, Moon'un gerçekleşmesi için mücadele ettiği ve hareketinin odak noktasını oluşturan Göksel Krallık fikri, -herhangi bir başka kurum ya da güç doğrultusunda değil- kendi hakimiyetindeki teokratik bir devlet düşüncesini öngörmektedir. Moon'un bakış açısından demokrasi, böylesi bir teokratik devletin gerçekleşmesinde ancak bir araç olabilir.

Moon hareketinde dünyada ve ahirette ideal bir krallık olarak takdim edilen Göksel Krallığa gidiş sürecinde, zina etmemek, belli dönemlerde eşlere yaklaşmamak gibi bir çok dini emir ve yasaklar konulur. Öte yandan kişilerin bu kurallara uymadığı durumlarda ise ne gibi bir dünyevi ceza ile karşılaşacakları konusunda sessiz kalınır. Gerek *Divine Principle*’de ve gerekse cemaat içinde hiç bir dünyevi yaptırımdan söz edilmez. Bir dünya görüşünü savunma iddiasında olan

Birleştirme Kilisesi'nde bu eksiklik ancak Mooncuların içinde yaşadıkları devlete karşı sorumlu oldukları hususu göz önüne alınarak çözülebilir. Başka bir deyişle, mevcut hukuk kurallarının yanında Mooncuların bir ikinci hukuk kuralını dile getirmeleri ve uygulamaya kalkışmalarının varolan devlete karşı ikinci bir otorite yaratacağı düşünölmüş olabilir.

Öğretilerini yaymada bazı iç ve dış etkenler Moon'un lehine işlese de, onun üstün bir karizmatik gücünün olduğı gerçektir. Ayrıca insan ve kitle psikolojisini çok iyi bilmektedir. Akımın periyodik bir gelişme içerisinde olması ve en azından şimdilik en küçük bir bölünme ya da dağılma işareti göstermemesi bununla açıklanabilir.

Sonuç olarak, hemen hemen tüm dinlerde mevcut olan ve akımın bel kemiğini oluşturan Mesih inancı, zaman zaman farklı din ve kültürlerde çeşitli şekillerde ifadesini bulmaktadır. Bu inanç, kullanıma müsait bir yapı oluşturmalarıyla, geçmişte olduğı gibi günümüzde de yeni hareketlere köprü olmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA

- Akbar, Na'im; "The Restitution of Family as Natural Order", *The Family And The Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- Akyol, Esmahan; "Amerikan Moon Tarikatı Türkiye'yi Örgütlüyor", *Nokta*, 13 Ekim 1991, Sayı, 3.
- Alonso, Marcelo; "Science and Values in Contemporary Society", *Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.
- Ambrose, Kenneth P.; "Function of the Family in the Process of Commitment Within the Unification Movement", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- Ana Britanica*; "Kore" md., ed. kurulu: Philip W. Goetz, 15. bs., vol. I-XXII, Ana Yayıncılık, İstanbul, 1989.
- Anderson, Gordon L.; "The Unification Vision of the Kingdom of God on Earth", *The Coming Kingdom: Essays in American Millennialism & Eschatology*, ed. M. Darrol Bryant & Donalt W. Dayton, International Religious Foundation, Inc., New York, 1983.
- Assembly of the World's Religions*; International Religious Foundation, Paragon House Publishers, New York, 1986.
- Baki, Adam; *Yahudi Kaynaklarına Göre Tevrat: Mahiyeti, Tarifi ve Yahudi Hayatındaki Yeri*, Seba Yayınları, Ankara, Haziran 1997.
- Bardis, Panos D.; "The Family, Education And Absolute Values", *Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation New York, 1988.
- Barker, Eileen; "Who'd Be A Moonie? A Comparative Study of those Who Join The Unification Church in Britain", *The Social Impact of New Religious*

- Movements*, ed. Bryan Wilson, 3. bs., The Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, Inc., New York, 1983.
- ; "Doing Love: Tension In the Ideal Family", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- ; "New Religions: New Religions and Cults in Europe", *The Encyclopedia of Religions*, ed. Mircae Eliade, vol. I-XVI, Macmillan Publishing, New York, 1987.
- ; "Unification Church", *The Encyclopedia of Religions*, ed. Mircae Eliade, vol. I-XVI, Macmillan Publishing, New York, 1987.
- ; *New Religious Movements: A Practical Introductions*, 3. bs., London, 1992.
- Bell, Jeanne Viner; "The Reverend Moon and His Works: A Personal Observation", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation New York, 1988.
- Bergman, William; "Resurrection", *Proceedings of The Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, Inc., New York, 1980.
- ; "The Mission of Jesus", *Proceedings of the Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, The Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, Inc., New York, 1980.
- Blaustein, Albert P.; "Reverend Moon and the Making of Constitutions", *Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Borowski, Karol H.; "The Vision Versus the Reality of a New World: The Reverend Sun Myung Moon and the Unification Movement in Critical Perspective", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation New York, 1988.

- Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi*; "Kore" md., c. I-XX, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1986.
- ; "Nixon" md., c. I-XX, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1986.
- ; "Watergate Skandalı" md., c. I-XX, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1986.
- el-Cabiri, Muhammed Abid; *Arap Aklının Oluşumu*, çev. İbrahim Akbaba, İz Yayıncılık, İstanbul, 1997.
- Carney, Frederick; "Letter to the Faculty, Perkins School of Theology", *Ten Theologians Respond to the Unification Church*, ed. Herbert Richardson, The Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, Inc., New York, 1981.
- Causa Lecture Manual*, Causa Institute Publication, New York, January 1985.
- Chan, Wing-Tsit; "Chinese Philosophy", *The Encyclopedia of Philosophy*, ed. Paul Edwards, vol. I-VIII, Crowell Collierand Macmillan, Inc. Company & The Free Press, New York, 1967.
- Constitutional Issues in the Case of Rev. Moon Amicus Briefs Submitted to the United States Supreme Court*; ed. Herbert Richardson, The Edwin Mellen Press., New York, 1984.
- Cromwell, Thomas; *Essentials of the Unification Principle: Teachings of Sun Myung Moon*, 2. bs., New York , 1994.
- DeMaria, Richard; "A Psycho-Social Analysis", *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, Nev York, 1982.
- Dissertation Abstracts International*, vol. 48, no. 7, January, 1988.
- Divine Principle*; The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 5. bs., New York, 1977.
- Durst, Mose; *To Bigotry, No Sanction: Reverend Sun Myung Moon and the Unification Church*, Regnery Gateway, Inc., Chicago, 1984.
- Eby, Lloyd; "Original Sin and Human Value," *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impacts of the Fall*, ed. Durwood Foster & Paul Mojzes, Paragon House Publishers, New York, 1985.
- Eliade, Mircea & Couliano, Ioan P.; *Dinler Tarihi Sözlüğü*, çev. Ali Erbaş, İnsan Yayınları, İstanbul, 1997.

- Ellsaesser, Hugh W.; "The Vision of Reverend Moon: A Catharsis for the Counter Culture", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Fichter, Joseph H.; "Marriage, Family and Sun Myung Moon", *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert Richardson, New York, 1978.
- Fleming, James R.; "Restoration Through Indemnity and the Problem of Suffering", *Restoring the Kingdom*, ed. Deane William Ferm, Paragon House, New York, 1984.
- Flinn, Frank K.; "Marriage as Eschatological Type in Unification Theology", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- Flinn, Jane Zeni; "Three Models of Family: Marriage, Encounter, Parenting for Peace and Justice, Blessed Family", *The Family and The Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- Galvan, Esteban; "Fundraising", *Lifestyle Conversations with Members of the Unification Church*, ed. Richard Guebedeaux, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, Inc., New York, 1983.
- God's Will And The World: Sun Myung Moon*; The Holy Spirit Association for The Unification of World Christianity (HSA-UWC), New York, 1985.
- Goot, Henry Vander; "The Humanity of God And The Divinity of Man: Reflections on Unification's Theology of Creation", *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert Richardson, New York, 1978.
- Haack, Friedrich-Wilhelm; "Sun Myung Moon'un Birleştirme Kilisesi", *Die neuen Jugendreligionen*, ev. Ekrem Sarıkıoğlu, München, 1980, (yayınlanmamış eviri).
- Hauck, Allan; "Unificationism And the Family" *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.

- Heinz, Donalt; "The Family: The New Christian Right's Symbol for a Lost Past, The Unification Movement's Hope for a Second Advent" *The Family And The Unification Church*, ed. Gene G. James, New York, 1983.
- Horton, Claire F.; "A Religion for the Future: An Anthropological View", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.
- Hürriyet Gazetesi*; "Dünya Kültür Festivaline Çağrı", 9. 10. 1988, s. 14.
- Introduction to the Principle: An Islamic Perspective*; Holy Spirit Association for the Unification Theology, ed. Darrol Bryant, HSA-UWC, George Allen and Unwin Ltd., New York, 1980.
- James, Gene G.; "The Unification Doctrine of the Fall and the Problem of Evil", *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impact of the Fall*, ed. Durwood Foster, Paul Mojzes, New York, 1985.
- Jones, W. Farley; *Sun Myung Moon'dan Sözler*, Washington, D.C., 1975.
- Judah, Stillson; "Belief and Behavior Amid Cultural Change: Some Thoughts on the Dynamics of New Religious Movements Like the Unification and Others", *Lifestyle: Conversations with Members of the Unification Church*, ed. Richard Quebedeaux, The Rose of Sharon Press, Inc., New York, 1982,
- Kim, H. Edward; *Facts About Korea*, 8. bs., Hollym Corporation: Publishers, Seoul, Korea, 1985.
- Kim, Young Oon; *Unification Theology & Christian Thought*, Golden Gate Publishing Co., Revised Edition, New York, 1976.
- ; *World Religions: Faith of the Far East*, vol. I-III, Golden Gate Publishing Co., New York, 1976.
- Kitab-ı Mukaddes*; Kitab-ı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1958.
- Knappert, Jan; "The Concept of Unification and Its Application to the Sciences, the Religions and the Nations", *Unificationism and Modern Society An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

- Lee, San Hun; *Fundamentals of Unification Thought*, Unification Thought Institute, Tokyo, 1991.
- ; *Explaining Unification Thought*, Unification Thought Institute, New York, 1981.
- Leighton, Gerald S.; "Beyond Theology: Values and World Peace", *Unificationism and Modern Society An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, New York, 1988.
- Lewis, Warren; "Is the Reverend Sun Myung Moon A Heretic? Locating the Unification Church on the Map of Church History", *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, New York, 1978.
- MacGregor, Geddes; "Overcoming Prejudice", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.
- Masuda, Yoshihiko; "Hermeneutics: The Divine Principle and Scripture", *Hermeneutics And Unification Theology*, ed. Darrol Bryant & Durwood Foster, The Rose of Sharon Press, New York, 1980.
- Matczak, Sebastian A.; "God in Unification Philosophy and the Christian Tradition", *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, USA, 1978.
- Miller, Tim; "Prepared Theological Responses (Eschatology Bahsinde)", *Proceedings of the Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980.
- Miller, Timothy; "Families Within a Family: Spiritual Values of Hutterites and Unificationist", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.
- Moon, Sun Myung; "Founder's Address: True Unification and One World", *Perestroika and Glasnost World Leaders' Views*, April 9-13, Moscow, USSR, 1990.

New Vision for World Peace: Reverend Sun Myung Moon, ed. John Biermans, Michael Giampaoli, Jonathan Gullery, The Holy Spirit Association for Unification of World Christianity, New York, 1988.

Nyang, Sulayman S.; "Reverend Moon's Vision and the Activities of the Unification Movement in the Contemporary World", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

Orchard, W. E.; *Presbyterianism*, London, ts.

Outline of The Principle; Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity, 3. bs., Level 4, New York, 1984.

Özkan, Ali Rafet; *Yedinci Gün Adventizmi*, (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara, 1995.

Phan, Peter C.; "Sexuality and Marriage in the Unification Movement", *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

Richardson, Herbert; "A Lecture to Students At The Unification Theological Seminary in Babrytown, New York", *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, USA, 1978.

-----; "Hermeneutics: Opening the Question", *Hermeneutics and Unification Theology*, ed. Darrol Bryant & Durwood Foster, The Rose of Sharon Press, New York, 1980,

Robbins, Thomas and Anthony, Dick; "New Religions: New Religions and Cults in the United States", *The Encyclopedia of Religions*, ed. Mircae Eliade, c. 10, s. 395'den Marvin Harris, *America Now: The Anthropology of a Changing Culture*, New York, 1981.

Rubenstein, Richard L.; "A New Vision for the Pacific Era", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh,

The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

Salonen, Neil Albert; "The Significance of Reverend Moon's Vision", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

Sanchez, Phillip V.; "The Vision of the Rev. Sun Myung Moon in Twentieth Century America", *Unificationism And Modern Society: And Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

Sarıkcıoğlu, Ekrem; *Dinlerde Mehdi Tasavvurları*, Sidre Yayınları, Samsun, 1997.

Sawatsky, Rodney; "Moonies, Mormons and Mennonites: Christian Heresy and Religious Toleration", *A Time for Consideration A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, New York, 1978.

Scott Osborne E.; "The Significance of Reverend Moon and the Unification Church for Our World Today", *Unificationism and Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

Shupe, Anson D. & Bromley, Jr. David G.; "Apostates and Atrocity Stories Some Parameters in the Dynamics of Deprogramming", *The Social Impact of New Religious Movements*, ed. Bryan Wilson, 2. bs., New York, 1983.

Smart, Ninian; *The World's Religions: Old Traditions and Modern Transformations*, Cambridge University Press, Hong Kong, 1989.

Sontag, Frederick; "The God of Principle: A Critical Evaluation", *Ten Theologians Respond to the Unification Church*, ed., Herbert Richardson, The Unification Theological Seminary, New York, 1981.

-----; "The Vision of Return: America to Korea" *Unificationism And Modern Society: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*", ed. F. Sontag ve Thomas G. Walsh, International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

-----; *Sun Myung Moon: and the Unification Church*, Nashville, 1977.

Spurgin, Hugh And Nora & Eves, Artur; "Engagement, Marriage And Children", *Lifestyle Conversations with Members of the Unification Church*, ed. Richard Quebedeaux, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, Inc., New York, 1982.

Spurgin, Hugh and Nora; "Blessed Marriage in the Unification Church: Sacramental Ideals and Their Application to Daily Marital Life", *The Family and the Unification Church*, ed. Gene G. James, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1983.

Testa, Bart; "Making Crime Seem Natural: The Press And Deprogramming", *A Time for Consideration: A Scholarly Appraisal of the Unification Church*, ed. M. Darrol Bryant & Herbert W. Richardson, 2. bs., The Edwin Mellen Press, New York, 1978.

The Encyclopedia Americana; "Kingdom of God", ed. Bernard S. Cayne, vol. I-XXX, Americana Corporation, New York, 1975.

Truth Is My Sword Testimony of Col. Bo Hi Pak at the Korea Hearings U.S. Congress, Unification Church of America, New York, 1978.

Tümer, Günay & Küçük, Abdurrahman; *Dinler Tarihi*, 2. bs. Ocak Yayınları, Ankara, 1993.

Walsh, Thomas G.; "The Response to Suffering", *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impact of the Fall*, ed. Durwood Foster, Paul Mojzes, Paragon House Publishers, New York, 1985.

-----; "The Vision of Unification", *Unificationism And Modern Societ: An Appraisal of the Thought and Work of the Reverend Sun Myung Moon*, ed. Frederick Sontag & Thomas G. Walsh, The International Cultural Foundation and the International Religious Foundation, New York, 1988.

Webster's New International Dictionary of the English Language; ed. William Allan Neilson, 2. bs., vol. I-II, Cambridge, 1947,

Wells, Jonathan; "Eschatology", *Proceedings of the Virgin Islands' Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980.

-----; "Fall of Man", *Proceeding of the Virgin Island's Seminar on Unification Theology*, ed. Darrol Bryant, New York, 1980.

-----; "Some Reflections on the Unification Account of the Fall" *Society and Original Sin: Ecumenical Essays on the Impact of the Fall*, ed. Durwood Foster & Paul Mojzes, Paragon House, New York, 1985.

Woman of True Love: Hak Ja Han Moon; The Holy Spirit Association for the Unification of World Christianity (HSA-UWC), New York, 3 Ekim 1993.

Zulkosky, Patricia; "Piety and Spirituality", *Lifestyle Conversations with Members of the Unification Church*, ed. Richard Quebedeaux, Unification Theological Seminary, The Rose of Sharon Press, New York, 1982.

